

WOENSDAG 4 FEBRUARI 2009

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.00 uur geopend)

2. Aan de resoluties van het Parlement gegeven gevolg: zie notulen

3. 2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0495/2008) van Karl-Heinz Florenz, namens de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, over het verslag over 2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid [2008/2105(INI)]

Karl-Heinz Florenz, rapporteur. - *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heet vanochtend in het bijzonder de collega's welkom die maandenlang aan dit klimaatverslag hebben gewerkt. Ik ben u zeer erkentelijk voor de constructieve en coöperatieve wijze waarop u samen met mij dit verslag hebt opgesteld.

De aanpak in een horizontale commissie was nieuw. We hebben niet met deskundigen binnen één groep gediscussieerd, maar met mensen uit de vervoerssector, uit het bedrijfsleven en uiteraard ook uit de energiesector. Het was logisch dat het er in de eerste uren en dagen van het debat wat harder aan toe ging, omdat het om een nieuw onderwerp ging. Op deze plaats wil ik ook onze voorzitter en mijn goede vriend, de heer Sacconi, nog eens bedanken, die de discussies steeds op uitstekende en faire wijze heeft geleid.

Het belangrijkste resultaat van vandaag is dat we hebben gemerkt dat deze horizontale samenwerking grote kansen biedt. We moeten er bij de nieuwe samenstelling van het Parlement op toezien dat mensen meer met elkaar praten en zich niet alleen maar opsluiten in aparte groepen die elkaar bestrijden.

Dat is het grootste voordeel van deze commissie geweest. We hadden hooggeplaatste personen uitgenodigd – de heer Pachauri, winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, academici, onderzoekers en politici natuurlijk. Het uiteindelijke resultaat dat we vandaag in handen hebben, bewijst dat we met het verslag in onze opzet zijn geslaagd.

We realiseren ons heel goed dat er met verboden, sancties en de eis om van allerlei zaken afstand te doen relatief weinig kan worden bereikt. Het is veel beter om bewustzijnsverandering, innovatie en motivatie te stimuleren. We moeten ervoor zorgen dat de ingenieurs van Europa elke ochtend met plezier opstaan en proberen voor deze wereld efficiëntere machines te maken, zodat we de grondstoffen van onze kinderen beter en veel efficiënter gebruiken.

Het is ook een eerlijk verslag. We hebben geschreven dat er geen wondermiddel bestaat. Het is niet een kwestie van even de schakelaar omzetten: niet in Brussel, niet op Bali en ook niet in december in Polen. Het gaat om een hele reeks maatregelen en juist daarin ligt onze kans: de kans namelijk om de mensen duidelijk te maken dat zijzelf voor een derde deel bijdragen aan de klimaatverandering, bijvoorbeeld met het verwarmen van hun huis. Als burgers zijn we gezamenlijk via de mobiliteit en alles wat daarmee samenhangt nog eens voor een derde deel verantwoordelijk. Ook de industrie is voor een derde verantwoordelijk. Het verslag richt zich dus tot ons allemaal. Dat is het mooie eraan. We hoeven niet te zoeken naar een boosdoener; aan ons allemaal wordt gevraagd om naar innovatieve oplossingen te zoeken. Daar ben ik erg blij mee.

Het is ook duidelijk dat het een evenwichtig verslag is – ik wil dat graag nog eens benadrukken – omdat het geen weerslag is van partijprogramma's. Het spreekt ook geen veroordeling uit over bepaalde sectoren. We zeggen alleen dat er in bepaalde sectoren meer mogelijkheden zijn, terwijl andere sectoren minder mogelijkheden hebben. Daarom stelt het verslag uiteindelijk ook dat het richtinggevend is en verschillende wegen aangeeft, vooral voor Europa. Europa beschikt immers over een enorme milieutechnologie die qua omvang vergelijkbaar is met de Europese auto-industrie. Die omvang zal nog toenemen, wat we via innovatie moeten bewerkstelligen.

Ik zei zojuist dat wij de burgers erbij moeten betrekken zodat ze zelf wat aan hun huis kunnen doen. De lokale politiek, de Kamers van Koophandel en de beroepsverenigingen kunnen erg veel doen aan motivatie en informatievoorziening.

Ik wil afsluiten. De vele voordelen waarop wij in het verslag hebben gewezen, moeten ons ervan bewust maken dat niet malaise, maar innovatie kansen biedt. Als we dat begrijpen, is dit werk de moeite waard geweest.

De Voorzitter. – Hartelijk dank voor het werk dat u voor uw verslag hebt verricht, mijnheer Florenz.

Martin Bursík, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is een genoegen om hier te zijn en met u enige gedachten te delen over het belangrijke jaar dat voor ons ligt. Laat ik eerst de Tijdelijke Commissie klimaatverandering gelukwensen met al het werk dat zij heeft verricht sinds haar oprichting in april 2007: hoorzittingen, conferenties, verslagen, resoluties, beraadslagingen met derden. Haar onvermoeibare inspanningen hebben in hoge mate bijgedragen tot de vorming van het EU-standpunt over klimaatverandering.

De meest recente resolutie, “2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid”, die door de Tijdelijke Commissie klimaatverandering is goedgekeurd op 2 december 2008 en die u tijdens deze vergaderperiode zult aannemen, zal opnieuw een heel bruikbare basis opleveren bij het bespreken van de mogelijkheden voor een klimaatovereenkomst met betrekking tot de periode na 2012 en voor verdere verdieping van de klimaatmaatregelen van de EU.

Zoals u weet zal het werk zich tijdens dit voorzitterschap concentreren op het internationale onderhandelingsproces. Tussen twee haakjes: ik vlieg vandaag nog van Straatsburg naar New Delhi voor besprekingen met de Indiase regering en Indiase volksvertegenwoordigers. Twee weken later is er een top van de EU en Afrika in Nairobi (Kenia) en er is ook al contact met de Amerikaanse regering, waarop ik straks terugkom.

Met het goedkeuren van een wetgevend pakket klimaat- en milieumaatregelen aan het einde van 2008 heeft de EU een zeer krachtig politiek signaal afgegeven aan al haar partners in de wereld. Wanneer dit pakket over een paar maanden wordt aangenomen, toont de EU dat haar betrokkenheid en leiderschap in de mondiale strijd tegen klimaatverandering nog even krachtig zijn als altijd. Sterker nog, de EU zal de eerste regio ter wereld zijn die zich eenzijdig verplicht tot een vermindering van haar broeikasgasemissies met 20 procent voor 2020.

Zoals u weet zal het klimaat- en energiepakket het vanaf 2013 mogelijk maken de EU-regeling voor de emissiehandel te hervormen, grenzen te stellen aan de emissies die buiten die regeling vallen, technologie voor het afvangen en opslaan van CO₂ te stimuleren en de inzet van hernieuwbare energie te vergroten.

Ten aanzien van de regeling voor de emissiehandel zal één lineair dalend maximum voor de EU worden ingesteld, zullen geleidelijk veilingen worden ingevoerd als methode om quota toe te wijzen en rapporten te controleren, en zal het toezicht worden versterkt. Maar natuurlijk heeft de EU herhaaldelijk verklaard dat zij geen genoegen neemt met 20 procent – wij streven naar 30 procent – en daarom hopen we op een ambitieuze wereldwijde en alomvattende overeenkomst in Kopenhagen.

De conferentie van Kopenhagen is al over tien maanden. Op de klimaatconferentie van december 2008 in Poznań is een werkprogramma voor 2009 overeengekomen, waarin heldere stappen op weg naar Kopenhagen zijn gedefinieerd. Het in Poznań genomen besluit over de operationalisering van het aanpassingsfonds betekent een belangrijke stap vooruit in de onderhandelingen over het financieringsgedeelte, een van de belangrijkste onderdelen van elke integrale wereldwijde overeenkomst.

Ook de ministeriële rondetafelconferentie in Poznań bevestigde de gezamenlijke bereidheid van zowel de ontwikkelde als de ontwikkelingslanden om een doeltreffende mondiaal overeengekomen respons te vinden op de gevaarlijke gevolgen van de klimaatverandering voor de periode na 2012. Deze moet zich uitstrekken tot verdere inspanningen om de gevolgen te verminderen, aanpassingsmaatregelen, en de financiële en technologische middelen om de respons te operationaliseren.

Poznań heeft ook de boodschap afgegeven dat de huidige financiële crisis niet moet worden beschouwd als een belemmering voor nadere maatregelen inzake klimaatverandering, maar juist als weer een nieuwe gelegenheid om ons economische stelsel te hervormen en vastberaden op weg te gaan naar een economie met minder kooldioxide.

Het Tsjechische voorzitterschap is van plan voort te bouwen op zulke belangrijke resultaten en zich op internationaal niveau te blijven inzetten voor een succesvolle overeenkomst in Kopenhagen in december 2009.

Op 2 maart 2009 zullen de Milieuraad en later de Raad Economische en Financiële Zaken en de voorjaarsvergadering van de Europese Raad de eerste gelegenheden zijn voor een nadere uitwerking van de EU-positie ter zake, op basis van de mededeling van de Commissie, "Naar een uitgebreide klimaatveranderingsovereenkomst in Kopenhagen", die wij een week geleden hebben ontvangen, en op basis van uw inbreng.

In aanvulling op de gezamenlijke visie met het oog op langetermijnmaatregelen inzake klimaatveranderingstechnologie en aanpassing, zal de keuze voor passende middelen ter financiering van een doeltreffend en langdurig klimaatbeleid een belangrijke rol spelen in toekomstige beraadslagingen van de EU. In dit verband kan ik slechts het beroep van de Commissie klimaatverandering op de Europese Commissie en de lidstaten herhalen, om op bilateraal niveau in de onderhandelingen op weg naar een overeenkomst over de periode na 2012 een bemiddelende rol te spelen tussen de posities van de ontwikkelde landen, teneinde door belangenafweging het succes van de klimaatonderhandelingen met alle grote uitstoters van broeikasgassen te waarborgen.

De EU zal zich verder blijven wijden aan actieve contacten met belangrijke onderhandelingspartners en opkomende economieën, maar ook met de nieuwe Amerikaanse regering. Ik heb een telefoongesprek gevoerd met Carol Browner, adviseur van de president voor energie en klimaatverandering. Ik heb haar een voorlopig voorstel gedaan voor een ontmoeting op hoog niveau tussen vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, de Europese Commissie (commissaris Dimas), het Tsjechische voorzitterschap en het komende Zweedse voorzitterschap (dat wil zeggen de trojka) begin maart, waarschijnlijk op 2 of 6 maart.

Ik heb gezegd dat de EU zo nauw mogelijk met de VS wil samenwerken aan de ontwikkeling en koppeling van koolstofmarkten. We begrijpen dat het congreslid Waxman heeft aangegeven dat hij zal proberen de wetgeving van zijn commissie inzake handel onder een absoluut emissieplafond eind mei ingevoerd te krijgen. Dit is een heel bemoedigende reactie van de Verenigde Staten op de activiteiten van de Europese Unie.

We rekenen ook op het Europees Parlement om te waarborgen dat de stem van de EU op ruimere schaal gehoord wordt en waarden de handreikingen die u in het verleden hebt gedaan ten zeerste. Ik kan u alleen maar aanmoedigen op die weg verder te gaan en wens u allen in het komende jaar veel succes.

Stavros Dimas, Commissie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, in het eindverslag van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, waarvan de heer Florenz rapporteur is, zijn ambitieuze doelstellingen opgenomen en komt een brede waaier van vraagstukken aan de orde. Ook wordt hierin bevestigd dat het Europees Parlement grote betekenis hecht aan het vraagstuk van klimaatverandering. Ik wil de Tijdelijke Commissie en vooral de rapporteur, de heer Florenz, dan ook van harte gelukwensen met hun uitstekende werk.

Vorig jaar was de vaststelling van een pakket maatregelen voor klimaat en energie onze prioriteit. Onze inspanningen hebben vruchten afgeworpen en wij mogen nu trots zijn op dit belangrijke pakket wetgevingsmaatregelen. Dit jaar zullen wij ons op intern vlak vooral bezighouden met de voorbereiding van de maatregelen tot verwezenlijking van dit pakket. Op extern vlak zullen de onderhandelingen over klimaatverandering onze prioriteit zijn. Deze onderhandelingen zullen worden geïntensiveerd in de aanloop tot de Conferentie van de Verenigde Naties in Kopenhagen en, zoals u zojuist hebt gehoord, hecht het Tsjechisch voorzitterschap grote betekenis aan deze onderhandelingen en heeft het een reeks bilaterale en multilaterale ontmoetingen en besprekingen georganiseerd. Uw verslag komt dus als geroepen. In de aanloop tot Kopenhagen zullen wij alle zeilen moeten bijzetten en moeten samenwerken om een zo goed mogelijk resultaat te bereiken, zeer zeker gezien de bijzondere rol die Europa speelt.

Het verheugt mij dat uw verslag strookt met de analyse van de Commissie en duidelijk maakt dat de financiële en economische crisis niet als voorwendsel mag worden gebruikt om het nemen van maatregelen tegen klimaatverandering uit te stellen. Wij zijn het er eveneens mee eens dat de maatregelen tegen klimaatverandering deel uitmaken van de oplossing voor het probleem van de huidige economische crisis.

Dit klimaat- en energiepakket zet Europa op het spoor van een CO₂-arme economie. Dit zal er ook toe bijdragen dat Europa zijn afhankelijkheid van ingevoerde energie kan verminderen. Dat is een net zo belangrijk voordeel, zoals wij ook onlangs nog hebben kunnen vaststellen tijdens de aardgascrisis. Met de verwezenlijking

van het doel van 20 dan wel 30 procent minder broeikasgasuitstoot – mits natuurlijk ook de overige ontwikkelde landen in het kader van een internationale overeenkomst instemmen met soortgelijke verminderingen – zullen wij ongetwijfeld het meest ambitieuze standpunt hebben van alle landen of groepen van landen. Wij zijn een voorbeeld voor de rest van de wereld, en dat zal een positieve, dynamische rol spelen in de internationale onderhandelingen.

Voordat wij in dit debat onze aandacht toespitsen op de internationale onderhandelingen wil ik nog kort iets zeggen over een ander vraagstuk, dat terecht in het verslag aan de orde wordt gesteld. Het verslag bevat namelijk waardevolle voorstellen voor de activiteiten die moeten worden ontplooid om een zo efficiënt en rendabel mogelijk gebruik van natuurlijke hulpbronnen te verzekeren, de broeikasgasuitstoot te verminderen en energie te sparen.

De Commissie heeft vorig jaar een eerste stap in die richting gezet met haar actieprogramma voor duurzame productie en consumptie. Meer recent heeft zij aanvullende maatregelen voor het klimaat- en energiepakket getroffen en de acties voor energiebesparing en energie-efficiëntie versterkt. Dat neemt echter niet weg dat er nog heel wat werk aan de winkel is wat een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen betreft, en natuurlijk zijn er nog steeds legio mogelijkheden om energie efficiënter te benutten en beter te gebruiken. Een kenmerkend voorbeeld is het onlangs door de Commissie ingediende voorstel betreffende de energieprestaties van gebouwen. Dit is een gebied waarop meerdere doelstellingen worden nagestreefd daar hier grote winst kan worden gemaakt voor zowel energiebesparing als klimaatbescherming. Tevens kan hier werkgelegenheid worden gecreëerd en worden bijgedragen aan technologische innovatie.

Nu is het noodzakelijker dan ooit om de economie nieuw leven in te blazen en te ondersteunen met maatregelen waarmee schone technologie sneller kan worden goedgekeurd en ingezet. Op die manier kunnen wij ook bijdragen aan groene werkgelegenheid en zullen grote kansen ontstaan voor onze externe handel, daar de markten voor schone technologie heel snel groter worden. Daarom heeft de Commissie onder andere concrete acties voorgesteld in het kader van het Europees economisch herstelplan dat in december jongstleden is uitgevaardigd.

Wat de internationale onderhandelingen over klimaatverandering betreft hebben wij met het klimaat- en energiepakket ongetwijfeld de argumenten versterkt die wij gebruiken om onze internationale partners ervan te overtuigen dat efficiënte maatregelen niet alleen noodzakelijk maar ook haalbaar zijn. Het lijkt geen enkele twijfel dat de internationale onderhandelingen zeer ingewikkeld van aard zijn en dus ook heel moeilijk zullen zijn. Toch geloof ik dat er in Kopenhagen een overeenkomst zal worden gesloten. Er kan en er moet een overeenkomst worden gesloten, want de tijd raakt op. Dit is een kwestie van politieke wil, en die wil is er mijns inziens.

De Commissie heeft vorige week met het oog op de intensivering van de internationale onderhandelingen een mededeling goedgekeurd waarin haar standpunten ten aanzien van de belangrijkste onderhandelingsvraagstukken zijn uiteengezet. De ontwikkelde landen zijn bij uitstek de landen die een voortrekkersrol kunnen spelen. Er komen positieve signalen uit de Verenigde Staten omdat – zoals zojuist ook de Tsjechische minister zei – president Obama een actieve deelneming van de VS aan de internationale onderhandelingen heeft toegezegd. Hij heeft aangekondigd dat er in de Verenigde Staten een emissiehandelssysteem zal worden ingevoerd en dat in de periode tot 2050 zal worden gestreefd naar een vermindering van de broeikasgasemissie met 80 procent in vergelijking met 1990.

Dit is allemaal heel positief, maar wij willen wel graag dat dit alles snel, dit jaar nog, hard wordt gemaakt. Wij moeten eind dit jaar een overeenkomst van Kopenhagen hebben, en de Verenigde Staten hebben de plicht om samen met de Europese Unie vastberaden bij te dragen aan de totstandkoming van een overeenkomst van Kopenhagen. Uitgaande van hetgeen president Obama heeft aangekondigd, zal dat ook het geval zijn. Wij kijken natuurlijk ook uit naar het debat dat daarover in de Verenigde Staten op gang wordt gebracht en dat moet leiden tot een aantal beslissende maatregelen voor de strijd tegen klimaatverandering. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn ook de onlangs aangekondigde maatregelen voor auto's.

De mededeling van de Commissie bevestigt het streefdoel van een collectieve vermindering van de uitstoot met 30 procent door de ontwikkelde landen en definieert het begrip "onderling vergelijkbare inspanningen". Onderlinge vergelijkbaarheid is van cruciaal belang zowel voor het halen van de milieudoelstellingen als voor het verzekeren van gelijke mededingingsvoorwaarden. De Commissie stelt met het oog op deze definitie van vergelijkbaarheid een reeks criteria voor.

Wat de ontwikkelingslanden betreft wil ik zeggen dat, niemand van hen even grote en gelijksoortige inspanningen vraagt als van de ontwikkelingslanden, maar dat het toch belangrijk is dat ook zij meer

maatregelen nemen en ervoor zorgen dat de voor hen onontbeerlijke economische groei minder CO₂-intensief is. Om het doel van hoogstens 2 graad Celsius in 2050 te bereiken is het noodzakelijk dat de ontwikkelingslanden hun CO₂-emissiestijging tot 2020 beperken tot een niveau dat 15 à 30 procent lager ligt dan het niveau dat zij zouden hebben als zij geen verminderingmaatregelen zouden nemen. Natuurlijk hangen de inspanningen die elk afzonderlijk ontwikkelingsland moet leveren af van het economisch ontwikkelingsniveau en de mogelijkheden. Dit houdt onder meer in dat wij van de snel groeiende economieën zeer zeker meer verwachten dan van de andere economieën.

Wij weten allen dat wij het nagestreefde resultaat in Kopenhagen niet zullen halen als wij er niet in zullen slagen meer te investeren en meer financiële middelen beschikbaar te maken voor de vermindering van de uitstoot in het kader van de aanpassing. Ook in de ontwikkelingslanden zal een deel van de noodzakelijke investeringen moeten komen uit de binnenlandse particuliere sector, en volgens de ramingen van de Commissie zal ongeveer een derde worden opgebracht door de CO₂-markt. Een deel ervan zal echter ook moeten komen uit openbare financiering, en wij moeten onderzoeken op welke wijze deze openbare middelen verkregen kunnen worden. Wij zitten midden in een economische recessie en een dergelijk debat heeft dus heel wat voeten in aarde. Toch moeten wij hierop voorbereid zijn en argumenten paraat hebben voor dat debat, overwegende dat de kosten van niets doen hoe dan ook hoger zullen zijn dan de kosten van ongeacht welke maatregel.

Tot slot wordt in de mededeling van de Commissie gewezen op het belang van een mondiale CO₂-markt en van de totstandbrenging tot 2015 van compatibele emissiehandelssystemen in de OESO-landen. De desbetreffende datum voor de meest geavanceerde ontwikkelingslanden is verder in de tijd opgeschoven, namelijk tot 2020.

Dat zijn de belangrijkste boodschappen die de Commissie in haar mededeling uitdraagt. Ik zal nu met grote belangstelling luisteren naar uw meningen hierover. De internationale onderhandelingen zullen in hoog tempo worden gevoerd en vereisen dit jaar ook drukke diplomatieke activiteiten van onze kant. Ik kijk uit naar uw bijdragen aan deze grote inspanning.

Romana Jordan Cizelj, namens de PPE-DE-Fractie. – (SL) Klimaatverandering is een zeer ruim onderwerp en ik ben het eens met de rapporteur wanneer hij zegt dat wij, leden van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, innovatieve manieren moesten zoeken om de volledige breedte en inhoud van dit onderwerp te omvatten. Nu ons werk is voltooid, kan ik echter bevestigen dat wij wel degelijk ruimschoots de kans hebben gehad om onze uiteenlopende standpunten te verwoorden, van mening te wisselen en diverse voorstellen voor toekomstige actie voor te leggen. Onze discussies waren soms erg dynamisch, precies doordat de verwoorde standpunten zo uiteenlopend waren. Bijgevolg weerspiegelt het verslag een breed gamma van standpunten en bevat het vele goede voorstellen, maar het stelt ons ook in staat ons verdere werk in de vaste commissies te coördineren wat betreft het formuleren van diverse sectorale beleidslijnen. Persoonlijk denk ik dat het goed zou zijn als wij deze specifieke methodologie toe zouden passen.

De eerder genoemde gebieden, zoals energie, transport en industrie, bleken inderdaad het grootste actiepotentieel te bieden, maar ook andere gebieden bleken belangrijk, en ik verwijs hierbij naar landbouw, veeteelt, duurzame bosbouw, informatie- en communicatietechnologie en het communautaire ontwikkelingsbeleid betreffende derde landen.

Onze overgang naar een koolstofarme samenleving zal natuurlijk mogelijk zijn als wij in onderzoek blijven investeren en het ontwikkelings- en innovatietempo blijven versnellen, en als wij werk maken van de andere in de Lissabonstrategie vastgelegde doelstellingen. Dat alleen zal evenwel niet volstaan. Wij moeten ook onze levensstijl veranderen, maar dat zullen wij alleen kunnen doen als de mensen milieubescherming als een echte waarde aanvaarden. In dit opzicht moeten wij veel meer verwezenlijken wat betreft informatiecampagnes en bewustmaking.

Ik ben het ook eens met de gemaakte opmerkingen over de correlatie tussen de financiële crisis en klimaatverandering. Dit biedt ons echter een kans, en de vrees dat klimaatverandering door de financiële crisis naar de achtergrond wordt verdrongen, is onterecht, omdat onze maatregelen voor het doen heropleven van de economie zo moeten worden ontworpen dat zij duurzame ontwikkeling bevorderen, niet alleen de consumptieve bestedingen.

Omdat het ons doel is de mondiale temperatuurstijgingen te beperken, moeten wij vanzelfsprekend ook internationaal werken. Wat dat betreft moet Europa zijn dialoog met de ontwikkelde landen aanknopen en verdiepen, omdat wij samen de last van onze historische emissies moeten reduceren en wegwerken, en

tegelijktijd naar de ontwikkelingslanden en de armste landen luisteren en hen in staat stellen om duurzame ontwikkeling te laten omhelzen, ook als er een hoger prijskaartje aan hangt.

Tot slot zou ik de rapporteur, mijnheer Karl-Heinz Florenz, willen feliciteren met de openheid die hij in zijn werk tentoon heeft gespreid.

Dorette Corbey, *namens de PSE-Fractie*. – Ik wil allereerst mijn grote en oprechte dank aan collega Karl-Heinz Florenz uitspreken. Met grote inzet en vastberadenheid heeft hij zijn verslag geschreven. Het is volgens mij een compleet verslag geworden met bijna 200 aanbevelingen en echt de moeite waard. Het bevat veel goede aanbevelingen die een bron van inspiratie kunnen zijn voor het volgende Parlement, de nationale parlementen en lokale overheden.

Ik noem vijf hoofdlijnen die voor onze fractie echt essentieel zijn. Allereerst wordt in dit verslag erkend dat de klimaatverandering veelomvattend is. De klimaatverandering raakt aan alle sectoren, niet alleen industrie, transport en energie, waarvoor wij al regels hebben vastgesteld, maar ook landbouw, gezondheid, wetenschap en technologie, ICT, onderwijs, de bodem, het water en landgebruik. Al deze zaken verdienen volle aandacht en een effectieve aanpak.

De tweede hoofdlijn is voor ons dat het klimaatbeleid ook sociaal en solidair moet zijn. Wij moeten aandacht hebben voor de werkgelegenheid, voor inkomensaspecten en voor energiearmoede. Wij moeten weten hoe en door wie de nieuwe technologie bekostigd gaat worden. Wij willen weten hoeveel banen gecreëerd worden en of er banen verloren gaan. Wij willen omscholingsprogramma's voor de nieuwe *green poll workers*. Zonder een duidelijke sociale inzet is het ontzettend moeilijk om politieke steun voor een klimaatbeleid te handhaven.

Onze derde hoofdlijn heeft te maken met de economische crisis. Ook hier hebben wij een integrale aanpak nodig. De groene New Deal is inmiddels een begrip geworden. Wij steunen deze van harte. Er zijn forse investeringen nodig. Steunoperaties aan banken en bedrijven moeten op zijn minst een duurzame component hebben. Investeringen in woningen en appartementsgebouwen in Oost-Europa moeten meer prioriteit krijgen. Dat is goed voor de werkgelegenheid, goed voor de energiezekerheid en goed voor het klimaat.

Ons vierde hoofdpunt betreft de landbouw. Daar hebben wij het meestal niet over als wij over het klimaat praten. Vandaag laten wij zien dat het wel nodig is en het bleek ook een controversieel thema te zijn. Wij hebben lang gediscussieerd over de vraag of de landbouw bindende doelen moet hebben en wij zijn het erover eens dat wij dat serieus moeten overwegen. Duidelijk is ook dat de landbouw niet alleen een probleem vormt, maar ook oplossingen biedt. Goede landbouw, goed landgebruik en een goed gebruik van biomassa kunnen een bijdrage leveren aan de vermindering van broeikasgassen.

Onze vijfde hoofdpunt ten slotte is mensen erbij betrekken. Hiervoor zijn voorlichting en transparantie nodig. Willen wij ons consumptiegedrag aanpassen, dan moeten wij precies weten welke producten veel broeikasgassen veroorzaken en vervolgens moeten wij onze consumptiepatronen misschien aanpassen. Dat is natuurlijk niet gemakkelijk, maar het probleem van de klimaatverandering – Karl-Heinz Florenz zei het net al – kan niet met een paar technische handgrepen opgelost worden. Wij zullen alleszins ons best doen om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de grote uitdagingen waarvoor wij staan. Lokale initiatieven zijn daarbij zeer waardevol. Gratis energie-audits voor huizen, beter openbaar vervoer, lokale en regionale voedselproductie. Samen kunnen wij veel bereiken.

Collega's, met dit maatregelenpakket hebben wij ook reden tot optimisme. Broeikasgassen kunnen verminderen en dit draagt bij aan innovatie, economische groei, betere energievoorziening, betere voedselproductie, meer werkgelegenheid en een stabiel klimaat. Ik dank alle collega's en medewerkers die hieraan een bijdrage geleverd hebben.

Chris Davies, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zit tijdens dit debat een olifant in de coulissen waarvan we het bestaan niet lijken te willen erkennen. Er wordt in dit verslag vrijwel niet naar verwezen en hij komt slechts terloops voorbij in de integrale strategie van de Commissie voor het bereiken van een klimaatveranderingsovereenkomst in Kopenhagen. Ik doel op het feit dat de wereldbevolking in een ongekend en onhoudbaar tempo groeit. Tijdens het leven van de meesten van ons zal het aantal mensen op deze planeet verdrievoudigen. Het blijft toenemen met een snelheid van 200 000 per dag, dat is 80 miljoen per jaar.

Waarom heeft China elke week een nieuwe kolengestookte energiecentrale nodig? Omdat de bevolking van het land de afgelopen vijftig jaar meer dan verdubbeld is en snel blijft groeien, omdat de vraag naar energie meestijgt en omdat de Chinezen hetzelfde willen wat wij in het westen hebben – iets waar zij ook alle recht

op hebben. De minister vliegt vandaag naar India. Daar groeit de bevolking zelfs nog sneller en ook daar wendt men zich tot steenkool voor de energieopwekking.

Maar de hulpbronnen op deze planeet zijn eindig. We moeten onze bevolkingsgroei afremmen en omkeren. We moeten dat helemaal doen zonder dwangmiddelen en we mogen nooit arrogant worden en vergeten dat wij in de ontwikkelde landen enorm veel meer bijdragen tot de klimaatverandering dan de mensen in ontwikkelingslanden.

Volgens het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties worden er elke minuut van de dag 380 vrouwen op de wereld zwanger en was de helft van hen dat niet van plan. Anticonceptie moet voor iedereen beschikbaar zijn. Vrouwen moeten de baas zijn over hun voortplanting: dat is verre te prefereren boven het alternatief van onveilige abortus.

De medische middelen moeten zodanig verbeterd worden dat vrouwen het krijgen van kinderen veilig kunnen uitstellen tot latere leeftijd, maar bovenal moet het probleem op de politieke agenda worden gezet. Onze weigering om dat te doen getuigt van grote dwaasheid. Gezinnen zouden overal over dit onderwerp moeten praten. Regeringen zouden doelen moeten stellen voor een stabiele of kleinere bevolkingsomvang. Erkenning van het cruciale belang van de bevolkingsgroei is de belangrijkste voorwaarde om die te kunnen aanpakken en we zullen er nooit in slagen de gevolgen van de klimaatverandering te bestrijden of duurzame ontwikkeling te bereiken als we dat niet doen.

Liam Aylward, *namens de UEN-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil Karl-Heinz Florenz graag complimenteren met zijn inspanningen en toewijding bij het opstellen van dit verslag en natuurlijk met zijn vermogen om de vele uiteenlopende en verschillende adviezen te beluisteren en te begrijpen.

Voor ons als wetgevers is het van het grootste belang dat we te midden van een enorme economische neergang aan resultaten werken op het gebied van groene energietechnologie. We kunnen wereldleiders worden op de verschillende terreinen van hernieuwbare energie, wat moet leiden tot een hechte, doeltreffende en gecoördineerde strategie – met regeringen, NGO's, wetenschappers, mensen uit het bedrijfsleven, visionaire personen – van “geen woorden maar daden”. We moeten de bureaucratie verminderen en de kleine en middelgrote ondernemingen en technologieontwikkelaars steunen.

De markt is er. Het wetgevingskader is helder. We hebben doelen gesteld voor hernieuwbare energie. Hoewel de financiële middelen schaars zijn, is het streven van cruciaal belang voor de technologieontwikkeling en het behoud van expertise. Banken en financiers zullen risico's moeten nemen met nieuwe bedrijven in groene technologie. Op lange termijn is er winst als we nu het tempo opvoeren. De banen en de welvaart zullen ons toestromen. Als we daarentegen deze kostbare tijd verdoen met gewefel, verliezen we de slag en zullen andere landen maar wat graag in het gat springen.

Ierland zou bijvoorbeeld voor getijdentechnologie kunnen worden wat Finland is voor mobiele telefoontechnologie. We beschikken dankzij het klimaat en onze Atlantische ligging ontegenzeggelijk over het potentieel. We hebben de technologie geïmplementeerd. De expertise is ter plaatse en het wettelijk kader is gereed. De markt is duidelijk, dus dit is een geweldige kans op nieuwe werkgelegenheid, verlaging van de elektriciteitsprijs, zekerheid van de energievoorziening en vermindering van de CO₂-emissies, om nog maar te zwijgen van de opbrengsten van octrooien.

We moeten nu achter onze bedrijven gaan staan, die al meer dan tien jaar bezig zijn om dit punt te bereiken. Zij hebben de risico's genomen en wij moeten hen helpen met meer financiering. Uitstel zou op dit punt rampzalig zijn. Groene technologie is onze toekomst. Nu hebben we de gelegenheid, dus laten we die aangrijpen.

Rebecca Harms, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de heer Florenz danken, met name voor zijn geduld bij de onderhandelingen. De omvang van het verslag bewijst dat er over een groot aantal onderwerpen is gesproken.

Tegelijkertijd vraag ik me af hoelang de eensgezindheid die nu, aan het begin van het jaar, in dit verslag tot uitdrukking komt, stand zal houden. Ik herinner me nog heel goed de internationale klimaatconferentie in Poznan en de zeer zwakke rol die de Europeanen daar speelden. Wat ze namelijk deden was het afzwakken van de ambitieuze beloften en verklaringen die ze tijdens de internationale onderhandelingsronde op Bali hadden gedaan. In het licht van de beginnende financiële en economische crisis deden ze hun best om het klimaatbeleid naar het tweede plan te verwijzen.

Ik denk dat volgend jaar de beslissing zal vallen of wij daadwerkelijk bereid zijn, zoals we telkens beloven, om het type economie waaraan wij in de geïndustrialiseerde landen gewend zijn geraakt, op grond van onze kennis over de klimaatverandering aan te passen. Ik denk dat de beslissing of wij ons in duurzame richting willen ontwikkelen of niet, nog niet is gevallen.

Ban Ki-Moon en Achim Steiner hebben in Poznan een dringend beroep op de lidstaten gedaan om alle maatregelen die zij met hun economische stimuleringsprogramma's en reddingsoperaties voor banken nemen, te koppelen aan programma's tegen de armoede en de verschrikkelijke gevolgen van de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden, maar ook aan maatregelen die gericht zijn op een werkelijk ambitieuze klimaatbescherming en een nieuw energiebeleid.

Ik wijs erop dat met elke nieuwe Europese wetgeving op dit gebied de richting opnieuw wordt bepaald. Het is nog helemaal geen uitgemaakte zaak dat Europa op weg is naar de moderne samenleving van energie-efficiëntie en hernieuwbare energieën. Het gaat nog steeds om de keuze: gaan we door met de oude mix van kolen en kernenergie of slaan we ambitieuze, nieuwe wegen in? Ik hoop dat we hierover even constructief blijven discussiëren als in de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, maar ik ben er niet helemaal gerust op.

Jens Holm, namens de GUE/NGL-Fractie. – (SV) Eindelijk, na meer dan anderhalf jaar werk, zullen we een besluit nemen over deze klimaatresolutie. Ik wil speciaal wijzen op drie dingen.

De reductiedoelstellingen voor de langere termijn: in paragraaf 3 eisen wij vermindering van de emissies in de EU met 25 tot 40 procent tot 2020 en ten minste 80 procent tot 2050. Dat is een goede zaak en betekent dat wij verdergaande eisen stellen dan het klimaatpakket van de EU van vorig jaar.

We eisen ook maatregelen tegen de vleesindustrie Volgens het rapport "Livestock's long shadow" van de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de VN, is de vleesindustrie verantwoordelijk voor 18 procent van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen. Dat is iets waar we nota van nemen in dit verslag, en wij eisen dat de vleesconsumptie afneemt. Dat is een moedig en tot op zekere hoogte historisch besluit van dit Parlement, dat zich anders graag achter subsidies voor deze industrie schaaft, maar het is treurig dat speciaal de PPE-DE-Fractie tegen deze eisen wil stemmen. Net zoals wij het autoverkeer moeten terugdringen, moeten we ook zeggen dat de enorme vleesconsumptie van vandaag niet vol te houden is.

Ik wil u er ook aan herinneren dat de vleesindustrie feitelijk de voornaamste oorzaak is van het vernietigen van de regenwouden in het Amazonegebied, ten behoeve van grasland voor de dieren en akkers voor de voederproductie. Een groot deel van het voer wordt als soja naar Europa geëxporteerd. Dat is onhoudbaar.

De automobielenindustrie is een ander groeiend probleem. Tussen 1990 en 2005 is de uitstoot van de Europese vervoerssector met 32 procent gestegen. Er zijn enorme investeringen in openbaar vervoer en ander milieuvriendelijk vervoer nodig. Auto's die rijden op fossiele brandstoffen moeten worden vervangen door auto's die rijden op elektriciteit en in de toekomst misschien ook door auto's die rijden op waterstof. We moeten ons afvragen of de situatie met al dit vervoer wel kan voortzetten. Moeten we in plaats daarvan niet lokale productie en lokale consumptie stimuleren?

Tot slot wil ik waarschuwen tegen amendementen 12 en 28, waarin meer kernenergie wordt geëist. Als die amendementen worden aangenomen, zal mijn fractie deze resolutie niet kunnen steunen. Stem daarom tegen amendementen 12 en 28. Dank u wel.

Johannes Blokland, namens de IND/DEM-Fractie. – Het is wellicht een ongelukkig moment om nu, terwijl een groot deel van West-Europa een erg koude winter beleeft, te praten over de opwarming van de aarde. Wij echter kijken, zoals de titel van het verslag al aangeeft, in dit debat naar de lange termijn. Wij moeten ons dus niet te veel laten afleiden door de kortetermijngebeurtenissen. Het eindverslag van collega Karl-Heinz Florenz is een goed doordacht en gedegen verslag geworden, waarmee wij als Europees Parlement een duidelijk signaal afgeven.

Om de negatieve effecten van de klimaatverandering in te perken of te voorkomen is harde actie noodzakelijk op een breed gebied. Harde doelstellingen voor de periode tussen 2020 en 2050 zijn nodig. Geen enkel segment van de samenleving mag ontkomen aan inspanningen. In de aanloop naar de klimaatconferentie in Kopenhagen zullen wij onze ambitie moeten handhaven, geflankeerd door een breed scala aan maatregelen. Dit verslag levert daaraan een bijzonder waardevolle bijdrage.

Roger Helmer (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, vijfhonderd jaar geleden heerste er consensus onder geleerden dat de aarde plat was. Zij hadden ongelijk. In de jaren zeventig van de vorige eeuw, na dertig jaar

afkoeling van de aarde, heerste er consensus onder wetenschappers dat we aan de vooravond van een nieuwe ijstijd stonden. Zij hadden ongelijk. In 1999 geloofden vele deskundigen dat het millenniumprobleem tot een wereldramp zou leiden doordat computersystemen over de hele wereld zouden worden uitgeschakeld. Wapensystemen zouden uitvallen, de handel zou tot stilstand komen, vliegtuigen zouden uit de lucht vallen. Zij hadden ongelijk. Er gebeurde helemaal niets.

Nu wordt ons verteld dat er consensus bestaat over een catastrofale, door de mens veroorzaakte opwarming van de aarde. Ook daarin heeft men ongelijk. Ook hierover is geen consensus. De mythe van de consensus is een propagandaoverwinning voor de paniekzaaiers, maar herhaald literatuuronderzoek en onderzoeken van actieve klimaatwetenschappers laten een breed scala van meningen aan beide zijden van het debat zien, en een groot aantal deelnemers aan dat debat meent dat de jury zich nog aan het beraden is.

Het is waar dat de aarde gedurende de afgelopen 150 jaar enigszins is opgewarmd, zij het langzaam en met onderbrekingen, maar dat is volkomen in overeenstemming met al lang vastgestelde natuurlijk klimaatcycli op lange termijn die ons het Romeinse optimum, de middeleeuwse warmteperiode en de kleine ijstijd hebben opgeleverd. Er is duidelijk bewijs dat terwijl de wereld enigszins opwarmde ook andere hemellichamen in het zonnestelsel zijn opgewarmd. De ijskappen op Mars zijn geslonken, maar niemand denkt dat industriële emissies of SUV's daarvoor verantwoordelijk zijn.

We zijn nu van plan onvoorstelbare bedragen uit te geven aan klimaatmaatregelen die gewoonweg niet zullen werken en die, door onze economieën te schaden, ons de middelen benemen die we nodig hebben om echte milieuproblemen aan te pakken. Zoals de Britse journalist Christopher Booker heeft opgemerkt, is de paniekzaaijerij over de opwarming van de aarde de grootste collectieve vlucht uit de werkelijkheid in de menselijke geschiedenis.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heer Florenz voor zijn werk. Mijn dank ook aan de commissievoorzitter en aan alle coördinatoren en leden van de commissie.

In dit verslag wordt eens te meer uitdrukking gegeven aan de niet aflatende aandacht van de Europese Unie voor de klimaatverandering en de gevolgen ervan.

De laatste reeks maatregelen was het onlangs goedgekeurde energiepakket. Ook het verslag dat wij hier vandaag behandelen, maakt deel uit van de strijd tegen de klimaatverandering en is in lijn met de permanente aandacht die de Europese Unie aan dit vraagstuk besteedt.

Zoals hier al is gezegd, laat het verslag dat wij voor ons hebben liggen zich definiëren als een reeks aanbevelingen. Het dient zich aan als een alomvattend geheel van diverse maatregelen en aanbevelingen, waarin echter verschillende "routekaarten" vervat zijn voor de verschillende sectoren, met inbegrip van visserij, landbouw, water, bosbouw, enzovoorts. Al deze "routekaarten" leiden naar hetzelfde doel, maar voor elk van hen moeten maatregelen worden vastgesteld.

Ik zal mij echter beperken tot wat ik als het basisbeginsel van doeltreffende actie beschouw. Om het hoofd te kunnen bieden aan de klimaatverandering moeten wij streven naar meer efficiëntie. Dat beginsel moet volgens mij dan ook ten grondslag liggen aan alle maatregelen die worden genomen.

Meer efficiëntie betekent prioritaire aandacht voor technologische innovatie, prioritaire aandacht voor efficiëntiedoelstellingen bij de toekenning van steun en subsidies, prioritaire aandacht voor efficiëntiedoelstellingen bij het verlenen van bepaalde belastingvoordelen, enzovoorts. Het vergroten van de efficiëntie is de enige manier om tastbare resultaten te behalen.

Guido Sacconi (PSE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de collega's die voor mij hebben gesproken, hebben duidelijk laten zien hoe we erin zijn geslaagd om zeer uiteenlopende meningen nader tot elkaar te brengen, die vervolgens zijn gebundeld in een gemeenschappelijk ontwerp.

Het verslag-Florenz, dat erkenning verdient voor het succes bij het bereiken van consensus door zorgvuldig naar alle standpunten te luisteren, gaat uiteindelijk over energieomschakeling en de algehele veranderingen in productiesystemen, levensstijlen en consumptie. Het is meer dan slechts een filosofische verklaring en we weten dat het niet eenvoudig zal zijn, maar het voorziet in een geleidelijke harmonisatie. Zo hebben we bijvoorbeeld in de erfenis die wij achterlaten voor het volgende Parlement aangegeven welke acties naar ons idee prioriteit hebben tijdens de volgende zittingsperiode, in de aanloop naar Kopenhagen en ook erna.

Ik wil me echter concentreren op de inhoud. Het is mijn taak om allereerst de hoofdrolspeler binnen deze kwestie te bedanken, namelijk de secretaris. Ik heb hier enkele statistieken van ons werk. Om u een idee te geven van het belang van hun werk, hoef ik alleen maar te vertellen dat ze acht themabijeenkomsten hebben georganiseerd met zestig van 's werelds belangrijkste experts.

Nu wil ik bovenal een oproep doen, dat wil zeggen mijn hoop kenbaar maken, aan het nieuwe Parlement. Voorzitter Pöttering, u heeft zelf het vertrouwen getoond dat de gok die deze commissie heeft genomen, gunstig zal uitpakken, ondanks het feit – laten we eerlijk zijn – dat niet iedereen in dit Parlement erachter stond toen het 18 maanden geleden werd opgesteld. U heeft tijdens twee afzonderlijke gelegenheden een oproep aan het Parlement gedaan, hiermee blijkend van uw persoonlijke steun aan deze kwestie en van onze taak, en daarom richt ik me ook tot u persoonlijk als u me dat toestaat. Het zou jammer zijn als het volgende Parlement zich niet van een soortgelijk instrument voorziet tijdens de volgende zittingsperiode, met name omdat veel nationale parlementen en regeringen hun werk in de tussentijd gereorganiseerd hebben, met de klimaatverandering als specifiek gebied. Daarom hoop ik dat het volgende Parlement niet terug zal vallen op strikte verzuiling, waarbij samenhangende gebieden worden ondergebracht in verschillende commissies, maar dat het zich, zoals wij hebben aanbevolen, klaarmaakt voor de lange reis op de weg naar een koolstofarme economie.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil de heer Florenz bedanken voor zijn werk.

Eindelijk gaan we over dit verslag stemmen, waar 18 maanden werk van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering in zit. Ik vind dit persoonlijk een succes, zij het een bescheiden succes. Een succes omdat het Parlement heeft laten zien een van de meest verantwoordelijke instellingen te zijn, door zichzelf van een ad hoc-instrument te voorzien – namelijk de Tijdelijke Commissie – om gegevens en ideeën te verzamelen over een kwestie die ons allen aangaat en waar we gezamenlijk de gevolgen van onder ogen moeten zien, nu en in de toekomst. Een bescheiden succes, omdat, ondanks al onze inspanningen en de kwaliteit van de medewerking en van de onderzoeken die zijn uitgevoerd, de uitkomst nog altijd de scherpte mist die een resolutie aangaande dit onderwerp zou moeten hebben.

Klimaatverandering is, zoals ik al vaak heb gezegd, een dringend en serieus vraagstuk en vereist doelgerichte en effectieve instrumenten. Onze voornaamste reden tot het instellen van deze commissie was de wens om beleidsvormen te combineren die tot dusver altijd apart zijn behandeld. Ik hoop dat het samenvoegen voortgezet kan worden in het volgende Parlement en dat dit Parlement tevens betrokken zal blijven bij de onderhandelingen van Kopenhagen.

We hebben wereldwijde consensus nodig en om dat te bewerkstelligen, moeten we iets te bieden hebben, met name aan ontwikkelingslanden. Momenteel ontbreken de gelijke voorwaarden nog die de mensen in ontwikkelingslanden zullen overhalen om zich aan dit beleid te binden. Het is enigszins te eurocentrisch en ook net te verdeeld. We hebben hier te maken met een verandering in levensstijl. In politiek opzicht moeten we voorstellen ter tafel brengen die zich in de eerste plaats richten op dit beleid en vervolgens op een gestage dematerialisatie van onze levensstijl, want anders is die niet houdbaar.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mijn complimenten aan voorzitter Florenz. Ik noem hem voorzitter uit respect en waardering voor de betrokkenheid die hij altijd heeft getoond bij ons Parlement.

Door de goedkeuring van het pakket maatregelen inzake klimaatverandering en energie, beschikt de Europese Unie over een wetgevingskader waarmee het gekwalificeerd is om een leidende rol op zich te nemen. De huidige ruimdenkendheid die de nieuwe Amerikaanse regering laat zien, geeft ons reden tot hoop op een gedeelde inzet in de toekomst met de Verenigde Staten om de gevolgen van klimaatverandering een halt toe te roepen.

De mate van het succes van het initiatief zal echter afhangen van de rol die de economieën van alle ontwikkelingslanden, zoals China en India, spelen. Tijdens een ontmoeting met de afvaardiging van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, heeft de Chinese minister van Milieubeheer duidelijk gemaakt dat dit alleen mogelijk zal zijn met vastberaden steun van de rijkere landen in de vorm van adequate financiële middelen om duurzame ontwikkeling te bevorderen.

Er is op dit gebied progressie geboekt dankzij de conferentie in Poznań en het besluit om het aanpassingsfonds in werking te stellen, en ook dankzij de 50 miljoen euro voor onderzoek en technologische ontwikkeling

die aan ontwikkelingslanden is toegewezen om de evolutie van groene technologieën op mondiaal niveau te steunen.

We moeten ervoor zorgen dat Kopenhagen een keerpunt vormt dat leidt tot een praktische, gezamenlijke inzet van sterkere economieën bij de oprichting van een fonds dat een constante stroom aan financiële middelen voor duurzame ontwikkeling in opkomende landen kan veiligstellen. Alleen door afspraken op internationaal niveau met betrokkenheid van de opkomende landen, zullen we erin slagen het milieu te behoeden voor onomkeerbare gevolgen, en tegelijkertijd de concurrentie binnen Europese ondernemingen te beschermen tegen de gevolgen en de sociaaleconomische kosten van milieudumping op de wereldmarkt.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van dank aan Karl-Heinz Florenz voor zijn verslag, maar ik denk dat we te midden van alle felicitaties voor het werk van de rapporteur en de commissie een paar kille feiten onder ogen moeten zien: de EU doet nog altijd te weinig, en dat weinige doet zij te laat.

Ik denk niet dat ik me populair maak met deze opmerking, maar we moeten de voortgang van de EU niet afmeten aan wat andere landen doen, maar aan wat er gedaan moet worden. Volgens die maatstaf schieten we nog steeds tekort.

We schieten tekort omdat we niet voldoende ambitie tonen in dit debat. Uit de laatste wetenschappelijke gegevens blijkt dat we de emissies met circa 9 procent per jaar moeten verminderen. De doelstellingen in dit verslag en in het klimaatpakket van de EU zijn simpelweg niet ambitieus genoeg.

We schieten tekort omdat we niet voldoende urgentie tonen in dit debat. Als we binnen acht tot tien jaar niet ruimschoots op weg zijn naar een koolstofvrije economie, hebben we de kans laten lopen om de ergste klimaatverandering een halt toe te roepen.

We schieten tekort omdat we niet consequent zijn. Vandaag spreken we over hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie. Gisteren stemde een meerderheid van dit Huis voor het verslag-Laperrouze, waarin de rol van steenkool in Europa fier wordt verdedigd.

We schieten tekort omdat we de indruk wekken dat het debat over klimaatverandering alleen maar gaat over opgeven, over dingen laten. We moeten veel beter worden in het tonen van echt politiek leiderschap en laten zien dat maatregelen tegen klimaatverandering ons een betere levenskwaliteit opleveren. Het gaat er niet om dat we rillend rond een kaars in een grot moeten zitten; het gaat om een toekomst die positiever is dan die van vandaag.

Daarom beveel ik u aan een groene New Deal voor Europa te omarmen, een manier om zowel de economische crisis als de klimaatcrisis aan te pakken met een grote investering in energie-efficiëntie en hernieuwbare energie om miljoenen nieuwe, groene banen te scheppen in Europa.

Maar dat betekent niet dat we de economische groei moeten stimuleren in de gebruikelijke richting van "business as usual". Het betekent een dringend noodzakelijke overgang, niet naar een Europa dat is gebaseerd op een immer toenemend verbruik van natuurlijke bronnen, maar naar een duurzame economie voor Europa; niet nog meer totale kwantitatieve groei, maar echte kwalitatieve ontwikkeling. Dat debat moet dringend beginnen, en de EU is daar een goede startplaats voor.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik feliciteer de heer Florenz met zijn uitstekende werk. Dit verslag is een eerbetoon aan zijn niet aflatende aanwezigheid, aandacht en bijdrage.

Het verslag geeft blijk van de bijdrage die hij heeft geleverd aan het werk van de commissie, die vakkundig is voorgezeten door de heer Sacconi. Hij heeft de vraagstukken diepgaand bekeken, besproken en met name een bijdrage geleverd aan de rol die dit Parlement heeft gespeeld bij de goedkeuring van het pakket klimaatverandering. Voorzitter Pöttering, ook ik verzoek u dringend om na te denken hoe we ons werk kunnen en moeten voortzetten in de aanloop naar Kopenhagen.

Wat betreft het verslag-Florenz, denk ik dat het op dit moment niet verstandig zou zijn om de balans ervan te verstoren met wat, momenteel, nog ideologische amendementen zijn op het vraagstuk over nucleaire energie. Ze zijn onredelijk, geheel zonder context, behalve in de beleving van de voorstanders ervan, en ze veranderen ons gemeenschappelijke standpunt. Ik wil mijn collega's echter wel verzoeken om de opname van een amendement dat ik ter tafel heb gebracht over de verhouding tussen klimaatverandering en water in overweging te nemen. Ik acht dit een waardevol terrein in het licht van de toenemende aandacht vanuit

internationale organisaties zoals het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering en het Milieuprogramma van de Verenigde Naties, die dit gebied als bepalend bestempelen voor de toekomst en ook met het oog op het aanstaande Wereld Water Forum in Istanbul.

Jim Allister (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil een bezorgde, voorzichtige stem verheffen in dit verhitte debat over klimaatverandering, vooral omdat deze de voedselproductie kan treffen. Ons wordt verteld dat de wereldbevolking zal groeien tot 9 miljard in 2050. De voedselproductie zal dus moeten meegroeien. Toch staan er in het voorgestelde klimaatveranderingspakket eisen voor emissieverlaging die, als ze gehaald worden, de voedselproductie zullen verminderen op het moment dat we die productie het meest nodig hebben.

Ik wijs in het bijzonder op de doelstellingen voor methaan en distikstofoxide en de aanslag op de vlees- en zuivelproductie. Deze reductiedoelstellingen kunnen niet worden gehaald zonder ernstige vermindering van de voedselproductie. Geconfronteerd met de keuze tussen het voeden van de wereld en het afstrepen van klimaatveranderingsdoelen, ben ik bang dat ik aan de kant sta van gezond verstand en pure noodzaak.

John Bowis (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we gaan nu op weg naar Kopenhagen en het uitstekende verslag van mijn geachte vriend is – als ik het zo mag zeggen – een goede routekaart, of spoorwegkaart, om te laten zien hoe we daar moeten komen.

Twintig procent in 2020 was een begin – maar niet meer. Het pakket met klimaatmaatregelen die we hebben genomen, had beter gekund, maar het is een start – ze zijn een stap vooruit. Nu, na de regeringsswisseling in de Verenigde Staten, kunnen we ons niet langer verschuilen achter de weigering van de Verenigde Staten om mee te werken. Met het presidentschap van Obama hebben we de kans om de uitwisseling van woorden te staken en te beginnen met het uitwisselen van ideeën. We horen dat er een ontmoeting plaatsvindt op 6 maart 2009. Een week later zijn we hier terug en ik hoop dat we dan een verklaring van de Raad hebben over de uitkomsten van de ontmoeting in Washington. Met de Verenigde Staten kunnen we nu verdergaan naar het doel van 30 procent en meer.

We gaan nu verder met ecologisch ontwerpen en realiseren ons hier – en elders – dat dit geweldige nieuwe mogelijkheden biedt op het gebied van innovatie en werkgelegenheid. We moeten ook verdergaan naar emissies in de scheepvaart en de agrarische sector. De commissaris heeft gewezen op de dringende noodzaak om te spreken met de lagelonenlanden in de derde wereld. Die zullen worden verwoest maar zij hebben dit probleem niet veroorzaakt. Eilanden zullen in de golven verdwijnen; malaria, luchtwegaandoeningen, huidkanker en gezichtsproblemen komen nu al voor. Verwoesting zal de landbouw treffen. Zij moeten maatregelen nemen, maar zij hebben onze hulp nodig.

Wetenschappers kunnen natuurlijk ongelijk hebben en dat geldt ook voor politici, zoals we hebben gezien bij Mbeki en aids. Ik kan ongelijk hebben over de mogelijke griep пандemie. Ik kan ongelijk hebben over het waarschijnlijke effect van de opwarming van de aarde. Maar de meerderheid van de wetenschappers kan gelijk hebben; de meerderheid van de politici kan gelijk hebben. Ik en wij zullen in beide zaken schuldig zijn als ik en wij geen actie ondernemen om te waarborgen dat geen van beide gebeurt.

VOORZITTER: MARTINE ROURE

Ondervoorzitter

Riitta Myller (PSE). - (FI) Mevrouw de Voorzitter, het initiatief van de sociaaldemocraten om in het voorjaar van 2007 de Tijdelijke Commissie klimaatverandering in te stellen, werpt nu zijn vruchten af. Als resultaat van onderhandelingen en debatten tussen de fracties komt er nu een ambitieus actieprogramma voor de lange termijn om de klimaatverandering te bedwingen. Hiervoor wil ik rapporteur Karl-Heinz Florenz en de schaduwrapporteurs van alle fracties, die goed hebben samengewerkt, van harte bedanken.

Velen waren sceptisch over de vraag of de Tijdelijke Commissie klimaatverandering van toegevoegde waarde voor het werk van het Parlement kon zijn. Vandaag kunnen wij zien wat het nut is als leden van het Parlement, die zaken vanuit verschillend oogpunt bekijken, samenwerken en samen naar de mondiale topdeskundigen luisteren. Zoals wij kunnen zien, leidt dat tot geloofwaardige resultaten.

Ik ben er ook zeker van dat het bestaan van de commissie en haar werk eraan heeft bijgedragen dat het klimaatpakket afgelopen december zo soepel en snel is aangenomen. Ik sta ook volledig achter de oproep van Guido Sacconi, de voorzitter van deze commissie, dat het Parlement van na de verkiezingen zich met

deze kwestie bezighoudt en ervoor zorgt dat zaken met betrekking tot klimaatverandering hier zo krachtig mogelijk worden aangepakt.

In de Europese Unie bestaat al lange tijd de bereidheid om maatregelen te nemen ter bestrijding van de klimaatverandering. Het ontbrak ons echter aan de financiële instrumenten daarvoor. Het Klimaatfonds, dat nu is voorgesteld en waarvoor geld bijeen wordt gebracht uit de opbrengsten van emissiehandelveilingen, is een belangrijk initiatief, en ik wens het veel succes in de toekomst. Wij hebben het nodig om verandering te brengen in onze industriële structuur en daadwerkelijk iets te bereiken met deze groene New Deal.

Lena Ek (ALDE). - (SV) Dit is een veelbelovend verslag. Het bevat zo goed als elk onderwerp dat de afgelopen twee jaar of langer in de klimaatdiscussie aan de orde gekomen is. Toch ontbeert het naar mijn mening de slagvaardigheid en het elan die in dezen echt nodig om de politieke lijn die wij in Europa op klimaatgebied hebben uitgezet, tot het eind te volgen.

Maatregelen voor de bescherming van akkers en grond ontbreken. Wat waterbronnen betreft is er een heel pakket voortstellen in het World Water Forum dat had kunnen worden opgenomen. Wat energie-efficiëntie betreft zijn bepaalde opties waarin wij beslissingsbevoegdheid in het Parlement hebben, niet opgenomen. Alternatieve brandstoffen worden ook veel te terughoudend behandeld. Op het grote en belangrijke gebied van de gezondheid spitst het verslag zich toe op het verzamelen van gegevens en controle van muggenbeten, terwijl we in Europa behoefte hebben aan grote strategische besluiten om de klimatologische gevolgen voor de gezondheid van de mens te lijf te kunnen.

Ook hier zijn er diverse opties. We hadden in dezen meer moeten doen aan groei en werkgelegenheid. Natuurlijk is het mogelijk om banen in Europa te creëren. Die zijn hier nodig.

We moeten de maatregelen verankeren in het economisch beleid. Over een paar weken komt de Raad bijeen om te discussiëren over de financiering van de besluiten die in Kopenhagen zullen worden genomen – uiterst belangrijke besluiten waarop wij in het Parlement zeer veel invloed op hadden kunnen uitoefenen. Zonder die verankering in het economisch beleid en in een beleid voor werkgelegenheid en groei dreigt dit verslag te worden “like a candle in the wind”, een aardig document, maar zonder het elan en de besluitvaardigheid die met betrekking tot deze vraagstukken nodig zijn.

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik waan mij op het openingscongres van een nieuw gestichte religie, een valse religie die krioelt van de valse profeten en valse ideeën.

Het zijn dezelfde politieke krachten die naar een radicale beperking van de CO₂-uitstoot streven, een streven dat niet wetenschappelijk gefundeerd is en een vertraging van de menselijke beschaving inhoudt, die de verantwoordelijkheid voor deze crisis dragen. De verantwoordelijken voor deze crisis zijn diegenen die, op het pad naar maatschappelijke vooruitgang, streven naar de oprichting van een wereldbestuur dat bestaat uit dezelfde instellingen die door de handel in emissierechten enorme winsten zullen boeken terwijl ze de man in de straat hersenspoelen met de zogezegde dreigende klimaatveranderingen.

We moeten op het vlak van energie een grondslag leggen voor ontwikkeling. Om te overleven en zich verder te ontwikkelen, heeft de mensheid nieuwe, krachtige energiebronnen nodig en heeft Europa nood aan evenwicht en onafhankelijkheid op het vlak van zijn energievoorziening. Begrijpt u dit dan niet? Als u uitvoert wat er vandaag goedgekeurd werd, vermindert u de kansen van Europa om met de rest van de wereld te concurreren.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). - (EL) Mevrouw de Voorzitter, het verslag-Florenz is gebaseerd op opvattingen van wetenschappers en deelt in grote mate de ongerustheid van de burgers. Daarmee wordt een stap gezet die verder gaat dan het energiepakket dat in december jongstleden door de Raad is goedgekeurd. Wij moeten nu echter van opvattingen overstappen op concrete maatregelen, op regelgeving en tijdschema's, daar de klimaatverandering er is en de gevolgen ervan geen uitstel meer dulden.

Wij moeten echter wel oppassen. Wij mogen niet toestaan dat met behulp van slimme amendementen het kernenergievraagstuk, dat hier niets mee heeft uit te staan, alsnog via een achterdeurtje in dit verslag wordt opgenomen. Een aantal regeringen wil dat namelijk. Wij moeten ervoor zorgen dat wij met dit verslag, zonder dat hierin veranderingen worden aangebracht waardoor het evenwicht zou worden aangetast, de Raad en de Commissie ervan kunnen overtuigen een stap verder te zetten. Wij mogen niet toestaan dat in naam van de economische crisis de tot nu toe ondernomen inspanningen worden ondermijnd. Het beleid inzake de economische crisis en het milieubeleid kunnen samengaan en wij kunnen daarmee goede resultaten bereiken zowel voor het milieu als voor de werkgelegenheid.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, de belangrijkste doelstelling van een klimaatbeschermingsbeleid is (net als de doelstelling van het pakket aan klimaat- en energiebeleidsmaatregelen die een drastische reductie van broeikasgassen inhouden) de nationale economieën onder controle te krijgen en ze te veranderen in wat we uit ervaring kennen als een centraal geleide economie. Het abstracte concept van de invloed van de mens op het klimaat wordt gebruikt voor het beperken van de ontwikkeling, inclusief het gebruik van fossiele brandstoffen, en voor het invoeren van gevaarlijke CCS-technologieën die het, in het geval van Polen, moeilijk zullen maken om onze natuurlijke bronnen, inclusief de rijke geothermische energiebronnen, te exploiteren.

Nu de Poolse industrie gesloten is als deel van de maatregelen om aan de vereisten van de Europese Unie te voldoen, wordt niet enkel geprobeerd om de Polen tot emigratie te dwingen, maar ook om de achtergebleven inwoners te verarmen door hun de hoogste energieprijzen in heel de Europese Unie op te leggen. Hier moet de retorische vraag gesteld worden: stelt het Europese beleid zich tot hoofddoel om mijn landgenoten failliet te doen gaan en Polen van de kaart van Europa te vegen?

Irena Belohorská (NI). - (SK) Dames en heren, ik zou om te beginnen de rapporteur, mijnheer Florenz, willen bedanken voor zijn uitstekende en uitgebreide verslag. In dit verslag komen alle belangrijke gebieden van het maatschappelijk leven die invloed hebben op de dramatische toename van de klimaatverandering, aan bod. Het is de hoogste tijd dat wij noodzakelijke maatregelen binnen een EU-context voorbereiden.

Als arts heb ik met name belangstelling voor de gezondheidsgerelateerde veranderingen zoals de toename van ziekten die doorgaans met tropische gebieden worden geassocieerd. Daar moeten wij rekening mee houden bij het steunen van de farmaceutische industrie, het plannen van ziekenhuizen en instellingen voor klinische zorg, het opleiden van zorgverstrekkers en bovenal het systematisch verbeteren van de bewustwording van de burgers. Omdat die ziektes in ons deel van de wereld weinig voorkomen, mogen wij ervan uitgaan dat zij een veel dramatischer verloop zullen kennen.

De situatie op het vlak van landbouw en het verzekeren van voldoende voedsel voor menselijke consumptie zal ook erg kritiek worden. Ik ben er vast van overtuigd dat dit verslag veel belangrijker is dan andere initiatiefverslagen en een goede basis zal vormen voor toekomstige Parlementen die de feitelijke gevolgen van de klimaatverandering zullen moeten aanpakken.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, de tijd om te praten is voorbij en we weten wat er gebeuren moet – ten minste degenen van ons die de collegiaal getoetste wetenschappelijke gegevens accepteren over de oorzaken van het ongekende tempo van de opwarming van de aarde en de kritieke gevolgen daarvan voor alle aspecten van de biodiversiteit, vooral voor de armste en dichtstbevolkte regio's van de wereld. Tot mijn klimaatsceptische vrienden zou ik willen zeggen dat zij eens moeten denken aan het voorzorgsbeginsel. Dat raad ik hun aan.

Ik wil Karl-Heinz Florenz bedanken voor zijn verslag. Dat voegt iets toe aan de som van onze kennis want het vertegenwoordigt de visies van een dwarsdoorsnede van de commissies in dit Huis, met één uitzondering, de Commissie visserij – een ernstige omissie, gezien het kritische belang van de toenemende verzuring van onze zeeën en oceanen door verhoogde CO₂-emissies in de atmosfeer.

Ik heb één vraag voor commissaris Dimas. Kan de commissaris, na onze goedkeuring in eerste lezing van mijn verslag over de herziene EU-regeling voor de emissiehandel, zes weken geleden, vandaag precies vertellen welk werkprogramma in gang is gezet ter voorbereiding van de comitologiebesluiten, met name het tijdschema en de betrokkenheid van dit Parlement en de belanghebbenden?

Concluderend moet ons doel in het kader van een wereldwijde overeenkomst voor de periode na 2012 ten minste een vermindering van de CO₂-emissies met 30 procent voor 2020 zijn, en ten minste met 80 procent voor 2050. En dat laatste doel is het belangrijkste. De uitkomst van de klimaatdiplomatie in de komende acht maanden zal de teksten van onze geschiedenisboeken voor vele generaties bepalen en wij kunnen, als politieke leiders in onze eigen gemeenschappen en als collectief, onze verantwoordelijkheid niet uit de weg gaan.

Commissaris, ons klimaat- en energiepakket moet vergezeld gaan van realistische financiering en we verwachten van de top in maart – over zes weken – dat onze 27 staatshoofden en regeringsleiders de boodschap begrepen hebben en ons, de burgers van de EU en de armste en meest klimaatgevoelige gemeenschappen van onze wereld, niet teleurstellen.

Linda McAvan (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, omdat dit het einde betekent van het werk van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, wil ik allereerst Karl-Heinz Florenz bedanken voor zijn werk, maar ook – uit mijn eigen socialistische fractie – Riitta Myller, Dorette Corbey en onze voorzitter Guido Sacconi. Zij hebben allemaal uitstekend werk verricht en een goede basis gelegd voor het werk in het volgende Parlement.

Het voorliggende verslag is lang en bevat veel punten. Ik wil er maar één punt uitlichten, dat door enkele mensen al is aangeroerd. Dat is het belangrijke verband dat we moeten leggen tussen werkgelegenheid en de aanpak van de klimaatverandering, en tussen het oplossen van de economische crisis en de aanpak van de klimaatverandering. Want als we dat verband niet leggen en de programma's voor economisch herstel niet goed uitpakken, zullen de mensen zeggen – ze zeggen het nu al – dat al dat klimaatveranderingsgedoe prima was toen er nog economische groei was maar dat we ons nu al die investeringen niet kunnen permitteren.

We zullen heel krachtig moeten beargumenteren, zoals mensen hier gedaan hebben, dat we het ons niet kunnen permitteren die investeringen *niet* te doen. Ik denk dat degenen die hebben gezegd dat hun landen bankroet gaan door dit te doen, het heel erg mis hebben. Hun landen zullen bankroet gaan tenzij we investeren in hernieuwbare energiebronnen en tenzij we onze afhankelijkheid van onzekere bronnen van fossiele brandstoffen verminderen. We moeten dus dit pakket maatregelen goed uitvoeren.

President Obama heeft het verband al gelegd in zijn toespraak over het economisch herstelprogramma voor de Verenigde Staten en wij moeten het hier doen. Dorette Corbey sprak over de mogelijkheden op het gebied van maatregelen ter bevordering van energie-efficiëntie. Als ik om mij heen kijk in mijn eigen kiesdistrict, Yorkshire, zie ik al bij verschillende bedrijven grote investeringen in hernieuwbare technologieën, in energie-efficiëntie maatregelen. Nu hebben we plannen om het afvangen en opslaan van kooldioxide te ontwikkelen in veel van onze energiecentrales en grote industrieën. Dat zal werkgelegenheid scheppen en ons ook helpen onze emissies te verminderen, wat uiteraard het doel is van al het werk dat wij doen.

Johannes Lebech (ALDE). - (DA) Mevrouw de Voorzitter, de preventie van klimaatveranderingen moet onderdeel gaan uitmaken van onze manier van denken, wanneer we ons bezighouden met de relevante wetgevingsgebieden zoals landbouw, visserij, de bouw en ontwikkelings- en buitenlands beleid. Het klimaatbeleid staat niet op zichzelf, maar moet in onze gehele wetgeving worden geïntegreerd.

De staatshoofden en regeringsleiders van de EU besloten bijna twee jaar geleden dat de EU het voortouw moest nemen om tot een wereldwijde klimaatovereenkomst in Kopenhagen te komen. Er is niet veel tijd meer. Hier in het Europees Parlement hebben we nu ons klimaatpakket aangenomen. Dat had ambitieuzer kunnen zijn, maar in elk geval is het pakket er, en nu moeten we de Europese onderhandelaars steunen, zodat zij in Kopenhagen een ambitieuze doelstelling kunnen bereiken. Het pakket loopt tot 2020, maar met deze resolutie benadrukken we dat we nu al plannen moeten gaan maken voor wat er na 2020 moet gebeuren. Dit is iets waar de regeringen van de EU rekening mee moeten houden. Er is behoefte aan langetermijndenken. De financiële crisis maakt het niet gemakkelijker, maar we moeten de crisis zien als een dynamische uitdaging. Laten we de crisis gebruiken als een mogelijkheid om de broodnodige ontwikkeling van duurzame energie en energiebesparende technologieën van de grond te krijgen. Laten we nieuwe banen creëren in de groene industrieën van de toekomst in plaats van banen in de industrieën van het verleden te beschermen.

Tot slot verheugt het mij dat de noodzaak om het Verdrag van Lissabon te ratificeren wordt benadrukt, aangezien in het Verdrag van Lissabon is bepaald dat de strijd tegen klimaatveranderingen op internationaal niveau een specifieke doelstelling van de EU moet zijn.

Inese Vaidere (UEN). - (LV) Dames en heren, het opstellen van een klimaatbeleid is zowel vanuit milieustandpunt als met het oog op de noodzaak om de energiesector te moderniseren erg belangrijk. Wij zouden ingenomen moeten zijn met de manier waarop rekening is gehouden met vooruitgang ten opzichte van de Kyoto-doelstellingen voor die landen die hun emissies sinds 1990 met meer dan 20 procent hebben verminderd en met de gevolgen van de sluiting van Ignalina op de energievoorziening van Litouwen en Letland, door de mogelijkheid van compensatie te bieden, maar elke lidstaat moet een duidelijke energie-efficiëntiestrategie opstellen. Extra quota voor de industrie, waarvan het concurrentievermogen zelfdertijd moet worden aangemoedigd, maken het moeilijk om financiering te krijgen. Ik ben ingenomen met het voornemen om de procedures voor het verkrijgen van financiering door de Europese Unie te vereenvoudigen en om leningen door de Europese Investeringsbank uit te breiden, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen. Om de doelstellingen van 2020 te verwezenlijken, moeten wij een effectief systeem van stimulansen voor de hele EU tot stand brengen voor het ondersteunen van ondernemingen en

natuurlijke personen die gebruik maken van of overstappen op hernieuwbare energiebronnen. Dat zou kunnen door een deel van de kosten voor de veranderingen centraal te vergoeden. De Commissie moet er actief voor zorgen dat de rest van de wereld ons voorbeeld volgt en dat onze technologieën toegankelijk worden gemaakt voor ontwikkelingslanden. Dank u.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Mevrouw de Voorzitter, ik ben ingenomen met het grondige eindverslag van de heer Florenz en van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering.

Klimaatverandering is een uitdaging voor onze visie op transport, bodembestemming, afvalbeheer, bouwactiviteiten en energiegebruik. De ontwikkelingslanden hebben de omstandigheden die ons naar onherstelbare schade voeren niet veroorzaakt, maar zij zijn wel de landen die er het meest onder lijden. Europa moet als voortrekker optreden en zich belasten met realistische, noodzakelijke maatregelen op internationale basis.

Minder progressieve krachten hebben geprobeerd om de economische neergang als excuus te gebruiken om de noodzakelijke klimaatverbintenissen niet na te komen. Dat is enorm kortzichtig.

Jammer genoeg is de minister van Milieu, Sammy Wilson, in mijn eigen kiesdistrict een van die kortzichtige politici die de wetenschappelijke en praktische realiteit van de klimaatverandering niet begrijpt. Ik hoop dat de minister wakker zal worden en deze kwestie, die door de rest van Europa als een prioriteit wordt beschouwd, zal aanpakken.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we hebben hier een ambitieus plan. Een plan dat niets minder beoogt dan de wereld te redden: ook in goede tijden geen geringe opgave. Toen het ontwerpverslag voor het eerst door de heer Florenz aan de commissie werd gepresenteerd, luidde de eerste overweging in de tekst dat we moesten bedenken dat wij mensen de beschermers van de schepping zijn. Deze simpele uitspraak was de eerste die werd aangevallen en geschrapt. Wat was er zo bezwaarlijk voor de commissie? Het woord 'schepping'. Waarom? Omdat de schepping een schepper heeft.

Het maakt mij niet uit hoe het universum is geschapen, of in welk tijdsbestek. Wat voor mij telt is dat er een God is en dat wij rentmeesters zijn die, zoals amendement 22 het formuleert, de schepping bewaken. Zoals ik zei, leggen we ons hier vandaag dus de taak op om de wereld te redden en een reeks maatregelen in gang te zetten die medewerking en offers zullen vergen van iedereen en overal, een taak die voor een succesvolle uitkomst ook de medewerking vereist van de wind, het water en de zon. Maar ook al weten we dit, we maken tegelijkertijd duidelijk, zoals we in het verleden hebben gedaan bij andere grote uitdagingen, dat we denken dat we de enorme en dringende uitdagingen van de mensheid kunnen aangaan zonder hulp van boven. Welnu, ik kan alleen maar zeggen: succes ermee en moge God ons behoeden.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ook ik wil de heer Florenz feliciteren en danken voor zijn uitstekende verslag. Ik wil dit verslag hier niet in detail bespreken. Ik ben van mening dat het gewoon aangenomen moet worden.

Ik wil nog even terugkomen op het pakket maatregelen met betrekking tot klimaatsverandering dat we in december hebben goedgekeurd, en ik wil benadrukken dat de Europese Unie echt een evenwichtig pakket maatregelen heeft, dat geen gevaar inhoudt voor de economie. Tijdens de maandenlange discussies over dit onderwerp werden verregaande amendementen over dit pakket aangenomen. Dit is echt een bijzondere prestatie. Nu zou ik willen ingaan op de uitdagingen die volgens mij de grootste zijn waar de Europese Unie voor staat. Onze eerste taak bestaat erin om te voorzien in een adequate financiering voor het pakket maatregelen dat we goedgekeurd hebben, alsook om te voorzien in de financiering waarvan in het verslag van de heer Florenz sprake is.

Vorig jaar was ik rapporteur voor het SET-plan en we hadden het er toen voornamelijk over dat nieuwe technologieën, die innovatie konden betekenen en een nieuwe stimulans konden zijn voor de Europese economie, in de eerste plaats door de Europese Unie gefinancierd moeten worden. Daarom wil ik namens de Commissie commissaris Dimas feliciteren met de beslissing om uit onbenutte middelen 3,5 miljard euro uit te trekken voor investeringen en onderzoek op het vlak van energietechnologie, wat ook moet helpen om het klimaat te beschermen. Mijnheer de Commissaris, dit is een uitstekende beslissing. Nu moeten we die snel behandelen in het Parlement. Ik wil me nu richten tot minister Bursík: ook de Raad moet deze voorlopige beslissing van de Europese Commissie snel behandelen.

Een tweede heel belangrijke kwestie is dat we ons werk moeten baseren op overeenkomsten op wereldniveau. Dat is ook het uitgangspunt van het verslag van de heer Florenz. Bilaterale onderhandelingen tussen twee

landen – Polen en Denemarken, – die gastheren van COP 14 en COP 15 zijn –, volstaan niet. We moeten allemaal ons steentje bijdragen, zowel de Europese diplomaten als de vertegenwoordigers van het Tsjechische voorzitterschap. Onze diplomaten moeten betrokken worden bij onderhandelingen over de hele wereld, want zonder overeenkomsten op wereldniveau zullen ons pakket maatregelen en het verslag van de heer Florenz maar weinig gewicht hebben. Voor ons is dit vandaag het belangrijkste.

Catherine Guy-Quint (PSE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dames en heren, in het verslag van collega Florenz worden de resultaten van onze langlopende werkzaamheden over dit belangrijke probleem van de opwarming van de aarde perfect weergegeven.

We weten allen dat er gigantische voorzieningen moeten worden getroffen en dat we vooral de middelen moeten vrijmaken om onze cultuur van ongebreidelde ontwikkeling te veranderen door een heroriëntatie van onze economie te stimuleren.

Nu moeten we bekijken hoe we alle aanbevelingen in dit verslag kunnen uitvoeren. We moeten snel de middelen vinden om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De huidige begroting van de Unie is ontoereikend om de doelstellingen op dit gebied te bereiken. En dit financieringsprobleem kan evenmin worden opgelost door een beroep te doen op de nationale begrotingen en privémiddelen.

Volgens de Europese Commissie moet er jaarlijks zo'n 175 miljard euro worden geïnvesteerd ter bestrijding van de opwarming van de aarde. Met een begroting van 76 miljard gaapt er dus nog een groot gat. De Commissie gaat alle bestaande instrumenten daarom in kaart brengen, maar het uitwerken van voorstellen voor het toekomstige financiële kader wordt een titanenwerk.

Willen we al onze beleidsmaatregelen voor deze klimaatcrisis zo veel mogelijk effect laten sorteren, dan hebben we nieuwe middelen nodig voor de oprichting van een Europees fonds voor klimaatverandering, dat kan worden gefinancierd door middel van het systeem voor uitwisseling van emissiequota en zal worden ingezet voor aanpassing, verzachting, duurzame consumptie en energie-efficiëntie. Een groot deel daarvan moet worden besteed aan de armste landen.

Hiervoor is politieke moed van de Raad, de Commissie en de Parlementsleden nodig. Het is een absolute voorwaarde om deze uitdaging voor de aarde te kunnen aangaan.

Onze beschaving heeft alleen toekomst als wij, Europeanen, alle zeilen bijzetten om onszelf de discipline op te leggen voor behoud van het klimaat. Dat is de belangrijke politieke daad, de essentiële politieke daad waarmee we een evenwichtige toekomst kunnen bieden aan ons continent en de andere...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Holger Kraemer (ALDE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de heer Florenz hartelijk bedanken voor zijn verslag, al is het helaas geen groot succes geworden. Dat hangt waarschijnlijk ook samen met het feit dat de besprekingen over het verslag overschaduwde werden door het wetgevingspakket inzake klimaatverandering.

Het staat buiten kijf dat we de gevolgen van de klimaatverandering onder ogen moeten zien. Wat de keuze van de middelen aangaat, kan ik echter niet op alle punten met het verslag instemmen. In de eerste plaats is het goed dat de EU op het gebied van klimaatbescherming de eerste stappen zet, maar het is niet constructief om eenzaam voor de muziek uit te lopen, zonder partners erbij te betrekken. Een voortrekkersrol van Europa alleen zal de rest van de wereld niet overtuigen. Wil een aanpak levensvatbaar zijn, dan moeten de geïndustrialiseerde landen erbij worden betrokken, in ieder geval China, India en Brazilië. Anders drukken de lasten eenzijdig op de Europese economie zonder dat het meetbare effecten heeft op de wereldwijde CO₂-uitstoot. In de tweede plaats kunnen hernieuwbare energieën – afgaande op de kennis waarover we nu beschikken – de fossiele energiebronnen niet volledig vervangen. Het mag vanuit politiek oogpunt motiverend zijn om dat te eisen, maar realistisch is het niet. De politieke wil, hoe sterk die ook is, stelt natuurkundige wetten nu eenmaal niet buiten werking. In de derde plaats worden biobrandstoffen aangeprezen als milieuvriendelijk alternatief. Voorlopig hebben we de negatieve neveneffecten daarvan, zoals stijgende voedselprijzen of de kap van tropisch regenwoud, nog niet onder controle. In de vierde plaats is duurzame mobiliteit die de hulpbronnen spaart, een nuttig streven. Het geven van prikkels kan helpen om dit doel te bereiken. We moeten ons echter wel afvragen wanneer overheidsingrijpen te ver voert en op welk moment wij ons kennis aanmatigen die we nu niet hebben.

Op dit moment weet niemand welke technologieën het best zullen beantwoorden aan de individuele mobiliteitsbehoeften over vijftig jaar, laat staan dat politici dat beter weten dan ingenieurs.

Hoewel men er met de beste bedoelingen aan is begonnen, rest er helaas een verslag waarin wishful thinking, moralisme en het opgeheven vingertje de boventoon voeren. Het verslag kan zo helaas niet rekenen op de steun van de Duitse liberalen.

Bogusław Rogalski (UEN). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, het zal nog een hele tijd duren vooraleer politici zullen begrijpen dat niet het verbranden van steenkool maar de activiteit van de zon aan de basis van de klimaatveranderingen ligt. En nog langer zal het duren om de maatschappijen, die door een agressieve ecologische propaganda gehersenspoeld zijn, van dit inzicht te overtuigen.

Met het oog op het feit dat het klimaat op aarde beïnvloed wordt door gebeurtenissen in de kosmische ruimte, moeten we inzien dat de pogingen van de mens om het klimaat te beïnvloeden tot mislukken gedoemd zijn. De aarde heeft al talloze keren periodes meegemaakt van opwarming en een verhoogde CO₂-concentratie in de lucht. De opwarming van de aarde begon echter altijd enkele eeuwen voor de stijging van de CO₂-concentratie. Tijdens periodes waarin de temperatuur drastisch daalde, werd een afkoeling van het klimaat nooit voorkomen door het feit dat de lucht op dat tijdstip tot 10 procent of meer CO₂ bevatte dan vandaag.

Als we dit feit zouden aanvaarden, zou de mensheid miljarden dollars kunnen besparen door af te zien van zinloze maatregelen. Het geld dat daarmee uitgespaard zou worden, zou besteed kunnen worden aan de strijd tegen armoede en aan nieuwe technologieën. Mocht u niet weten waarover het hier gaat: het draait om geld, om de handel in emissierechten. Proficiat. Echt een meesterwerk van klimaatbescherming.

Derek Roland Clark (IND/DEM). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, er is een bijna religieus aura gegroeid rond deze vermeende opwarming van de aarde. De milieuwetenschapper heeft zijn grote dag gehad, maar de natuur gehoorzaamt aan de wetten van de natuur- en scheikunde, vakken waarin ik 39 jaar les heb gegeven.

De theorie van de opwarming van de aarde heeft CO₂, een natuurlijk bestanddeel van de atmosfeer, uitgemaakt voor een duivels gas. Het heeft het – lichte – effect dat het warmte vasthoudt rond de wereld, maar hoe? Je moet een grafiek tekenen die laat zien hoe CO₂ misschien opwarming veroorzaakt.

Is het een wiskundige grafiek – ik moet technisch worden – waarin gelijke stijgingen van CO₂ gelijke stijgingen van de opwarming veroorzaken? Is het een exponentiële grafiek – tot in het oneindige – waarin extra hoeveelheden CO₂ een altijd toenemende stijging van de opwarming veroorzaken? Of is het een logaritmische grafiek, waarin extra hoeveelheden CO₂ steeds minder extra opwarming veroorzaken, en die uiteindelijk een horizontale lijn wordt?

Ik vermoedde dat het de laatstgenoemde grafiek was, en het Hadley Centre, de toonaangevende autoriteit op dit gebied in het Verenigd Koninkrijk, heeft bevestigd dat het de laatstgenoemde is. We zitten bijna op de horizontale lijn, als we er al niet zijn beland. Extra CO₂ zal geen effect meer hebben. Er is geen probleem.

Anders Wijkman (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil Karl-Heinz Florenz bedanken. Dit is een rijk rapport met een groot aantal concrete voorstellen. Er wordt een specifieke oproep gedaan om de stimuleringspakketten overal ter wereld te gebruiken om schone energie en groene technologieën te bevorderen, waarbij wordt benadrukt dat de financiële crisis en de klimaatcrisis dezelfde wortels hebben: niet-duurzaam gebruik van middelen.

Hoewel ik het verslag steun, had ik net als Caroline Lucas graag gezien dat het meer aandacht had besteed aan de meest recente tekenen die erop wijzen dat de klimaatverandering sneller verloopt en ernstiger is dan we nog maar een paar jaar geleden dachten – in tegenstelling tot wat sommige collega's hier hebben gezegd, met name Roger Helmer. Overigens heeft een recente screening van meer dan 900 klimaatartikelen in wetenschappelijke tijdschriften – met collegiale toetsing – laten zien dat in geen ervan de algemene strekking van het IPCC werd betwijfeld.

Waarover ik mij in het bijzonder bezorgd maak, zijn niet de CO₂-emissies op zich maar de duidelijke terugkoppelingsmechanismen die zich nu in het planetaire stelsel voordoen, zoals de verzuring van de oceanen, vermindering van de albedo en mogelijke methaanlekken uit de ontdooiende toendra. Al deze factoren zullen de opwarming versnellen. We kunnen emissies beheersen maar we kunnen deze factoren niet beheersen.

Dit is de belangrijkste reden waarom naar mijn mening de emissiereducties in de nabije toekomst veel ambitieuzer moeten worden dan wat nu wordt besproken in de EU en door de VN.

Dit betekent, tussen twee haakjes, dat de doelstelling van 2 °C moet worden herzien en dat de broeikasgasconcentraties moeten worden verlaagd in plaats van verder te blijven stijgen. Daarom pleiten sommigen van ons zeer krachtig voor de doelstelling van 350 ppm. Deze dimensie van het probleem wordt in het verslag wel genoemd, maar slechts terloops. Ik zou haar graag in het hart van het verslag hebben willen zien. Mijn schatting is dat de terugkoppelingen die ik noemde al binnen een paar jaar centraal zullen staan in het debat.

Ten slotte wil ik nog even onderschrijven wat Guido Sacconi heeft gezegd. Ondanks de tekortkomingen is een tijdelijke commissie de juiste manier geweest om met een horizontale kwestie als deze om te gaan. Ik hoop dat het volgende Parlement zal voortbouwen op onze ervaring en dat het klimaatverandering en duurzaamheid op soortgelijke wijze zal behandelen.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, wij zijn het er allen mee eens dat Kopenhagen met succes moet worden bekroond. In Kopenhagen staat niet alleen de geloofwaardigheid van de politici op het spel, maar ook de geloofwaardigheid en de overlevingskansen van de toekomstige generaties. Onze voorstellen moeten gericht zijn op ontwikkeling, werkgelegenheid en solidariteit, drie zaken die een stempel zullen drukken op de toekomst van de toekomstige generaties. Wat wordt er vandaag van ons gevraagd? Ons wordt gevraagd blij te geven van verantwoordelijkheid en vastberadenheid als er voldoende financiële middelen ter beschikking moeten worden gesteld van het grote project voor de aanpak van de klimaatverandering en als nieuwe, dynamische ontwikkelingsovereenkomsten moeten worden gesloten die verder gaan dan de restrictieve handelsovereenkomsten.

Er zijn echter nog vraagtekens met betrekking tot onze tactiek. Wij moeten eerst en vooral een draagvlak creëren in de samenleving en pas dan op dynamische wijze bepaalde productiesectoren opnemen in deze grote sprong van de landbouw. Daarom moeten wij eraan herinneren dat de landbouw reeds deel uitmaakt van de nationale toezeggingen voor de vermindering van de uitstoot met 10 procent tot 2020, dat er in het kader van het GLB reeds belangrijke voorstellen zijn gedaan voor milieuvriendelijke landbouwpraktijken en dat de internationale overeenkomsten op landbouwgebied moeten gelden voor alle internationale spelers.

Mijnheer de commissaris, ons voedingsmodel houdt rechtstreeks verband met het klimaat, maar wij moeten wel de samenleving daarvan bewust maken. Mevrouw de Voorzitter, de klimaatveranderingen zorgen er tevens voor dat de participatieve democratie sterker ingang zal vinden in de samenleving, in een op multiculturele waarden gebaseerde samenleving.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - Met veel plezier heb ik in de tijdelijke commissie met de heer Florenz en alle anderen samengewerkt. Aldus hebben wij toch het broodnodige fundament gelegd voor een beleid dat in de toekomst meer geïntegreerd en ambitieus is en op een brede consensus berust, ook hier in het Parlement in het kader van de twintig-twintig-twintig-doelstelling.

Het antwoord ligt in een vergroening van de economie en een verduurzaming in de bedrijven, de huishoudens en bij de overheid. Ondernemers die steun willen voor een dergelijke aanpak – het ontplooiën van duurzame initiatieven voor die groene technologie – lopen nog tegen een heleboel hindernissen aan. Als zij kwalificatie voor een medewerker willen, lopen zij aan tegen de verkokering in het beleid. In dit verslag wordt nu juist aangedrongen op een geïntegreerde en ook territoriaal samenhangende aanpak. Als je dat niet doet ben je op termijn ook duurder uit.

Mijn amendement over de inzet van regio's en steden is gelukkig overgenomen. Volgende week zullen in de gebouwen van het Parlement 150 steden met de Commissie een burgemeestersconvenant tekenen. Zij pakken de conclusies van dit verslag op, dichtbij burgers en dichtbij de bedrijven. Dat is volgens mij een goede benadering. Steun dus van mijn kant. Wel ben ik tegen de ongenueanceerde benadering van de landbouwsector in paragraaf 189. De EVP is terecht niet tegen de consumptie van vlees. Wij zullen ons dan ook tegen deze paragraaf verzetten.

Tenslotte vraag ik de Commissie om ook in de komende periode meer geïntegreerd te werken en veel minder verkokering toe te passen. Daar kan in samenwerking met het Parlement een belangrijke slag worden binnengehaald, in de combinatie tussen wetgeving, stimulerend beleid en activering op decentraal niveau. Op dat punt is nog veel winst te behalen.

Inés Ayala Sender (PSE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heer Florenz voor zijn generositeit en zijn ruimdenkendheid. Mijn dank ook aan alle fracties die aan deze politieke oefening en dit debat over het wezen en de toekomst van de klimaatbescherming hebben deelgenomen. Deze gedachtewisseling heeft geleid tot beter inzicht en meer duidelijkheid, zodat wij nu met de nodige moed en

voorzichtigheid andere belangrijke, parallelle wetgevingsacties kunnen aanvatten. Sommige daarvan houden een hoog risico in. Ik denk bijvoorbeeld aan het klimaatveranderingspakket, het voertuigbeleid, de strategie van Lissabon en sectoren zoals energie, vervoer, industrie en toerisme.

Ik denk dat wij goed werk hebben geleverd, maar nog belangrijker is dat wij op onomkeerbare wijze de weg naar de 21ste eeuw zijn ingeslagen en, zoals de commissaris ook al zei, geslaagd zijn in onze opzet om een voorbeeld voor de toekomst neer te zetten.

Dit verslag is een voorbeeld van nauwgezette afweging en generositeit. Bovendien komt het bijzonder gelegen, op een moment dat de crisis ons confronteert met enorme sociale risico's, dreigend protectionisme en het gevaar van een terugval. Bovendien heerst er grote onzekerheid, waardoor de behoefte aan veiligheid toeneemt. Maar ook de behoefte aan een toekomstvisie.

Zoals gezegd is er een nieuw tijdperk aangebroken voor de Verenigde Staten, en wij hopen dat dit ook voor de Europese Unie na de ophanden zijnde ratificatie van het Verdrag van Lissabon het geval zal zijn.

Het gaat bovendien om een nieuw tijdperk dat – en dit is belangrijk – behalve risico's ook enorme kansen meebrengt voor uitgestrekte nieuwe regio's en beleidsterreinen. Denkt u maar aan Brazilië, China of Rusland, de grote opkomende machten, en ook aan belangrijke gebieden als Latijns-Amerika en de ontwikkelingslanden, met name in Afrika.

Mijns inziens wordt hiermee een beslissende stap gezet in de richting van een nieuw model voor ontwikkeling en economische en sociale groei, met inachtneming van het beginsel van duurzaamheid en de noodzaak om de neveneffecten tot een minimum te beperken. Nu wacht ons de uitdaging, mijnheer de commissaris, mevrouw de Voorzitter, om deze boodschap aan de burgers over te brengen.

Tot slot wil ik nog even uw aandacht vragen voor de vooruitgang die is geboekt bij de aanpassing van de watervoorziening en de bestrijding van de droogte, en ook op het gebied van duurzame mobiliteit, waar wij mijns inziens...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, het verslag-Florenz bevat een groot aantal goede suggesties. Een van de voordelen van de klimaatdiscussie is dat ze als katalysator fungeert voor de overstap naar het tijdperk van de hernieuwbare energieën. Dat aspect wordt in het verslag met zijn beschrijving van een groot aantal kansen voor nieuwe technologieën en economische ontwikkeling erg goed uitgewerkt.

Ik vind het echter zonde dat we grote delen van de wetenschap buiten beschouwing hebben gelaten. Onderzoeken en wetenschappers die de klimaatverandering met minder sombere scenario's of misschien zelfs vanuit een positieve invalshoek benaderen, zijn simpelweg genegeerd. Amendementen van die strekking werden door de meerderheid verworpen en daarmee was de zaak afgedaan. Wetenschappelijk is alleen wat in het politieke concept past. Dat loopt echter verkeerd af omdat wetenschap zich niet laat manipuleren. Uiteindelijk zal dit verslag daarom stranden.

Wie op deze basis een CO₂-reductie van 80 procent of meer eist, zet de economie en de sociale verworvenheden op het spel. Wie tegelijkertijd verlangt dat we afstappen van het gebruik van kernenergie, sluit bewust de ogen voor de realiteit. Wie op alle terreinen van het leven boekhoudkundige beginselen wil toepassen, staat op voet van oorlog met het grondbeginsel van vrijheid. Wie nieuwe wetten verlangt voor bodembeheer en landbouw, misbruikt het klimaatdebat voor sancties die hij of zij altijd al wilde doorvoeren, maar die niets te maken hebben met de bescherming van het klimaat. Wie aandringt op beschermende kleding tegen de gevolgen van het klimaat, wakkert bewust angsten aan.

Ik hoop dat deze radicale en misplaatste ideologieën niet in het verslag worden opgenomen. Dan kan ik ook met het verslag instemmen, omdat de bescherming van het milieu mij na aan het hart ligt – vooral wanneer die kan worden gecombineerd met sociale verworvenheden en economisch concurrentievermogen.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, de Tijdelijke Commissie klimaatverandering heeft goed werk verricht. Vandaag ligt het eindverslag ter stemming voor. Het geeft aan hoe wij ons als Europees Parlement het toekomstige klimaatbeleid voorstellen en welke maatregelen moeten worden genomen in verband met de aanpassing aan de klimaatverandering.

Ik hoop dat de eensgezindheid in het Parlement bij de eerstvolgende wetgevingsprocedure even groot is, zodat we in praktijk kunnen brengen wat we in dit verslag hebben vastgelegd. Door de werkwijze van de

commissie is het gelukt een verslag met een horizontale visie op te stellen. Ik vind dat we de werkwijze van de commissie ook voor de volgende zittingsperiode moeten behouden, waartoe zojuist ook de heer Sacconi al opriep.

De strijd tegen de klimaatverandering kan niet alleen door Europa worden gevoerd. Andere werelddelen en andere landen moeten worden overgehaald om mee te doen. De commissie heeft ook op dit punt goed werk verricht omdat het Parlement zich voor het eerst actief heeft betoond op het terrein de klimaatdiplomatie. Dat wil ik op deze plaats graag nog eens benadrukken.

Wanneer we het hebben over aanpassingsmaatregelen, hebben we het ook over de financiën. Ik doe in dit verband nog eens een beroep op de twee andere instellingen, de Commissie en de Raad, om aan dit onderwerp bij de volgende financiële vooruitzichten de hoogste prioriteit te geven.

We kunnen de meest fantastische verslagen aannemen, maar als er geen geld voor maatregelen beschikbaar is, zal dit verslag vergeefse moeite zijn geweest. Ook moeten we eens nagaan in hoeverre de financiële maatregelen die we nu al nemen, effect sorteren. De resultaten daarvan moeten in een audit worden samengevat.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Dames en heren, omdat de Europese Unie de ambitie heeft het voortouw te nemen in de internationale strijd tegen de opwarming van de aarde, moet zij niet alleen doelstellingen voor klimaatbescherming formuleren maar die via politieke maatregelen ook ten uitvoer leggen. Het transversaal verslag van de heer Florenz bevestigt dat de strijd tegen de klimaatverandering op een horizontale benadering gebaseerd moet zijn en dat er in alle wettelijke voorschriften rekening mee moet worden gehouden.

Water speelt een centrale rol in de klimaatverandering. Wij moeten beseffen dat de gevolgen van de klimaatverandering op de waterhuishouding een domino-effect teweeg kunnen brengen en gevolgen kunnen hebben op vele economische sectoren. De steeds toenemende wereldwijde problemen met water vereisen een gecoördineerd waterbeheerbeleid van de lidstaten en de opname van ecologische beginselen in een geïntegreerd beheer van watervoorraden.

Wij moeten programma's in werking stellen om via wetgevingsinstrumenten en via investerings- en andere maatregelen bovengrondse opslagvoorzieningen tot stand te brengen voor regenwater in bos-, landbouw- en stedelijke gebieden die een fundamentele bijdrage zullen leveren tot de opslag van regenwater op het platteland. Tot dusver is regenwater beschouwd als afvalwater dat men zo snel mogelijk kwijt moest. De nieuwe benadering voor water is gebaseerd op het beginsel dat regenwater de sleutel van het leven is. Ik ben opgetogen dat deze benadering door een groep Tsjechische en Slowaakse wetenschappelijke deskundigen naar voren zal worden gebracht. Het is een interessante benadering, minister Bursík. Ik denk dat u haar zult willen steunen.

Het is niet mogelijk een duurzame manier van leven te hebben zonder bijdragen van de economie, wetenschap, media, vrijwilligerssector en particulieren. Het is belangrijk om een zo complex probleem niet op te geven. Wij staan voor een uitdaging en wij moeten nu handelen omdat onze handelingen vandaag onze toekomst zullen bepalen. Ons voornaamste doel moet zijn toekomstige generaties niet te beroven van de basiselementen van het leven, die wij van God hebben gekregen.

Wij zullen in de mondiale mededinging alleen overwinnen als wij efficiënte, innovatieve en intelligente technologieën op transparante manier en zonder bureaucratische hinderpalen op de markt kunnen brengen. Wij zullen alleen zegevieren als wij in Europa voor alle progressieve oplossingen het licht op "groen" zetten.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Ik feliciteer de rapporteur en alle gelijkgestemden die de confrontatie met de dreiging van de klimaatverandering aangaan. De inwoners van Litouwen en de andere Oostzeelanden hunkeren echt naar een Europees energienetwerk voor elektriciteit. Als dat netwerk niet binnen enkele jaren tot stand wordt gebracht, zal al het gepraat over energiezekerheid niet meer dan holle frasen zijn. De roep om de voor het verwarmen van appartementsgebouwen gebruikte middelen uit de structuurfondsen te verhogen, is erg belangrijk. Wonderen gebeuren zelden. De verlenging van de levensduur van de kerncentrale van Ignalina, een wonder waarop in Litouwen nog steeds wordt gehoopt, zou de vervuiling verminderen en het bbp op 4-5% per jaar houden, wat met name noodzakelijk is voor een staat die zo onder de economische crisis gebukt gaat en te lijden heeft. Nu zij zich voor de crisis gesteld zien, denkt een toenemend aantal EU-burgers meer aan overleven dan aan het tegenhouden van de klimaatverandering, maar als wij in staat zijn om ons verspillende leven op te geven en zuiniger worden, redden wij het milieu, stoppen wij de oververhitting van de aarde en vullen wij zelfs onze eigen portemonnee weer aan. Door in het dagdagelijkse

leven rigoureus te besparen op het gebruik van hulpbronnen en door geen korte ritten met de auto meer te maken, is het mogelijk om tot 1 000 euro per jaar te besparen.

Françoise Grossetête (PPE-DE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, dit verslag had als overbodig kunnen worden aangemerkt na de stemming over het energie- en klimaatpakket in december. Maar in dit verslag wordt juist een zeer goede synthese gemaakt van wat we moeten overwegen voor de bestrijding van klimaatverandering, en ik wil rapporteur Florenz hiermee complimenteren. Hij heeft dit verslag weten op te stellen met een ware toekomstvisie.

We moeten het niet bij woorden laten. We moeten erop toezien dat de lidstaten daadwerkelijk actie ondernemen. Ik sta achter mijn collega's die erop hebben gewezen dat de middelen moeten stroken met onze ambities. Na het succesverhaal van het energie- en klimaatpakket onder het Franse voorzitterschap, moeten we alles op alles zetten om in Kopenhagen een goed internationaal akkoord te sluiten.

Er is nogal wat reden tot bezorgdheid. In 2009 vinden de Europese verkiezingen plaats en komt er een nieuwe Europese Commissie. Het meest verontrustend zijn de verklaringen van de president van de Tsjechische republiek dat de opwarming van de aarde niet bestaat.

Ook als hij gelijk zou hebben, zijn onze maatregelen ter bestrijding van klimaatverandering een antwoord op de ernstige economische crisis die wij doormaken. Onze energiebronnen raken steeds meer uitgeput, de energievoorziening moet worden veiliggesteld, er is ontbossing, onze grote steden, waar het merendeel van de bevolking woont, raken verstikt en er moet dus duurzaam vervoer komen, er is meedogenloze hongersnood in de wereld en de wereldbevolking moet worden gevoed. Dit alles pleit vóór de voorgestelde oplossingen ter bestrijding van klimaatverandering.

Het tijdperk van duurzame groei is aangebroken, de derde industriële revolutie die een zegen is voor onderzoek, innovatie, de werkgelegenheid en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven. Energie-efficiëntie moet al in alle herstellplannen worden opgenomen, omdat deze voortvloeit uit innovatieve technologieën. Verlaging van de energierekening is goed voor de consument. Wanneer het gebruik van fossiele energiebronnen wordt teruggedrongen, wint de Europese Unie aan onafhankelijkheid en stoot zij minder koolstof uit, met duizenden nieuwe banen in het vooruitzicht.

Ja, de strijd tegen klimaatverandering is een van de antwoorden op de economische crisis. Zij moet worden gevoerd door een koolstofarme economie te ontwikkelen, waarbij een rol is weggelegd voor lokale overheden, bedrijven, onderzoekers en alle burgers.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Het verslag brengt zowel wetenschappelijke gegevens als aanbevelingen voor het tegengaan van de klimaatverandering, en verwijst zowel naar aanpassing als naar het wegnemen van de oorzaken van dit probleem. Het tegengaan van de klimaatverandering is niet alleen een plicht voor wie de toekomst van de komende generaties veilig wil stellen, maar ook een kans om de wereldeconomie aan te zwengelen.

Ik dring erop aan om het belang van energiebesparing zowel in de begroting van de Gemeenschap als in de beschikbare financiële instrumenten recht te doen. Rendementsverhoging in het vervoer door het gebruik van slimme transportsystemen, bevordering van het vervoer per spoor en over water, het waarborgen van internmodale ontwikkeling en investeringen in groene auto's zijn geschikte maatregelen om de uitstoot van schadelijke stoffen in deze sector terug te dringen.

Ik heb geadviseerd om groenere vormen van toerisme, met name sportief en cultureel getinte, te ontwikkelen. Ik zou daaraan toe willen voegen dat toeristische bestemmingen om als excellent aangemerkt te worden het milieu zouden moeten respecteren en beschermen. Ik vind ook dat we moeten overwegen een internationaal fonds in te stellen voor de bebouwing van ongebruikte landoppervlakten.

Ik zou af willen sluiten met de vaststelling dat medische wetenschap en de farmaceutische industrie onderzoek dienen te doen dat gericht is op de productie van medicijnen en vaccins die iedereen die door een bepaalde ziekte getroffen is zich kan permitteren.

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE). - (HU) Mevrouw de Voorzitter, klimaatverandering en vervoer zijn thans onlosmakelijk met elkaar verbonden, terwijl tegelijkertijd onze zwaarbevochten en zorgvuldig bewaakte mobiliteit, het vrije verkeer van mensen, goederen en kapitaal, in de toekomst alleen kan blijven voortbestaan als we een aantal dingen veranderen en vastbesloten zijn krachtige maatregelen te treffen in dit verband. Als thans voor het vijfde hoofdthema vervoer bij de Tijdelijke Commissie klimaatverandering pleit ik voor het aannemen en gelijktijdig uitvoeren van een omvangrijk pakket maatregelen.

Wat moet er allemaal gebeuren? Eerst moet er worden gezorgd voor een omwenteling in het economisch klimaat, met een tweeledig doel: in de eerste plaats om eco-innovatie te ondersteunen via belastingen en overheidsopdrachten en in de tweede plaats om daadwerkelijk het beginsel "de vervuiler betaalt" toe te passen. Eco-innovatie is noodzakelijk in de autotechniek om alternatieve brandstoffen voor die sector te ontwikkelen, voor intelligente vervoersoplossingen en systemen voor logistiek beheer. Het beginsel "de vervuiler betaalt" moet gelden voor alle voertuigen alsook in de emissiehandel en bij het doorberekenen van externe kosten.

Er moet haast worden gemaakt met elk initiatief dat we hebben gelanceerd. Het moet niet bij loze woorden blijven, maar we moeten ervoor zorgen dat deze initiatieven daadwerkelijk worden uitgevoerd. Welke bijvoorbeeld? Een gemeenschappelijk Europees luchtruim, één enkel Europees luchtruim, en onze beheerssystemen. Deze moeten op effectieve wijze worden verwezenlijkt omdat we pas met succes regels ten aanzien van de industrie en de consumptie kunnen opstellen zodra we onze eigen taken hebben afgerond.

Maar bovenal moeten we onze steden en andere problematische gebieden aanpakken. Uiteindelijk is dat misschien wel de moeilijkste opgave. We moeten ervoor zorgen dat er een nieuwe vervoerscultuur ontstaat en streven naar een veel doeltreffender gebruik van de instrumenten die we thans tot onze beschikking hebben. We willen Karl-Heinz Florenz bedanken omdat we nu met dit verslag een geloofwaardig en velerlei aspecten omvattend stappenplan in handen hebben, dat de basis legt voor de verwezenlijking van onze doelstellingen en eraan bijdraagt dat we zonder terughoudendheid aan de onderhandelingstafel in Kopenhagen kunnen plaatsnemen en iedereen vragen ons voorbeeld te volgen.

Adam Gierek (PSE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, in de inleiding tot het verslag van de heer Florenz dat we vandaag bespreken, verwijst hij naar zijn vorig verslag over de wetenschappelijke feiten achter de klimaatveranderingen. In dit verslag vond ik jammer genoeg geen feiten, maar slechts het geloof in de onfeilbaarheid van de verslagen van het IPCC. Noch de huidige resolutie, noch die van mei 2008 kunnen dus op wat voor manier ook de politieke beslissingen van de Europese Commissie legitimeren, aangezien ze niet objectief en wetenschappelijk te werk gaan. Enkel een coherent model voor klimaatveranderingen dat rekening houdt met alle variabelen, zoals de invloed van broeikasgassen, zwevende deeltjes en bovenal de activiteit van de zon, zou deze beslissingen kunnen rechtvaardigen.

Het verslag, dat eenzijdige informatie bevat die de nadruk legt op het hypothetische mechanisme achter de opwarming van de aarde, zoals de CO₂-uitstoot, gaat voorbij aan de noodzaak om op internationaal vlak de feitelijke gevolgen van de klimaatveranderingen te bestrijden. De tijdelijke Commissie klimaatverandering heeft zich op een bevooroordeelde manier geconcentreerd op het probleem van de beperking van de uitstoot van broeikasgassen en heeft slechts terloops de strijd tegen de feitelijke gevolgen van de klimaatveranderingen vermeld.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, in de eerste plaats wil ook ik mijn dank uitspreken tegenover de rapporteur, die echt geprobeerd heeft er voor ons allemaal zo veel mogelijk uit te halen.

De klimaatverandering treft de landbouw in het bijzonder omdat de productie in de openlucht plaatsvindt. We hoeven maar te denken aan droogte en woestijnvorming zoals we bijvoorbeeld in Zuid-Italië zien, of aan andere extreme weersverschijnselen zoals plotselinge regen- en hagelbuien of overstromingen. Zulke gebeurtenissen treffen onze boeren vaak in het hart van hun bestaan.

De landbouw wordt vaak afgeschilderd als de grote veroorzaker van de klimaatverandering. Ongeveer 10 procent van de broeikasgassen in de wereld is afkomstig van de landbouw. Daarbij gaat het echter in meerderheid om gassen van natuurlijke herkomst, zoals methaan.

Naar mijn mening vervult de landbouw echter juist een voortrekkersrol in de strijd tegen de klimaatverandering. Ik wil dit graag aantonen aan de hand van een Oostenrijkse studie uit 2008: de land- en bosbouw verbruikt en bindt via gewassen als gras, maïs en graan en via de grond aanmerkelijk meer klimaatgassen dan ze produceert. Volgens de studie uit 2008 staat tegenover de uitstoot van de land- en bosbouw van circa 8 miljoen ton CO₂-equivalenten per jaar een absorptie-effect van in totaal ongeveer 58 miljoen ton CO₂ of CO₂-equivalenten. Dat bewijst dat de landbouw niet als milieuzondaar mag worden afgeschilderd. Integendeel – ik noem nog een cijfer: de CO₂-uitstoot van de landbouw in Oostenrijk is sinds 1990 met 1,3 miljoen ton verminderd.

Ook op het gebied van energie levert de landbouw een belangrijke bijdrage aan de strijd tegen de klimaatverandering. In Oostenrijk bijvoorbeeld verbruikt de landbouw circa 2,2 procent van de energie die

wordt geproduceerd. Het percentage hernieuwbare energie bedraagt 23 procent, waaraan ook weer de landbouw een grote bijdrage levert.

Tot slot wil ik graag het volgende zeggen: er moet grote waarde...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Satu Hassi (Verts/ALE). - *(FI)* Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil de heer Florenz van harte bedanken voor zijn uitstekende werk als rapporteur. Het is nu onze grootste uitdaging een nieuw internationaal klimaatverdrag te sluiten. De twee lastigste kwesties voor dit verdrag zijn de uiteenlopende doelen van verschillende landen om de uitstoot te verminderen en de mate waarin industrielanden gaan bijdragen aan de financiering van klimaatinvesteringen in de ontwikkelingslanden. In beide kwesties moet de Europese Unie haar doelen omhoog bijstellen, hoewel wij er op zich trots op mogen zijn dat wij altijd de mondiale klimaatbescherming hebben geleid.

De meest recente onderzoeken tonen aan dat een emissiereductie van 30 procent tot 2020 ontoereikend is en dat de doelen scherper moeten worden gesteld. Wat de financiering van de klimaatbeschermingsmaatregelen in de ontwikkelingslanden betreft, betreur ik het dat de Commissie zich in haar recente mededeling erg op de vlakke houdt en onvoldoende concrete modellen voorstelt.

Wij in het Parlement hebben bij verschillende gelegenheden, onder meer bij de behandeling van het klimaatpakket, aangetoond dat wij bereid zijn in grote mate bij te dragen aan de emissiereductie in de ontwikkelingslanden. Dit is een van de zaken waarbij de Europese Unie ook de nieuwe president van de Verenigde Staten moet aansporen een nieuw beleid te voeren. De Verenigde Staten hebben tot nu toe niets gezegd over hun bereidheid de doelen voor emissiereductie in de ontwikkelingslanden te steunen. Wij kunnen voor klimaatbescherming zorgen, maar dan moeten er snel consequente maatregelen komen.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - *(EN)* Mevrouw de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken. Ik zal heel specifiek zijn met betrekking tot de landbouw en tot twee paragrafen in het verslag waarvan ik vind dat ze niet nodig zijn. Het verslag zou misschien beter zijn geweest zonder beide paragrafen. Ze zijn heel specifiek over vleesconsumptie en ik geloof niet dat deze paragrafen in het verslag thuishoren.

De volgende paragraaf, over rantsoenen, gaat voorbij aan de realiteit van het onderzoek dat al vele jaren in veel lidstaten wordt uitgevoerd om precies te doen wat deze paragraaf zegt, die daarom buiten de realiteit staat.

Een van de gebieden waarop volgens mij verbetering nodig is, is de informatie over de wijze waarop agrariërs en anderen die het land gebruiken op een meer "klimaatvriendelijke" manier kunnen werken. Ik denk dat de onderzoekers te weinig hebben samengewerkt met de agrariërs en dat we ons meer moeten inspannen om met voorlichting de boodschap over te brengen en eerder aan te moedigen dan te dwingen.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - *(BG)* Dames en heren, het is duidelijk dat niet alleen in het Europese beleid, maar in elk beleid veel aandacht wordt besteed aan de klimaatveranderingen.

Geen enkel land, geen enkele unie kan de uitdagingen van klimaatveranderingen individueel en onafhankelijk aan. Daarom is zowel horizontaal als verticaal behoefte aan een geïntegreerd beleid. Beleid, wetgeving en financiën moeten elkaar aanvullen. Het verslag laat dat heel goed zien.

Ik wil twee zaken onder de aandacht brengen die essentieel zijn voor onze strijd tegen de klimaatveranderingen. Wetenschappen: in het verslag wordt aandacht besteed aan nieuwe technologieën, maar we moeten meer aandacht besteden aan de wetenschap en doelgerichte investeringen in de wetenschap, want dit zal ons helpen bij onze zoektocht naar oplossingen. Als we dat niet doen, blijven we steken op triviaal en alledaags niveau.

Wetenschappelijk onderzoek vormt onze basis. Nieuwe technologieën, ontwikkeld door wetenschap en bedrijfsleven samen, bepalen onze toekomst. Ik dring erop aan dat wordt geïnvesteerd in de wetenschap en dat de klimaatveranderingen prioriteit krijgen binnen alle wetenschappelijke programma's in de Unie.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - *(LT)* In de strijd tegen de klimaatverandering moeten wij groot belang hechten aan de vervoersector, die in Europa momenteel ongeveer een derde van de CO₂-emissies uitstoot. De vervoersector moet de CO₂-uitstoot voor 2020 met 20 procent verminderen. Om deze doelen te proberen verwezenlijken is het essentieel om een stabiel pakket vervoersbeleidsmaatregelen uit te voeren, dat ecologische innovaties, het belasten van CO₂-emissies, verandering van rijgewoonten en autogebruik, en andere

maatregelen zou kunnen behelzen. Ik wil de aandacht vestigen op het feit dat de btw in een aantal lidstaten ten gevolge van de financiële crisis en de economische recessie wordt verhoogd en een situatie is ontstaan waarin de mensen door de hoge prijzen van het openbaar vervoer vaststellen dat het goedkoper is om de auto te nemen. Daarom wil ik er bij de lidstaten op aandringen om fiscale stimulansen te gebruiken en mensen aan te moedigen om het openbaar vervoer te gebruiken. Het is ook belangrijk om het gebruik van de trein aan te moedigen door in de uitbreiding van de spoorinfrastructuur te investeren. Ik wil u eraan herinneren dat een trein per kilometer gemiddeld driemaal minder CO₂ uitstoot dan een auto en maar liefst acht keer minder dan een vliegtuig.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, we kunnen elkaar hier op de schouders kloppen over de brede consensus, maar we zitten wel in een ivoren toren: commissaris voor milieu, ministers van milieu, welk gewicht legt het milieu in de schaal bij de Commissie, bij de Raad en bij regeringen? Dat weten we maar al te goed.

Ik was absoluut niet voor de oprichting van deze commissie omdat ik van mening ben dat je een thema het beste kunt isoleren door er een nieuwe commissie voor in het leven te roepen. In Frankrijk heet dat een "commissie-Théodule".

Ik vraag me af wat de toekomst van dit verslag is. Zal het in Europees beleid worden meegenomen? Voor de collega's die er in 1992 ook waren, wijs ik er alleen op dat er destijds een uitstekend verslag is opgesteld over duurzame ontwikkeling. Er was nog niet over gestemd, overigens met algemene stemmen, of het prachtige verslag bleek al een dode letter. Als we het in Europees beleid hadden vertaald, zou de situatie er nu anders uitzien.

Ik wil graag een woord tot de rapporteur richten, die ontkent dat hij een politiek plan voorlegt. Mijnheer de rapporteur, het is wel degelijk een politiek plan, omdat het een volledige heroriëntatie van Europees beleid behelst, op het gebied van landbouw, visserij en vervoer. Dus er moet meer ambitie worden getoond. Wij verwachten resultaten.

Herbert Reul (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, wie de gevolgen van de klimaatverandering serieus wil nemen, moet kennis nemen van alle verschillende posities die in het debat worden ingenomen, ook van die van de wetenschap. Het is waar dat er in de commissie veel deskundigen zaten, maar hun visie was jammer genoeg eenzijdig. We kregen niet de kans kennis te maken met alle facetten van de discussie. Dat was naar mijn opvatting verkeerd.

Het eerste ontwerpverslag van de heer Florenz was aanmerkelijk beter dan het verslag dat vandaag ter besluitvorming voorligt. Veel voorstellen in dit verslag zijn prima, maar er staan ook veel voorstellen in die ik verkeerd vind. Het heeft geen zin om voortdurend zijn toevlucht te nemen tot nieuwe voorschriften en maatregelen. Er kan maar één oplossing zijn, namelijk "ja" tegen innovatie en "ja" tegen onderzoek. De oplossing moet worden gezocht bij de verantwoordelijkheid van het individu en niet bij steeds meer regels van de overheid. We hebben een hele reeks onzinnige voorschriften, zoals de boekhoudplicht, het tegengaan en bestraffen van de consumptie van vlees, het zwartmaken van de landbouw en nog veel meer. Naar mijn mening is dat de verkeerde manier. Daarom heb ik moeite met het verslag zoals het nu is.

Martin Bursík, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik realiseer mij dat de geachte leden van het Parlement hun moedertaal gebruiken. Ongetwijfeld spreken de tolken duizend procent beter Engels dan ik, dus als u mij toestaat zal ik Tsjechisch spreken terwijl ik probeer te reageren op dit debat in het Europees Parlement.

(CS) Ik zou graag allereerst mijn grote waardering willen uitspreken voor het diepgravende debat hier in het Europees Parlement dat zeer *to the point* was, alsook voor het verantwoordelijkheidsgevoel van de afgevaardigden dat eruit sprak. Ik zou graag stil willen staan bij een zevental punten uit het debat. Allereerst zou ik graag de belangrijke rol van het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering (IPCC) willen benadrukken, en wel naar aanleiding van het feit dat in een aantal bijdragen de conclusies van dit internationale panel in twijfel getrokken werden. Het helpt denk ik inderdaad niet erg dat het door het intergouvernementele panel uitgegeven kwartaalverslag over zowel de materiële factoren die aan de klimaatverandering ten grondslag liggen alsook over mogelijke aanpassingen en maatregelen ter afzwakking van de klimaatverandering zo'n 1200 tot 1400 bladzijden dik is en dat het om zeer gedegen, detaillistische wetenschappelijke arbeid gaat vol verwijzingen naar allerhande wetenschappelijke literatuur. Er is daar weliswaar een samenvatting van gemaakt, de zogeheten *summary for policy makers*, een samenvatting voor politici, van nog slechts zo'n 20 pagina's en ontdaan van alle verwijzingen, maar ik denk dat veel van de misverstanden juist een gevolg zijn van het feit dat wij politici – en ik verontschuldigd mij alvast, want sommigen onder u misschien wel – geen

tijd hebben om al die 1 200 tot 1 500 pagina's te lezen. We mogen niet vergeten dat het internationale panel voor de klimaatverandering een Nobelprijs heeft gekregen voor haar werk en op de klimaatconferentie van Bali de erkenning van alle 192 aanwezige landen dat het de meest veelomvattende alsook kwalitatief meest hoogstaande wetenschappelijke basis levert, de meest consistente informatiebron voor de beleidsvorming, met andere woorden: voor de vraag al dan niet, en zo ja, hoe te reageren op de klimaatverandering. Alle 192 vertegenwoordigers van de aanwezige landen hebben zich in dergelijke bewoordingen uitgelaten. Dit is tevens mijn reactie op een aantal tongen die beweren dat het allemaal overtrokken is, een geluid dat ik in eigen land wel vaker te horen krijg.

Het jaar 2009 is wat mij betreft veelbelovend begonnen. Om te beginnen spreken wij als Europese Unie weer met één stem; op Bali hebben we kunnen zien hoe waardevol dat is. We zijn in staat gebleken om samen met de partners van de G77 en andere economieën de onderhandelingen een flink stuk vooruit te brengen en eigenlijk zijn we de enige grote wereldeconomie die zich tot doel gesteld heeft om in het jaar 2020 de uitstoot van broeikasgassen met 30 procent te hebben teruggebracht. Het tweede hoopvolle lichtpunt aan het begin van dit jaar betreft de veranderingen in de Verenigde Staten, die ik zeker niet onvermeld wil laten. Ik stel het me zo voor: ergens in Kopenhagen is er een zaal met 200 sloten. Indien we in staat zijn om al die sloten te openen, dan hebben we vanaf 2013 een nieuwe wereldwijde overeenkomst inzake de bescherming van het klimaat. Ik denk dat we er al in geslaagd zijn om het eerste slot te openen, namelijk het slot met het naamplaatje Europese Unie ernaast. Het tweede slot op rij is dat van de Verenigde Staten, de reden waarom het ons inziens zo belangrijk is om zo snel mogelijk contact te leggen met de nieuwe Amerikaanse regering. Vandaar het geplande bezoek aan de Verenigde Staten van de trojka van het huidige en het aanstaande Zweedse voorzitterschap en de commissaris voor milieu Stavros Dimas. En hiermee heb ik meteen een antwoord gegeven op de opmerking van de heer Jerzy Buzek, namelijk dat we in geen geval van plan zijn om tijdens deze internationale onderhandelingen solistisch op te treden. Integendeel, we willen deze onderhandelingen gedegen coördineren. Denemarken hecht uiteraard grote waarde aan het welslagen van de conferentie in Kopenhagen. Verder willen we het alleen voor de ministers toegankelijke besloten deel van de informele voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad wijden aan het uitwisselen van informatie en ervaringen in verband met de bilaterale onderhandelingen over het internationale klimaatverdrag tot nog toe. Tevens zullen we proberen een gezamenlijke strategie op te stellen voor het verdere verloop van de internationale onderhandelingen en hoe deze te coördineren, uiteraard met inschakeling van de diplomatie. En verder zullen we het ook nog hebben over mogelijke aanpassingen, het belangrijkste thema van de komende informele voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad.

Het volgende waarop ik wilde reageren houdt verband met het feit dat we nu een interessant momentum hebben waarin de ambitieuze inspanningen van de Europese Unie voor een actief klimaatbeleid plotsklaps samenvallen met een financiële en economische crisis. Hij doet mij zeer deugd dat er slechts sporadisch stemmen opgaan voor het uitstellen van onze langetermijndoelstellingen op klimaatgebied en dat een overweldigende meerderheid, ook hier in het Europees Parlement - waarvoor mijn dank - juist zegt van kom, laten we van deze samenloop van omstandigheden gebruikmaken en deze ombuigen tot een kans. Dat is een strategie van zes keer "win", een win-win-win-win-win-win-strategie. Want nu de economen als reactie op de economische en financiële crisis, met inbegrip van de meest conservatieven, bereid zijn om de kranen open te zetten, om te investeren in de economie, beschikken we over een kans om te investeren in de omschakeling van onze huidige economie naar een koolstofarme economie, alsook in moderne milieutechnologieën. Waarom zesmaal "win"? Omdat we dankzij energiebesparende maatregelen geld besparen. Omdat we hiermee onze afhankelijkheid van geïmporteerde energie verminderen. Omdat we ons verbruik van niet-hernieuwbare energiebronnen verminderen. Omdat we zo nieuwe arbeidsplaatsen creëren - en vergeet u niet dat de plannen van Europa in reactie op de financiële en economische crisis voor het leeuwendeel nieuwe "groene" arbeidsplaatsen opleveren op het gebied van nieuwe milieutechnologieën voor hernieuwbare energiebronnen en energiebesparing - en omdat we daarmee in één klap de uitstoot van broeikasgassen verlagen.

Om deze redenen beschouwt het Tsjechische voorzitterschap deze situatie als een unieke kans om in feite onze fundamentele gedragspatronen te wijzigen en ons economisch systeem in de richting te sturen van grotere duurzaamheid. De allergrootste kans die zich nu echter voordoet om de economie te veranderen is de wereldwijde markt in koolstof. Als we het milieubeleid van de jaren zeventig, gebaseerd op verboden en geboden en waarin met name gebruik werd gemaakt van zogeheten *end-of-pipe*-maatregelen, nu vergelijken met de huidige situatie in 2009, dan zien we dat er nu vele malen meer gebruik wordt gemaakt van economische instrumenten ter bescherming van het milieu dan toentertijd. Ik ben van mening dat het nieuwe systeem voor de emissiehandel, gebaseerd op de veiling van rechten en onderdeel van het klimaat- en energiepakket, een prima basis is waarop een wereldwijde markt in koolstof gevestigd kan worden. Laten

we eens kijken wat de plannen zijn. In 2013 beginnen de eerste veilingen in de elektriciteitssector en het is de bedoeling dat er reeds in het jaar 2015 een wereldwijde markt in koolstof is op OESO-niveau, een reden te meer om de ontwikkelingen in de Verenigde Staten met betrekking tot het "Cap and Trade"-systeem, dat ter goedkeuring is voorgelegd aan het Amerikaanse Congres, nauwlettend te volgen.

Verder zou ik nog stil willen staan bij de rol van hernieuwbare energiebronnen en energiebesparende maatregelen. Bij de onderhandelingen moeten we de ontwikkelingslanden namelijk iets te bieden hebben. We moeten de ontwikkelingslanden economische groei kunnen bieden, maar dan wel van een dusdanige aard dat daarmee de doelstellingen waarover het Intergouvernementeel Panel inzake klimaatverandering rept en die wij als politici goedgekeurd hebben, binnen handbereik komen. Hierbij is een sleutelrol weggelegd voor hernieuwbare energiebronnen. We hebben eigenlijk maar twee opties. Er zijn miljarden mensen die geen toegang hebben tot elektriciteit, die ernaar snakken elektriciteit te kunnen afnemen, omdat de magneet met de naam consumptie, de aantrekkelijkheid van het consumeren, onweerstaanbaar is - en dat kunnen we ook niemand kwalijk nemen. Ofwel moeten deze mensen de steden in voor elektriciteit, omdat elektriciteit op de huidige conventionele manier gedistribueerd wordt, namelijk met grote centrales en een heel distributienetwerk daaraan vast, gepaard gaande met grote milieuschade, ofwel gaat de elektriciteit naar hen toe, naar de plaatsen waar ze al generaties lang wonen en waar ze op traditionele wijze in harmonie leven met de natuur. Dat laatste kan echter alleen maar met gedecentraliseerde hernieuwbare elektriciteit. Wat ik daarmee zeggen deel is dat wanneer wij hier in Europa aan technologieën werken voor hernieuwbare energiebronnen, dat we dat dan niet alleen doen ten behoeve van de ontwikkelde landen, maar ook om ervoor te zorgen dat het aantal elektriciteitsopwekkende eenheden in de wereld groeit en de investerings- en operationele kosten lager worden en deze technologie bereikbaar wordt voor mensen in ontwikkelingslanden. We hebben dus een enorme politieke opgave voor ons als het gaat om de ontwikkelingslanden.

Tot slot zou ik u allen graag willen verzekeren dat het Tsjechische voorzitterschap meer dan vastberaden is om de onderhandelingen op het gebied van de klimaatverandering op een hoger plan te brengen. We zullen de internationale onderhandelingen zeer intensief ter hand nemen. Tevens zou ik u willen verzekeren dat het Tsjechische voorzitterschap uitermate consistent te werk gaat. Ik heb hier het woord "president van de Tsjechische Republiek" horen vallen. Welnu, ook al heeft de premier van de Tsjechische republiek hier in het debat in het Europees Parlement de Tsjechische president, de heer Klaus, verdedigd, toch kan ik wat de klimaatbescherming en het klimaatbeleid betreft niet anders dan hier mij in zekere zin te distantiëren van de uitspraken van de Tsjechische president en diens standpunten en zou ik u graag erop willen wijzen dat het Tsjechische voorzitterschap en diens standpunten worden vormgegeven door de Tsjechische regering. In dat licht dient u alle uitspraken die u ongetwijfeld nog tijdens het Tsjechische voorzitterschap tegemoet zien kunt - aangezien de president nog op reis gaat naar de Verenigde Staten - te bezien in het licht van het feit dat het klimaatbeleid vormgegeven wordt door de Tsjechische regering en dat wij als regering volledig consistent te werk gaan en nauw samenwerken met de Europese Commissie en het aankomende Zweedse voorzitterschap in het kader van het trio. Tot zover mijn verklaring. Tot slot wil ik u nogmaals hartelijk danken voor het buitengewoon vruchtbare, doeltreffende en vooral met een groot verantwoordelijkheidsgevoel gevoerde debat in dit eerbiedwaardige assemblee.

Stavros Dimas, *Commissie*. - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ook wij kijken uit naar voortzetting van de nauwe samenwerking met het Tsjechische voorzitterschap, de Tsjechische regering en specifiek met minister Martin Bursík. Ik weet zeker dat we in het eerste halfjaar van 2009 belangrijke vooruitgang zullen boeken in de onderhandelingen.

Ik wil alle sprekers tijdens de discussie van vandaag bedanken voor hun positieve bijdragen.

Zoals de titel van uw verslag aangeeft, is wat er in 2015 en daarna met het klimaat op aarde gebeurt afhankelijk van de maatregelen waartoe de internationale gemeenschap nu besluit. Het blijft van vitaal belang dat we ons baseren op de solide wetenschappelijke adviezen waarover wij beschikken en dat we ons bij de onderhandelingen laten leiden door de wetenschap. We moeten de wetenschappelijke bevindingen bekendmaken aan een breder publiek en het bewustzijn onder consumenten van de gevolgen van broeikasgassen voor levensstijlen en consumptiepatronen vergroten.

Zo'n toegenomen bewustzijn moet echter vergezeld gaan van sterke economische stimulansen voor bedrijven om de broeikasgasemissies als gevolg van de door hen geleverde goederen en diensten te verminderen. De mondiale overgang naar een koolstofarme economie is noodzakelijk en kan alleen worden gerealiseerd door alomvattende en geïntegreerde maatregelen tegen emissies in alle sectoren van de economie.

Alleen door nu ambitieus te zijn kunnen we de deur openhouden voor stabilisering van broeikasgassen bij lagere concentraties, mocht het IPCC in de toekomst aangeven dat dit nodig is. Met de Commissie ben ik ervan overtuigd dat ook u een belangrijke rol kunt spelen bij het doorgeven van deze belangrijke boodschappen.

2009 wordt een cruciaal jaar voor de internationale onderhandelingen over klimaatverandering. Voor de Commissie is 2009 een jaar van uitvoering: we werken aan een routemap voor de tenuitvoerlegging. Er moeten ongeveer 15 maatregelen door de comitologie worden verwerkt; er is een lijst met deadlines in de herziene ETS die we gaan halen – de lijst met sectoren voor koolstoflekken moet bijvoorbeeld gereed zijn in december 2009. Er wordt een grote bijeenkomst voor belanghebbenden gehouden op 30 maart 2009. Het meeste werk zal worden gedaan tijdens de zomer en eind 2009 zullen we deze lijst hebben afgehandeld.

De geharmoniseerde veilingregels moeten gereed zijn in juni 2010. Er is een grote bijeenkomst voor belanghebbenden in februari en al deze deadlines en werkprogramma's zijn voor u beschikbaar. Maar zoals ik al zei, 2009 wordt een cruciaal jaar voor de onderhandelingen over de wereldwijde klimaatverandering.

De wereld zal naar verwachting verdere internationale maatregelen tegen de klimaatverandering overeenkomen tijdens de conferentie van Kopenhagen in december. Een akkoord in Kopenhagen is echter allerminst een gelopen race: er moet nog veel werk verzet worden.

Het klimaat- en energiepakket heeft ons een vliegende start in deze overgang opgeleverd en vormt een uitstekende basis om te bewijzen dat een ambitieus klimaatbeleid niet alleen mogelijk is maar ook op ruime schaal voordelen biedt voor onze economieën en samenlevingen. De mededeling van de Commissie inzake Kopenhagen vormt de basis voor een nadere uitwerking van de standpunten van de Europese Unie over die belangrijke elementen. Zij stelt ons in staat onze leidende positie te handhaven en zal helpen de onderhandeling in Kopenhagen tot een succesvol einde te voeren.

Het is duidelijk dat het probleem van de klimaatverandering niet kan worden opgelost zonder een belangrijke verhoging van de financiering van en investering in schone technologie en maatregelen om ons aan te passen aan de onvermijdelijke gevolgen van de klimaatverandering. De benodigde bedragen zullen voor de ontwikkelingslanden oplopen tot naar schatting 120-150 miljard euro per jaar in 2020.

Tot 2020 kan deze financiering in de ontwikkelingslanden grotendeels worden opgebracht door particuliere huishoudens. Het belangrijkste deel van de reducties in de energiesector zal afkomstig zijn van efficiëntieverbeteringen die zichzelf terugbetalen. Deze kunnen deels worden ondersteund met internationale leningafspraken om internationale private financiering te mobiliseren.

Een ander belangrijk deel van de aanvullende financiering en investeringen zal worden gemobiliseerd via de koolstofmarkt, zowel uit de opbrengsten van toekomstige veilingen van emissierechten als via koolstofkredieten krachtens het CDM. De Europese Unie heeft in haar klimaat- en energiepakket aanzienlijke vraag naar CDM-kredieten gecreëerd tot 2020. Dit zal de toepassing van schone technologieën in ontwikkelingslanden waarschijnlijk aanmoedigen.

Echter, hoe armer de ontwikkelingslanden zijn, hoe meer zij aanvullende financiële overheidssteun van ontwikkelde landen nodig zullen hebben. Zonder deze steun zullen zij hun broeikasgasemissies niet voldoende kunnen verminderen. Zonder deze steun zullen de armste en meest kwetsbare landen de gevolgen van de klimaatverandering dragen. Zonder deze steun komt er geen overeenkomst in Kopenhagen.

De vraag is: hoe kunnen we waarborgen dat deze aanvullende stromen overheidsgeld voorspelbaar zijn, dat ze transparant en doeltreffend besteed worden en dat de bijdragen aan deze geldstromen internationaal gedeeld worden?

Naast onze bijdragen aan de onderhandelingen van de Verenigde Naties zien we dat er nu in navolging van het succes van de emissiehandel van de Europese Unie op veel plaatsen in de wereld koolstofmarkten worden opgericht. Australië heeft de kernelementen van zijn stelsel bekendgemaakt. In het najaar van 2008, kort na zijn verkiezing, bevestigde de Amerikaanse president Obama zijn bedoeling om in de VS een nationale koolstofmarkt op te richten.

Samen kunnen deze handelssystemen de kern vormen van een opkomende toekomstige wereldwijde koolstofmarkt. Zoals ik al heb benadrukt, is de uitdaging voor de Europese Unie nu om voor 2015 de ontwikkeling van zulke gekoppelde koolstofmarkten mogelijk te maken, vooral in de landen van de OESO.

In haar mededeling inzake Kopenhagen is de Commissie op deze kwesties ingegaan door concrete voorstellen te presenteren, voorstellen die niet alleen ambitieus maar ook realistisch zijn en die een belangrijke bijdrage zullen leveren aan het succes in Kopenhagen dat onze planeet zo vreselijk nodig heeft.

Laat ik tot slot de gelegenheid aangrijpen om mijn dank uit te spreken aan de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, de heer Florenz en het Parlement voor hun krachtige steun aan onze voorstellen en voor de ernst en de snelheid waarmee zij het pakket hebben behandeld.

(Applaus)

Karl-Heinz Florenz, rapporteur. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, ik ben erg ingenomen met het feit dat dit onderwerp zich in de slotfase van het bestaan van deze Tijdelijke Commissie in zo'n uitgesproken belangstelling kan verheugen. Daarvoor ben ik u zeer erkentelijk. Ik dank ook alle deelnemers aan het debat en iedereen die aan het verslag heeft meegewerkt. We hebben een routekaart gemaakt die ons naar Kopenhagen leidt. Op deze routekaart staan natuurlijk verkeersborden: stopborden, borden met "rijden toegestaan", maar ook borden die aangeven dat er een moeilijk tracé volgt. Daarover hebben wij vandaag gedebatteerd.

Ik ben blij dat er kritische opmerkingen zijn gemaakt. Voor een deel kunnen we die overnemen. Het voorstel dat de heer Holm aan de Europese burgers doet om te stoppen met het eten van vlees is – het spijt me dat ik het zo moet zeggen – belachelijk, maar iedereen heeft zo zijn mening. Uiteindelijk zullen we een goed resultaat bereiken en daaraan heeft iedereen bijgedragen. Ik wil u nogmaals hartelijk danken.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Geachte afgevaardigden, de laatste paar maanden hebben we gezien wat kredietchaarste betekent en hoe de wereldeconomie door een crisis zonder weerga getroffen wordt. Toch doen ook de andere crises - de klimaatcrisis, de sociale crisis en de voedselcrisis - zich net zo sterk gevoelen.

In Roemenië hebben we de laatste jaren de productie zien dalen door externe factoren, zoals overstromingen, droogte en vogelgriep, waar de laatste maanden dan nog problemen van economische aard overheen zijn gekomen. In de huidige financiële crisis zal het voor ons steeds moeilijker worden om met gebruik van overheidsmiddelen de schade te vergoeden die overstromingen en droogte aangericht hebben. Zolang ik deel uitmaak van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling heb ik mijn steun betuigd voor het idee van autonome interventiemechanismen op Gemeenschapsniveau, die los staan van de hoogte van de overeengekomen plafonds per land.

Verder vind ik dat we ten overstaan van een uitdaging van deze omvang voorrang moeten geven aan investeringen in schone technologieën en hernieuwbare energiebronnen. Die bieden een uitweg uit de klimaatcrisis en revitaliseren de economie door het scheppen van nieuwe banen. Uit ons Europees mandaat komt ook de plicht voort om onze nationale regeringen ertoe over te halen meer geld voor innovatie en nieuwe milieutechnieken uit te trekken.

Gábor Harangozó (PSE), schriftelijk. – (EN) Het bestrijden van de klimaatverandering op dit moment van grote financiële beroering en verminderd vertrouwen in economische stelsels zal voor velen misschien qua prioriteit een vergissing lijken. "Vergroenen" is kostbaar en er zijn enorme inspanningen nodig voor de fundamentele herstructurering van vele sectoren teneinde ambitieuze doelen te bereiken.

Desondanks liggen er veel kansen voor het grijpen in de vorm van "groene" investeringen en maatregelen als elementen die economisch herstel en stabiliteit bevorderen. De ontwikkeling van een koolstofarme economie is een ware uitdaging waarvan we het ons niet kunnen permitteren er niet op in te gaan. We moeten ambitieuze maar toch haalbare doelen stellen en we moeten niet bang zijn om de weg van een onvermijdelijke industriële revolutie in te slaan. Om economisch herstel en betere leefomstandigheden voor onze burgers veilig te stellen is een complexe en ambitieuze benadering vereist, die innovatie en de ontwikkeling van nieuwe werkgelegenheid en bedrijven met zich meebrengt in het kader van 'groene' technologieën.

Ten slotte zijn toereikende financiële middelen uiteraard noodzakelijk om de vereiste investeringen in 'groene' innovatie te doen en natuurlijk mogen deze uitgaven niet simpelweg worden gedaan ten koste van andere

belangrijke beleidsterreinen van de Gemeenschap die de lasten van de klimaatverandering niet kunnen dragen zonder aanvullende financiële middelen.

Gyula Hegyi (PSE), schriftelijk. – (HU) Enkele van de ernstigste langetermijngevolgen van klimaatverandering zijn de vermindering van het aantal zoetwaterbronnen en de toenemende schaarste van schoon drinkwater. Zonder overdrijven kan men stellen dat water de belangrijkste strategische troef van de 21^e eeuw zal zijn. Het Europees milieubeschermingsbeleid moet daarom stringenter worden toegepast dan tot nu toe het geval is geweest om het grondwater te beschermen, water- en bodemvervuiling te voorkomen en een passende behandeling van natuurlijke en kunstmatige waterhabitats te ondersteunen.

Afwisselende periodes van overstroming en droogte, alsook extreme weersomstandigheden, vereisen een beter beheer van het regenwater. Er bestaat niet zoiets als overbodig water, maar alleen slecht beheerd water. Tijdens de volgende parlementaire cyclus en in de nieuwe begroting moet de Europese Unie ervoor zorgen dat er aanzienlijke financiële middelen beschikbaar zijn voor het voorkomen van overstromingen, de bescherming van het grondwater, de uitbreiding van zoetwaterlichamen in stedelijke gebieden en waterzuiveringsprogramma's. De watervoorraden in Hongarije zijn uitstekend en de Hongaarse hydraulische ingenieurs doen al bijna 200 jaar lang fantastisch werk. Daarom ben ik er zeker van dat ons land een actieve en constructieve rol zal spelen bij het opstellen van een gemeenschappelijk Europees waterbeleid.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), schriftelijk. – (PL) Tijdens dit debat over het klimaatbeschermingsbeleid tot 2050 neem ik het woord om uw aandacht te vestigen op de volgende kwesties.

Ten eerste: als de Verenigde Staten en de landen van Zuidoost-Azië niet met hetzelfde engagement als de Europese Unie toetreden tot het programma dat zich richt op de beperking van de CO₂-uitstoot, dan is de enorme financiële inspanning en de onvermijdelijke vertraging van de groei van de Europese economie wel een zeer hoge prijs voor een kleine vermindering van de CO₂-uitstoot. De Europese Unie is verantwoordelijk voor slechts 14 procent van de uitstoot in de wereld, terwijl de VS en de landen van Zuidoost-Azië bijna 80 procent van de uitstoot produceren.

Ten tweede: het engagement dat afzonderlijke landen aangaan om tegen 2020 de CO₂-uitstoot met 20 procent te verminderen, en de noodzaak om emissierechten aan te kopen, zullen leiden tot een aanzienlijke stijging van elektriciteitsprijzen en verwarmingskosten voor de individuele burger en tot nog hogere kosten voor de industrie, vooral in de nieuwe lidstaten, zoals bijvoorbeeld Polen, waar de energiesector steunt op steenkool. Dit kan ertoe leiden dat veel industriële sectoren met een hoog energieverbruik in deze landen gesloten zullen worden, met alle negatieve sociale gevolgen van dien.

Ten slotte moet rekening worden gehouden met de resultaten van de beperking van de CO₂-uitstoot in de nieuwe lidstaten, en in het bijzonder in Polen. Als gevolg van de verregaande herstructurering van de economie tussen 1990 en 2005 is de CO₂-uitstoot in Polen met ongeveer 30 procent verminderd. Dit eiste echter een zware sociale tol en in deze periode bedroeg het werkloosheidscijfer gedurende vele jaren meer dan 20 procent.

Adrian Manole (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Het verslag van de heer Florenz, getiteld "2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid", komt gelegen en lijkt mij zelfs noodzakelijk, gezien de reeds aangetoonde en de verwachte gevolgen van de klimaatverandering.

Roemenië heeft als een van de eerste Europese landen de Overeenkomst van Kyoto ondertekend en zijn aandeel in de klimaatbescherming genomen door zich te verplichten zijn uitstoot van broeikasgassen in de periode tot 2012 met 8 procent terug te brengen.

Ik weet zeker dat deze maatregelen nodig zijn, hoewel de uitstoot van broeikasgassen in Roemenië laag is, vergeleken met veel andere Europese landen. De land- en bosbouw in Roemenië kunnen een belangrijke rol spelen in de bestrijding van klimaatverandering, die zich de laatste jaren sterk bemerkbaar heeft gemaakt, vooral door overstromingen, hoge temperaturen en periodes van aanhoudende droogte. Deze natuurverschijnselen schaden niet alleen de productiviteit in land- en bosbouw, maar ook de soortenrijkdom en waardevolle ecosystemen.

Van land- en bosbouw valt te verwachten dat ze een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van de effecten van de klimaatverandering. Door herbebossing kunnen broeikasgassen opgenomen en vastgehouden worden en biomassa is te gebruiken als bron van hernieuwbare energie.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *schriftelijk*. - (RO) De Europese Unie heeft een hoofdrol op zich genomen in het zoeken naar een compromis voor een wereldwijd gedragen post-Kyoto-overeenkomst. Wellicht slaagt zij er door samenwerking met de nieuwe regering in de Verenigde Staten in om een specifieke strategie voor uitvoering van deze overeenkomst te vinden.

Gerichte maatregelen ter bestrijding van de gevolgen van de klimaatverandering bieden ook mogelijkheden voor duurzame socio-economische ontwikkeling en het scheppen van nieuwe banen. Ze zijn speciaal gedacht voor nieuwe, dynamische branches, met een aanzienlijk groeipotentieel, waar het investeringsniveau tot nu toe echter ondermaats geweest is. Deze maatregelen zullen de klimaatverandering in gunstige zin beïnvloeden, maar daarnaast ook positief uitwerken op de financiële en economische crisis en op de lange termijn de Europese Unie misschien minder afhankelijk maken van energie-importen.

We hebben het nu over nieuwe, krachtige investeringen in vervoersinfrastructuur, hernieuwbare energiebronnen, biotechnologie, recycling, nucleaire energie en de modernisering van verwarmingsinstallaties in woningen.

Herbebossing en maatregelen tegen woestijnvorming kunnen op middenlange termijn ook spectaculaire resultaten opleveren.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. - (EN) Ik verwelkom het verslag-Florenz over klimaatverandering, dat zich richt op het formuleren van een beleid om de opwarming van de aarde onder de 2 °C te houden in vergelijking met pre-industriële tijden. Ik verwelkom met name de oproep tot 20 procent verbetering van de energie-efficiëntie, de roep om verplichtende doelstellingen voor de landbouw en het verzoek om een Europees Klimaatfonds op te richten.

Deze voorstellen brengen ons, in combinatie met de al door de EU aangenomen maatregelen, in een sterke positie om te pleiten voor wereldwijde actie inzake klimaatverandering tijdens de top in Kopenhagen.

Péter Olajos (PPE-DE), *schriftelijk*. - (HU) Ik wil mijnheer Florenz feliciteren met zijn verslag, dat uitstekend materiaal is ter voorbereiding van de conferentie in Kopenhagen die aan het eind van het jaar zal worden gehouden.

De opmerking dat de economische en financiële crisis en de klimaatveranderingscrisis dezelfde wortels hebben, acht ik van groot belang. Daarom is de uitweg uit deze crisissituaties ook dezelfde. Om de gevolgen van deze crises te matigen en een halt toe te roepen, zijn een allesomvattende innovatie en een paradigmawisseling op alle levensterreinen noodzakelijk.

Ik ben het eens met commissaris Dimas dat de kosten daarvoor in de allereerste plaats moeten worden gedekt uit de emissiehandel, in de tweede plaats uit investeringen van particuliere ondernemingen en in de derde plaats uit staatssteun.

Iedereen is op zoek naar een doorbraak, naar manieren om de werkgelegenheid te stimuleren, de motor van de mondiale economie zo snel mogelijk op gang te brengen en klimaatverandering een halt toe te roepen. Het concept van een groene New Deal werd verwoord door secretaris-generaal van de VN, de heer Ban Ki-moon. Wat dit in wezen betekent, is dat wereldwijde economische stimuleringen deel moeten uitmaken van de investering in milieuvriendelijke technologieën. De nieuwe logica van een economische organisatie gebaseerd op innovaties in milieutechnologie, die de steun heeft van internationale kapitaalmarkten, is ook een wezenlijk aspect van het programma van de Amerikaanse president Barack Obama.

Innovaties in groene en toekomstige industriële technologie zouden de staat en de economie doeltreffender maken, de belangstelling van de economische spelers vergroten, en de prijs- en kostengevoeligheid van consumenten met betrekking tot aangeboden producten en diensten vergroten.

Rovana Plumb (PSE), *schriftelijk*. - (RO) De twaalf punten die het verslag opsomt, vormen samen een helder actieplan voor de toekomst. Om het echter op lokaal, nationaal, regionaal en wereldwijd niveau uit te kunnen voeren, is de hulp van goed geïnformeerde burgers nodig.

Volgens een speciale, voorjaar 2008 gehouden Eurobarometer-enquête over "klimaatverandering" vindt ongeveer 41 procent van de Europeanen zich slecht geïnformeerd over de oorzaken en gevolgen van en de oplossingen voor de klimaatverandering. In Roemenië zei 61 procent niet over informatie op dit punt te beschikken.

Het nadrukkelijker in beeld brengen van de klimaatproblematiek door educatie- en bewustwordingscampagnes, aansluitend bij de dagelijkse levenssituatie van de burgers, is een cruciale stap in de goede richting. De Commissie en de lidstaten moeten bewustwordingscampagnes financieren en een kader scheppen voor een bijscholing die werknemers voorbereidt op een arbeidsmarkt in een economie, onderhevig aan structurele veranderingen, die direct en indirect nog eens versneld worden door de klimaatverandering.

In de huidige economische crisis dient de EU zich politiek en financieel hard te maken voor prioriteiten als het steunen en ontwikkelen van "schone" technologieën ter bestrijding van de klimaatverandering, het ondersteunen van grensoverschrijdende aanpassingsmaatregelen, het opvoeren van energiezuinigheid en het bieden van hulp bij rampenbestrijding, in overeenstemming met het solidariteitsprincipe in de Unie. Waar dit onder de streep op neerkomt, is het scheppen van "groene" banen in nieuwe, concurrerende ondernemingen.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), schriftelijk. - (RO) Geachte afgevaardigden, elk debat over klimaat, ecosystemen en energie is van het opperste belang, aangezien veranderingen op deze terreinen bepalend zijn voor het leven op aarde. Wat ook de oorzaken mogen zijn en welke wetenschappelijke argumenten verschillende groepen onderzoekers ook aanvoeren - vast staat dat we met een wereldwijde temperatuurstijging van doen hebben. Dit uitvoerige, goed geschreven verslag voorziet ons niet alleen van nuttige, waardevolle informatie, maar zet ons er ook toe aan de vraag onder ogen te zien wat we bereid zijn voor onszelf en de komende generaties te doen.

Met dit in het achterhoofd lijken mij er drie soorten projecten te zijn die de EU-lidstaten boven alles uit zouden moeten werken en ondersteunen:

1. projecten om tot een standaardbeleid te komen voor een optimale energiezuinigheid en het terugdringen van vervuiling, vooral op industrie- en bedrijfsterreinen;
2. projecten c.q. fondsen voor wetenschappelijk onderzoek naar schone technologieën;
3. projecten voor directe en gerichte actie tot herstel van ecosystemen, zowel in Europa als in alle andere delen van de wereld.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), schriftelijk. - (RO) De Europese Unie heeft het voortouw genomen in de bestrijding van de klimaatverandering. Het opstellen van een langetermijnstrategie voor een doelmatig beheer van 's werelds natuurlijke hulpbronnen draagt bij aan een wereldeconomie met een lagere uitstoot van kooldioxide.

Zo'n strategie dient gebaseerd te zijn op het solidariteitsbeginsel en een evenwicht te vinden tussen de rijke landen en de ontwikkelingslanden, die hulp nodig hebben om zich minder kwetsbaar te maken voor de gevolgen van de klimaatverandering. De tekenen van een wereldwijde temperatuurstijging zijn zichtbaar in armoede, tekorten aan voedingsmiddelen en brandstoffen. Het is algemeen bekend dat olie niet langer de energiebron is die tegemoet kan komen aan de vraag die ernaar bestaat en die naar verwachting in 2030 met minstens 60 procent gestegen zal zijn. Het vinden van alternatieve energiebronnen en een verstandige omgang met bestaande bronnen zijn uitdagingen waar de EU in de toekomst voor gesteld wordt. Landbouw is van alle sectoren het kwetsbaarst voor klimaatverandering, vanwege de grote afhankelijkheid van weersomstandigheden.

Als we bedenken dat deze sector de wereldbevolking van voedsel voorziet, kunnen we er niet omheen duurzaam grond- en waterbeheer, gecombineerd met de bescherming van bossen en biodiversiteit, op te nemen in de langetermijnstrategie voor de aanpak van de gevolgen van de klimaatverandering.

Richard Seeber (PPE-DE), schriftelijk. - (DE) Europa en de wereld staan momenteel voor grote uitdagingen. De crisis op de kapitaalmarkt is niet het enige urgente probleem. We moeten ook zo snel mogelijk de koers uitzetten voor een duurzame klimaatbescherming. Een zo groot economisch en politiek verband als de Europese Unie kan in de strijd tegen de klimaatverandering een leidende rol vervullen.

De eerste stap is daarvoor al gezet: de Unie is het eens geworden over bindende klimaatdoelstellingen en heeft met het aannemen van het klimaatpakket in december 2008 een groot aantal passende maatregelen op het gebied van klimaatbescherming geïnitieerd. Eerste prioriteit is nu het sluiten van de internationale overeenkomst in Kopenhagen. De-industrialisatie en een onnodige belasting van de Europese economie moeten daarbij worden voorkomen. In plaats daarvan moeten we onze investeringen en onderzoeksactiviteiten

op het gebied van groene technologie uitbreiden. Op die wijze kan Europa niet alleen op milieugebied, maar ook economisch vooruit worden geholpen.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), schriftelijk. - (RO) Door het treffen van gerichte maatregelen heeft de Europese Unie zich als belangrijkste speler opgeworpen in de strijd tegen de klimaatverandering.

Het Europese beleid zou binnen als buiten de EU nog effectiever zijn als: a) de Europese inspanningen vergezeld gaan van die van andere invloedrijke industrielanden, waaronder ook landen als China, India, Brazilië en Rusland; b) de ontwikkeling van kernenergie wordt gestimuleerd in plaats van ontmoedigd, in elk geval voor de komende dertig, veertig jaar – totdat de nodige technologie ontwikkeld is om zonder subsidiëring, op een rendabele manier van hernieuwbare energiebronnen gebruik te kunnen maken; c) de Europese Commissie meer steun geeft aan projecten voor energiebesparing en het winnen van energie uit biomassa, waarbij inbegrepen de technologieoverdracht naar de minder ontwikkelde EU-landen met een groot agrarisch potentieel.

Roemenië gaat door met zijn nucleaire programma voor het opwekken van elektriciteit. Tegelijkertijd zal het zijn kolengestookte centrales moderniseren en zijn inspanningen voor de energieproductie uit biomassa vergroten. Daarvoor zijn partnerschappen met andere lidstaten nodig en dus dringen we er bij Europese Commissie op aan meer vaart te maken met het vereenvoudigen van toewijzingsprocedures voor Europese gelden.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), schriftelijk. - (HU) Groene investeringen moeten een sleutelrol spelen in de economische stimuleringspakketten van de overheid die bedoeld zijn om de negatieve gevolgen van de internationale economische crisis tegen te gaan. Deze investeringen, die zullen worden gebruikt om hernieuwbare energiebronnen effectiever te exploiteren, het energieverbruik te matigen en de uitstoot van kooldioxide en andere broeikasgassen te verminderen, bieden niet alleen economische, maar ook aanzienlijke sociale voordelen. Het is in het belang van Hongarije als de EU-lidstaten hun inspanningen in dit verband coördineren en onderling versterken. Wanneer we milieudoelstellingen vaststellen moeten we letten op de economische en sociale mogelijkheden van EU-lidstaten. We moeten alleen haalbare doelen stellen, en daarbij rekening houden met de gevolgen daarvan voor de economische crisis. Deze doelen kunnen alleen worden gerealiseerd als de maatschappij zich solidair toont. Om dit te verwezenlijken zijn regeringsactiviteiten alleen niet voldoende; daartoe moet ook binnen de maatschappij geleidelijk een mentaliteitsverandering tot stand komen. De concrete aanbevelingen voor maatregelen in het verslag Florenz, zoals de bouw van nul-energie-, of 'passiefwoningen', het creëren van een Europees fonds ter ondersteuning van onderzoek naar hernieuwbare energiebronnen, het aaneenkoppelen van energienetwerken op Europees niveau en het vergroten van het bewustzijn bij EU-burgers en met name bij kinderen, dragen allemaal bij tot deze verandering in de sociale mentaliteit.

Bovendien moeten we ernaar streven dat de technologische voorsprong van Europa in ontwikkelingen op het terrein van milieubescherming in de 21^e eeuw behouden blijft en dat we op economisch en maatschappelijk gebied daarvan profiteren. Gezien de uitstekende kwaliteiten van Hongarije op het gebied van de landbouw, zouden serieuze mogelijkheden kunnen ontstaan voor het verkrijgen van energie uit biomassa of voor hergebruik van plantaardige en dierlijke bijproducten, afvalproducten die ongeschikt zijn voor andere commerciële doeleinden, in de vorm van biogas.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

4. De prioriteiten in de strijd tegen de ziekte van Alzheimer (schriftelijke verklaring): zie notulen

*

* *

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Nu hoop ik dat het hele Parlement luistert. Tijdens de vergaderperiode van januari hebben we eenstemmig een resolutie over de Hoorn van Afrika aangenomen. Die bevatte een specifieke paragraaf waarin stond dat Dawit Isaak zou worden vrijgelaten. Dawit Isaak is nu ernstig ziek en ik wil de Voorzitter vragen om de Eritrese autoriteiten aan te schrijven.

Het nieuws over zijn ziekte is door diverse bronnen bevestigd en wordt vandaag in de Zweedse media vermeld. De situatie is zeer acuut en wanhopig, en ik wil er nog even aan herinneren dat Dawit Isaak een Zweeds-Eritrese journalist is die sinds 2001 zonder proces gevangen zit. Nu zijn zijn gezondheidsproblemen zo ernstig dat hij in een militair ziekenhuis verblijft, en ik vrees voor zijn leven.

Ik verzoek dringend om steun voor de vrijlating van Dawit Isaak.

(Applaus)

De Voorzitter. – Mevrouw Svensson, ik kan bevestigen dat de Voorzitter van het Parlement contact met de autoriteiten in kwestie zal opnemen.

5. Stemmingen

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

5.1. 2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor het toekomstig geïntegreerd beleid van de EU inzake klimaatverandering (A6-0495/2008, Karl-Heinz Florenz) (stemming)

(In afwachting van de plechtige vergadering wordt de vergadering om 11.55 uur onderbroken)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

6. Plechtige vergadering - Palestijnse Autoriteit

De Voorzitter. – Dames en heren, het is mij een grote eer en genoegen om vandaag Mahmoud Abbas, president van de Palestijnse Autoriteit, te verwelkomen in het Europees Parlement. Mijnheer de president, het Europees Parlement heet u van harte welkom.

(Applaus)

Ook de president van Israël, Shimon Peres, was uitgenodigd, maar hij heeft helaas af moeten zeggen vanwege de viering van het zestigjarig bestaan van zijn land. Wij hopen dat het bezoek van president Peres spoedig zal kunnen plaatsvinden.

Mijnheer de president, het is niet de eerste keer dat u een bezoek aan het Europees Parlement aflegt. Ik heet u hier in Straatsburg welkom in een voor het Midden-Oosten, en het in het bijzonder uw volk, het Palestijnse volk, een buitengewoon moeilijke periode. Ik herinner me onze laatste ontmoeting in het Midden-Oosten, die bijna twee jaar geleden – eind mei 2007 – in Gaza werd gehouden. U ontving me in het officiële hoofdkwartier van de Palestijnse Autoriteit. Ik zal deze ontmoeting nooit vergeten; de situatie was uiterst gespannen. Op dat moment leidde u delicate besprekingen voor de redding van de regering van nationale eenheid die u op energieke wijze en met vooruitziende blik had gevormd. Helaas maakte een roemloze staatsgreep na tien dagen een einde aan uw inspanningen.

Vandaag bent u rechtstreeks overgekomen uit Caïro na een tussenstop in Parijs, waar u een ontmoeting had met de Franse president. De afgelopen dagen vonden in Caïro veelbelovende gesprekken plaats over de vorming van een Palestijnse regering van nationale eenheid.

Het lijden van het Palestijnse volk door de tragedie in de Gazastrook heeft het Europees Parlement niet onberoerd gelaten. Het Europees Parlement heeft niet zwijgend toegekeken. Wij hebben een onmiddellijk staakt-het-vuren geëist en onze veroordeling uitgesproken over de onevenredige reactie van Israël, die niet alleen de gewapende troepen van Hamas, maar ook burgers en internationale humanitaire organisaties heeft getroffen. Ook hebben wij de provocaties en de raketbeschietingen van Hamas op Israël ten stelligste veroordeeld – beschietingen die treurig genoeg zijn doorgegaan ook na het ingaan van de wapenstilstand. Wij spreken onze veroordeling uit over deze beschietingen, waar een einde aan moet komen!

(Applaus)

Dames en heren, ik wil het personeel van de VN-organisatie voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) prijzen voor hun voorbeeldige moed en opoffering waarmee zij hun werk deden en nog steeds doen. Namens het Europees Parlement spreken wij onze oprechte dank uit aan deze mannen en vrouwen van de Verenigde Naties.

(Applaus)

Wij roepen op de vredesonderhandelingen zo spoedig mogelijk te hervatten, omdat we ervan overtuigd zijn dat het Israëliisch-Palestijnse conflict niet enkel met wapens kan worden beslecht. Wij als politici zijn verplicht alles in het werk te stellen om een situatie te scheppen waarin de volkeren in het Midden-Oosten met elkaar kunnen samenleven in vrede. Een voorwaarde voor vrede tussen Israël en Palestina is dat de tweespalt tussen de Palestijnen wordt overwonnen. Het Europees Parlement schaart zich onvoorwaardelijk achter de lopende besprekingen, vooral onder leiding van Egypte, om de weg te banen naar de vorming van een Palestijnse regering van nationale eenheid. Alleen zo'n regering zal in staat zijn de noodzakelijke eenheid onder de Palestijnen te smeden.

(Applaus)

Wij verlangen en verwachten dat een regering van nationale eenheid zich houdt aan de grondbeginselen van het vredesproces, zich onthoudt van geweld en met overtuiging vredesonderhandelingen met Israël aangaat. De Europese Unie is bereid om met een dergelijke regering samen te werken.

Het engagement van de nieuwe Amerikaanse president, Barack Obama, en de benoeming van George Mitchell tot speciaal gezant voor het Midden-Oosten zijn hoopgevende tekenen. Uit de vastbeslotenheid van de Europese Unie – en ik ben verheugd dat de bevoegde commissaris, mevrouw Ferrero-Waldner, samen met haar collega aanwezig is – om al haar politieke en economische gewicht in de schaal te leggen en uit de politieke wil van talrijke Arabische partners blijkt dat het mogelijk moet zijn het vredesproces nieuw leven in te blazen en het op basis van de VN-resoluties en het Arabisch vredesinitiatief tot een succesvol einde te brengen.

President Abbas, wij zijn dankbaar voor uw aanwezigheid hier vandaag en ik spreek namens het Europees Parlement maar vooral ook vanuit mijzelf uit dat wij veel respect en erkenning hebben voor het werk dat u onder deze uiterst moeilijke omstandigheden verricht. Wij hebben vertrouwen in u, omdat u een man bent van het compromis, de verzoening en daarmee ook van de vrede. Wij wensen u succes!

Ik nodig u uit het woord te nemen en het Europees Parlement toe te spreken. Het Europees Parlement heet u een warm welkom, president Mahmoud Abbas.

(Applaus)

Mahmoud Abbas, *president van de Palestijnse Autoriteit (transcriptie van de Engelse vertolking van het oorspronkelijke Arabisch)*. – In de naam van God, de barmhartige, de genadevolle. Excellentie, mijnheer Pöttering, Voorzitter van het Europees Parlement, dames en heren leden van het Europees Parlement, allereerst wil ik Zijne Excellentie, de heer Pöttering, Voorzitter van het Europees Parlement, bedanken, en ik dank ook u dat u mij de gelegenheid hebt gegeven u in deze verheven vergadering toe te spreken.

Ik kom tot u vanuit Palestina, waar het volk zucht onder een van de langste militaire bezettingen in de moderne geschiedenis. Palestina heeft diepe wonden opgelopen door de gewelddadige, afschuwelijke en weerzinwekkende militaire agressie, agressie die gericht was tegen het leven van kinderen, vrouwen en ouderen, en ook tegen hun huizen, hun middelen van bestaan, hun boerderijen, fabrieken en scholen. Zij was gericht tegen drinkwatervoorzieningen, rioleringsstelsels en elektriciteitsvoorzieningen, en ook tegen ziekenhuizen, voorzieningen, wegen en bruggen.

Ja, de Israëliische oorlog was in de allereerste plaats gericht tegen de middelen van bestaan van mijn volk, zijn infrastructuur en zijn toekomst, en ook tegen de toekomst van zijn Palestijnse staat, waar wij heel lang samen aan hebben gewerkt en aan de vestiging waarvan wij nog steeds werken.

Samen met de rest van de wereld bent u getuige geweest van de verbrande en overal verspreid liggende resten van kinderen. U hebt de noodkreten gehoord van mannen, de smeekbeden van kinderen en vrouwen die de meeste van hun familieleden hebben verloren. U hebt ook die moeder gezien die werd vermoord terwijl ze haar kinderen in haar armen hield. U hebt de vader gezien wiens vijf kinderen werden gedood bij raketaanvallen, en het meisje Balousha dat naast haar zusjes lag te slapen en werd gewekt door het geluid

van de explosies die hen allemaal doodden, en de honderden kinderen die onder het puin van hun instortende huis werden bedolven.

U hebt ook de Al-Fahuraschool gezien, die door de mensen in Jabalya als veilig werd beschouwd en waar zij hun toevlucht hadden gezocht. U hebt gezien hoe mortiergranaten een eind maakten aan het leven van die onschuldige vluchtelingen. Daarbij kwamen meer dan veertig mensen om, allemaal mensen met gezinnen, met namen en met hun eigen verhalen, verwachtingen en ambities. Daarnaast raakten ook nog meer dan honderd mensen gewond.

De dood van deze onschuldige slachtoffers markeerde ook de teloorgang van de waarden van het menselijk geweten, de beginselen van de Verenigde Naties en hun taak om de internationale vrede en veiligheid te bewaken. U herinnert zich wellicht ook dat het hoofdkwartier van de Verenigde Naties, hun scholen, klinieken en opslagplaatsen met voedsel en medicijnen tijdens deze krankzinnige oorlog tegen ons vreedzame en veerkrachtige volk in Gaza niet gespaard bleven.

Dames en heren, ik ben uit Palestina naar u toe gekomen met een vraag van Luay, een jongen die als gevolg van een bombardement zijn gezichtsvermogen heeft verloren. Hij vroeg mij wie hem het licht van de hoop, het licht van het leven, en aan zijn volk het licht van de vrijheid en de vrede zou teruggeven.

Ja, dames en heren, dat waren afschuwelijke taferelen en beelden. Dit is het resultaat van deze oorlog, die leidde tot de dood van meer dan veertienhonderd martelaren en meer dan vijfduizend gewonden. De meesten van hen waren onschuldige burgers, en een groot percentage bestond uit kinderen, vrouwen en ouderen. Ongeveer vijfhonderd gewonden verkeren nog steeds in kritieke toestand en er sterven nog dagelijks mensen. Daarnaast zijn in totaal meer dan vierduizend huizen compleet verwoest, en zijn nog eens twintigduizend andere gebouwen zwaar beschadigd.

Dit betekent dat ongeveer negentigduizend mensen dakloos zijn geraakt en elders moesten worden ondergebracht. Naast de verwoesting van een groot deel van de elektriciteits- en drinkwatervoorzieningen, rioleringsstelsels, wegen en andere basisvoorzieningen, private en publieke gebouwen, heeft deze Israëliische oorlog ook de vruchten geëist van het bloed en het zweet van ons Palestijnse volk, honderdduizenden Palestijnen die hun hele leven hebben gezwoegd en nu de vruchten van dit werk in één klap zijn kwijtgeraakt. Deze oorlog heeft ook vernietigd wat de Palestijnse Nationale Autoriteit in de afgelopen vijftien jaar tot stand heeft gebracht.

Een groot deel van deze infrastructuur en veel van deze voorzieningen hadden wij te danken aan de bijdragen van uw landen en andere bevriende landen.

Dit is het beeld van de gevolgen van deze oorlog. En dit terwijl er zich dagelijks ook nog een andere vorm van agressie tegen ons grondgebied, onze boeren en onze nationale economie op de Westelijke Jordaanoever afspeelt.

De Israëliische kolonisatie is helemaal niet stopgezet. Het nederzettingenbeleid heeft geleid tot een verdere uitbreiding van de scheidsmuur en tot nog meer wegversperringen, checkpoints en barrières, die de steden en dorpen en vluchtelingenkampen op de Westelijke Jordaanoever, waaronder Jeruzalem, tot belegerde vestingen maken.

Integendeel, het aantal vergunningen voor nieuwe woningen in bestaande nederzettingen is het afgelopen jaar verzeventienvoudigd ten opzichte van het jaar voorafgaand aan Annapolis. Het aantal checkpoints steeg van 580 naar 660.

De militaire invallen zijn niet gestopt, evenmin als de dagelijkse arrestaties van en soms moorden op burgers; de intimidaties door kolonisten en hun gewapende invallen en het in brand steken van huizen in Hebron, Nabloes en andere gebieden; en de terroristische aanslagen door kolonisten tegen boeren gedurende de olijvenoogst, die niet alleen de belangrijkste bron van inkomsten is voor tienduizenden Palestijnse families, maar voor ons volk ook symbool staat voor vrede en leven.

Dit tragische beeld van Israëliische invallen en daden van agressie op de Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem, bevestigt voor ons en voor de wereld dat hier sprake is van agressie tegen het hele Palestijnse volk, zijn toekomst en zijn legitieme nationale rechten. Het is een daad van agressie en een oorlog tegen de toekomst van vrede en de actieve internationale inspanningen die zijn geleverd om die toekomst tot stand te brengen.

Deze illegale blokkade van en de oorlog tegen ons volk in Gaza vormden slechts een onderdeel in een lange reeks van maatregelen waarmee Israël probeert Gaza te isoleren van de rest van de bezette Palestijnse gebieden, Gaza en ons hele volk te marginaliseren en te voorkomen dat ons volk zijn ultieme doel bereikt, namelijk een eind aan de bezetting, vrijheid en zelfbeschikkingsrecht, en de stichting van een onafhankelijke Palestijnse staat in de gebieden die in 1967 werden bezet, met Oost-Jeruzalem als hoofdstad.

Dit wordt bevestigd door het escalerende nederzettingenbeleid, ondanks alle inspanningen en akkoorden, waaronder het rapport van George Mitchell uit 2001, en meest recent het akkoord van Annapolis, waarin het Palestijnse volk eind 2008 een eigen staat werd beloofd. Dit akkoord van Annapolis liep echter uit op een verwoestende oorlog in Gaza en een kolonisatie-oorlog op de Westoever, met inbegrip van Jeruzalem.

In Annapolis heeft de wereld het failliet van de eenzijdige en militaire oplossingen uitgesproken. We hebben ook uitgesproken dat Israël moet worden verplicht om zijn kolonisatie-activiteiten te beëindigen om zo de weg vrij te maken voor een politiek proces dat een einde zal maken aan de bezetting en zal voorzien in het recht op een tweestatenoplossing – een Palestijnse staat en een Israëlische staat. De realiteit leert echter dat in Israël nog steeds een militaire en op kolonisatie gerichte mentaliteit heerst, ook al spreken zijn leiders over de tweestatenoplossing.

Wij mogen Israël niet langer behandelen alsof het een staat is die zich niet voor zijn daden hoeft te verantwoorden, die boven de internationale rechtsorde staat. Wij moeten een eind maken aan dit soort praktijken en wij moeten de leiders van Israël ter verantwoording roepen voor hun schendingen van het internationale en humanitaire recht.

(Applaus)

Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat, om succesvolle hulpacties te kunnen opzetten en nieuwe huizen te kunnen bouwen voor families wier huizen verwoest zijn, blokkades moeten worden opgeheven, checkpoints en grensovergangen worden opengesteld, en Israël moet worden gehouden aan zijn verplichting in het kader van de Overeenkomst inzake verkeer en toegang uit 2005, zodat de stroom van hulpgoederen, benodigd materieel en bouwmaterialen die nodig zijn voor de wederopbouw, en ook het normale vervoer van goederen en personen, weer op gang kunnen komen. Dit geldt voor alle grensovergangen in Gaza – niet alleen die bij Rafah – en ook voor het vrije verkeer van personen op de Westelijke Jordaanoever en langs de veilige route tussen de Westoever en Gaza, om de eenheid van het Palestijnse land en zijn economie te benadrukken.

Ik wil hier graag mijn grote waardering uitspreken voor de inspanningen van het VN-agentschap voor hulp aan de Palestijnse vluchtelingen (UNRWA), en het vele werk dat deze organisatie, ondanks alle tegenwerking en hindernissen, verzet om ons volk te helpen. Ik roep uw organisatie en andere organisaties op om de inspanningen van dit agentschap op alle terreinen te ondersteunen.

Een van onze prioriteiten is nationale verzoening en de instelling van een regering van nationale verzoening. Wij hebben de deur opengezet voor deze verzoening, die een eind zal maken aan alle verdeeldheid en onrust, en ook aan de oproepen tot een scheiding tussen Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Wij hebben gewaarschuwd tegen deze valkuil waar Israël ons graag in ziet vallen.

Daarom hebben wij begin juni opgeroepen tot een onvoorwaardelijke dialoog. Wij hebben het Egyptische werkdocument aanvaard. Onze deuren staan nog steeds open; wij zullen niet akkoord gaan met een opdeling van ons volk en zijn geografische eenheid; wij zullen ons met hand en tand blijven verzetten tegen iedere poging tot fragmentatie.

Wij kennen de bedoelingen en de plannen van de regionale krachten die die fragmentatie steunen en bevorderen. Deze krachten proberen de Egyptische oplossing die een eind zal maken aan de interne conflicten en verdeeldheid te verhinderen. Deze oplossing wordt op Arabisch niveau gesteund door de Arabische Liga en ook door resolutie 1860 van de Veiligheidsraad, aan de opstelling waarvan ik persoonlijk heb meegewerkt, samen met Arabische en Europese ministers.

Ik wil onderstrepen dat wij ons blijvend zullen moeten inspannen om ons verheven doel, namelijk het vinden van een oplossing voor de Arabisch-Palestijnse zaak, te realiseren, want als we op de huidige manier doorgaan, wacht ons een onzekere toekomst en zal ons volk slachtoffer blijven van de politiek van oorlog, agressie en extremisme.

Zodra het ons is gelukt een regering van nationale verzoening te realiseren, op basis van een door de Arabische en internationale partijen gesteund programma, kunnen wij de grensovergangen gaan controleren en toezicht

gaan houden op de wederopbouwactiviteiten. Dat zal goed zijn voor ons volk en ook voor de voorbereidingen voor de presidentsverkiezingen en de parlementsverkiezingen.

Ik hoop daarbij op uw steun, en ik hoop ook dat u ons zult helpen bij de organisatie van en het toezicht op die verkiezingen, net als u dat in 1996 en 2006 hebt gedaan. Wij hopen ook op uw steun te kunnen rekenen voor de vrijlating van de voorzitter van de Palestijnse Wetgevende Raad en alle parlementsleden die zijn gearresteerd en die nog steeds gevangen worden gehouden door Israël.

(Applaus)

De kern van het conflict in onze regio is de Israëlische bezetting. Het is een conflict tussen de hoop en aspiraties van ons volk om zich van deze bezetting te bevrijden, en de pogingen van Israël om die aspiraties de kop in te drukken en de internationale inspanningen om met vreedzame middelen een Palestijnse staat te stichten, te frustreren.

De ogen van ons volk zijn nu gericht op u en op alle volken die vrede en gerechtigheid willen. Wij doen een beroep op u: het is tijd dat de internationale gemeenschap haar wettelijke, politieke en morele verantwoordelijkheid neemt en ons volk adequate internationale bescherming biedt, zodat het zich van deze bezetting kan bevrijden en in vrede en vrijheid kan leven. Ik wijs hier nog eens met nadruk op ons verzoek en dat van u om internationale troepen te sturen om ons volk te beschermen.

Wij hebben gehoord over internationale en Arabische inspanningen om Gaza weer op te bouwen. Deze inspanningen moeten inderdaad zo snel mogelijk hun beslag krijgen om ons volk weer hoop en vertrouwen terug te geven, maar wij vragen ons wel af hoe lang Israël nog zijn gang zal kunnen gaan met het vernietigen van de bezittingen en de infrastructuur van Arabische mensen.

Daarom moet de internationale gemeenschap een herhaling van de recente gebeurtenissen voorkomen en Israël oproepen om te stoppen met zijn destructieve politiek. Ik wil de Europese Commissie nogmaals bedanken voor haar hulp bij de wederopbouw van de gebouwen en instellingen van de Palestijnse Autoriteit. Ik wil benadrukken dat wij niet kunnen doorgaan met serieuze en alomvattende onderhandelingen als er geen volledig eind komt aan de bouw van nederzettingen - met inbegrip van de zogenoemde natuurlijke aanwas - en aan alle nederzettingenblokken en alle soorten blokkades.

Ik wil u erop wijzen dat geen enkele partij de prestaties van de Palestijnse regering met betrekking tot de versterking van vrede, openbare orde en stabiliteit kan ontkennen. Israël moet zich aan de afgesproken termijnen houden, en het moet er ook mee ophouden som door middel van invallen en arrestaties de inspanningen van de Palestijnse regering te ondermijnen. Ook moet het de juridische en veiligheidsstatus van de Palestijnse Autoriteit eerbiedigen, en het moet de regering in staat stellen haar essentiële economische projecten uit te voeren, zonder zich te verschuilen achter voorwendselen zoals de groene gebieden en andere voorbeelden.

Wij kunnen niet langer onderhandelen over het einde van de bezetting. Er moet een volledig einde komen aan de bezetting van het land dat sinds 5 juni 1967 bezet is, zoals in de routekaart is gesteld. Wij kunnen niet opnieuw gaan onderhandelen over deelkwesties en bijkomstigheden zolang er nog geen oplossing is voor het hoofdprobleem, namelijk de Israëlische bezetting, terwijl de bouwactiviteiten in de nederzettingen juist worden opgevoerd om deze bezetting te versterken en uit te breiden en Israël bovendien nog 1 100 Palestijnen gevangen houdt. Dit is werkelijk de enige manier om het vredesproces voor ons volk en voor alle mensen in het hele gebied weer geloofwaardig te maken.

Wat wij nodig hebben, dames en heren, is de wederopbouw van Gaza, maar ook de wederopbouw van het vredesproces. Dit is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Europa, dat in het verleden de beginselen van veiligheid en rechtvaardigheid in onze regio en in de wereld heeft verdedigd, en nog steeds verdedigt, moet zich nu meer dan ooit krachtig opstellen in een alomvattend en duidelijk partnerschap met de regering van President Obama, het kwartet en de internationale gemeenschap. De verkiezing van President Obama met zijn uitgesproken standpunten, en ook zijn initiatief om de heer George Mitchell tot zijn speciale gezant te benoemen, zijn bemoedigende initiatieven die de onderhandelingen en het gehele politieke proces soepeler zullen laten verlopen.

Ik wil in alle eerlijkheid zeggen dat wij als Arabische landen hebben besloten tot uitvoering van het Arabische vredesproces, dat onderdeel is van de routekaart en dat een islamitisch vredesinitiatief is geworden waarin 57 moslimlanden verenigd zijn. Dit initiatief moet volledig worden gerealiseerd.

Zoals ik al zei, maakt dit initiatief deel uit van de routekaart die bij resolutie 1515 in de Veiligheidsraad is aangenomen. Wij kunnen daar niet naar believen onderdelen uit kiezen of onderhandelen over de grondslagen, die immers gebaseerd zijn op het internationaal recht. Dit is onze laatste kans op een rechtvaardige en duurzame vrede in onze regio. Alle partijen, maar vooral Israël en het kwartet, moeten dit luid en duidelijk onderschrijven.

Wij moeten erop wijzen dat het Arabische vredesinitiatief ook een islamitisch initiatief is geworden. Het is een initiatief dat gebaseerd is op land voor vrede. Zodra Israël zich terugtrekt uit alle bezette gebieden, zullen 57 Arabische en moslimlanden bereid zijn om hun betrekkingen met Israël te normaliseren. Dit is een historische kans, die wij niet mogen laten lopen.

Dames en heren, de beelden van dood en verderf hebben het geweten en de gevoelens van miljoenen mensen over de hele wereld geschokt, met inbegrip van de bevriende Europese landen. Ons volk waardeert deze uiting van menselijk geweten, maar wij moeten er in dit verband met nadruk op wijzen dat het Palestijnse volk zijn wil om in vrijheid te leven niet zal verliezen. Zij verwachten uw steun bij hun strijd voor hun recht op vrijheid en onafhankelijkheid, zodat zij hun toekomst kunnen opbouwen en hun kinderen het recht op een veilig leven, een goede school en een voorspoedige toekomst kunnen geven in hun eigen land – dit land dat het waard is dat mensen er in veiligheid kunnen leven.

Dames en heren, onze grote Palestijnse dichter, Mahmoud Darwish, zei altijd, "Dit land is het waard om voor te leven." In dit verband wil ik namens het volk van deze grote dichter mijn grote erkentelijkheid en dankbaarheid uitspreken voor het feit dat u gastvrijheid hebt geboden voor de activiteiten rond zijn herdenking. Deze dichter is het symbool van het Palestijnse patriottisme. Hij is de dichter van de menselijkheid.

Tegen Mahmoud Darwish zeg ik: "Uw gedicht, dat nog geschreven moet worden, over de kinderen van Gaza, hun lijden en hun hoop, zal worden geschreven door een dichter die zal opstaan vanuit die kinderen die zich hebben ingezet voor uw gedachtegoed, net zoals u zich altijd voor hun zaak en hun dromen hebt ingezet." Ik dank u voor uw aandacht.

(Langdurig applaus)

De Voorzitter. – President Abbas, ik dank u hartelijk namens ons allen dat u naar Straatsburg gekomen bent om het Europees Parlement toe te spreken. Wij staan nu voor de gezamenlijke taak om te werken aan vrede. Wij in de Europese Unie en het Europees Parlement willen eerlijke makelaars in vrede zijn. Wij willen dat zowel de Israëliërs als de Palestijnen binnen veilige grenzen kunnen leven. Wij gaan uit van de waardigheid van mensen. Palestijnse meisjes werken net zo hard op school als Israëliëse meisjes. Israëliëse jongens houden net zo veel van voetbal als Palestijnse jongens. De tijd moet komen dat volken vreedzaam naast elkaar bestaan, zoals we in Europa kennen. Die wens koesteren wij voor het Midden-Oosten.

Wij wensen u, president Abbas, alle succes met uw inspanningen om te komen tot vrede. Een veilige Palestijnse staat, maar ook – en daarmee richten wij ons tot Israël – een veilige Israëliëse staat, mag geen toekomstvisioen blijven. Dit streven moet werkelijkheid worden, en dat moet onze generatie nog mee kunnen maken. We zijn in staat om dit doel te bereiken, als we het ook echt willen.

(Applaus)

Mijnheer de president, ik betuig u mijn dank. Als de omstandigheden het toelaten ontmoeten wij elkaar weer op 23 en 24 februari. Het bureau van de Euromediterrane Parlementaire Vergadering heeft me verzocht een bezoek af te leggen aan Palestina en Israël. Ik zal een delegatie aanvoeren die naar Gaza zal afreizen en tevens een bezoek zal brengen aan gebieden in het zuiden van Israël. Als uw agenda het toelaat, ik hoop dat het zal lukken, treffen wij elkaar in Ramallah. Uiteraard zal ik ook een bezoek brengen aan Jeruzalem.

Wij willen helpen – vanuit ons verstand en vanuit ons hart – om vrede te scheppen in het Midden-Oosten, tussen Israël en Palestina, tussen Palestina en Israël.

President Abbas, wij danken u voor uw harde werk en moedigen u aan het pad van de verzoening, het compromis en de vrede te blijven volgen. Wij danken u voor uw bezoek aan het Europees Parlement.

(Applaus)

VOORZITTER: DIANA WALLIS*Ondervoorzitter*

Urszula Gacek (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, vier maanden geleden is er in Pakistan een Poolse ingenieur ontvoerd. Hij wordt gevangen gehouden door de Taliban, die dreigen hem vandaag te zullen executeren als hun eisen niet worden ingewilligd. Ik roep dit Parlement op de regeringen van Polen en Pakistan te steunen bij hun inspanningen om mijn landgenoot te bevrijden.

7. Stemmingen (voortzetting)**7.1. Sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (A6-0026/2009, Claudio Fava) (stemming)***Vóór de stemming*

Claudio Fava, rapporteur. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, met uw toestemming wil ik de Raad verzoeken, met steun van de andere fracties, om de volgende formele verklaring als bijlage in de richtlijn op de nemen en daarmee de stemming voor de wetgevingsresolutie op te schorten. Ik zal de verklaring, die hopelijk als bijlage wordt opgenomen, voorlezen:

(EN) “Het Europees Parlement en de Raad verklaren dat de regels voor onderaanneming die zijn vastgelegd in artikel 9 van deze richtlijn, onverminderd andere bepalingen in deze zaak in toekomstige wetgevende instrumenten zullen worden toegepast.”

Martin Bursík, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het voorzitterschap neemt nota van de voorgestelde verklaring. Het moet de leden van het Parlement echter laten weten dat het zonder overleg met de Raad geen afspraken namens de Raad kan maken.

Claudio Fava, rapporteur. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, ik begrijp dat de Raad formeel bijeen moet komen met het Comité van permanente vertegenwoordigers. Ik vraag het voorzitterschap om officieel voor te stellen dat deze verklaring wordt toegevoegd en daarom verzoek ik tot uitstel van de stemming over de resolutie tot de volgende plenaire bijeenkomst, zodat de Raad op deze manier de tijd heeft om de formele raadpleging uit te voeren.

(Het Parlement willigt het verzoek om uitstel van de stemming in)

7.2. Energie-efficiëntie via informatie- en communicatietechnologieën (stemming)**7.3. Repatriëring en hervestiging van de gedetineerden van Guantánamo (stemming)****8. Stemverklaringen**

*

* *

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik heb bij de vorige plechtige vergadering gevraagd of het niet handiger is om een stoel vrij te laten voor de plaatsing van de camera. Vandaag was dat echter weer niet het geval: de camera stond niet bij mij, maar bij generaal Morillon en vervolgens bij de heer Grosch. Misschien kan er een oplossing komen die zowel voor de cameraman als voor ons het werken mogelijk maakt.

De Voorzitter. – Dank u wel, mijnheer. Rack, uw opmerkingen zullen aan de bevoegde diensten worden doorgegeven.

Mondelinge stemverklaringen

– Verslag Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

David Sumberg (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb uiteindelijk met dit verslag ingestemd, omdat we allemaal voor behoud van ons milieu zijn. Dat is een goede traditie van mijn partij – de Conservative Party in Groot-Brittannië – maar ik acht hierbij twee aanvullingen noodzakelijk.

De eerste is dat een goed klimaatbeschermingsbeleid alleen mogelijk is als iedereen hieraan meewerkt. Het is eenvoudigweg tijdverspilling als alleen de Europese Unie, of een afzonderlijke lidstaat, een dergelijk beleid voert. We moeten de Aziatische landen erbij betrekken.

De tweede aanvulling is dat een klimaatbeschermingsbeleid in deze onzekere tijden moet worden gematigd door de behoefte aan energiezekerheid. De situatie in de wereld is zodanig dat alle landen verzekerd moeten zijn van continuïteit in de energievoorziening. Dat is het belangrijkste, omdat we de economieën en de welvaart en het welzijn van onze mensen zonder deze continuïteit niet kunnen handhaven.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ook ik wil graag over deze richtlijn mijn mening uiten. Ik heb tegen gestemd omdat ik er sterk van overtuigd ben dat deze richtlijn uiterst gevaarlijk is en een bedreiging vormt voor de ontwikkeling van Europa. Het combineert de evidente kwestie van de nood aan rationele klimaatbescherming met de totale misvatting dat de mens de cyclische klimaatveranderingen kan beïnvloeden.

En net die kwestie, namelijk de kwestie van de reductie van de CO₂-uitstoot, vormt het belangrijkste onderdeel van dit document. Het besteden van enorme sommen geld, naar schatting honderden miljarden, aan deze doelstelling, is een totale verspilling, terwijl deze middelen gebruikt zouden kunnen worden om echte ecologische en energiezekerheid in de Europese Unie te creëren. Dit is een slechte en bijzonder ongelukkige oplossing.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, verschillende paragrafen en delen van het verslag Florenz, met name paragraaf 190, hebben betrekking op de bijdrage van de landbouw aan klimaatverandering. Terwijl in de meeste EU-staten niet-kerende of minimale bodembewerking mogelijk is en hieraan zowel economische voordelen als klimaatvoordelen zijn verbonden – en dit mijns inziens veel meer steun verdient – zijn het debat en onderzoek in de landbouw voornamelijk geconcentreerd op de bijdrage van methaan en distikstofoxide van herkauwers.

Hoewel er vooruitgang wordt geboekt, ben ik er niet voor dat lidstaten hun emissiereductiedoelstellingen voor niet-handelssectoren moeten realiseren door een verplichte reductie van de Europese veestapel. We moeten niet vergeten dat we dan gaan importeren wat we niet hier in Europa produceren. De kooldioxide-uitstoot voor één kilo in Brazilië geproduceerd rundvlees is zes keer groter dan de uitstoot voor een kilo in Ierland geproduceerd rundvlees.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de Europese economie is de grootste importeur van fossiele brandstoffen. Een prijsstijging van deze brandstoffen als gevolg van een stijgende vraag en de stijgende ontginningskosten kunnen een aanzienlijk negatieve invloed hebben op de levensstandaard van onze bevolking en kunnen de economie van de Europese Unie minder competitief maken.

Energiebesparende maatregelen en maatregelen om schone energiebronnen in te voeren, die energie produceren tegen stabiele en relatief lage prijzen, zouden deze tendens kunnen keren. Door het gebruik van wetenschappelijk onderzoek om technologische oplossingen te ontwikkelen, zal de CO₂-uitstoot automatisch beperkt worden. Controversiële theorieën verspreiden en ons bang maken met informatie over CO₂ heeft echter geen enkele toegevoegde waarde en bemoeilijkt de technische en materiële processen om de CO₂-uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen om energie te produceren, te beperken.

Ik ondersteun alle technische en wetenschappelijke activiteiten die als doel hebben om het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken. Ik kan echter niet akkoord gaan met de theorieën in het verslag van de heer Florenz. Ik sta niet achter het verslag.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Geachte Voorzitter, ik zou graag de heer Karl Florenz willen bedanken voor de enthousiaste en democratische manier waarop hij de Tijdelijke Commissie klimaatverandering van het Europees parlement geleid heeft. Zijn oorspronkelijke verslag was echter beter dan het compromis, wat niet wegneemt dat ik voor gestemd heb. In het debat van vandaag is een brede waaier aan meningen en standpunten, inclusief uitermate kritische, de revue gepasseerd, maar ze hebben allemaal één ding gemeen.

De klimaatveranderingen zijn reeds op gang gekomen en er bestaat geen twijfel over dat we deze met de huidige stand der techniek beïnvloeden kunnen. Het is dan ook onze verantwoordelijkheid jegens de toekomstige generaties om gezamenlijk tot doeltreffende maatregelen te komen. Geen enkele maatregel zal ons in zijn eentje de redding brengen en alle maatregelen dienen voor alle continenten te gelden. Ik twijfel er niet aan dat het Tsjechische voorzitterschap, niet geremd door de extreme standpunten van hun president, de Verenigde Staten ertoe zal weten te bewegen nieuwe wegen in te slaan.

Hynek Fajmon (PPE-DE). - (CS) Geachte Voorzitter, dames en heren, ik heb tegen het verslag van de heer Florenz gestemd. Dat dit verslag is goedgekeurd, is niet bepaald goed nieuws voor de Europese burger. Het klimaat op aarde is veranderd, verandert en zal verder veranderen, of we dat nu willen of niet. Geen enkele uit de lucht gegrepen Europese doelstelling kan daar iets aan doen. In het verslag van de heer Florenz wordt beweerd dat de klimaatdoelstellingen van de EU uit 2007 onvoldoende zijn en dat er een schepje bovenop moet. Daar ben ik het absoluut mee oneens. Als de EU de enige plaats in de wereld is waar de emissies verlaagd worden, dan blijven de emissiedoelstellingen voor de wereld als geheel volstrekt onbereikbaar. Het enige dat we dan voor elkaar krijgen, is dat een groot deel van het Europese bedrijfsleven naar elders verhuist en er bij ons talloze arbeidsplaatsen verdwijnen. De auteurs van het verslag willen alles in Europa op de schop nemen, van de eetgewoonten van mensen tot het toerisme. Bij dit laatste zou sociaal toerisme tot officieel beleid verheven worden. Voor een dergelijke culturele revolutie, waarbij al het oude wordt afgezworen en alles op een nieuwe leest geschoeid wordt, zou zelfs Mao Tse-Tung zich niet hoeven te schamen. Geen enkele verstandig denkend mens kan hier ook maar een moment mee instemmen. En daarom heb ik tegen gestemd.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, hoewel 70 procent van het aardoppervlak uit water bestaat, krimpen onze watervoorraden en in het bijzonder onze voorraden drinkwater aan een schrikbarend tempo. Steeds grotere gebieden van onze planeet worden bedreigd met waterschaarste. Hoe hoger de graad van ontwikkeling, hoe groter de vraag naar water is. Onderzoek heeft uitgewezen dat de verrijking van de maatschappij samengaat met een grotere vraag naar water. Zonder water is er geen vooruitgang.

Veel regio's in de wereld staan aan de rand van een catastrofe. Het huidige waterbeleid voortzetten zou kunnen leiden tot een situatie waarin de toegang tot water niet enkel tot geschillen leidt maar tot oorlogen. Niet de militaire capaciteit, maar de materiële situatie van een land zal het succes van dat land bepalen. Een watertekort kan op heel korte tijd tot een voedselcrisis leiden.

We hebben nood aan een adequaat, geïntegreerd beleid om onze watervoorraden te behouden en herop te bouwen. We moeten het waterverbruik rationaliseren.

Ivo Strejček (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag uitleggen waarom ik tegen het verslag Florenz over klimaatverandering heb gestemd.

Maatregelen tegen klimaatverandering zijn grotendeels op ideologieën van paniekzaaiers gebaseerd. Het bewijs voor klimaatverandering is omstreden. Ook de hypothesen die ervan uitgaan dat de mens deze verandering heeft teweeggebracht, zijn zacht gezegd discutabel. De mens wordt gezien als een wezen dat schadelijk is voor het milieu en dat hieraan geen enkele positieve bijdrage levert. Ik ben het niet eens met deze visie.

De inhoud van het verslag is een rechtstreeks gevolg van de groene ideologie die nog steeds in de mode is en die zegt dat we het belang van de natuur en de planeet voorop moeten stellen en dat we ons niet kunnen bekommeren om mensen en hun behoeften en belangen.

De paar amendementen bij het verslag, waarin een oproep wordt gedaan voor meer vorderingen op het gebied van nucleaire energie en waarin steun wordt gegeven aan verdere ontwikkeling van kernfusie, kunnen de negatieve invloed op de gehele Europese economie en landbouw nauwelijks verzachten.

Ik heb tegen dit verslag gestemd omdat het een blauwdruk is voor grote politieke problemen. In plaats van ideeën naar voren te brengen waarin niemand geïnteresseerd is, zouden we ons moeten inzetten voor mensen en hun behoeften.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb vooral met dit verslag ingestemd omdat de paragrafen waarmee ik wat moeite had, zijn geschrapt of zodanig gewijzigd dat ik ermee kan instemmen. Deze hadden vooral betrekking op de veeteelt. Ik wil nog eens benadrukken dat Europa vanwege de GLB-hervormingen in het verleden zijn veeteeltproductie aanzienlijk heeft verminderd, dat we nu

netto-importeurs van rundvlees zijn en dat rundvlees elders wordt geproduceerd met alle gevolgen van dien voor het klimaat.

Dit toont echt aan hoe belangrijk het is dat hier mondiaal consensus over bestaat. Europa kan wel een voortrekkersrol vervullen, maar we moeten proberen erop aan te dringen dat anderen ons voorbeeld volgen, omdat we onszelf schade berokkenen als wij als enigen aan de eisen voldoen.

Tot slot: ik steun het idee in dit verslag voor een speciaal jaar waarin informatieverschaffing en de aanpak van de klimaatverandering centraal staan, zodat hiervoor draagvlak ontstaat. Er wordt op dit gebied al goed werk verricht.

Nirj Deva (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb met dit verslag ingestemd, omdat ik voor het eerst het gevoel heb dat de Europese Unie en de Verenigde Staten op één lijn zitten. President Obama is gekozen en hij heeft gezegd dat het milieu in zijn programma's op de eerste plaats komt.

Ik weet echter niet of mijn kiezers zullen geloven dat we nu werkelijk veranderingen teweeg zullen brengen. Zelfs als de Verenigde Staten en de Europese Unie samenwerken om de kooldioxide-emissie te beperken, moeten we bedenken wat er gebeurt als we niet genoeg doen om de opkomende landen India en China aan te moedigen om hetzelfde te doen – door overdracht van technologie en door de Chinezen en Indiërs te helpen om de modernste koolstofarme technologie te vinden die wij kunnen exporteren en hun te helpen onze partner te worden. Het is een feit dat China op dit moment iedere twee weken een CO₂-intensieve kolencentrale in gebruik neemt. Hoe kunnen we onszelf helpen om dit te beperken zonder de overdracht van technologie te bevorderen?

Daniel Hannan (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, opnieuw zien we dat de Europese Unie in een virtuele wereld leeft – een wereld die alleen bestaat in resoluties van het Parlement, mededelingen van de Commissie en persverklaringen van de Raad.

We veroordelen de mondiale opwarming, maar met onze maandelijkse trektocht tussen Brussel en Straatsburg creëren we honderdduizenden tonnen broeikasgas. We preken over het duurzaam gebruik van grond, maar het gemeenschappelijk landbouwbeleid moedigt het omhakken van hagen, het gebruik van kunstmest en het dumpen van afval op kwetsbare derdewereldmarkten aan. We pleiten voor behoud, maar het gemeenschappelijk visserijbeleid heeft een ecologische ramp veroorzaakt, waarbij wordt tenietgedaan wat een grote, hernieuwbare bron had moeten zijn.

Collega's, denken jullie dat onze kiezers dit niet gemerkt hebben? Denken jullie dat je hun werkelijkheid kunt manipuleren door hun perceptie te beheersen, zoals de kwade demon van Descartes? Onze kiezers hebben ons allang doorzien en daarom stemmen ze bij iedere gelegenheid "nee". Als jullie denken dat ik het mis heb, moeten jullie dat maar bewijzen. Houd een referendum over het Verdrag van Lissabon: *Pactio Olisipiensis censenda est*.

– Verslag-Fava (A6-0026/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Ik heb dan wel voor het verslag van de heer Fava gestemd, maar ik heb ernstige bedenkingen bij de titel van de richtlijn "sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen". Die is buitengewoon hypocriet, want per slot van rekening zijn er ook nog miljoenen Europese arbeiders, ambachtslieden, hulpen in de huishouding en anderen die zwartwerken. De sancties voor alle soorten zwartwerk dienen te worden geharmoniseerd, ongeacht de afkomst van de desbetreffende werknemer.

Emine Bozkurt (PSE). - De PvdA-delegatie ondersteunt het doel van deze richtlijn, namelijk het strafbaar stellen van de tewerkstelling van illegalen, enerzijds om zwartwerk als een van de aantrekkende factoren van illegale migratie tegen te gaan, anderzijds om uitbuiting van migranten te voorkomen en te bestrijden.

Ondanks een aantal positieve elementen in dit compromis zagen wij ons toch genoodzaakt om tegen te stemmen, en wel om een aantal redenen. Eerst was er nog sprake van aansprakelijkheid vanuit de hele keten tot aan de hoofdaannemer. Helaas is dit in het compromis tussen Raad en Parlement gesneeuwd. Nu is deze beperkt tot de eerste schakel in de uitbesteding of onderaanneming. Dit werkt contraproductief en zet ertoe aan verder aan en uit te besteden om sociale aansprakelijkheid te ontlopen.

Verder zijn er onvoldoende garanties dat migranten beschermd worden en werknemers die de fout ingaan, gestraft worden. Migrantenvrijen krijgen niet het recht achterstallig loon te ontvangen voordat zij uitgezet worden noch de tijd om binnen de Europese Unie te wachten op het geld. De kans dat dit na uitzetting alsnog lukt,

is nihil. Een illegaal die slachtoffer wordt van uitbuiting en zich hiertegen wil verzetten, is hiermee nagenoeg kansloos.

David Sumberg (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb me bij deze belangrijke stemming in het Parlement van stemming onthouden. Ik ben er natuurlijk niet voor dat illegale immigranten onze landen binnenkomen en de baan innemen van mensen die al een tijd hun belastingen betalen en in hun onderhoud voorzien, maar ik denk dat de verantwoordelijkheid hier niet in de eerste plaats bij de werkgevers maar bij de nationale regeringen van de afzonderlijke lidstaten moet liggen.

Door mij van stemming te onthouden, kan ik laten vastleggen dat ik vind dat onze huidige Britse regering er in het geheel niet in is geslaagd om voor ons land een behoorlijk immigratiebeleid te ontwikkelen – een immigratiebeleid dat zowel degenen volgt die het land inkomen als degenen die het land uitgaan, dat zorgt voor rechtvaardigheid voor degenen die recht hebben op toegang tot het land en degenen die dat niet hebben, en vooral een beleid dat zorgt voor goede betrekkingen tussen rassen en gemeenschappen, op basis van het feit dat de mensen in Groot-Brittannië het gevoel hebben dat er een juist evenwicht bestaat tussen degenen die het land binnenkomen, die hier al zijn en die hier weggaan.

*
* *

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, ik wil een punt van orde aanstippen, want voor zover ik weet, hebben we nog niet gestemd over het verslag-Fava. Ik begrijp niet hoe we stemverklaringen kunnen geven, terwijl de stemming niet heeft plaatsgevonden.

De Voorzitter. – Wij hebben over het verslag gestemd en niet de eindstemming gedaan, dus afgevaardigden mogen zich gewoon uitspreken over eerdere stemmingen.

*
* *

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de demografische crisis is een van de belangrijkste uitdagingen waarvoor de Europese Unie in de nabije toekomst zal staan. Een laag geboortecijfer en een hogere gemiddelde levensverwachting betekenen dat onze maatschappij steeds ouder zal worden. Tegelijkertijd moet een nog kleinere groep burgers de hiermee gepaard gaande kosten dragen.

Een gebrek aan kandidaten voor bepaalde beroepen betekent dat illegale immigranten tewerkgesteld worden, aangezien de loonkost voor deze werknemers aanzienlijk lager ligt. Illegale tewerkstelling moet bestraft worden, en de negatieve gevolgen moeten in de eerste plaats door de werkgevers en pas daarna door de werknemers zelf gevoeld worden.

De richtlijn legt aan de werkgevers bepaalde administratieve vereisten op. Deze vereisten mogen echter niet overdreven zijn, aangezien ze een negatieve invloed zouden kunnen hebben op de situatie van diegenen die de Europese Unie legaal binnenkomen en een geldige werkvergunning hebben. De plicht van de werkgevers om de papieren van kandidaten te controleren kan hen ontmoedigen om buitenlanders tewerk te stellen. Dit kan leiden tot een daling van het tewerkstellingscijfer en een verzwakking van de arbeidsmarkt.

Philip Claeys (NI). – Ik was van plan om voor het verslag-Fava te stemmen, ook al is dat verslag natuurlijk verre van volmaakt. Ik wil in elk geval mijn steun uitspreken voor de richtlijn die de tewerkstelling van illegale vreemdelingen wil aanpakken.

Dit is natuurlijk maar één aspect in een problematiek die veel complexer is dan dit, want men zou tegelijkertijd ook moeten optreden tegen mensenhandelaars, tegen de netwerken van steun aan illegalen en natuurlijk ook tegen regeringen van lidstaten die massaal illegale vreemdelingen regulariseren. Het is namelijk juist die straffeloosheid die een van de grootste aantrekkingspolen vormt in die ganse problematiek van illegale immigratie. Illegalen kunnen zomaar betogingen organiseren, eisen stellen, petities opstellen, zonder dat zij het risico lopen om opgepakt te worden en naar hun landen van herkomst teruggestuurd te worden. Men moet ook een terugstuurbeleid voeren dat effectief is en dat ook effectief plaatsvindt.

Daniel Hannan (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het recht om te bepalen wie de grenzen van een gebied mag overschrijden en zich in een gebied mag vestigen is een van de kenmerken van een staat. Dit Parlement heeft jarenlang geprobeerd om de Europese Unie dat kenmerk van de staat te verlenen, zonder dat zijn kiezers het hiermee eens waren, en als men dit mag afleiden uit de resultaten van de Franse, Nederlandse en Ierse

referenda, ondanks een actieve weerstand van de kiezers. De kwestie van de illegale immigratie zou een nationaal prerogatief moeten zijn en de kwestie van sancties tegen werkgevers van illegalen zou zeker alleen tot de verantwoordelijkheid van de lidstaten moeten behoren.

Indien de Europese Unie haar rechterlijke bevoegdheid ook tot dit terrein wil uitbreiden, moet zij eerst zorgen dat de burgers volledig instemmen met de wettelijke basis waarop zij dit wil doen. Dat betekent dat er een referendum moet worden gehouden over het Verdrag van Lissabon. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Nirj Deva (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit is een voorbeeld van vreselijke wetgeving. Het is vreselijk, omdat hiermee de wetgever wordt gecriminaliseerd, maar de illegale immigranten niet. Dat is onzinnig. Hierdoor krijgen alle werkgevers, iedere keer dat ze iemand in dienst moeten nemen, een gevoel van argwaan. Kunt u zich voorstellen wat er gebeurt als een potentiële werkgever naar een potentiële werknemer kijkt en zeer indringende vragen begint te stellen?

Bovendien heeft dit helemaal niets met de Europese Unie te maken. Dit hoort een zaak te zijn van nationale wetgeving en voor nationale regeringen - het is aan de nationale parlementen van afzonderlijke lidstaten om te beslissen wie ze tot hun land willen toelaten en wie niet. Het is absurd om nationale werkgevers te criminaliseren in een tijd dat we een recessie beleven die steeds dieper wordt. Deze wetgeving mag nooit worden goedgekeurd.

– Ontwerpresolutie: B6-0062/2009 (Energierendement)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) De Europese Unie kan reeds terugkijken op de eerste resultaten van haar gemeenschappelijk energiebeleid. In 2015 beginnen de emissievelingen en ook zijn er al de nodige programma's voor hernieuwbare energie opgestart. Pas als het Verdrag van Lissabon is geratificeerd, kunnen de Europese prioriteiten op energiegebied - die overigens aan het verschuiven zijn - daadwerkelijk doeltreffend worden aangestuurd. Het allerbelangrijkste hierbij is de energieonafhankelijkheid. Energieleveranties mogen geen middel zijn voor politieke chantage. De tweede prioriteit betreft het verhogen van het aandeel van schone en hernieuwbare energiebronnen - vandaar dus deze technologieën - maar net zo goed ook dat van kernenergie, inclusief veilige exploitatie en afvalverwijdering. Ook daar dient het nodige te worden geïnvesteerd in onderzoek. Het allerbelangrijkste dat uit dit debat naar voren is gekomen, betreft de wijze waarop kan worden gewerkt aan consumptievermindering en een respectvolle houding jegens de natuurlijke hulpbronnen. Maar dat begint uiteraard bij de opvoeding van onze kinderen.

Syed Kamall (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik herinner me dat een docent eens tegen me heeft gezegd, toen ik een jonge masterstudent was, dat technologie veel oplossingen biedt, maar dat je, als je iets wilt bereiken, vaak afhankelijk bent van de wil op bestuursniveau en politiek niveau.

Die situatie doet zich nu weer voor in het Europees Parlement. We spreken over klimaatverandering. We spreken over energie-efficiëntie. We moeten echter bedenken dat we dit Parlement twaalf keer per jaar van Brussel naar Straatsburg verhuizen, om nog te zwijgen van de extra gebouwen die we in Luxemburg bezitten. Dat kost de Europese belastingbetalers niet alleen tweehonderd miljoen euro per jaar extra, maar het geeft ook een uitstoot van 192 000 ton CO₂ – het equivalent van 49 000 heteluchtballonnen. Het wordt daarom tijd dat de politici in dit Parlement ophouden hun eigen hete lucht uit te stoten in verband met energie-efficiëntie en klimaatverandering, de hypocrisie laten varen en het Parlement in Straatsburg sluiten.

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, ik heb een auto en als automobilist ben ik alle kwellingen die we moeten ondergaan beu. Sommige voorstellen in dit verslag zijn daar typische voorbeelden van en daarom heb ik tegen gestemd.

Nirj Deva (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb hier met tegenzin mijn steun aan verleend, hoewel ik mij liever van stemming had onthouden. De reden hiervoor is dat we geen efficiëntie kunnen creëren zonder competitie. In iedere markt komt efficiëntie voornamelijk uit competitie voort – of het nu om energie gaat of om iets anders – en hier maken we in de hele Europese Unie gebruik van een instrument – technologie – om een energie-efficiëntiemarkt te stimuleren.

We moeten energie-efficiëntie natuurlijk stimuleren door competitie in de Europese Unie. Als we dat hadden gedaan en als we hadden bekeken hoe we met elkaar kunnen wedijveren om onze energie-efficiëntie te vergroten, dan zouden we de meest energie-efficiënte markt in de wereld hebben. Daarom zei ik dat ik in dit geval met tegenzin voor heb gestemd.

– Ontwerpresolutie: RC-B6-0066/2009 (Gedetineerden van Guantánamo)

David Sumberg (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, voordat we afscheid nemen van Guantánamo door een combinatie van een resolutie van dit Parlement en het besluit van de president van de Verenigde Staten – een slechte combinatie van pure macht – wil ik graag twee feiten vermelden.

In de eerste plaats wil ik opmerken dat Guantánamo is opgericht om al onze burgers te beschermen. Wat de Verenigde Staten betreft, heeft dit gewerkt. Sinds 9/11 is er op het vasteland van de Verenigde Staten geen terroristische aanval meer geweest. Dit kunnen we op het conto van president George W. Bush schrijven, nu hij met pensioen gaat. Ik realiseer me dat deze woorden in dit Parlement als ketterij worden beschouwd, maar het is waar.

In de tweede plaats – we moeten dat niet vergeten, hoewel we niet zuinig zijn geweest met kritiek op de Amerikanen – wil ik nog wel eens zien wat Europa nu gaat doen, nu het gaat om het opnemen van enkele van deze gevangenen bij wijze van lastenverdeling en om de verdediging van onze mensen tegen toekomstige terroristische aanvallen. Ik denk dat ik de uitslag wel kan voorspellen.

Jim Allister (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, vandaag heeft het Europees Parlement, dat altijd graag met de massa meeloopt, de lidstaten gevraagd hun deur open te zetten voor gedetineerden uit Guantánamo, precies op de dag waarop veiligheidsdiensten hebben onthuld dat Mullah Sakir, die vorig jaar is vrijgelaten, nu een vooraanstaand leider van Al-Qaida is en aanvallen op Britse en NAVO-troepen leidt. Precies op deze dag verklaren we dat de EU openstaat voor dergelijke terroristische activisten. Zijn we gek geworden? We moeten bedenken dat dergelijke mensen, wanneer ze eenmaal zijn toegelaten en officieel burger zijn geworden, zich in alle landen van de EU vrij kunnen verplaatsen. Ik vertrouw erop dat degenen die voor deze dwaasheid hebben gestemd, de verantwoordelijkheid op zich nemen, als het allemaal misgaat.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Geachte Voorzitter, ik zou hier graag uit de doeken willen doen waarom ik mij onthouden heb van stemming over de ontwerpresolutie inzake de repatriëring en hervestiging van de gedetineerden van Guantánamo. Uit het debat van gisteren is overduidelijk gebleken dat iedereen dit populaire of populistische plan van de Amerikaanse president toejuicht, maar dat is dan ook alles wat we doen kunnen. De ontwerpresolutie bevat beweringen waarvoor onvoldoende eenduidige analyses en onvoldoende sluitende bewijzen bestaan. Gisteren hebben we hier drie uur zitten palaveren over de vraag waar de gevangen en degenen waarvan de schuld niet bewezen is, ondergebracht moeten worden. Het is uiteraard aan het Amerikaans Congres om hierover te besluiten en vervolgens mogelijk aan de regeringen van de individuele lidstaten, maar geenszins aan het Europees Parlement. Daarom heb ik tegen de ontwerpresolutie gestemd.

Philip Claeys (NI). – De resolutie over Guantánamo bevat een paar elementen die de fundamentele van de rechtsstaat bevestigen. Anderzijds ben ik natuurlijk niet gelukkig met de onderliggende teneur van die tekst, dat gedetineerden van Guantánamo op een of andere manier slachtoffers zouden zijn, die onze sympathie verdienen. Het gaat niet om kerstenkinderen. Het gaat om mensen die van terrorisme verdacht worden, maar waartegen geen duidelijke bewijzen bestaan.

De lidstaten moeten zich opmaken voor de opvang van Guantánamo-gevangenen, zo stelt de resolutie. Welnu, dit is op zijn minst problematisch. Het probleem van het radicaal-islamitische fundamentalisme is volgens mij al groot genoeg in Europa en het getuigt van een zekere kortzichtigheid om een strijd tegen het terrorisme te willen voeren en tegelijkertijd de deuren open te zetten voor mensen tegen wie een vermoeden bestaat dat zij bindingen hebben met al-Qaida, de Taliban en aanverwante groeperingen.

Daniel Hannan (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit Parlement heeft de Verenigde Staten jarenlang bekritiseerd vanwege de opschorting van burgerrechten door instandhouding van de gevangenis in Guantánamo. Ik behoorde tot degenen die hierover hun bezorgdheid hebben geuit.

Ik heb aanvaard – in tegenstelling tot sommige anderen in dit Parlement – dat het hier om moeilijke en gevoelige kwesties ging. Een aantal van de gevangenen is bevrijd en later weer op de slagvelden van Afghanistan opgepakt. Een van hen heeft zichzelf op een markt in Irak opgeblazen, waarbij tientallen mensen zijn gedood. Sommige principes zijn echter absoluut en mogen niet naar believen worden verlaten. Een van deze principes is dat niemand mag worden vastgehouden zonder dat hij van een strafbaar feit wordt beschuldigd.

Collega's, we hebben al onze resoluties inzake Guantánamo ingeleid met een verklaring van goede wil. We hebben gesproken, we hebben druk uitgeoefend, als vrienden van de Verenigde Staten. Dan hebben we nu de kans om die grootspraak te rechtvaardigen. De regering van de VS vraagt onze hulp bij de uitvoering van

iets waarop wij lang hebben aangedrongen. Het zou ongemanierd, inconsequent, hypocriet en contraproductief zijn, als we hier niet op in zouden gaan.

Syed Kamall (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, degenen van ons die in vrijheid, individuele vrijheid en de rechtstaat geloven, hebben jarenlang geprobeerd onze Amerikaanse vrienden ervan te overtuigen dat ze Guantánamo Bay, of de gevangenis daar, moesten sluiten. Het land dat zich de leider van de vrije wereld noemt, kan die waarden niet uit eigenbelang aan de kant zetten, al zijn de zorgen om de veiligheid begrijpelijk.

Nu president Obama de sluiting van Guantánamo Bay heeft aangekondigd, moeten we helpen waar we kunnen. Het is echter niet aan de Europese Unie om te bepalen wie in de landen van de Europese Unie wordt toegelaten. Dit moet een zaak van de lidstaten zijn en laten we daarom de lidstaten van de Europese Unie oproepen om hun bijdrage te leveren en onze Amerikaanse vrienden nu te helpen. Zij hebben hun goede wil getoond. Zij hebben naar ons geluisterd. Het wordt nu tijd om naar hen te luisteren, net zoals de Europese politieke leiders naar de kiezers zouden moeten luisteren, wanneer deze in achtereenvolgende referenda het Verdrag van Lissabon steeds opnieuw afwijzen. Het wordt tijd dat we gaan luisteren naar de stemmen die ertoe doen.

Nirj Deva (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Amerikaanse grondwet is gebaseerd op Magna Carta en habeas corpus. Dit is ook de basis voor de wetten van mijn land. Je kunt iemand niet aanklagen en opsluiten zonder een formele aanklacht in te dienen en een rechtszaak te beginnen. Hoe dan ook, we hebben president Bush, jaar in jaar uit, in dit Parlement veroordeeld vanwege Guantánamo Bay. Nu is de situatie ontstaan dat president Obama heeft besloten om Guantánamo te sluiten – een zeer juiste beslissing.

Nu de Amerikaanse president naar ons heeft geluisterd, is het zeker onze taak om de lidstaten aan te moedigen om de last van onze Amerikaanse bondgenoten over te nemen. Het is echter niet iets wat dit Parlement de andere parlementen kan opdragen. De nationale parlementen moeten beslissen of het in hun belang is om de Amerikanen, nu ze onze hulp nodig hebben, te helpen.

Schriftelijke stemverklaringen

– Verslag Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) Europa heeft een gemeenschappelijk strategisch energiebeleid nodig dat het efficiënte gebruik van hulpbronnen verzekert en de gevolgen voor het milieu tot een minimum beperkt.

De EU en de lidstaten moeten de ontwikkeling van de Europese energie-infrastructuur verzekeren. Deze is vereist omdat wij er in de EU naar streven de energiebronnen te diversifiëren en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen.

Momenteel is de verwarming van gebouwen in de EU verantwoordelijk voor de grootste hoeveelheid gebruikte energie en de meeste CO₂-uitstoot – ongeveer 40 procent van alle CO₂-emissies. Met name op dit vlak zijn er veel mogelijkheden om energie te besparen.

Ik ben het eens met het voorstel van de rapporteur om op nationaal niveau informatiecampagnes voor burgers te organiseren die gericht zijn op een toenemend efficiënt energiegebruik, waarbij huiseigenaren thermische foto's, informatie over de energie-efficiëntie en voorstellen voor de financiering van mogelijke moderniseringswerken naar het voorbeeld van microkredieten worden aangeboden. Slechte energie-efficiëntie is een teer punt van gebouwen uit het post-Sovjettijdperk en vele eigenaren weten niet hoe en met welke middelen zij energie kunnen besparen. Ik denk dat het noodzakelijk is om de steun voor woningrenovatie via de structuurfondsen met tot 15 procent (momenteel 3 procent) te verhogen.

John Bowis (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) De Britse Conservatieven zijn verheugd over de strekking van het verslag van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering. We denken dat het verslag een belangrijke bijdrage levert aan het debat, dat zal leiden tot een effectieve internationale overeenkomst over klimaatverandering in 2009 in Kopenhagen. We steunen vooral het streven naar ambitieuze emissiereductiedoelstellingen voor de middellange en lange termijn, de bevordering van hernieuwbare energie en de oproep tot een duurzame aanpak van bosbouw, regenwouden en ontbossing. We menen ook dat door een koolstofarme economie meer innovatie zal ontstaan, die nieuwe en concurrerende ondernemingen en banen op het gebied van schone technologie, hernieuwbare energiebronnen en groene bedrijven zal creëren.

We zijn het echter niet eens met het idee dat de Europese veiligheidsstrategie en het Europees veiligheids- en defensiebeleid een rol moeten spelen in de bestrijding van de effecten van klimaatverandering.

We zijn ook zeer tegen verwijzingen naar het Verdrag van Lissabon, vooral die verwijzingen die suggereren dat de Europese Unie nog niet voldoende bevoegdheden op het gebied van klimaatverandering bezit. We denken dat de EU over alle benodigde middelen beschikt om de mensen van Europa te laten samenwerken om succesvol te zijn en een voorbeeld te stellen op het gebied van klimaatverandering.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), schriftelijk. - (RO) Ik heb voor het verslag-Florenz gestemd omdat ik het eens ben met de daarin gedane aanbevelingen voor een geïntegreerd klimaatbeschermingsbeleid.

Het verslag vraagt de Commissie om de ontwikkelingen binnen het wetenschappelijk onderzoek op de voet te volgen, vooral om vast te kunnen stellen of de EU-streefwaarde van 2 °C inderdaad voldoende is om gevaarlijke klimaatveranderingseffecten te voorkomen.

Tegelijkertijd onderstreept het verslag hoe belangrijk het is dat de EU en andere industrielanden zich gezamenlijk voor de middenlange termijn ten doel stellen om de uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2020 met 25 tot 40 procent te verminderen, naast een langetermijndoelstelling van 80 procent reductie ten opzichte van 1990 in 2050. Als men daarbij het algemene doel voor ogen houdt om de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging tot 2°C boven het voor-industriële tijdperk beperkt te houden, bestaat er volgens het verslag 50 procent kans de klimaatdoelstelling te halen.

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Dit is een verslag dat laat zien welke weg we moeten gaan en dat naar iedereen de duidelijke boodschap uitzendt dat we nu actie moeten ondernemen, voordat het te laat is. We kunnen geen risico's nemen als het gaat om het behoud van de natuur en de mensheid. Om overlappingsen in de werkzaamheden te voorkomen, hebben we een geïntegreerd beleid nodig en we moeten onze doelen en strategieën harmoniseren. De Europese Unie moet een voortrekkersrol vervullen in de strijd tegen klimaatverandering en dit verslag zet een enorme stap in die richting. Het recht op leven, veiligheid, gezondheid, onderwijs en milieubescherming is fundamenteel en we moeten ervoor zorgen dat toekomstige generaties deze rechten behouden. We zijn ons al bewust van de enorme schade die de klimaatverandering veroorzaakt en het is onze plicht om deze schade tot een minimum te beperken.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark en Anna Ibrisagic (PPE-DE), schriftelijk. – (SV) We hebben vandaag gestemd voor het verslag over een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid. Wij willen in dit verband echter benadrukken dat de inkomsten uit de handel in emissierechten aan de lidstaten behoren toe te komen.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), schriftelijk. - (RO) Ik heb gestemd voor het verslag "2050: De toekomst begint vandaag - Aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid", omdat klimaatverandering enorme, onherstelbare schade aan kan richten en het tijdperk van de goedkope fossiele brandstoffen ten einde loopt.

Daarom moet de EU haar krachten bundelen met die van haar strategische partners in een uiterste inspanning om haar huidige afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verkleinen en het aandeel van hernieuwbare energie in haar verbruik aanzienlijk te vergroten.

Met de juiste investeringen kan het energierendement in de Europese economie toenemen, terwijl de uitstoot van vervuilende broeikasgassen in de komende twaalf jaar met 25 procent omlaag gebracht moet worden.

De EU dient met alle kracht de noodzakelijke maatregelen te nemen om in 2050 een vermindering in de uitstoot van broeikasgassen, een verbruiksdeel van 60 procent voor hernieuwbare energie en een hoog energierendement te bereiken.

Het Europees Jaar van de creativiteit en innovatie zou een mooie gelegenheid zijn om hiervoor een balans op te maken en het fundamentele belang van investeringen in wetenschappelijk onderzoek en nieuwe technologieën nog eens te onderstrepen.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Klimaatverandering is het resultaat van ongebreidelde exploitatie van natuurlijke hulpbronnen door het kapitaal voor winstdoeleinden.

De EU schuift hiervoor de werknemers met hun leefwijze en consumptiegewoonten de schuld in de schoenen. Zij wil de vos op de kippen laten passen door de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de klimaatverandering neer te leggen bij degenen die deze juist veroorzaken: de monopolies en de multinationals. Energie, water, bossen, afval en landbouwproductie worden geprivatiseerd en – nu ook in naam van het milieu – overgeleverd aan een klein aantal multinationals. De vrijvingloze werking van de "vrije markt", de

liberalisatie van de markten en de kapitalistische hervormingen vormen de hoofdmoot van de in het EP-verslag voorgestelde maatregelen.

De overeenkomsten van de EU met derde landen vereisen dat de markten en overheidsdiensten in al deze sectoren worden geliberaliseerd. Er worden streefdoelen vastgesteld voor bijvoorbeeld biobrandstof, waarvoor uitgestrekte bosarealen moeten worden verwoest. Men stimuleert het gebruik van genetische gemodificeerde organismen en geeft steun aan monocultures, waardoor de biodiversiteit wordt vernietigd.

De milieubescherming wordt, overeenkomstig de Solana-doctrine, zelfs gebruikt als voorwendsel voor imperialistische interventies.

De EU en de VS bevorderen de groene economie omdat deze een uitweg is voor het sterk geconcentreerde kapitaal. Deze verzekert winst voor de monopolies maar gaat gepaard met nog grotere uitbuiting van werknemers en natuurlijke hulpbronnen. Het probleem van de klimaatverandering wordt daardoor echter niet opgelost. Integendeel, het wordt alleen verscherpt.

Edite Estrela (PSE), schriftelijk. – (PT) Ik heb gestemd voor het verslag-Florenz over "2050: De toekomst begint vandaag – aanbevelingen voor een toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid" omdat het de Europese Unie, de lidstaten en hun burgers een reeks voorstellen aan de hand doet om ambitieuze doelstellingen te halen op het gebied van de terugdringing van de uitstoot van broeikasgassen in de Europese Unie.

Ik wil hier onderstrepen dat het probleem van de klimaatverandering een transversale aanpak vereist en aanwezig dient te zijn op alle niveaus van het overheidsbeleid. Ook investering in "groene" technologieën is een must in deze tijden van economische crisis, aangezien dat een stimulans is voor de werkgelegenheid.

Ik ben van oordeel dat het slotdocument van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, waarvan ik lid was, een uitermate positieve bijdrage levert aan de strijd tegen de klimaatverandering en duidelijk aantoont dat er tijdens de conferentie van Kopenhagen eind dit jaar een internationale overeenkomst moet worden bereikt.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het verslag dringt niet door tot de kern van de zaak en gaat voorbij aan de hoofdoorzaak van het milieumisbruik: het roofzuchtige karakter van het kapitalisme. Het probeert alleen maar de verantwoordelijkheid te verdelen tussen alle betrokken partijen om op die manier een reeks voorstellen te rechtvaardigen die in wezen gebaseerd zijn op de liberalisering van de markten en de doorberekening van de kosten aan de gebruikers en de werknemers. Ofschoon de slottekst die in de plenaire vergadering is aangenomen gematigder van toon is dan het oorspronkelijke voorstel en een aantal positieve elementen bevat, zijn er andere punten waarmee wij onmogelijk akkoord kunnen gaan. Het is met name onaanvaardbaar dat de bescherming van het milieu wordt gebruikt als voorwendsel om het ideologische offensief verder op te voeren, de verantwoordelijkheid af te schuiven op de bevolking en de werknemers, milieuactiviteiten als handelswaar te beschouwen en er munt uit te slaan.

Daarom hebben wij een positieve stem uitgebracht over de voorstellen, van onder meer onze fractie, die een verbetering van het verslag inhouden. Wij konden echter niet anders dan ons verzetten tegen elke poging om al wat van essentieel belang is voor het menselijke leven te commercialiseren, tot de lucht toe.

Glyn Ford (PSE), schriftelijk. – (EN) Klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen voor de wereld van vandaag. Ik ben voor het gebruik van spaarlampen, maar eerlijk gezegd is dat niet genoeg! We zullen allemaal moeten accepteren dat we veranderingen in onze levensstijl en in ons leven moeten aanbrengen die veel drastischer en ingrijpender zijn.

Op een openbare vergadering in mijn kiesdistrict in Cheltenham werd mij onlangs gevraagd wat volgens mij het belangrijkste is wat op het gebied van de mondiale opwarming en klimaatverandering kan worden gedaan. Mijn antwoord was duidelijk: ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Ik denk niet dat we zonder een sterke en machtige EU, met bevoegdheden op het gebied van een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, de VS en Japan, China en India ertoe kunnen aanzetten om de nodige maatregelen te nemen.

De steun en aanmoediging van een machtige EU die met één stem spreekt, zal meer bijdragen aan de strijd tegen klimaatverandering dan miljoenen spaarlampen.

Duarte Freitas (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) In dit verslag worden standpunten van verschillende fracties en belangen van diverse sectoren samengebracht op basis van recente en betrouwbare wetenschappelijke

gegevens. Daarom hebben wij hier onmiskenbaar te maken met een nauwkeurig, volledig, geactualiseerd en relevant document.

Ofschoon ik de grote lijnen van het verslag onderschrijf, heb ik tegen de meer directe verwijzingen naar het effect van veeteelt op de klimaatverandering gestemd, omdat die mijns inziens te ver gaan. De landbouw mag niet worden benadeeld. Integendeel, de productie en consumptie van lokale producten moet worden bevorderd, aangezien lokaal vervoer minder broeikasgasemissies genereert.

Anderzijds heb ik mijn goedkeuring gehecht aan de verwijzingen naar de problemen waarmee de landbouwsector ten gevolge van de klimaatverandering wordt geconfronteerd omdat ik van oordeel ben dat de sterkst getroffen regio's naar behoren moeten worden vergoed. Voor wat de aanpassing aan de klimaatverandering betreft, ben ik het ermee eens dat de nieuwe kaderrichtlijn bodembescherming dringend moet worden toegepast en dat het cohesiebeleid, het beleid inzake waterbescherming en het netwerk Natura 2000 moeten worden versterkt om de verwachte effecten te kunnen ondervangen.

Ten slotte heb ik ook mijn steun verleend voor de verwijzingen naar de noodzaak om overmatig gebruik van de flexibiliteitsmechanismen van het Protocol van Kyoto te voorkomen, aangezien Europa zijn emissies effectief moet terugdringen om een voortrekkersrol te kunnen blijven vervullen in de internationale onderhandelingen en te waarborgen dat in Kopenhagen een wereldwijde overeenkomst wordt bereikt.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), schriftelijk. – (CS) De klimaatverandering is een feit. Toch zijn er wetenschappers die dit feit in twijfel trekken. Dat geldt evenzeer voor de invloed van het menselijk handelen hierop, in het verslag juist genoemd als een van de hoofdoorzaken van de klimaatveranderingen; die wordt eveneens door een deel van de wetenschappelijke goegemeente in twijfel getrokken. Maar hoe dan ook, het verslag verschaft in 22 hoofdstukken een goed inzicht in de problematiek, vanuit de invalshoek van een overgrote meerderheid van de wetenschappelijke gemeenschap. Wat mij betreft is het hoofdstuk over energie echter niet compleet. Er wordt daar weliswaar terecht in geconstateerd dat er te weinig bronnen zijn van fossiele brandstoffen, maar er wordt met geen woord gerept over de cruciale vraag hoe te zorgen voor genoeg energie in een situatie waarin het verbruik ervan tegen het jaar 2030 met procent gestegen zal zijn.

Het is dus duidelijk dat er binnen afzienbare tijd hoognodig begonnen zal moeten worden met de bouw van kerncentrales. Deze tegenwoordig alom erkende bron van schone, in grote hoeveelheden produceerbare energie heeft echter ook hier in dit Parlement de nodige tegenstanders, ondanks het feit dat sinds de mens de techniek van thermonucleaire fusie onder knie heeft hij geen enkele ander schone energiebron voorhanden heeft. Onder voorbehoud van deze tegenwerping stem ik in met dit verslag.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE), schriftelijk. – (FR) Het verslag van de heer Florenz bevat een zeer gedetailleerde lijst met acties ter bestrijding van klimaatverandering en ter ontwikkeling van flankerend beleid. Er zijn echter structurele tekortkomingen in te ontwaren die de noodzakelijkheid en de wenselijkheid van een heroriëntering van de Europese Unie blootleggen.

De grote manco's zijn van financiële aard.

De invoering van een koolstofheffing wordt weliswaar overwogen, maar onderzoek ernaar en de uitvoering ervan, zoals een systematische koolstofbalans per product, zijn niet overgenomen in het actieprogramma voor 2009-2014! Dit is echter een essentieel element.

Er wordt geen enkel bedrag genoemd voor gerichte en concrete acties, of het nu gaat om openbare infrastructuur of vernieuwend beleid voor het bedrijfsleven, regionale ontwikkeling, steun voor lokale overheden of onderzoek en ontwikkeling.

Op industrieel vlak kan niet worden volstaan met een verwijzing naar "wetgevingsinstrumenten".

Voor de oprichting van een Europees klimaatfonds wordt gesteld dat "aan de markt wordt overgelaten om te bepalen welke technologieën in de toekomst zullen worden gebruikt..."

Noch een langetermijnvisie, noch het algemeen belang wordt voor ogen gehouden... Dat is absurd.

De EU moet zich dus zeer snel buigen over de koolstofheffing, openbare steun voor een groene New Deal en de communautaire begrotingsmiddelen waarmee klimaatverandering kan worden tegengegaan.

Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Dat het klimaat verandert, staat buiten kijf. Daarentegen is het onduidelijk in hoeverre dit hoofdzakelijk of voor een belangrijk deel door menselijke invloed komt, of dat het hoofdzakelijk of voor een belangrijk deel onderdeel is van een natuurlijk proces. Er heerst aanzienlijke

onzekerheid over wat er precies gebeurt en wat er gedaan moet worden. Maar juist die onzekerheid pleit ervoor dat we bijvoorbeeld de eerste stappen moeten nemen om de uitstoot van kooldioxide in de atmosfeer tegen te gaan. Daarom heb ik bij een eerdere gelegenheid gestemd voor voorstellen om deze uitstoot met 20 procent te verminderen in de periode tot 2020.

De Tijdelijke Commissie klimaatverandering van het Europees Parlement heeft nu een verslag ingediend over de vraag hoe de EU te werk moet gaan in het klimaatvraagstuk. Het verslag gaat alle kanten op. Het lijkt alsof de betrokken Parlementsleden zich erop toeleggen om tegemoet te komen aan speciale belangen, bijvoorbeeld van de landbouw en het toerisme. Tegelijkertijd worden in het rapport meer financiering en nieuwe mechanismen geëist en er worden in de praktijk grote stappen in de richting van een gecentraliseerde planeconomie voorgesteld, met door Brussel gestuurde propagandacampagnes in scholen en opvangcentra voor kinderen.

Het verslag is zo ver van de kernvragen verwijderd dat ik me gedwongen heb gevoeld om tegen te stemmen. We kunnen niet aan de gang blijven met in te stemmen met alles wat ons wordt voorgelegd om onze gerechtvaardigde ongerustheid, onzekerheid en actiebereidheid inzake het klimaatvraagstuk te demonstreren.

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun dit verslag waarin de EU-afpraak voor de korte termijn weer is opgenomen, dat er voor 2020 een emissiereductie moet zijn van 30 procent, als er een internationale overeenkomst komt. Hierin is ook weer de doelstelling van de routekaart van Bali opgenomen, dat geïndustrialiseerde landen hun emissies voor 2050 met 80 procent moeten reduceren. Ik ben verheugd dat dit verslag de Commissie en de Raad dringend verzoekt een leidende rol te spelen bij de komende post-Kyoto-besprekingen in Kopenhagen en dat het oproept tot vaststelling van minimale EU-energie-efficiëntienormen voor nieuwe en gerenoveerde gebouwen. Het verslag verzoekt ECOFIN om lagere btw-tarieven in te voeren voor hernieuwbare energie en energiebesparende producten.

Ik sta achter de roep om economische stimulerende maatregelen, zoals een systeem voor de koolstofemissiehandel, zodat landen hun tropisch regenwoud kunnen beschermen en een roep om maatregelen voor energie-efficiëntie op lokaal en regionaal niveau, ter bestrijding van energieschaarste.

Iosif Matula (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Door het aannemen van dit verslag bewijst de Europese Unie actief betrokken te zijn bij het tenietdoen van de nadelige effecten die de klimaatverandering teweegbrengt. De wereldwijde temperatuurstijging is een van de ingewikkeldste problemen waar de mens ooit voor gesteld is. Vandaar dat een gezamenlijke inspanning van alle landen vereist is. De meer dan 150 aanbevelingen die in het verslag zijn opgenomen, bestrijken de meeste terreinen waarop verbeteringen aangebracht kunnen worden om ervoor te zorgen dat de Europese doelstelling van een tot 2 °C beperkte temperatuurstijging gehaald wordt.

Daarvoor moet elke individuele burger zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de komende generaties nemen, wat kan als de mensen voldoende geïnformeerd zijn over mogelijkheden om het milieu te beschermen.

Het Europees economisch herstelplan vergemakkelijkt de aanpak van het broeikaseffect niet alleen door het vrijmaken van fondsen voor technische innovaties, maar ook door maatregelen die de energiezuinigheid enorm zullen vergroten. Investerings in onderzoek en innovatie maken de ontwikkeling van die schone technologieën mogelijk waar de bestrijding van klimaatverandering bij gebaat is.

Ik denk dat de voorgestelde maatregelen haalbare kaart zijn en op middenlange en lange termijn hun beslag kunnen krijgen. Zelfs nu de meeste landen met een reeks economische en financiële problemen te kampen hebben, dient er bijzondere aandacht te zijn voor het ongedaan maken van de negatieve effecten van klimaatverandering.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), schriftelijk. – (EN) Met plezier steun ik het eindverslag van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering.

Het verslag van vandaag van mijnheer Florenz is gebaseerd op wetenschappelijke principes en brengt de uitdagingen van onze maatschappij op verschillend gebied in kaart, zoals vervoer, grondgebruik, energie en afvalbeheer. De huidige economische crisis mag niet worden gebruikt als argument om terug te komen op onze klimaatafspraken. Enkele niet zo progressieve krachten hebben geprobeerd om de economische neergang aan te grijpen als excuus om de nodige klimaatafspraken niet na te komen. Dit is niet alleen een cynisch trucje van de kant van krachten die in het geheel niet geïnteresseerd zijn om de werkelijkheid van de klimaatverandering onder ogen te zien, maar het is ook extreem kortzichtig.

Ik verwerp met name het idee dat er in de groene economie van de nabije en verdere toekomst een rol zou zijn weggelegd voor nucleaire energie. Ierland moet een atoomvrij eiland blijven. Schone en hernieuwbare energiebronnen moeten de basis van onze energievoorziening vormen, en niet nucleaire energie, wat een gevaarlijke kortetermijndwaasheid is.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), *schriftelijk*. – (SK) Ik zeg u allemaal goedendag. Ik verleen mijn volledige steun aan het verslag en zou u, mijnheer Florenz, willen bedanken voor een gedetailleerd verslag over het toekomstige klimaatbeschermingsbeleid van de Europese Unie. Het is verschrikkelijk dat de wereldwijde klimaatverandering ons milieu, en bijgevolg onze gezondheid en onze samenleving, beïnvloedt en zal beïnvloeden. Daarom hebben wij een plicht om werk te maken van een overeenkomst over een beleid dat de factoren die tot een toekomstige catastrofe bijdragen, helpt in te perken.

Sinds het Parlement in april besloot een Tijdelijke Commissie klimaatverandering op te richten, zijn de onderhandelingen over hulp bij het integreren van Europese reacties in een mondiale context succesvol geweest. Wij moeten evenwel constant onze bekommernissen in verband met de nagestreefde reductiedoelen, het energieverbruik en de rol van landbouw opnieuw evalueren. Door samenwerking zullen wij er de koolstofuitstoot misschien kunnen verminderen en het proces van opwarming van de aarde in Europa en de rest van de wereld vertragen.

Zoals de heer Florenz heeft gezegd, is er meer dan één manier om de klimaatverandering aan te pakken, maar wij weten dat het goed is om te beginnen met het verbeteren van de efficiëntie en het beheer van hulpbronnen. De wereldwijde klimaatverandering is schadelijk voor ons milieu, onze huidige manier van leven en de kansen van toekomstige generaties. Wij moeten ons best doen om dat proces te vertragen of zelfs te stoppen. Ik dank u allen.

Jan Mulder (ALDE), *schriftelijk*. – Bij de eindstemming over dit verslag heb ik voor gestemd. Dit weerhoudt mij er echter niet van grote bezwaren te hebben tegen bepaalde onderdelen. Ik denk niet dat de teelt van voedergrassen voor de intensieve veeteelt nadelig is voor het klimaat. Evenmin denk ik dat er een Europese bodemrichtlijn dient te komen in verband met de klimaatverandering.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Het huidige economische klimaat maakt investeringen in schone technologie en groene energie steeds lastiger, terwijl die toch zo nodig zijn in de strijd tegen het broeikaseffect. Daarom voeg ik mij bij mijn mede-afgevaardigden die dit verslag steunen en maatregelen voorstellen, gericht op een toename in "slimme" investeringen, waarmee niet alleen het klimaatbeleid gediend is, maar ook de bestrijding van de kredietcrisis, omdat er nieuwe banen gecreëerd worden.

Een van die maatregelen is ontwerpverordening van de Commissie, waar het Parlement nu over debatteert en die bepaalt dat lidstaten structuur- en cohesiefondsen mogen aanwenden voor de financiering van grootschalige openbare werken, gericht op woningrenovatie. Dit kan allerlei vruchten afwerpen. Zo komen armere huishoudens in aanmerking voor subsidie op het moderniseren van hun verwarmingsinstallatie, wat hun een aanzienlijke besparing in de kosten van het levensonderhoud oplevert. Daarnaast zorgt deze maatregel voor een vermindering van Europa's energieafhankelijkheid, wat gezien de recente Europese energiecrisis een prioriteit genoemd mag worden.

James Nicholson (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) In dit verslag worden zeer belangrijke kwesties met betrekking tot klimaatverandering behandeld, zoals een oproep om de broeikasgasemissies aanzienlijk te verminderen, hernieuwbare energiebronnen te bevorderen en de energie-efficiëntie te vergroten.

We zitten momenteel in de situatie dat de effecten van klimaatverandering en mondiale opwarming ons sneller treffen dan we ons hadden voorgesteld. Daarom moet het milieubeleid een topprioriteit voor de EU en de afzonderlijke lidstaten blijven.

Behalve dat de EU in december een pakket maatregelen inzake klimaatverandering en hernieuwbare energie heeft aangenomen, vervult zij nu duidelijk een voortrekkersrol op het gebied van milieuwetgeving en zij verkeert in de positie om landen buiten Europa aan te moedigen haar voorbeeld te volgen en beleid te bevorderen ter bestrijding van klimaatverandering.

We kunnen het ons eenvoudigweg niet veroorloven om geen acht te slaan op deze kwestie en vijftig jaar te wachten en dan maar te zien wat de gevolgen zullen zijn.

Rovana Plumb (PSE), *schriftelijk*. – (RO) Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat het voor het integrale klimaatbeschermingsbeleid een routekaart in 12 actiepunten biedt.

Tegelijkertijd onderstreept het verslag hoe belangrijk het is dat de EU en andere industrielanden zich gezamenlijk voor de middenlange termijn ten doel stellen om de uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2020 met 25 tot 40 procent te verminderen, naast een langetermijndoelstelling van 80 procent reductie ten opzichte van 1990 in 2050.

Om die doelstellingen te bereiken en doeltreffend op de klimaatverandering te reageren dient er op EU-niveau jaarlijks een bedrag van ongeveer 175 miljoen euro vrijgemaakt te worden. Dit is deels bedoeld voor het instellen van een klimaatfonds, gefinancierd met de inkomsten uit de Gemeenschapsregeling voor de emissiehandel en/of vergelijkbare fondsen in de particuliere sector in de lidstaten. Op die manier wordt veiliggesteld dat het toekomstige klimaatbeleid voldoende middelen tot zijn beschikking krijgt en tevens recht doet aan het solidariteitsbeginsel.

Bijzondere aandacht dient uit te gaan naar onderzoek en een wetenschappelijk kader dat de ontwikkeling en implementatie van >schone= technologieën mogelijk maakt. Het milieubeleid dient als mogelijkheid aangegrepen te worden om beleidsstrategieën aan de effecten van de klimaatverandering aan te passen. Daarnaast dient het correct en multidisciplinair uitgevoerd te worden om de crisis via het scheppen van nieuwe, "groene" banen in concurrerende bedrijven het hoofd te bieden.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *schriftelijk*. – (PL) Tot dusver zijn gedurende meerdere zittingsperiodes in het Europees Parlement 13 resoluties met betrekking tot klimaatverandering ter tafel gebracht. Ondanks de inspanningen van zowel de Commissie als het Parlement blijft deze kwestie erg omstreden. Het verslag van de heer Florenz verandert de houding niet van diegenen die niet overtuigd zijn van de beslissende invloed van de activiteit van de mens op de klimaatverandering. Deze klimaatveranderingen zijn immers al miljoenen jaren enkel en alleen onderworpen aan natuurwetten.

Daarnaast is er nog de kwestie van een geïntegreerd beleid van alle Europese landen. Aangezien het verslag niet verwijst naar de specifieke situaties van de nieuwe lidstaten en, wat nog belangrijker is, ook niet verwijst naar de inspanningen die deze landen sinds 1989 geleverd hebben om luchtverontreiniging en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, kan er geen sprake zijn van een geïntegreerde aanpak. Verschillende landen hebben het recht om verschillende doelen voorop te stellen. Landen moeten het recht hebben om de technologie die ze gebruiken om energie op te wekken, zelf te kiezen. In het kader van de aanbevelingen voor de Commissie om een bindend streefdoel van 20 procent voor het verbeteren van de energie-efficiëntie voorop te stellen, lijkt het erop dat de verdenking dat hiermee heimelijk dure, buitenlandse energietechnologieën gepromoot worden, niet ongegrond is.

Lydie Polfer (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb voor het verslag van de heer Florenz gestemd. Het is een uitstekend document, want er wordt zeer gedetailleerd ingegaan op een brede waaier aan maatregelen die moeten worden getroffen op uiteenlopende terreinen als energie, biobrandstoffen, energie-efficiëntie, mobiliteit, toerisme, landbouw en veeteelt, bodembescherming en waterbeheer, alsmede het beheer van afval en hulpbronnen, thema's voor de toekomst, onderwijs en opleiding.

Het uitstekende werk van de Tijdelijke Commissie klimaatverandering, die op 25 april 2007 is opgericht, stoelt op een ware toekomstvisie, en de voorstellen ter bestrijding van klimaatverandering verdienen de steun van alle actoren uit politiek, economisch en maatschappelijk veld.

Luís Queiró (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Het debat over het toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid bestrijkt een brede waaier van onderwerpen en moet ons leiden in onze zoektocht naar redelijke, haalbare en wetenschappelijk onderbouwde oplossingen. Een bekrompen debat, waarin alleen de officiële versie als wetenschap geldt, de noodzaak van onderzoek wordt genegeerd en geen ruimte is voor de onvoorspelbaarheid van het wetenschappelijk onderzoek, maakt van de wetenschap een dogma en dogma's hebben weinig nut voor beleidsmakers.

Daarom moeten wij in de eerste plaats streven naar een gediversifieerde en efficiënte energieproductie en energieconsumptie die tot minder afhankelijkheid leidt en de levenskwaliteit waarborgt die wij voor iedereen beogen, zowel Europeanen als niet-Europeanen.

Er staat ons derhalve een enorme wetenschappelijke uitdaging te wachten. Het is aan de overheid om van de investering in onderzoek en ontwikkeling een prioriteit te maken en, gelet op het feit dat zij zelf marktspeler is, met name ook de totstandkoming van rendabele markten voor energie-efficiëntere producten te bevorderen. De klimaatverandering verplicht ons ertoe een stap voorwaarts te zetten naar meer ontwikkeling en verbiedt ons een stap terug te doen. Laten we die inspanning dan ook leveren.

Peter Skinner (PSE), *schriftelijk*. – (EN) De doelen die de EU zich heeft gesteld om een gecoördineerde reductie te verwezenlijken, zijn van cruciaal belang, als we de hiermee samenhangende verandering ten goede in ons milieu willen zien.

Ik heb gestemd om de structuur van deze coördinatie te verbeteren door gebruik van verschillende bronnen – met inbegrip van de gunstige effecten van een veilige productie van nucleaire energie – die allemaal, op grond van advies van nationale inspecties en veranderingen in technologie, herzien moeten worden.

Aangezien financiering noodzakelijk is, heb ik er ook voor gestemd dat de inkomsten uit de veiling van emissierechten gebruikt moeten worden voor het bekostigen van de benodigde veranderingen. Hierbij gaat het ook om investeringen in nieuwe technologie.

Hoewel een emissiehandelssysteem voor de luchtvaart slechts een marginaal effect heeft, is het toch een geschikt middel.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Indien we willen dat de CO₂-emissies tegen 2050 zijn gehalveerd, is het debat over een geïntegreerd klimaatbeschermingsbeleid van cruciaal belang.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb gestemd voor de goedkeuring van het verslag van de heer Florenz met als titel “2050: de toekomst begint vandaag – Aanbevelingen voor het toekomstig geïntegreerd EU-klimaatbeschermingsbeleid”. Dit verslag werd opgesteld door de tijdelijke Commissie klimaatverandering die in juni 2007 aangesteld werd.

Het verslag bevat een gedetailleerde lijst van aanbevelingen voor de reductie van de CO₂-uitstoot, die door de Europese instellingen (hoofdzakelijk de Europese Commissie) en de lidstaten ingevoerd moeten worden. Om deze doelen te bereiken is er ook actie op lokaal niveau nodig.

De veranderingen van ons klimaat doen zich heel plots voor en hebben ernstige, negatieve gevolgen. De EU en de geïndustrialiseerde landen moeten zich tot doel stellen om tegen 2020 de uitstoot van broeikasgassen met 25 tot 40 procent te verminderen. Op lange termijn moeten ze ernaar streven om de uitstoot tegen 2050 met 80 procent te verminderen in vergelijking met 1990.

De overige aanbevelingen in het verslag hebben betrekking op partnerschap en samenwerking met derde landen uit het Middellandse Zeebekken op het vlak van de productie van zonne-energie. Deze aanbevelingen hebben tot doel om in nieuwe, residentiële woningen netto-energieneutraliteit te bereiken tegen 2015 en in nieuwe gebouwen tegen 2020, met de mogelijkheid om dit doel op lange termijn uit te breiden tot gerenoveerde gebouwen. Deze plannen houden ook de oprichting in van een Europese gemeenschap voor hernieuwbare energie om onderzoek en ontwikkelingsprojecten voor de ontwikkeling van baanbrekende nieuwe technologieën te steunen.

Thomas Ulmer (PPE-DE), *schriftelijk*. – (DE) Ik heb mij bij het verslag over de klimaatverandering van stemming onthouden. Dat betekent niet dat ik het hele verslag slecht vind. Het verslag is echter een mix van wetenschappelijk correcte gegevens en polemische onjuiste uitspraken. Het hele werk van de commissie was eenzijdig en geen weerspiegeling van het brede scala aan wetenschappelijke opvattingen. Dat kan geen basis zijn voor een evenwichtig verslag. Helaas wordt deze werkwijze in de aanloop naar de Europese verkiezingen vaker toegepast.

– Verslag-Fava (A6-0026/2009)

Guy Bono (PSE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb gestemd voor het verslag van de heer Fava over de ontwerprichtlijn waarin sancties zijn vastgelegd tegen werkgevers die illegale migranten in dienst nemen.

Volgens cijfers van de Commissie verblijven er tussen 4,5 en 8 miljoen onderdanen uit landen buiten de EU illegaal in de Europese Unie, die een gewild doelwit vormen voor gewetenloze werkgevers die van illegaal werk leven.

Wij moeten absoluut meer nadruk leggen op deze praktijken, die onwaardig zijn in een Europa waar de fundamentele rechten voor iedereen moeten gelden. Het is tijd om eindelijk de verantwoordelijkheid te benadrukken van degenen die van deze bijzonder kwetsbare bevolkingsgroep profiteren. We moeten ophouden deze slachtoffers van uitbuiting te criminaliseren door stigmatisering van illegale immigranten. Met de hier voorgestelde maatregelen wordt niet alleen beoogd foute werkgevers te straffen, maar ook een aantal sociale rechten te beschermen zoals het recht op bescherming door een vakbond.

Toch moeten we niet te vroeg victorie kraaien. De dreiging van sanctie is immers niet voldoende, we moeten ook beschikken over de bijbehorende juridische instrumenten voor controle. Hiermee valt of staat de invoering van een doeltreffend gemeenschappelijk immigratiebeleid.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark en Anna Ibrisagic (PPE-DE), *schriftelijk*. – (SV) Het Europees Parlement heeft vandaag gestemd over verslag A6-0026/2009) van Claudio Favas (PSE, IT) over sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

Omdat het verslag de lidstaten opdraagt om strafrechtelijke sancties op te leggen, hebben wij Zweedse conservatieven besloten het niet te steunen.

Gérard Deprez (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Ik onderschrijf het verslag van rapporteur Fava, waarmee werkgevers die illegale arbeiders inzetten harder worden gestraft.

Voortaan moeten de kosten van terugkeer en betaling van onbetaalde zaken (salarissen, belastingen en sociale premies) in de boetes worden opgenomen. De overige sancties gaan van uitsluiting van openbare subsidies tot tijdelijke of definitieve sluiting van het bedrijf.

Er zij gewezen op drie kernpunten van de maatregelen. Ten eerste het signaal dat uitgaat naar gewetenloze en zelfs gemene werkgevers door straffen in te voeren voor de ernstigste gevallen van uitbuiting van illegale werknemers, zoals tewerkstelling van minderjarigen, bijzonder onrechtmatige arbeidsomstandigheden of wanneer de werknemer het slachtoffer is van mensenhandel. Ten tweede de mogelijkheid van minder strikte regelgeving voor particulieren onder de juiste voorwaarden voor het in dienst nemen van personeel voor privédoeleinden. Ten slotte het aansprakelijk stellen van bedrijven die betrokken zijn bij de keten van uitbesteding, als kan worden aangetoond dat zij wisten dat de onderaannemer een beroep deed op illegale werknemers.

Tot slot zij erop gewezen dat het gaat om minimumnormen. Iedere lidstaat mag de straffen voor werkgevers naar eigen believen verscherpen en de bescherming voor illegalen versterken. Ook is er een bepaling opgenomen waarin wordt voorzien in herziening om de drie jaar, zodat we de regelgeving op basis van ervaring kunnen aanpassen.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Het door onze geachte collega opgestelde verslag is een eerste stap in het tegengaan van zwart werk en het inperken van een van de ernstigste aspecten van grensoverschrijdende misdaad. Waar het beleid van de lidstaten er tot nu meestal op gericht was illegale immigranten de toegang tot de arbeidsmarkt te versperren, gaan we het probleem in de toekomst bij de wortel aanpakken door werkgevers te straffen die van de kwetsbaarheid van illegale immigranten profiteren.

De meerderheid van deze immigranten werkt in de agrarische sector en in talloze gevallen worden zij geconfronteerd met erbarmelijke werk- en woonomstandigheden, terwijl ze in vele gevallen helemaal niet uitbetaald worden. De maatregelen die we hier voorstellen, straffen niet alleen de werkgevers, maar zorgen er ook voor dat werknemers al het loon waar zij recht op hebben uitbetaald krijgen. We hebben dit soort regels nodig om op communautair vlak tot een standaardwetgeving voor het straffen van werkgevers te komen, aangezien in het merendeel van de gevallen internationale mensensmokkelnetwerken toch voor een gestage aanvoer van arbeidskrachten blijven zorgen.

We mogen dit verslag niet in die zin opvatten dat de EU-grenzen op slot gaan, want het gaat om een versterking van het communautaire beginsel van meestbegunstigde. Als we het demografische profiel van de meeste lidstaten voor ogen houden, is duidelijk dat we de grenzen van de arbeidsmarkt open moeten houden, maar met dien verstande dat de stroom van arbeidskrachten legaal is en beantwoordt aan de behoeften van de Gemeenschap.

Patrick Gaubert (PPE-DE), *schriftelijk*. – (FR) Ik ben blij met de goedkeuring door een overgrote meerderheid van de ontwerprichtlijn, die van essentieel belang is in de strijd tegen illegale immigratie en die noodzakelijk is voor de totstandkoming van een gemeenschappelijk immigratiebeleid.

Illegale arbeid is de belangrijkste reden dat deze duizenden mannen en vrouwen iedere dag onze grenzen oversteken. Zij denken hier fatsoenlijk werk te kunnen vinden waarmee zij in de kosten van levensonderhoud van hun gezin kunnen voorzien. In werkelijkheid worden zij slechts de slaaf van bepaalde werkgevers, die misbruik maken van hun zwakke positie en hun rechten miskennen. Zij worden uitgebuit en ingezet als goedkope arbeidskrachten.

Van deze richtlijn gaat een dubbel signaal uit: een naar frauderende werkgevers, die niet meer ongestraft misbruik kunnen maken van de situatie, en een tweede signaal naar kandidaten voor illegale immigratie, die ontmoedigd worden door striktere voorwaarden voor toegang tot legale arbeid.

Er is een bevredigend compromis gesloten met de Raad. Hopelijk zullen de lidstaten de richtlijn snel ten uitvoer leggen, zodat er een einde komt aan de kwetsbare situatie van duizenden personen in Europa.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) Het algemene verbod op de tewerkstelling van illegale werknemers ter ontmoediging van illegale immigratie draagt uiteraard onze goedkeuring weg. Hetzelfde geldt voor de sancties tegen werkgevers die deze arbeidkrachten inzetten en vaak misbruiken. Zij zijn niets anders dan moderne slavendrijvers.

Toch wil ik enkele kanttekeningen plaatsen. Eens te meer grijpt de Europese Unie een dossier met een communautaire rechtsgrondslag (eerste pijler) aan om haar bevoegdheden op het gebied van harmonisering van het strafrecht van de lidstaten uit te breiden. Wel is er een opmerkelijke uitzondering gemaakt voor Ierland en het Verenigd Koninkrijk, die een beroep hebben gedaan op de in de verdragen verankerde uitzonderingsclausule.

Voorts houd ik voor ogen wat er in Frankrijk is gebeurd na een staking in een hip restaurant in het door Sarkozy gekoesterde Neuilly: werkgevers stelden zich opop als slachtoffers van een te starre arbeidsmarkt of wierpen zich op als beschermers van arbeidskrachten die zij het wettelijke minimum betalen, en er ontstonden talloze mogelijkheden voor legalisering via werk – een situatie die door deze richtlijn nog zal worden versterkt door de mogelijkheid van legalisering als de illegaal de werkgever aangeeft!

Ik vrees dat dit alles de aantrekkingskracht van illegale immigratie in landen die zo laks zijn als Frankrijk in werkelijkheid niet zal inperken.

Carl Lang (NI), *schriftelijk*. – (FR) Dit verslag heeft een aantal verdiensten.

De eerste verdienste is de pedagogische inslag. Er wordt de alarmerende vaststelling gedaan dat illegale immigratie in Europa toeneemt; volgens de cijfers van de Commissie gaat het om tussen 4,5 en 8 miljoen personen. In het verslag worden ook de economische sectoren aangewezen waarin illegale arbeid zich concentreert: de bouw, landbouw, schoonmaak en de horeca.

De tweede verdienste is de intensivering van de strijd tegen zwartwerk, onder meer door de mogelijkheid om werkgevers van illegalen financiële boetes en straffen op te leggen.

Helaas heeft het verslag ook talrijke beperkingen. Er wordt niets gezegd over de maatregelen die moeten worden getroffen om de discontinue illegale immigratiestromen een halt toe te roepen. Er wordt niet eens overwogen om de controles aan de binnengrenzen te herstellen.

In tijden van zowel sociale als economische crisis en forse stijging van de werkloosheid vormt bescherming van de werkgelegenheid voor de landen van de Unie de hoogste prioriteit. Daarvoor moet nationaal en Europees beleid voor sociaal protectionisme worden opgesteld. Banen moeten in Frankrijk aan Fransen worden voorbehouden en in Europa aan Europeanen. Dat is de toepassing van het voorkeursbeginsel en het beginsel van nationale en Europese bescherming als essentiële voorwaarde voor sociaaleconomisch herstel in de landen van de Europese Unie.

Jörg Leichtfried (PSE), *schriftelijk*. – (DE) Ik stem voor het verslag van de heer Fava over sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

Aan de tewerkstelling van illegale immigranten moet een halt worden toegeroepen, zowel om de immigranten tegen uitbuiting te beschermen als om schade aan de economie in het land in kwestie te voorkomen.

Het belangrijkste aspect daarbij is dat niet de illegale werknemers uit derde landen worden bestraft, maar de werkgevers, die in een veel sterkere positie verkeren.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik steun het invoeren en opleggen van sancties tegen werkgevers van illegale immigranten. In dit verslag zijn minimumregels voor strafrechtelijke sancties voor werkgevers opgenomen. Inspecties moeten plaatsvinden in die sectoren die het meest vatbaar zijn voor misbruik, hoewel we in Schotland al beschermd worden door de 'Immigration, Asylum and Nationality act' (de wet op immigratie, asiel en nationaliteit) uit 2006.

Lydie Polfer (ALDE), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor de ontwerprichtlijn, waarmee de wijdverbreide plaag van illegale immigratie wordt aangepakt, die vaak gepaard gaat met uitbuiting. Er zijn in de Europese Unie tussen 4,5 en 8 miljoen illegalen werkzaam in de bouw, de landbouw, de horeca en andere sectoren. De strijd tegen illegale immigratie moet kracht worden bijgezet door verschillende sancties op Europees niveau tegen de werkgevers van deze illegale immigranten.

Bedrijven moeten aansprakelijk worden gesteld, wat ertoe bijdraagt dat de strijd tegen illegale immigratie wordt versterkt.

Frédérique Ries (ALDE), schriftelijk. – (FR) Het is een goede zaak dat het Europees Parlement vandaag met een grote meerderheid de ontwerprichtlijn heeft aangenomen waarmee sancties worden opgelegd aan werkgevers van illegale immigranten.

Deze “sanctierichtlijn” borduurt voort op de strategie van de EU ter bestrijding van illegale immigratie (de “blauwe kaart” waarmee gekozen immigratie wordt bevorderd en de “terugkeerrichtlijn”).

Zwartwerk is een plaag voor de Europese economie, en nog meer in de huidige context van de economische crisis.

De EU lijkt in de ogen van vele illegale immigranten nog steeds een eldorado. Ze vinden er vaak werk en een levensstandaard die zij in hun eigen land niet hebben.

De EU telt tussen 4,5 en 8 miljoen onderdanen uit derde landen die illegaal in de EU wonen en doorgaans werk vinden in de bouw, de landbouw, als hulp in de huishouding en in de horeca. Ze verrichten slecht betaald werk, dat meestal grenst aan uitbuiting.

Gewetenloze werkgevers profiteren van deze illegale arbeidskrachten, die bereid zijn tegen zeer lage kosten en in precare omstandigheden te werken.

Dankzij de stemming van vandaag kan het in dienst nemen van illegale werknemers werkgevers duur komen te staan en zelfs leiden tot gevangenisstraf.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Ik heb gestemd voor het verslag van de heer Fava, dat sancties oplegt aan werkgevers die illegale werknemers uit derdewereldlanden in dienst hebben. Ik deel de bezorgdheid van de rapporteur over de sociale gevolgen van dit verschijnsel en over de omstandigheden van uitbuiting waarin deze migranten werken.

Gewetenloze werkgevers maken misbruik van illegale immigranten om slecht betaalde, laag gekwalificeerde functies die niemand anders wil, op te vullen. Daarnaast zou illegaal werk als niets minder dan een sociaal kwaad beschouwd moeten worden, aangezien het lonen en arbeidsomstandigheden kan drukken, en ook de concurrentie tussen ondernemingen kan ontwrichten. Daarom juich ik het initiatief van de heer Fava ter bescherming van de rechten van deze kwetsbare mensen toe.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De ontwerprichtlijn van de Commissie en het desbetreffende verslag van het Europees Parlement over sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen zijn monumenten van schijnheiligheid en misleiding. Het doel is niet zozeer om sancties op te leggen aan werkgevers die geïmmigreerde werknemers op barbaarse wijze uitbuiten, maar om de immigranten te straffen, te arresteren en met geweld terug te sturen naar hun land van herkomst. De ontwerprichtlijn maakt deel uit van de maatregelen van het anti-immigratiebeleid van de EU, zoals dit tot uiting komt in het “Migratiepact” en is het verlengstuk van de beruchte “richtlijn der schande”, waarmee wordt voorzien in anderhalf jaar hechtenis voor “illegale” immigranten, in uitzetting en een vijfjarig verbod op binnenkomst op het grondgebied van de EU.

In werkelijkheid wordt met de ontwerprichtlijn en het verslag van het Europees Parlement – dat precies dezelfde richting uitgaat – de tegen migranten gerichte repressie verscherpt en hun sociale uitsluiting nagestreefd, terwijl het tegelijkertijd het kapitaal nog gemakkelijker wordt gemaakt om migranten op steeds grotere schaal uit te buiten.

De Communistische Partij van Griekenland heeft zowel tegen het verslag als tegen de ontwerprichtlijn van de Commissie gestemd.

Zij geeft steun aan de billijke eisen van de immigranten inzake legalisering, afschaffing van zwartwerk en onverzekerd werk, verhoging van lonen en daglonen, gelijke behandeling voor gelijkwaardig werk en volledige toepassing van de sociale en politieke rechten.

– **Ontwerpresolutie: (B6-0062/2009)**

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb gestemd voor de ontwerpresolutie over het aanpakken van de uitdaging van energierendement met ondersteuning van informatie- en communicatietechnologieën (ICT), omdat ik van oordeel ben dat ICT een essentiële rol speelt bij de verbetering van de energie-efficiëntie. ICT-gebruik zal naar schatting een besparing van meer dan vijftig miljoen ton CO₂ per jaar opleveren.

Het is dan ook belangrijk dat de lidstaten het ICT-potentieel ten volle benutten om tegen 2020 de doelstellingen van het klimaat- en energiepakket te halen, namelijk een vermindering van de broeikasgasemissies met ten minste 20 procent, een vermeerdering van de elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen met 20 procent en een toename van de energie-efficiëntie in de Europese Unie met 20 procent.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Wij hebben voor dit verslag van een Tsjechisch EP-lid uit onze fractie gestemd omdat wij van oordeel zijn dat het een onderwerp van uitzonderlijk belang aansnijdt: de uitdaging van energierendement met ondersteuning van informatie- en communicatietechnologieën (ICT). Deze technologieën kunnen een drijvende kracht zijn voor productiviteitsstijging en groei en voor kostenverlaging, waardoor het concurrentievermogen, de duurzame ontwikkeling en een verhoging van de leefkwaliteit van de EU-burgers gewaarborgd worden. Daarom gaan wij akkoord met het voorstel om de komende voorzitters van de Raad te verzoeken prioriteit te geven aan ICT en het belang ervan bij bestrijding van en aanpassing aan de klimaatverandering.

Verder is het belangrijk dat op alle niveaus van het besluitvormingsproces meer inspanningen worden gedaan om alle beschikbare financiële instrumenten te gebruiken voor de ontwikkeling en de implementatie van nieuwe ICT-gebaseerde technologische oplossingen die de energie-efficiëntie verbeteren.

Aangezien er nog steeds geen systematische aanpak van intelligente oplossingen op het gebied van ICT vertraging voorhanden is, speelt ook bewustmaking een belangrijke rol. Daarbij dient bijzondere nadruk te worden gelegd op een vermindering van de emissies bij stadsontwikkeling, vooral via de ontwikkeling van intelligente gebouwen, straatverlichting, transmissie- en distributienetten en de organisatie van het openbaar vervoer.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb de resolutie in verband met de verbetering van de energie-efficiëntie met behulp van informatie- en communicatietechnologieën goedgekeurd.

ICT moet de oplossing van de toekomst worden voor bijna alle toestellen die energie verbruiken, om zo de energieconsumptie aanzienlijk te beperken. Als dergelijke acties niet ondernomen worden, kan dit al in de komende jaren leiden tot een aanzienlijke stijging van de energievraag (ongeveer 25 procent in 4 jaar tijd).

De grootste besparingen kunnen behaald worden in de sector die zich bezighoudt met de opwekking en transmissie van elektriciteit. Het rendement van elektriciteitsproductie moet met ongeveer 40 procent stijgen, dat van elektriciteitsdistributie met ongeveer 10 procent. ICT draagt ook bij aan een beter beheer van energienetten en vereenvoudigt de integratie van hernieuwbare energiebronnen. Dankzij de toepassing van ICT zullen ook op het vlak van verwarming, airconditioning en verlichting van gebouwen grote besparingen mogelijk zijn. Dit alles zal bijdragen aan een effectieve beperking van de CO₂-uitstoot, zowel op het vlak van de gebruikte energie-eenheden als in een globaal perspectief.

Deze technologieën, inclusief de componenten zelf, de micro- en nano-elektronische systemen en heel wat moderne technologische methoden (bijvoorbeeld fotonica), vergroten de concurrentiekracht en creëren nieuwe mogelijkheden voor bedrijven en de arbeidsmarkt.

Een verhoging van de energie-efficiëntie houdt in dat het energieverbruik verminderd moet worden, zowel tijdens de productie-, de transmissie- en de distributiefasen als bij de eindverbruiker. Aangezien dit enkel bereikt kan worden door technologische veranderingen, veranderingen in ons gedrag en economische veranderingen, waarbij hetzelfde niveau van comfort en dienstverlening gewaarborgd moet blijven, moet de moderne informatie- en communicatietechnologie in zoveel mogelijk domeinen ingevoerd worden.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb vóór de ontwerpresolutie over de aanpak van de uitdaging van energie-efficiëntie via informatie- en communicatietechnologieën gestemd.

Ik ben zelfs van mening dat we, behalve de doelstelling om de broeikasgassen voor 2020 met 20 procent terug te dringen, ook moeten proberen om in hetzelfde tijdsbestek de energie-efficiëntie met 20 procent te laten toenemen. Om deze reden ben ik het eens met het ontwerp dat ter tafel is gebracht, dat als doel heeft meer bewustzijn te creëren, door bijvoorbeeld demonstratieprojecten, voor het belang van informatie- en

communicatietechnologieën ter bevordering van de energie-efficiëntie binnen de economie van de EU. Deze economieën vormen de drijvende kracht voor een toename in productiviteit en groei, en daarnaast voor een kostenverlaging die leidt tot concurrentie, duurzame ontwikkeling en de verbetering van de kwaliteit van leven voor EU-burgers.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), schriftelijk. - (RO) Ik heb de motie van het Europees Parlement voor een resolutie over een oplossing voor het probleem van energiezuinigheid met behulp van de informatie- en communicatietechnologie mijn stem gegeven, omdat ik ervan overtuigd ben dat deze technologieën ons werkbare oplossingen voor dit probleem aan de hand kunnen doen.

Energiezuinigheid is een onderwerp van de grootste importantie, omdat we allemaal beseffen dat de natuurlijke reserves waaruit we onze energie betrekken gestaag slinken en op een zeker moment uitgeput zijn. Elke technologie die zich voor een grotere energiezuinigheid laat gebruiken is een aanwinst voor de maatschappij als geheel.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), schriftelijk. - (PL) De kwestie van de energiezekerheid van de Europese Unie is in dit Parlement al meerdere keren aangehaald, vooral door de vertegenwoordigers van de nieuwe lidstaten.

De crisis die in de voorbije weken heel wat lidstaten getroffen heeft, heeft ons duidelijk aangetoond hoe reëel het gevaar is dat onze gastoevoer afgesloten wordt en hoe slecht we voorbereid zijn om met de gevolgen van een dergelijke crisis om te gaan.

Europa moet eindelijk beginnen om solidair te zijn in haar denken en handelen! We moeten een gepaste transmissie-infrastructuur opbouwen, ondersteuningsmechanismen voorzien voor landen die gebrek zullen hebben aan grondstoffen en diversifiëren tussen de bronnen waaruit we de grondstoffen halen. We moeten zoeken naar alternatieve gasbronnen en een systeem creëren om energie te besparen en ons gasverbruik efficiënter te maken.

Ik ben er mij van bewust dat elk van deze punten in het verleden al meermaals aangekaart is, maar wat levert het op als we nog steeds vastzitten in de planningsfase.

Catherine Stihler (PSE), schriftelijk. - (EN) Energie-efficiëntie is van het aller grootste belang, ook voor de verwezenlijking van onze klimaatveranderingsdoelstellingen. Programma's voor energie-efficiëntie kunnen banen creëren.

- Ontwerpresolutie: (RC-B6-0066/2009)

Guy Bono (PSE), schriftelijk. - (FR) Ik heb gestemd voor deze resolutie over de terugkeer en herhuisvesting van de gedetineerden van Guantánamo Bay.

Europa kan zich mijns inziens alleen maar verheugen over het besluit van de Amerikaanse president Barack Obama om het detentiecentrum te sluiten. Een aantal van ons dringt hierop al jaren aan. Het lijkt me dan ook een goed moment om in te gaan op de oproep van de VS om met een gemeenschappelijk standpunt te komen dat strookt met de waarden van de Europese Unie.

We moeten in staat zijn om ook binnen onze eigen grenzen orde op zaken te stellen. De Europese landen die de CIA in het geheim gevangenen hebben laten overbrengen, moeten op hun beurt voor hun eigen verantwoordelijkheden worden gesteld.

Niels Busk, Anne E. Jensen en Karin Riis-Jørgensen (ALDE), schriftelijk. - (DA) De leden van de Deense partij Venstre hebben tegen punt 4 van de resolutie over de repatriëring en hervestiging van gedetineerden van Guantánamo gestemd, aangezien wij van mening zijn dat het tot de soevereine bevoegdheid van de lidstaten behoort om te besluiten al dan niet gedetineerden van Guantánamo op te vangen, mocht de Amerikaanse regering daarom vragen.

Vanzelfsprekend zijn wij er voorstander van dat de lidstaten elkaar raadplegen met betrekking tot mogelijke gevolgen voor de openbare veiligheid in de hele EU, indien lidstaten gedetineerden wensen op te vangen.

Martin Callanan (PPE-DE), schriftelijk. - (EN) Voor veel Parlementsleden werd het bestaan van de gevangenis in Guantánamo Bay een stok om Amerika mee te slaan. Ik ben zelf dankbaar dat de Verenigde Staten toch weer meer verantwoordelijkheid op zich hebben genomen dan nodig is, om Europa tegen terrorisme te beschermen.

Desalniettemin aanvaard ik dat de gevangenis in Guantánamo Bay moet worden gesloten. Dat is echter niet omdat ik vind dat gewelddadige terroristen niet opgesloten hoeven te worden, integendeel. De juridische kwesties rond het vasthouden van vijandelijke strijders moeten echter natuurlijk opgelost worden en dat kan het best worden gedaan door sluiting van Camp X-Ray.

Hoewel ik Amerika zeer bewonder en steun, moet worden gezegd dat de gevangenen van Guantánamo in de eerste plaats onder de verantwoordelijkheid van Amerika vallen en niet onder de onze. Ze zijn onder Amerikaans bevel gevangengenomen en moeten daarom vervolgd en vastgehouden worden voor vermeende misdaden tegen Amerika, krachtens Amerikaans recht en op Amerikaans grondgebied.

Ik sta niet achter het idee dat EU-lidstaten verantwoordelijkheid voor deze extreem gevaarlijke terroristen op zich moeten nemen. Ik denk echter ook niet dat de EU lidstaten moet vertellen hoe ze zich op dit punt moeten gedragen.

Ik heb mij daarom bij deze resolutie van stemming onthouden.

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) We moeten heel voorzichtig zijn bij het nemen van beslissingen zoals die welke in deze resolutie worden voorgesteld. We kunnen niet zomaar iedere uit Guantánamo vrijgelaten gevangene met open armen ontvangen. We moeten er weliswaar voor zorgen dat de ex-gedetineerden met respect worden behandeld, maar voordat we beslissingen nemen, moeten we er zeker van zijn dat er geen redelijke twijfel over hun onschuld bestaat. Als we niet heel goed opletten, kunnen ondoordachte beslissingen fataal zijn.

Chris Davies (ALDE), schriftelijk. – (EN) Hoewel ik verheugd ben over het besluit om Guantánamo te sluiten, ben ik bezorgd over de bereidheid van Europese landen tot toelating van voormalige gevangenen, die mogelijk contacten met terroristen onderhouden. Gezien het beleid van vrij verkeer van mensen binnen de EU, kunnen de acties van één Europees land gevolgen hebben voor andere Europese landen, in een tijd waarin we al kampen met complexe problemen op het gebied van terrorisme. Bovendien zijn de mogelijkheden om van terrorisme verdachte personen uit te zetten voor ons beperkt door internationale verdragen (zoals het EVRM, dat nodig moet worden herzien).

Proinsias De Rossa (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun deze resolutie, die:

- de sluiting van de gevangenis op Guantánamo Bay door president Obama en zijn andere belangrijke, bijbehorende uitvoeringsopdrachten verwelkomt;
- eraan herinnert dat de verantwoordelijkheid voor sluiting van deze gevangenis, met inbegrip van de toekomst voor zijn gevangenen, in de eerste plaats bij de Verenigde Staten ligt;
- toch de EU-lidstaten oproept, in de geest van een eerlijke en humane behandeling voor iedereen en het versterken van het internationaal recht, om positief te reageren op verzoeken van de Verenigde Staten om te helpen met herhuisvesting van gevangenen uit Guantánamo Bay binnen de Europese Unie.

Ik ben echter zeer bezorgd over berichten dat de regering Obama de praktijk van uitlevering zal handhaven.

Edite Estrela e Armando França (PSE), schriftelijk. – (PT) Wij hebben onze steun verleend voor de gezamenlijke ontwerp-resolutie van het Europees Parlement over de mogelijkheid tot repatriëring en hervestiging van gedetineerden van Guantánamo die nooit in staat van beschuldiging zijn gesteld omdat de samenwerking van de Europese Unie onzes inziens essentieel is om het internationaal recht en de eerbiediging van de mensenrechten te versterken en te waarborgen dat de gedetineerden van Guantánamo een rechtvaardige en onpartijdige behandeling krijgen.

Daarom zijn wij van oordeel dat de andere lidstaten een voorbeeld moeten nemen aan het initiatief en de bereidheid van de Portugese regering om met de Amerikaanse regering samen te werken bij het proces van sluiting van het detentiecentrum van Guantánamo. Wij moeten de Verenigde Staten ondersteunen bij de oplossing van dit ingewikkelde probleem, onder eerbiediging van de mensenrechten en met inachtneming van de regels van het internationaal recht.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Ik heb tegen deze gezamenlijke ontwerp-resolutie gestemd. Gelet op overwegingen D (derde streepje) en F vind ik het onaanvaardbaar dat de EU haar lidstaten aanspoort de nodige voorbereidingen te treffen om uit Guantánamo vrijgelaten gedetineerden op te nemen naar aanleiding van een onverstandig, demagogisch advies van de Portugese minister van Buitenlandse Zaken.

Wij mogen in geen geval aanvaarden dat de lidstaten van de EU gevangenen opnemen die als een “potentieel gevaar” (overweging D) worden beschouwd, en wij mogen niet vergeten dat 61 voormalige gedetineerden na hun vrijlating bij terrorisme betrokken zijn geweest (overweging F).

Aangezien het onmogelijk is om met zekerheid te bepalen wie al dan niet een potentieel gevaar vormt, spreekt het vanzelf dat het voorzorgsbeginsel niet alleen in het kader van REACH moet worden toegepast.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Ofschoon de gezamenlijke ontwerpresolutie een aantal positieve elementen bevat, met name de verklaring dat “de hoofdverantwoordelijkheid voor het gehele proces van sluiting van het detentiecentrum van Guantánamo Bay en de toekomst van de gevangenen bij de Verenigde Staten ligt”, voorziet zij niet in een duidelijk afgebakende Europese benadering van deze uitermate ernstige humanitaire situatie.

Zoals wij al eerder hebben benadrukt, zijn wij gekant tegen elke overeenkomst tussen landen of tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie waarmee de “overdracht van gevangenen van Guantánamo” wordt geregeld. Anderzijds sluiten wij niet uit dat vrije beslissingen en verzoeken van afzonderlijke burgers, met name om asiel in Portugal, in overweging kunnen worden genomen onder eerbiediging van de nationale soevereiniteit, de grondwet van de Portugese Republiek en het internationaal recht.

De resolutie schiet echter op de volgende punten tekort:

- zij veroordeelt de nieuwe Amerikaanse regering niet voor het feit dat zij de aanhouding en het illegaal vervoer van burgers niet ter discussie heeft gesteld; en

- zij rept met geen woord van de noodzaak om de volledige waarheid over de namens de zogeheten “oorlog tegen het terrorisme” begane schendingen van het internationaal recht en de mensenrechten aan het licht te brengen, met inbegrip van de verantwoordelijkheden van de regeringen van de verschillende lidstaten van de EU met betrekking tot het gebruik van het luchtruim en het grondgebied van hun landen voor de opsluiting en het vervoer van illegaal vastgehouden gedetineerden.

Ona Juknevičienė (ALDE), schriftelijk. – (LT) Ik feliciteer de president van de VS, Barack Obama, van harte met zijn beslissing om te beginnen met de sluiting van het detentiecentrum van Guantánamo Bay, waarin ik hem steun. Dit is een belangrijke stap in de richting van een nieuw begin van het VS-beleid. Ik ben zeker dat alle EU-lidstaten deze VS-beleidslijnen zullen steunen en gehoor zullen geven aan de oproep van president Obama tot samenwerking of hulp bij het oplossen van de kwestie van vrijgelaten gevangenen, als hij daarom vraagt. Ik heb echter tegen het artikel uit de resolutie gestemd waarin de lidstaten wordt verzocht “zich op te maken voor de opvang van Guantánamo-gevangenen”, omdat ik vind dat elk land in de Gemeenschap onafhankelijk over deze kwestie zou moeten beslissen. Ik twijfel er niet aan dat elk van hen, wanneer het met een concreet geval wordt geconfronteerd, positief zal reageren en de Amerikaanse regering steun zal bieden. Dat zal echter het resultaat zijn van hun eigen keuze, welwillendheid en respect voor humanitaire en internationale rechtsnormen.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De Europese afgevaardigden van de Communistische Partij van Griekenland hebben tegen de gezamenlijke resolutie van de fracties van het Europees Parlement gestemd en vragen om de onmiddellijke vrijlating van alle willekeurig door de VS gearresteerden gevangenen in Guantánamo, en tevens om de onmiddellijke en definitieve sluiting van de basis die de VS eveneens illegaal, tegen de wil van het Cubaanse volk en de Cubaanse regering in stand houden op Cubaans grondgebied.

In de resolutie wordt echter aangedrongen op “eerlijke processen” voor al degenen voor wie volgens de VS belastend bewijsmateriaal bestaat, en worden de EU-lidstaten, in het kader van de samenwerking tussen de EU en de VS in de strijd tegen terrorisme, uitgenodigd gevangenen over te nemen en in hun eigen gevangnissen te stoppen. Het feit dat wordt ingestemd met processen tegen en veroordeling van deze gevangenen is een pure bespotting en een bewijs van medeplichtigheid. Het is immers bekend dat deze gevangenen middeleeuwse martelingen hebben moeten ondergaan. Hoe geloofwaardig zijn bijgevolg dergelijke inlichtingen na zoveel jaar onmenselijke hechtenis?

De plechtigheden en de woorden van welkom aan het adres van Obama creëren illusies onder de volkeren wat de politiek van het imperialisme betreft. Wat het onderhavige thema betreft wordt er met het Guantánamo-decreet voor gezorgd dat de VS de mogelijkheid behouden om “verdachten van terrorisme te ontvoeren” en naar geheime gevangnissen over te brengen.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), schriftelijk. – (DE) Ik heb voor de gezamenlijke ontwerpresolutie van het Europees Parlement over de terugkeer en herhuisvesting van de gedetineerden van Guantánamo Bay gestemd, omdat

ik de herhuisvesting van Guantánamo-gevangenen in de lidstaten van de EU toejuich. Veel EU-lidstaten zijn medeschuldig aan wat zich in Guantánamo Bay heeft afgespeeld, bijvoorbeeld doordat ze toestemming gaven om met illegale gevangentransporten over hun grondgebied te vliegen.

Toch bevat het verslag enkele punten die het niet eenvoudig maken om voor het verslag te stemmen:

De martelpraktijken in Guantánamo, met name schijnverdrinking, worden niet expliciet als foltering aangemerkt, maar als “harde ondervragingstechnieken (...) die neerkomen op foltering en wrede, onmenselijke of vernederende behandeling”.

De amendementen van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links en de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, waarin werd gevraagd om sluiting van alle geheime detentiefaciliteiten, een recht op herstel voor de slachtoffers en een onderzoek naar de mensenrechtenschendingen in samenhang met Guantánamo Bay, zijn stuk voor stuk verworpen.

Luís Queiró (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Uit de moeilijkheden die Europa ondervindt om een afdoend antwoord te geven op de beslissing tot sluiting van Guantánamo blijkt dat er een diepe kloof bestaat tussen onze intenties, die stoelen op deugdelijke beginselen, en de realiteit, die bol staat van de problemen.

De sluiting van Guantánamo is goed nieuws, als feit op zich en ook als symbool. Het biedt echter geen antwoord op het probleem waarvoor het detentiecentrum destijds is opgericht – en dat het uiteindelijk niet heeft kunnen oplossen – namelijk de vraag hoe wij moeten omgaan met de huidige bedreiging van de nationale en internationale veiligheid, aangezien die niets meer te maken heeft met de traditionele vijandelijke strijders voor wie het internationaal recht is uitgedacht en vastgesteld.

In plaats van hun samenwerking te richten op de eventuele opname van voormalige gevangenen van Guantánamo – een maatregel die wellicht noodzakelijk is maar waarbij een aantal beperkingen in acht moet worden genomen – zouden Europa, de Verenigde Staten en de internationale gemeenschap beter de handen ineen kunnen slaan om een stabiele en duurzame juridische oplossing uit te werken voor de uitdaging waarmee de internationale terroristen ons confronteren. Anders zal op Guantánamo een andere slechte oplossing volgen.

Met betrekking tot de opname van voormalige gedetineerden moeten we er niet alleen op toezien dat coördinatie op Europees niveau gewaarborgd is, maar is het bovendien raadzaam om geen voormalige gevangenen op te nemen aan wie in andere omstandigheden geen visum zou worden verleend op grond van veiligheidsredenen. Kortom, wij moeten blijk geven van enerzijds goede wil en anderzijds voorzichtigheid.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb tegen de gezamenlijke ontwerpresolutie over de repatriëring en hervestiging van de gedetineerden van Guantánamo gestemd. Ik ben er met name sterk van overtuigd dat de verantwoordelijkheid voor het gehele sluitingsproces van de detentiefaciliteit van Guantánamo en de toekomst van de gedetineerden volledig en alleen in handen van de Verenigde Staten ligt.

Bovendien ben ik het niet eens met de bewering in de resolutie dat de verantwoordelijkheid voor de naleving van het internationaal recht en de fundamentele rechten bij alle democratische landen ligt, in het bijzonder bij de Europese Unie. We kunnen ons niet mengen in een kwestie waar alleen de regering van de Verenigde Staten bevoegdheid voor heeft. Kortom, om bovengenoemde redenen ben ik het niet eens met de toelating van Guantánamo-gedetineerden tot de EU.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Alle EU-lidstaten moeten meehelpen om de sluiting van de gevangenis van Guantánamo Bay mogelijk te maken. We kunnen de Amerikanen niet verzoeken om deze plek te sluiten, wat de nieuwe president nu doet, als we niet ook enige verantwoordelijkheid op ons kunnen nemen.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb de beslissing van Barack Obama om de gevangenis in Guantánamo Bay te sluiten toegejuicht. Tijdens zijn verkiezingscampagne had Obama reeds onderstreept dat het sluiten van deze beruchte gevangenis een van zijn prioriteiten zou zijn.

De kwestie van de terugkeer en overplaatsing van de gevangenen van Guantánamo kan een teken zijn van een belangrijke koerswijziging van het beleid van de VS in de goede richting, namelijk in de richting van respect van de grondrechten, de mensenrechten en het internationale recht. Nu moeten alle gedetineerden terecht worden. Als zij schuldig bevonden worden, moeten zij hun straf uitzitten in een gevangenis in de Verenigde Staten. Degenen die niet in beschuldiging gesteld zijn en die vrijwillig akkoord gaan met een overplaatsing, moeten zo snel mogelijk naar hun land van herkomst teruggestuurd worden. Gevangenen

die omwille van het risico op foltering of vervolging niet naar hun land van herkomst teruggestuurd kunnen worden, moeten het recht krijgen om in de Verenigde Staten te blijven, waar ze humanitaire bescherming en schadevergoeding moeten krijgen. Momenteel verblijven er ongeveer 242 gedetineerden in Guantánamo. Sommigen verblijven er enkel omdat ze geen veilig land hebben om naar terug te keren. Deze mensen zijn nooit in staat van beschuldiging gesteld.

De strijd tegen het terrorisme is en blijft een van de prioriteiten van het buitenlandse beleid van zowel de Europese Unie als de Verenigde Staten. We moeten echter duidelijk benadrukken dat deze strijd altijd hand in hand moet gaan met respect voor de grondrechten en de beginselen van de rechtsstaat.

9. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 13.20 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: MECHTILD ROTHE

Ondervoorzitter

10. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering

(De notulen van de vorige vergadering worden goedgekeurd)

Nils Lundgren (IND/DEM). – *(EN)* Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag het woord vragen voor een beroep op het Reglement en verwijs naar artikel 142, lid 2, onder a) en b), over de verdeling van de spreektijd. Toen we het gisteren hier in het Parlement over Guantánamo hadden, werden ik en enkele andere sprekers meedogenloos onderbroken toen we onze spreektijd met luttele seconden hadden overschreden. Die hardvochtige aanpak kwam van de heer Pöttering en de heer Siwiec, de ondervoorzitter die hem later in de middag verving.

De heer Schulz, de leider van de socialistische fractie, kreeg echter toestemming van de heer Pöttering om met meer dan een minuut over zijn spreektijd heen te gaan. Ik zou er niet over piekeren om te insinueren dat dit was omdat de heer Pöttering en de heer Schulz vrienden zijn – *alte Kameraden*, zoals je in het Duits zou zeggen – maar ik zie wel een terugkerend patroon. Collega's van grote fracties die de politieke boodschap verkondigen die het voorzitterschap graag wil horen, worden zeer mild bejegend. Collega's van kleinere fracties die niet de politieke boodschap verkondigen die het voorzitterschap graag wil horen, worden zeer bot bejegend. Dat is een schending van het Reglement, waarin duidelijk wordt omschreven hoe de spreektijd moet worden verdeeld.

Ik wil de heer Pöttering en al zijn ondervoorzitters eraan herinneren –

(Spreker wordt er door de Voorzitter op gewezen dat hij zijn spreektijd heeft overschreden).

Ik ben hierheen gezonden om op te komen voor het subsidiariteitsbeginsel en de soevereiniteit van de lidstaten, en de Voorzitter en de ondervoorzitters van dit Parlement hebben geen enkel recht om te proberen 15 procent van de Zweedse kiezers het zwijgen op te leggen.

De Voorzitter. – Mijnheer Lundgren, ik ontnem u nu het woord. U hebt uw spreektijd met meer dan de helft overschreden. Ik heb kennis genomen van uw betoog. Volgens mij begrijpt iedereen wat u bedoelt.

Nils Lundgren (IND/DEM). – *(EN)* Mevrouw de Voorzitter, mag ik u erop wijzen dat dit de heer Schulz niet zou zijn overkomen? Hij zou niet door u zijn onderbroken. Dat is het grote verschil. U bewijst hiermee echter mijn gelijk. Dank u zeer.

De Voorzitter. – Mijnheer Lundgren, volgens mij vergist u zich. Uw opmerkingen zullen in de notulen worden opgenomen. Het Bureau moet zich absoluut buigen over dit verschil in behandeling, die ten dele afhangt van de beschikbare tijd.

11. Kosovo (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over Kosovo.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, we discussiëren vandaag over Kosovo tegen de achtergrond van een zeer gedetailleerd verslag van de heer Lagendijk, de rapporteur, natuurlijk in samenhang met verklaringen van de Commissie en de Raad.

In dit geval heeft de rapporteur geen officiële spreektijd en dat vind ik een slechte zaak. Als de rapporteur alleen het initiatiefverslag zou presenteren op maandagavond, zou hij vier minuten hebben. Ik vind dat niet juist. Ik zou het Bureau dan ook willen vragen om te overwegen of iemand die echt maandenlang werkzaam is geweest als rapporteur van de Commissie buitenlandse zaken, niet ook officieel spreektijd zou moeten krijgen.

Nu heeft mevrouw Kallenbach hem haar minuut gegeven uit een gevoel van solidariteit met een collega van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie. Misschien is het mogelijk, mevrouw de Voorzitter, als dat in uw macht ligt, om mevrouw Kallenbach een minuut te geven bij de *catch the eye*-procedure. Ik wil u echter vragen om dit nog eens goed te overdenken. We moeten voor dit soort zaken een andere regeling zien te vinden.

De Voorzitter. - U hebt gelijk, we moeten naar het fundamentele probleem kijken. In dit specifieke geval raad ik mevrouw Kallenbach aan een minuut te vragen onder de *catch-the-eye*-procedure omdat dit de zaken veel eenvoudiger maakt.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij met deze gelegenheid om de balans op te maken van de laatste ontwikkelingen in Kosovo. Over twee weken – op 17 februari 2009 – viert Kosovo één jaar onafhankelijkheid, en dit debat komt bepaald op een goed moment. Sinds zijn onafhankelijkheidsverklaring heeft Kosovo een grondwet aangenomen en is het met een volledig nieuw juridisch en institutioneel kader gekomen. De onafhankelijkheidsverklaring heeft voor een nieuwe situatie gezorgd en de internationale gemeenschap en met name de EU voor nieuwe uitdagingen gesteld.

Dat de lidstaten verschillend op de onafhankelijkheidsverklaring hebben gereageerd, ondermijnt geenszins de algehele beleidsdoelstellingen van de Unie. Het blijft ons streven om de economische en politieke ontwikkeling van Kosovo te steunen binnen de algehele doelstelling om een duurzame stabiliteit voor de Balkan als geheel te garanderen.

In het geval van Kosovo betekent dat dat we met name bijdragen aan het versterken van de rechtsorde, de eerbiediging van de mensenrechten en de bescherming van minderheden, en ook dat we de economische ontwikkeling stimuleren en ons inzetten voor de bescherming van Kosovo's rijke culturele en religieuze erfgoed.

Het betekent ook dat we naar Kosovo blijven kijken binnen het bredere kader dat voor de Westelijke Balkan is vastgesteld tijdens de Top van Thessaloniki in 2003. Bij die gelegenheid is als beleidsdoel vastgesteld om steun te verlenen aan een Europees perspectief voor alle landen van de Westelijke Balkan en dat is daarna opnieuw bevestigd, het meest recent tijdens de bijeenkomst van de Raad op 8 december 2008.

Dat we aan dit streven werken, blijkt uit de snelle benoeming begin vorig jaar van Pieter Feith als speciale vertegenwoordiger van de EU. Hij is gestationeerd in Priština en u zult zeer binnenkort de kans hebben om hem in de Commissie buitenlandse zaken te ontmoeten. Hij en zijn team hebben als taak om ter plaatse waardevolle steun te bieden bij ons streven om met elkaar onze politieke doelstellingen te verwezenlijken.

Iets korter geleden, begin december 2008, is het mandaat begonnen van EULEX, de tot op heden meest ambitieuze civiele missie van het Europees veiligheids- en defensiebeleid. Het belangrijkste doel van EULEX is om de Kosovaarse autoriteiten te helpen en te steunen op het gebied van de rechtsorde, met name bij het ontwikkelen van een bestuurlijke structuur voor politie, justitie en douane.

De uitdaging waar we de komende maanden voor staan zal voornamelijk zijn om onze inzet in Kosovo te intensiveren, vooral door EULEX volledig in werking te stellen. We zijn realistisch genoeg om te beseffen dat 2009 een jaar vol moeilijkheden en obstakels zal zijn.

De Kosovaarse instellingen zullen ook flink op de proef worden gesteld bij het uitvoeren van hun taak om een stabiel multi-etnisch en democratisch Kosovo te ontwikkelen. De hulp van de internationale gemeenschap is cruciaal, wil Kosovo erin slagen om volledig in de rest van de regio te integreren.

De Commissie heeft aangekondigd dat zij later dit jaar een onderzoek zal presenteren waarin wordt gekeken naar manieren om de politieke en sociaaleconomische ontwikkeling van Kosovo te bevorderen. De Raad juicht dit toe. Het moet nieuwe mogelijkheden bieden en voortbouwen op wat er al is bereikt, met inachtneming van onze ervaringen in de komende maanden.

De situatie in het noorden van Kosovo zal de komende maanden zeker moeilijk blijven en speciale aandacht vergen. De recente uitbarstingen van etnisch geweld in Mitrovica begin januari van dit jaar waren potentieel gevaarlijk, maar zijn de kop in gedrukt. Het is bijzonder bemoedigend dat de autoriteiten in Priština redelijk beheerst zijn opgetreden. Zulke incidenten herinneren ons echter voortdurend aan het aanhoudende risico van destabilisatie aldaar. We zullen vooral de situatie in het noorden van het land nauwlettend in de gaten blijven houden.

Het voorzitterschap is dankbaar voor de aanhoudende belangstelling vanuit het Parlement en voor uw steun voor de rol van de Unie in de regio. Ik ben met name verheugd over het voorstel voor een resolutie dat tijdens deze vergaderperiode is ingediend. Het is bemoedigend dat het Parlement zijn brede steun kan geven aan onze werkzaamheden in de regio en aan het streven van de Unie om bij te dragen aan de stabiliteit van Kosovo binnen de regio als geheel.

Dit voorzitterschap wil u graag op de hoogte houden, zowel via regelmatige discussies hier in het Parlement als via gedetailleerdere informatieverstrekking via de commissies. We plannen dit voorjaar verschillende activiteiten. Zo is de Gymnich-bijeenkomst eind maart gewijd aan de Westelijke Balkan. Ik weet ook dat Pieter Feith volgende week een ontmoeting heeft met de Commissie buitenlandse zaken. Hij zal u uitvoerig kunnen inlichten over de laatste ontwikkelingen ter plaatse.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, slechts één jaar na de onafhankelijkheidsverklaring is de situatie in Kosovo, en de gehele regio van de Westelijke Balkan, ondanks enkele incidenten over het algemeen stabiel en onder controle.

De Europese Unie is op steeds concretere wijze in Kosovo aanwezig en neemt geleidelijk aan de taken van de Verenigde Naties over. De speciale vertegenwoordiger van de EU houdt verblijf in Priština, en EULEX, de EU-missie voor rechtshandhaving, wordt in heel Kosovo doorgevoerd en zal eind maart volledig operationeel zijn.

Een stabiel en multi-etnisch Kosovo heeft hoge prioriteit voor de Europese Unie. Kosovo kan het beste in Europa integreren door een democratische en multi-etnische samenleving op te bouwen, waarin de rechtsorde volledig wordt geëerbiedigd, door vreedzaam samen te werken met zijn buurlanden en door een bijdrage te leveren aan de regionale en de Europese stabiliteit. Hieronder vallen verstrekkende maatregelen om alle bevolkingsgroepen in Kosovo een veilige toekomst te bieden, waardoor een basis wordt gelegd voor een duurzame economische en politieke ontwikkeling.

Het voortgangsverslag van de Commissie van november 2008 werd door de autoriteiten beschouwd als een objectieve en deugdelijke evaluatie van wat er was bereikt en de uitdagingen die voor ons liggen. De Kosovaarse autoriteiten zijn bereid om met de Commissie samen te werken om deze uitdagingen aan te gaan. Via het instrument voor pretoetredingssteun (IPA) ontvangt Kosovo een aanzienlijke som aan steungelden als onderdeel van de toezegging van 1,2 miljard euro die tijdens de donorconferentie van juli 2008 is gedaan.

In 2008 werden in Kosovo via het instrument voor pretoetredingssteun projecten ter waarde van 185 miljoen euro gesteund, driemaal zoveel als in het jaar ervoor. In 2009 wijzen we nog eens 106 miljoen euro toe. Het beheer van deze steungelden is de exclusieve verantwoordelijkheid van het verbindingsbureau van de Commissie in Priština, dat nu volledig operationeel is, inclusief alle relevante controlesystemen, en dat de taken overneemt van het Europees Agentschap voor de wederopbouw.

De Commissie is blij met de ontwerpresolutie waarover vandaag in het Europees Parlement wordt gesproken. Hierin komen diverse zaken aan de orde die we van cruciaal belang vinden, zoals het behoud van het culturele erfgoed van Kosovo, het vergroten van de capaciteit van het openbaar bestuur, een betere integratie van alle bevolkingsgroepen, het belang van multi-etnisch onderwijs en de situatie van Roma-gezinnen in met lood verontreinigde vluchtelingenkampen in het noorden.

De Commissie neemt al deze zaken zeer serieus. Misschien kan ik over alle punten even iets zeggen.

Vanaf 2004 financiert de Commissie de wederopbouw van religieus en cultureel erfgoed – voor het programma is een budget van 10 miljoen euro beschikbaar – in nauwe samenwerking met de Raad van Europa. In 2008 en 2009 gaat deze financiering door, met nog eens 2,5 miljoen euro extra voor verdere projecten. We beschouwen dit als een zeer belangrijk verzoeningsaspect en we hebben de oprichting gesteund van de database van het culturele erfgoed van Kosovo. Ook begraafplaatsen kunnen ervoor in aanmerking komen, zodat ze waardig kunnen worden hersteld en behouden.

Ik wil graag het Europees Parlement bedanken voor het extra bedrag van 3 miljoen euro in de EU-begroting van 2008 voor de wederopbouw van het culturele erfgoed in de door de oorlog getroffen gebieden op de Westelijke Balkan. De Commissie heeft de helft van dit bedrag –1,5 miljoen euro – toegewezen aan Kosovo, dat aan een gezamenlijk project met het ministerie van Cultuur in de multi-etnische plaats Prizren wordt besteed.

We zijn dankbaar voor het extra bedrag dat ook in de begroting van dit jaar voor dit soort projecten is opgenomen. In het kader van het instrument voor pretoetredingssteun van 2007 voert de Commissie projecten uit om de terugkeer en herintegratie van verdreven of gevluchte inwoners van Kosovo te vergemakkelijken. Hiermee is een totaalbedrag van 3,3 miljoen euro gemoeid. We hebben hiervoor nog meer geld uitgetrokken: 4 miljoen euro in het kader van het instrument voor pretoetredingssteun van 2008 en 2 miljoen euro in het kader van het instrument voor pretoetredingssteun van 2009. Met dit geld zal ook de lokale capaciteit om repatrianten weer op te nemen in de lokale sociaaleconomische structuur versterkt worden.

Ook gendergelijkheid staat hoog op onze agenda. De Commissie heeft het Nationaal Bureau voor gendergelijkheid in Kosovo technische ondersteuning gegeven. Via het Europees Instrument voor democratie en mensenrechten hebben we ook de activiteiten van diverse lokale ngo's die actief zijn op het gebied van de gendergelijkheid en vrouwenrechten, ondersteund.

Voor wat betreft de versterking van de capaciteit van het openbaar bestuur houdt de Commissie toezicht op de tenuitvoerlegging van de hervormingsstrategie en het actieplan voor het openbaar bestuur in Kosovo. We hebben er bij de autoriteiten op aangedrongen om zo snel mogelijk de ambtenarenwet aan te nemen. Door onze betrokkenheid bij het opzetten van een regionale opleiding voor het openbaar bestuur werken we ook samen met Kosovo's Instituut voor het openbaar bestuur. Er is speciale aandacht voor het ministerie van Lokaal Bestuur via een steunproject van bijna 1 miljoen euro.

De Commissie vervult een actieve rol bij de hervorming van het onderwijsstelsel in Kosovo. We geven uitgebreide financiële steun. Deze is erop gericht om zowel de materiële omstandigheden als de kwaliteit van het onderwijs op primair, secundair en tertiair niveau en van het beroepsonderwijs te verbeteren en om de multiculturele aspecten te versterken als basisvoorwaarde voor verzoening.

Na de donorconferentie van juli werd er door de Wereldbank een multidonor-trustfonds in het leven geroepen voor de bredere sociale sector, waaronder onderwijs. Met 5 miljoen euro levert de Commissie een van de grootste bijdragen aan het fonds. De totale EU-steun voor het onderwijs in Kosovo over de periode 2006-2010 bedraagt 30,5 miljoen euro. Wij zullen de opening van een multi-etnische Europese universiteit steunen zodra alle betrokken lokale partijen het ermee eens zijn om van dit streven en duurzaam project te maken.

De situatie van Roma-gezinnen in met lood verontreinigde vluchtelingenkampen in het noorden is een zeer zorgwekkende zaak. De Commissie helpt actief mee om een spoedige en duurzame oplossing te zoeken die voor allen aanvaardbaar is. We hebben alle partijen herhaaldelijk opgeroepen om er geen politieke zaak van te maken en om de belangen van de Roma-gezinnen voorop te stellen.

Tot slot profiteert Kosovo ook van onze meerlandenprogramma's voor de Westelijke Balkan en Turkije, waarmee het proces van registratie van de Roma bij de burgerlijke stand wordt gefinancierd. Onze steun voor de Roma in Kosovo betreft ook onderwijs. Samen met de Raad van Europa steunen we kwaliteitsonderwijs voor Roma-kinderen, ook in hun moedertaal.

Volgens mij sluit dit allemaal heel goed aan bij uw voorstellen. Ik dank u allen hartelijk voor uw aandacht en zie uw vragen met belangstelling tegemoet.

Doris Pack, *namens de PPE-DE-Fractie*. - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de rapporteur en de schaduwrapporteur feliciteren, omdat ik geloof dat we samen een zeer goede resolutie hebben opgesteld.

Deze resolutie doet een beroep op de Raad en de Commissie om ervoor te zorgen dat er actie wordt ondernomen in Kosovo, dat EULEX gezamenlijk actie onderneemt met de hoge vertegenwoordiger van de EU en dat er synergetische effecten worden gecreëerd in het belang van het economische en sociale leven van Kosovo dat echt moet worden verbeterd.

De EULEX-missie moet er ook voor zorgen dat de rechtszaken die daar al jarenlang op een proces wachten, eindelijk ter hand genomen en afgehandeld worden. Er zijn nog zoveel gruweldaden onopgelost en onberecht. De strijd tegen corruptie in Kosovo is ook belangrijk, want er lopen nog steeds veel criminelen ongestraft rond.

Behalve aan de zaken die we al hebben gehoord, moet de Europese Unie er ook over nadenken om niet alleen op grote schaal actie te ondernemen, maar ook om meer te focussen op het dagelijkse leven van de mensen en de mogelijkheden voor lokale projecten met mensen van daar. Dat werk is heel belangrijk.

We moeten een beroep doen op de regering in Kosovo om nu echt te beginnen met de praktische implementatie van haar grondwet, die het plan van Matti Ahtisaari omvat. De mensen in Kosovo moeten in hun dagelijkse leven merken dat ze daar allemaal samen wonen. Serviërs, Albaniërs en alle andere minderheden in Kosovo moeten worden beschouwd als burgers met gelijke rechten.

De regering van Kosovo moet ook werk maken van haar decentralisatieprogramma. Ik ben uiteraard groot voorstander van een multi-etnisch, Europees college, dat eveneens een gemeenschappelijk instelling zou zijn, naast de Universiteit van Priština en de Universiteit van Mitrovica, die focust op een gezamenlijke toekomst.

Verder zou ik willen dat Servië zich eindelijk realiseert dat de Serviërs in Kosovo niet aangemoedigd willen worden om niet deel te nemen aan de regering. Ze moeten in staat worden gesteld om deel te nemen aan de regering, aan het parlementaire werk en aan de maatschappij. Alleen op deze manier kan Kosovo welvaren.

Csaba Sándor Tabajdi, *namens de PSE-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik spreek hier namens de socialistische fractie in het Europees Parlement. De toestand in Kosovo begint nu inderdaad te verbeteren. We zijn het Tsjechisch voorzitterschap en de Commissie dankbaar voor de goede samenwerking. Ik sluit me aan bij mevrouw Pack, omdat ook ik meen dat de EULEX-missie een grote uitdaging inhoudt voor het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid – één van de grootste uitdagingen in de hele geschiedenis van de Europese Unie als rechtsgemeenschap.

Het is een goede zaak dat er al een rechtsgrond bestaat. Ik verwijs dan naar de verklaring van de voorzitter van de Veiligheidsraad, die bij de Servische regering goed is gevallen. China en Rusland, die tot dan toe elke oplossing van het geschil hadden verworpen, hebben met deze verklaring stilzwijgend ingestemd.

Het is van fundamenteel belang dat EULEX goed samenwerkt met alle partijen die in Kosovo een rol spelen. We moeten ons ervoor hoeden de fouten van MINUK te herhalen; die missie heeft veel geld verspild en de mensen in Kosovo van zich vervreemd. Het is dus heel belangrijk dat we precies duidelijk maken hoe de bevoegdheden verdeeld zijn tussen de regering en het Parlement van Kosovo aan de ene kant, en EULEX aan de andere kant.

We kunnen geen verantwoordelijkheid aanvaarden voor de wijze waarop Kosovo zich verder ontwikkelt. De aanwezigheid van EULEX is vooral van belang om verdeling van dit grondgebied te voorkomen. Tot slot is het voor de minderheden van fundamenteel belang dat alle bepalingen van de grondwet volledig worden nageleefd, overeenkomstig het plan-Ahtisaari.

Johannes Lebech, *namens de ALDE-Fractie*. – (DA) Mevrouw de Voorzitter, ten eerste wil ik uitdrukking geven aan mijn grote tevredenheid over de ontwerp-resolutie en de heer Lagendijk bedanken voor zijn uitstekende werk. Het resultaat is een evenwichtige en doelgerichte tekst die alle essentiële probleemkwesities behandelt. Met deze resolutie zenden wij vanuit het Europees Parlement vooral een signaal uit naar de bevolking van Kosovo en de bevolkingen van de overige landen in de Westelijke Balkan om hen te laten weten: "Jullie zijn niet vergeten, jullie maken deel uit van Europa". Dit is niet slechts een lege intentieverklaring zonder reële betekenis. De rechtshandavingsmissie van de Europese Unie in Kosovo (EULEX), de meest omvangrijke missie onder het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid tot nu toe, is reeds van start gegaan. Het is een goede zaak dat de missie door de Verenigde Naties wordt gesteund en dat de missie het hele land beslaat.

Met onze resolutie ondersteunen wij vanuit het Europees Parlement Kosovo in deze missie. Verder noemen we gebieden waarop de EU-lidstaten Kosovo kunnen helpen. Dit geldt in het bijzonder voor steun bij de opbouw van het openbaar bestuur, onderwijsprojecten en de versterking van het maatschappelijk middenveld. Waar wij op aspecten wijzen waarin de leiders van Kosovo zich nog moeten verbeteren, bijvoorbeeld met betrekking tot de bescherming van minderheden, doen wij dat omdat we het voornemen om Kosovo bij te staan in zijn pogingen om een democratische samenleving te creëren, zeer ernstig nemen. Daarmee bedoelen wij een democratische samenleving met respect voor minderheden en vreedzame co-existentie met de buurlanden. Dit is niet alleen van belang voor de toekomst van Kosovo, maar ook voor de toekomst van de gehele Balkan en geheel Europa. Er moet nog een lange en moeilijke weg afgelegd worden. Er is maar één weg en die weg gaat in de richting van de EU en in de richting van de algehele integratie van zowel Kosovo als de rest van de Westelijke Balkan in de Europese samenwerking.

Ryszard Czarnecki, *namens de UEN-Fractie.* – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de geboorte van de nieuwe staat in Kosovo bracht een erfzonde met zich mee. Onder de Servische minderheid in Kosovo en Metohija en ook in Servië zelf heerst namelijk het gevoel dat deze nieuwe staat net als de hele moslimgemeenschap tegen de Serviërs gericht is. Dit moet wel invloed hebben op de betrekkingen tussen Belgrado en Pristina en zeker ook op de betrekkingen tussen de Kosovaren en de Serven uit de etnisch-Servische enclaves.

Als het recht op eigen cultuur, onderwijs en geloof van de Servische minderheid niet nageleefd wordt, zal dit niet enkel de bilaterale betrekkingen tussen Kosovo en Servië en ruimer gezien met de hele Balkan bemoeilijken, maar zeker ook de weg van Pristina naar het lidmaatschap van de Europese Unie verlengen.

Ik ga akkoord met hetgeen de vorige spreker, Parlementslid Lebecz zei. De regering van dit land moet begrijpen dat het naleven van de rechten van de minderheid een Europese norm is. We moeten hier toezicht op houden en onze partners in Kosovo nauwkeurig controleren.

Joost Lagendijk, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – Het heeft bijna een jaar geduurd voordat EULEX in staat was om haar oorspronkelijke mandaat uit te voeren. Het is goed om er vandaag nog even aan te herinneren hoe dat oorspronkelijke mandaat eruitzag.

Het mandaat hield in dat EULEX, zoals gezegd de grootste Europese missie tot nu toe, zich zou ontplooiën, actief zou zijn in heel Kosovo, ten noorden en ten zuiden van de rivier de Ibar. Het betekende ook dat EULEX de leiding zou nemen op drie gebieden: douane, politie en rechtspraak en - heel belangrijk - dat er geen - ik onderstreep - géén onduidelijke relatie zou ontstaan tussen EULEX aan de ene kant en UNMIK, de VN-organisatie, aan de andere kant. Laat staan dat EULEX actief zou worden en dit ertoe zou leiden dat het land eigenlijk in tweeën zou worden opgedeeld, tussen het noorden en het zuiden. Dat was allemaal niet de bedoeling.

Heel lang leek het erop dat het oorspronkelijke mandaat niet zou kunnen worden uitgevoerd vanwege de bekende blokkade in de Veiligheidsraad. Eigenlijk ziet het er pas sinds november vorig jaar naar uit dat het gaat lukken. Het is dan ook goed nu - twee, drie maanden nadat men werkelijk is begonnen - te zien dat het werkt of, laat ik voorzichtig zijn, dat het lijkt te werken.

De Kosovaarse politie is blij met de prima samenwerking met de mensen van EULEX. De douane functioneert eindelijk weer, ook en vooral in het noordelijke gedeelte van Kosovo, met name bij die douaneposten die vorig jaar nog door Kosovo-Serviërs werden platgebrand. Eindelijk is er een begin gemaakt met het aanpakken van de achterstand in een hoop rechtszaken op het gebied van interetnisch geweld en corruptie, hetgeen nog een keer laat zien dat de activiteiten van EULEX in het belang zijn van alle gemeenschappen, niet alleen van de Albaniërs en niet alleen van de Serviërs.

Wat ik werkelijk hoop is dat deze ontwikkeling van EULEX in de laatste paar maanden zich op een positieve manier voortzet. Ik hoop ook werkelijk dat Servië, dat Belgrado inziet dat de huidige manier van constructief samenwerken met de Europese Unie veel en veel effectiever is dan blijven proberen de geschiedenis te herschrijven. Ik hoop ook en vooral dat de Kosovaarse autoriteiten eindelijk erin slagen om die grote stapel problemen die er nog steeds is, op te lossen. Eindelijk eens een aanpakken van de corruptie en van de georganiseerde criminaliteit die nog veel en veel te sterk aanwezig in Kosovo is. Eindelijk het zorgen voor energievoorziening op een duurzame manier, gebaseerd op de EU-regelgeving, en eindelijk het van de grond tillen van de Kosovaarse economie.

Kosovo is een onafhankelijke staat en of iedereen in dit Parlement dat nu leuk vindt of niet, die situatie zal niet meer worden teruggedraaid. Wij, de Europese Unie, hebben er belang bij dat Kosovo zich ontwikkelt tot een levensvatbare staat. Daarom zitten wij daar en daarom moeten wij daar ook blijven.

Tobias Pflüger, *namens de GUE/NGL-Fractie.* - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijn fractie, de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links, wijst de resolutie over Kosovo die nu op tafel ligt, van de hand. De meerderheid van de lidstaten, maar niet allemaal, heeft Kosovo erkend in strijd met het volkenrecht. Mijn fractie staat erop dat alle regelingen met betrekking tot Kosovo in overeenstemming zijn met het volkenrecht en dat alle betrokkenen ermee moeten instemmen, dus ook Servië. Met de erkenning van Kosovo is een rampzalig precedent geschapen dat intussen wordt gevolgd door andere gebieden, zoals Zuid-Ossetië en Abchazië.

De EU is in Kosovo de missie EULEX begonnen. De GUE/NGL-Fractie wijst deze missie af, omdat ze gebaseerd is op de erkenning van Kosovo die in strijd is met het volkenrecht en een soort EU-protectoraat creëert. EULEX heeft, en ik citeer, "een aantal uitvoeringsbevoegdheden". Dat betekent dat EULEX-ambtenaren

gewoon besluiten van de Kosovaarse autoriteiten kunnen annuleren. De EULEX-missie bestaat ook uit 500 politieagenten om opstanden de kop in te drukken. Op 26 januari hielden EULEX en KFOR een gezamenlijke oefening in het onderdrukken van opstanden. Hieruit blijkt helaas dat de EU en de NAVO in Kosovo zeer nauw samenwerken.

Tegelijkertijd streven de EU en andere organisaties naar een neoliberale economische hervorming in Kosovo, maar dat is niet wat de lokale bevolking wil. Daarom eisen wij oplossingen die in overeenstemming zijn met het volkenrecht en een duidelijke uitspraak tegen de EU-missie EULEX. Als we ons echt willen inzetten voor de lokale bevolking, zal de EULEX-missie ons daarbij niet helpen.

Bastiaan Belder, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Toen ik twee maanden geleden op werkbezoek in Kosovo was, begreep ik waarom velen het moeilijk vinden de internationale aanwezigheid in dit land te doorgronden. Daarbij kreeg ik niet de indruk dat deze verschillende niveaus altijd even goed met elkaar samenwerkten.

De Europese instellingen mogen daar niet de schouders over ophalen. Wij zijn daar partij. Door middel van de EULEX-missie is Europa verantwoordelijk voor de situatie op de grond. EULEX moet zich assertiever opstellen en de Kosovaarse autoriteiten met raad en daad bijstaan, gevraagd en ongevraagd.

Ik wil twee zaken graag onderstrepen. In de eerste plaats roep ik die lidstaten die Kosovo nog niet erkend hebben, op dit besluit te heroverwegen. Er is geen weg terug meer voor Kosovo binnen de grenzen van Servië. In de tweede plaats pleit ik voor een *masterplan* voor de Westelijke Balkan. Hierin moet met alle landen op concreet niveau gewerkt worden aan het klaarmaken van deze landen voor toetreding tot de Europese Unie. Dat is Europees engagement voor de Westelijke Balkan.

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, als schaduwrapporteur van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten wil ik de heer Lagendijk feliciteren met zijn uitstekende tekst. Wij steunen het hervormingsprogramma van Servië en wij respecteren uiteraard de minuscule minderheid van EU-lidstaten die Kosovo nog niet volkenrechtelijk heeft erkend.

We willen evenwel waarschuwen voor de illusie dat deze ontwikkeling nog kan worden teruggedraaid. Driekwart van de leden van dit Parlement stemde voor de erkenning van Kosovo. De Commissie heeft zich er ook voor uitgesproken, samen met 23 van de 27 lidstaten, alle G7-landen, vier van de zes voormalige Joegoslavische republieken en drie van de vier buurlanden van Kosovo.

Dat geeft aan dat deze ontwikkeling onomkeerbaar is. Het is daarom van belang dat we naar de toekomst kijken, en daar schuilt menig gevaar. Het eerste grote gevaar is de opdeling van Kosovo. Tot dusverre is voormalig Joegoslavië opgedeeld langs de grenzen van de oude republieken of langs de oude binnengrenzen van de autonome gebieden. Zou de landkaart opnieuw moeten worden getekend, bijvoorbeeld in Mitrovica, dan zou dat tot gevolg hebben dat bijvoorbeeld ook de Albaniërs in de Preševo-vallei in Servië, de mensen in Sandžak van Novi Pazar en anderen zich zouden gaan afvragen waar de grenzen moeten lopen. Dat zou leiden tot een zeer gevaarlijke ontwikkeling.

Het is dan ook verstandig om het Ahtisaari-plan te volgen dat de oude binnengrenzen van voormalig Joegoslavië respecteert terwijl het wederzijdse en vergaande bescherming van minderheden biedt. De bescherming van minderheden in het voormalige Ahtisaari-plan dat nu is verankerd in de Kosovaarse grondwet, is nergens ter wereld zo goed geregeld. De Serviërs in Kosovo zouden deze kans moeten grijpen en gebruik moeten maken van deze minderhedenbescherming.

Mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, u weet dat ik zelf afstam van een minderheid die ooit misbruikt is voor de doeleinden van anderen. De Serviërs in Kosovo moeten ervoor zorgen dat ze een dergelijke situatie voorkomen. Het andere gevaar dat Kosovo bedreigt, is chaos en corruptie. Daar kan ik alleen maar over zeggen dat we EULEX moeten versterken, want UNMIK was niet de oplossing, maar een deel van het probleem.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, het vergaat mijn collega Joost Lagendijk net als Kosovo. Hij bestaat, maar wordt niet door iedereen als rapporteur erkend, hoewel hij het feitelijk wel is. In dit verband wil ik hem, net als de heer Tabajdi, heel hartelijk bedanken voor zijn verslag.

Natuurlijk zijn we nog niet zo ver gevorderd met de erkenning van Kosovo als veel mensen, ook in Kosovo, graag hadden gezien. We moeten inzien dat dit een pijnlijke situatie is geweest voor Servië. We moeten geen olie op het vuur gieten. In plaats daarvan zouden we ons ervoor moeten inspannen dat het proces vreedzaam verloopt. Ik ben heel blij dat de leiders van Servië, ondanks hun scherpe bewoordingen in het begin, geprobeerd hebben om de situatie te legaliseren en te neutraliseren om de EULEX-missie een kans te geven. Ik zou aan

iedereen die tegen de EULEX-missie is, willen vragen in welke situatie de Serviërs en andere minderheden in het land hadden verkeerd, als de EULEX-missie niet had bestaan?

Het is nonsens, vanuit de optiek van de Servische minderheid of van Servië, om de EULEX-missie af te wijzen. Ik vind het volslagen ridicuul dat iemand hier in het Parlement de EULEX-missie afwijst waarvan zelfs Servië voorstander is. Het is wel waar dat er nog een paar vragen onbeantwoord zijn. De politieke leiders in Kosovo moeten zich inspannen om een en ander te realiseren. Een van onze belangrijkste taken en eisen is de implementatie van alle aspecten van het Ahtisaari-plan waarover we morgen zullen stemmen als onderdeel van deze resolutie.

Tot slot moeten we de integratie van de hele regio stimuleren. Natuurlijk moeten alle landen hun huiswerk doen. Hoe meer vorderingen Servië en Macedonië echter boeken in het integratieproces, des te eerder zullen we de kwestie-Kosovo en de ermee samenhangende open vragen kunnen oplossen. Alleen de integratie van alle landen in deze regio zal de voorwaarden creëren die Kosovo nodig heeft voor een vreedzame ontwikkeling.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). - Allen die het woord hebben gevoerd, zijn goed tot zeer goed en bijzonder goed vertrouwd met de situatie in Kosovo. Het is dus overbodig om daar verder nog zeer diep op in te gaan in een poging elkaar ervan te overtuigen hoe goed wij deze situatie wel kennen.

Laten wij ons eerst verheugen over het feit dat het eerste jaar van de onafhankelijkheid van Kosovo uiteindelijk vrij goed is verlopen en beter dan velen hadden kunnen vrezen. Ik wil vervolgens mijn vreugde en tevredenheid uitspreken over het feit dat de EULEX-missie eindelijk ten volle van start is kunnen gaan dankzij de goede wil van velen en de handigheden binnen de VN-Veiligheidsraad. Van het welslagen van die EULEX-missie zal heel veel afhangen, want Kosovo is vóór zijn onafhankelijkheid tien jaar lang een protectoraat geweest. Waar het nu op aan komt is dat wij allen Kosovo naar zijn volwassenheid begeleiden.

Sylwester Chruszcz (UEN). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, de Servische provincie Kosovo werd met een eenzijdige beslissing van de Albanese gemeenschap van Servië losgemaakt. Persoonlijk vind ik dit een ongeëvenaard voorbeeld van schending van het internationale recht, dat verstrekkende gevolgen zal hebben. Dit hebben we vorig jaar ook in de Kaukasus gezien.

Ik wil eraan herinneren dat de Verenigde Naties de beslissing van de Albanen uit Kosovo niet erkend hebben. Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad is nog steeds van kracht. Daarom wil ik oproepen om geen beslissingen te nemen voordat het Internationaal Gerechtshof in Den Haag zich over deze kwestie uitgesproken heeft. Pas dan zullen we weten wat de juridische status van de provincie is. Volgens internationaal recht is deze nog steeds een integraal deel van de Republiek Servië.

Ik wil de aandacht vestigen op de dramatische situatie van de Servische gemeenschap in de onlangs uitgeroepen Republiek Kosovo. Laten we eerlijk zijn, haar erkenning door bepaalde lidstaten van de Europese Unie was een flagrante fout. Kosovo is gewoonweg Servisch.

Erik Meijer (GUE/NGL). - Sinds Kosovo bijna een jaar geleden de onafhankelijkheid uitriep is de Europese Unie daarover hopeloos verdeeld. Griekenland twijfelt, terwijl Spanje, Roemenië, Slowakije en Cyprus deze onafhankelijkheid om binnenlandse redenen afwijzen. Het gezamenlijke EULEX-project waarmee de Europese Unie invloed hoopt te kunnen krijgen binnen Kosovo, lijkt vooral een middel om die interne verdeeldheid te verbergen.

Misschien is EULEX goed voor de Europese Unie, maar is zij ook goed voor Kosovo? De inwoners van Kosovo zijn geïnteresseerd in spoedige toetreding tot de Europese Unie om daarbinnen een gelijkwaardige lidstaat te zijn. Na bijna een eeuw onderwerping aan Servië willen zij vooral geen nieuwe extra bemoeienis van buitenaf. Een project als EULEX had misschien kortstondig, in de eerste maanden van 2008, een nuttige rol kunnen vervullen om eventuele chaos te voorkomen. Die fase is voorbij. De late komst van EULEX wekt nu vooral de indruk dat de Europese Unie van Kosovo een protectoraat wil maken met militaire aanwezigheid en bestuurlijke invloed, net als eerder zonder succes gebeurde in Bosnië-Herzegovina.

Voor een vreedzame en harmonieuze toekomst in Kosovo is het nodig dat daarbij niet alleen de huidige regering en de regeringspartijen worden betrokken. Belangrijke krachten zijn de zelfbeschikkingsbeweging Vetëvendosje in het zuiden, die het optreden van de Europese Unie als nutteloos kolonialisme ziet, en de vertegenwoordigers van de Serviërs in de gemeenten ten noorden van de rivier de Ibar, die er alles aan doen om duurzaam met Servië verbonden te blijven. Zonder deze critici van EULEX komt er geen duurzame oplossing. Een goede toekomst voor Kosovo vereist breed aanvaarde binnenlandse compromissen in plaats van demonstratief machtsvertoon door de Europese Unie.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, tien jaar geleden heeft de NAVO een bombardement op Belgrado uitgevoerd: ongetwijfeld om haar vijftigste verjaardag luister bij te zetten en tegelijk haar mandaat uit te breiden – een mandaat dat overigens heel precies is vastgelegd in het Verdrag van Washington. Dat bombardement geschiedde zonder enige voorgaande toestemming van de zijde van de VN en was dus strijdig met het internationaal recht.

Een jaar geleden heeft Priština unilateraal de onafhankelijkheid van Kosovo afgekondigd, en daarmee de soevereiniteit van de Federale Republiek Joegoslavië op flagrante wijze geschonden. De soevereiniteit en territoriale integriteit van dat land was namelijk via Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad gegarandeerd.

Nu hopen we dat de EULEX-missie er – in samenwerking met de experts uit de VS – in slaagt van Kosovo een rechtsstaat te maken. Als de toestand niet zo rampzalig was, zouden we ons kunnen amuseren met het nadenken over de vraag hoe een dergelijke vrucht op zo'n stam kan groeien .

Nu vragen wij deze missie te garanderen dat de nationale Servische minderheid op het land van haar voorvaderen respect en waardering geniet. En dit lijkt ons een goed uitgangspunt voor het herstel van de rechtsstaat.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (SV) Ik ben geboren op de Balkan. Ik heb de ongeregelde toestanden in Kosovo aan het eind van de jaren tachtig van nabij meegemaakt. Ik heb gezien hoe Slovenië en Kroatië zelfstandige staten werden en hoe ze aan het begin van de jaren negentig oorlog meemaakten. Ik heb zelf de oorlog in Bosnië meegemaakt en heb dat land ten slotte als vluchteling verlaten. Ik weet dat het ontzettend gemakkelijk is om een oorlog te beginnen, maar ik weet ook dat het veel moeilijker is om vrede te stichten en het vertrouwen van de mensen in elkaar te herstellen.

Kosovo bevindt zich op dit moment in een situatie die beslissend zal zijn voor de toekomstige generaties in die regio, precies wat betreft dat herstel van vertrouwen tussen verschillende bevolkingsgroepen. Ik ben blij dat de heer Lagendijk in zijn ontwerp-resolutie heel duidelijk heeft gesteld dat we de discussies over de zelfstandigheid van Kosovo en de conflicten daaromheen achter ons moeten laten.

Onze tijd en energie moeten nu uitgaan naar discussies over de vraag wat we kunnen doen ter versterking van de gelijke rechten van alle mensen om in vrede te leven en om te werken aan een betere toekomst in Kosovo. We moeten ons richten op een effectieve bescherming van minderheden, op verbetering van de economische situatie en op de strijd tegen de uitgebreide corruptie en de georganiseerde misdaad.

Alle mensen in Kosovo moeten het tot hun persoonlijke taak maken om het geweld tussen etnische groepen te helpen stoppen. De rechtbanken moeten erop toezien dat de oorlogsmisdaden worden berecht. Een deel van de leden van dit Parlement betreurt de aanwezigheid en de betrokkenheid van de EU in Kosovo, maar degenen onder ons die de Balkanoorlog hebben meegemaakt, betreuren het dat de EU zich niet duidelijker en in sterkere mate betrokken heeft betoond.

Er is nog een enorme hoeveelheid werk te doen, en dat zal tijd kosten, maar het gaat uiteindelijk om het herstel van vertrouwen tussen mensen zodat de volgende generaties de kans hebben om een opleiding te krijgen, om in vrede samen te leven, met respect voor de onderlinge verschillen. Daar komt immers de hele Europese idee op neer.

(Applaus)

Libor Rouček (PSE). - (CS) Ik zou in mijn korte bijdrage op de eerste plaats stil willen staan bij de rol van Servië. Ondanks de gecompliceerde binnenlandse situatie stelt de Servische regering zich wat betreft de uitvoering van de EULEX-missie in Kosovo buitengewoon constructief en met verantwoordelijkheidsgevoel op. Zij heeft in overleg met de VN ervoor gezorgd dat er zich een hooggeplaatste politieambtenaar van Servische nationaliteit kon aansluiten bij de Kosovaarse politiemacht. Ik denk dat er zo voor kan worden gezorgd dat de Kosovaarse Serviërs en uiteindelijk ook leden van andere minderheden in het land zich aansluiten bij het politieke, economische en maatschappelijke leven van Kosovo. In verband hiermee zou ik graag de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie willen vragen ervoor te zorgen dat de Kosovaarse overheidsdiensten voldoende aandacht besteden aan een veelzijdige ontwikkeling van het Mitrovica-gebied. Verder deel ik de mening van Anna Ibrisagic dat we ons nu veel meer dan voorheen bezig moeten houden met zowel de veiligheids- en economische situatie als de economische ontwikkeling van Kosovo.

Nicholson of Winterbourne (ALDE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag de heer Lagendijk bedanken, die met zijn ruime politieke ervaring een ontwerp-resolutie heeft opgesteld waarmee we uitstekend uit de voeten kunnen.

Ik bedank hem met name voor het aanvaarden van paragraaf 26, waarop ik graag de aandacht van de minister en de commissaris wil vestigen. Daarin noemen we de zorgwekkende gezondheidstoestand van 1 500 Roma, die naast een loodmijn zijn gehuisvest en daar al negen jaar zitten door een verkeerde beoordeling van de VN. Ik accepteer volkomen dat dit, zoals minister Vondra zei, misschien niet helemaal de taak is van de Europese Unie, maar ik bedank het Commissieteam dat het dit onderwerp, direct nadat ik het had gemeld, heeft opgepikt en dat het is gaan kijken welke schade de loodverontreiniging heeft aangericht. Deze mensen hebben enorme loodniveaus in hun bloed, hebben onherstelbare schade opgelopen en dienen onmiddellijk, met de grootste spoed te worden geherhuisvest en onder medische behandeling te worden gesteld.

Minister Vondra, u beloofde dat u dit Parlement uitvoerig op de hoogte zou houden. Mag ik u, in uw hoedanigheid van fungerend voorzitter, vragen om deze kwestie de grootste aandacht te geven en me op de hoogte te houden van wat u onderneemt?

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Mijn oprechte complimenten aan de rapporteur en de schaduwrapporteurs voor het uitstekende verslag, dat tot doel heeft een bijdrage te leveren aan de verdere stabilisatie en normalisatie van Kosovo.

De successen die Kosovo in het afgelopen jaar behaald heeft, hebben onze hoop versterkt dat een multi-etnische en multiculturele co-existentie mogelijk is in Kosovo. De ambities die Europa niet alleen voor Kosovo, maar voor de gehele Westelijke Balkan heeft, kunnen uitsluitend worden verwezenlijkt als aan deze voorwaarde wordt voldaan.

We hebben vooruitgang geboekt – en bepaald geen geringe vooruitgang – en nu is het tijd om nog een stap verder te gaan. Ik ben met name verheugd over het feit dat de inspanningen van EULEX ook helpen de situatie in Kosovo te normaliseren. De recente oprichting van Kosovaarse veiligheidsdiensten valt toe te juichen, evenals het feit dat een deel van het politieapparaat van Kosovo bestaat uit leden van de Servische gemeenschap. Als we sneller willen vorderen, moeten we in actie komen op onder andere het politieke, economische, sociale en veiligheidsfront, en bijzondere aandacht schenken aan wat er gebeurt op lokaal niveau, waar co-existentie het gevoeligst ligt. We moeten projecten steunen die de interetnische co-existentie en samenwerking versterken. Het is in die geest dat ik mijn steun betuig aan het voornemen van de Europese Commissie om alle middelen aan te wenden die zij tot haar beschikking heeft om vooruitgang te boeken. Dat is precies wat Kosovo nodig heeft.

Richard Howitt (PSE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij met het debat van vandaag en met de ontwerpresolutie, waarmee één jaar na de onafhankelijkheidsverklaring een nieuwe stap wordt gezet in de normalisering van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Kosovo.

Het is belangrijk om te benadrukken dat het ongelijk is aangetoond van tegenstanders zoals de heer Van Orden en de heer Tannock van de Britse conservatieven, nu 54 landen – waaronder 22 van onze eigen Europese lidstaten – aanbieden om Kosovo officieel te erkennen en onze eigen EULEX-missie met instemming van Servië van start is gegaan. We hebben voortdurend aangevoerd dat het in het belang van de EU-aspiraties van Servië is als de kwestie-Kosovo is opgelost, en vandaag herhalen we onze wens dat die aspiraties zullen worden vervuld.

Gisteren is de justitiële missie van de EU met haar eerste oorlogsmisdadenproces in Kosovo begonnen. Vandaag bezoekt hare koninklijke hoogheid prinses Anne van Groot-Brittannië een school voor gehandicapte kinderen in Gjilan, Kosovo. Deze twee gebeurtenissen laten zien dat Europa gedaan onrecht nooit zal vergeten, maar tegelijkertijd aan een betere toekomst voor iedereen wil werken.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - Allereerst wil ik Joost Lagendijk feliciteren met de werkelijk zeer uitgebalanceerde resolutie. Als ik toch dankzeg, wil ik ook Doris Pack bedanken, want Doris verzet met haar delegatie veel en goed werk in het gebied.

De doelstellingen van de Europese Unie zijn duidelijk: Kosovo mag geen zwart gat worden. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt allereerst bij de Kosovaarse autoriteiten. De bevolking moet vertrouwen krijgen in het bestuur, maar ook in het juridisch apparaat. Corruptie en criminaliteit ondermijnen de staat. Ook vrouwen en minderheden moeten voluit kunnen meedoen.

Een tweede verantwoordelijkheid ligt mijns inziens bij de buurlanden en dan met name bij de Servische autoriteiten. Een constructieve dialoog en regionale samenwerking zijn in het belang van eenieder in de regio.

Ten slotte heeft ook de Europese Unie een grote verantwoordelijkheid. Met EULEX heeft de Europese Unie zwaar ingezet. Het is goed dat men nu met het echte werk is begonnen. De komende twee jaar zullen moeten uitwijzen of EULEX op termijn daadwerkelijk het verschil kan blijven uitmaken. Ik hoop dat van harte.

Stabiliteit, verzoening en de ontwikkeling van de rechtsstaat in Kosovo zijn van groot belang voor de Kosovaren en alle etnische minderheden in Kosovo, maar zij zijn ook in het belang van de Europese Unie. De effectiviteit van de hulp moet voorop staan. Ik ben met mevrouw Pack niet zo lang geleden ter plekke geweest. Het ontbreekt niet aan hulp, maar deze zou misschien nog meer en nog beter gecoördineerd kunnen worden.

Adrian Severin (PSE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, hoeveel erkenningen heeft een staat nodig om onafhankelijk te zijn? Dat is het punt niet, want het gaat om de kwaliteit van de erkenningen en niet om het aantal. Een verklaring van zelfbeschikkingsrecht leidt niet tot onafhankelijkheid als een land waarvan de staat in kwestie zich via deze verklaring afscheidt, hem niet erkent.

Een staat is niet echt onafhankelijk als de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties de onafhankelijkheid niet accepteert. Bovendien is een staat niet onafhankelijk als hij niet aan al zijn bevolkingsgroepen een redelijk vooruitzicht op een organieke integratie in een burgerlijke en multiculturele samenleving kan bieden en als hij zichzelf niet kan onderhouden en besturen.

Om al deze redenen is het plan-Ahtisaari mislukt. Het is ook geen oplossing om terug te gaan naar de *status quo ante* – we moeten vooruitgaan. Daarom moeten de Europese Unie en de permanente leden van de Veiligheidsraad een internationale conferentie organiseren om tot een duurzame oplossing te komen voor democratische zekerheid, een geostrategisch evenwicht en sociaaleconomische stabiliteit op de Westelijke Balkan. Binnen dit kader moet Kosovo weer op het spoor worden gezet van internationale legaliteit en moet de regio een duidelijk stappenplan voor integratie in de EU krijgen.

Helaas wordt in het verslag-Lagendijk niet op deze mogelijkheden ingegaan, waardoor een realistische weg naar een betere toekomst wordt geblokkeerd. Daarom voelen de Roemeense sociaaldemocraten zich genoodzaakt om tegen dit verslag te stemmen.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Volgens bepalingen van internationaal recht en met het oog op Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties die in 1999 werd aangenomen, kan Kosovo niet als staat worden aangemerkt. Er zijn vijf EU-lidstaten die de eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring door Kosovo niet erkennen. Kosovo is echter een feit en dus moeten we er mee omgaan.

Stabiliteit op de Westelijke Balkan, het gebied dat in de nabije toekomst de meeste kans maakt om lid te worden van de EU, is essentieel. Daarom dient de EU een cruciale rol te spelen in het beheersen van de kritieke situatie in het gebied. De EULEX-missie, die haar aanvankelijke operationele capaciteit al heeft bereikt, is een belangrijke eerste stap in deze richting aangezien steun en coördinatie nodig zijn om allereerst te zorgen voor een klimaat van interetnische samenwerking, dat een terugkeer naar normale leefomstandigheden mogelijk maakt.

De bescherming van alle minderheden in Kosovo moet worden gewaarborgd, waaronder de Servische minderheid. De instellingen moeten versterkt worden om chaos te voorkomen en voor een stabiele ontwikkeling te zorgen. De financiële instrumenten van de EU, vooral de instrumenten voor pretoetredingssteun, moeten zo worden gebruikt dat ze de sociale en economische ontwikkeling bevorderen, de transparantie vergroten en verzoening tussen etnische gemeenschappen stimuleren. Kosovo mag op geen enkele wijze buitengesloten worden van de Europese ontwikkelingen. Het Europese perspectief moet door Kosovo in een regionaal kader worden gezien. Voor elk gebied moeten dezelfde normen gelden. Wat van andere landen in de regio wordt verlangd, moet ook voor Servië en Kosovo gelden.

De Europese Unie moet aandringen op een hervatting van de dialoog tussen Priština en Belgrado. Ik ben van mening dat de resolutie, zoals zij nu is, niet het hele gamma van standpunten van de 27 lidstaten van de Europese Unie over Kosovo weerspiegelt. Daarom zal de Roemeense delegatie van de PPE-DE-Fractie, behalve de Parlementsleden van Hongaarse afkomst, tegen deze resolutie stemmen.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Servië moest het met bommen duidelijk gemaakt worden: de rechten van minderheden moeten worden geëerbiedigd. Het was een harde les. In plaats van dat het Kosovo autonomie verleende, heeft het zich erbij moeten neerleggen dat Kosovo onafhankelijk werd. Ook voor EU-lidstaten dient Kosovo tot voorbeeld. Elke lidstaat moet erop toezien dat de traditionele etnische minderheden binnen zijn grondgebied daar in veiligheid kunnen leven en er zich thuis kunnen voelen. Tevreden minderheden

vormen de sterkste basis voor de veiligheid, soevereiniteit en economische ontwikkeling van een land. Op 17 februari 2008 heb ik persoonlijk deelgenomen aan de officiële festiviteiten in Priština ter gelegenheid van de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo. Ik heb, naar ik hoop, ook kunnen vaststellen dat de culturele en territoriale autonomie van de Servische minderheid binnen het grondgebied van Kosovo erkend wordt. De Kosovaarse Albanezen zijn in staat gesteld een Europese oplossing in praktijk te brengen. Servië heeft nog één kans: de Vojvodina. De EU-lidstaten kunnen zich ook inspannen om culturele en territoriale autonomie te verlenen aan hun eigen etnische minderheden. Het zou beschamend zijn als bepaalde lidstaten in dit opzicht achterbleven bij Kosovo en Servië.

Victor Boștinaru (PSE). – (RO) Als Parlements lid en lid van de delegatie voor Zuidoost-Europa, verwacht ik, vanwege onze gemeenschappelijke waarden, die we trots “Europese waarden” noemen, dat het Europees Parlement en de Europese Commissie de fracties in Kosovo zullen verzoeken om met al hun macht en autoriteit open te staan voor een multi-etnische vertegenwoordiging en dat elke toekomstige vooruitgang in de betrekkingen met Kosovo en de Europese Unie van een dergelijke ontwikkeling afhankelijk is.

Ik had verwacht dat dit verslag ons een waar multi-etnisch, multicultureel en multiconfessioneel model zou voorleggen, dat de EU in Kosovo in de praktijk wil brengen, met belastinggelden van de Europeanen, zoals dat nu eenmaal gaat, en geen model dat op rassenscheiding is gebaseerd. In onze gesprekken met parlementsleden uit Kosovo werd ons verteld dat een dergelijk model voorlopig nog niet kan worden geïmplementeerd.

Ik zou graag met de volgende vraag willen afsluiten: als dit model niet kan worden toegepast in Kosovo en als onze Europese waarden in Kosovo niet belangrijk worden geacht, wat voor model kan de Commissie dan wel gebruiken?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de heer Lagendijk, evenals de Commissie buitenlandse zaken, bedanken voor het feit dat ze er met deze resolutie en deze discussie voor hebben gezorgd dat de kwestie-Kosovo op onze agenda blijft staan. Ik vind dat de Kosovaarse bevolking dat gewoon heeft verdiend, nadat de Europese Unie er daar in de jaren negentig een potje van heeft gemaakt.

We hebben daar een schuld in te lossen, namelijk dat we de mensen in Kosovo en in de hele regio intensief moeten begeleiden op hun weg naar de EU. In dat opzicht is de allereerste prioriteit om de voorwaarden voor een betere economische ontwikkeling te creëren, want anders kunnen sociale onlusten niet worden uitgesloten.

Ik wil de Commissie verzoeken om haar invloed uit te oefenen, zodat de CEFTA-overeenkomst door alle ondertekende partijen daadwerkelijk wordt geïmplementeerd. Ik zou tevens de Raad willen verzoeken er alsjeblieft voor te zorgen dat de lidstaten heel behoedzaam omgaan met de gedwongen terugkeer van asielzoekers.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) EULEX is de grootste operatie die ooit via het Europees veiligheids- en defensiebeleid op gang is gebracht. Ik zou graag willen benadrukken dat van het 1 900-leden tellende internationale contingent er 200 van de militaire en gewone politie uit Roemenië komen. Roemenië neemt deel aan EULEX omdat het de plicht is van Boekarest om zijn partners in de Europese Unie te steunen, ook al is dit het niet altijd eens met de besluiten die door een meerderheid van die partners worden genomen.

Roemenië heeft de onafhankelijkheid van de staat Kosovo niet erkend; één van de redenen hiervoor is dat het wil voorkomen dat separatistische onrust wordt gewettigd. Een oplossing op basis van onderhandelingen tussen Belgrado en Priština, mogelijk van federale aard, was in dit geval wenselijker geweest. Onder de huidige omstandigheden is het echter belangrijk dat de Europese Unie de missie met succes afrondt. We moeten er echter voor waken dat er een situatie ontstaat waarin de inmenging van de EU tot in het oneindige wordt verlengd. Kosovo moet geen protectoraat van de Europese Unie worden, maar heeft hulp nodig om zijn eigen zaken te regelen.

Dit is voor zowel Kosovo als de Europese Unie een belangrijk punt, vooral in de huidige economische crisis en met de beperkte hulpmiddelen die we tot onze beschikking hebben.

VOORZITTER: LUIGI COCILOVO

Ondervoorzitter

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Ik ben het met veel van de denkbeelden die in het Parlement zijn geuit eens, maar dit probleem ligt veel ingewikkelder. Roemenië heeft een punt wanneer dit de rechtsgrond

voor de eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo uiterst dubieus noemt, aangezien minderheden, onder internationaal recht, geen collectieve rechten hebben, waardoor ze geen zelfbeschikkingsrecht genieten en ook geen recht hebben op afscheiding. Wat ik zou willen benadrukken is dat mensen die tot een etnische minderheid behoren, rechten hebben.

De afscheiding van Kosovo en de erkenning van Kosovo als staat door andere landen, vormen een gevaarlijk precedent, dat slechts een paar maanden later door Rusland is gevolgd met de eenzijdige erkenning van de onafhankelijkheid van de separatistische gebieden van Zuid-Ossetië en Abchazië. In beide gevallen verwees president Poetin duidelijk naar het model van Kosovo. Separatistische bewegingen in gebieden als Kasjmir, Nagorno-Karabach, Trans-Nistrië, de Krim, Noord-Cyprus, enzovoorts, hebben meteen verklaard dat zij net zoveel recht hebben op onafhankelijkheid als Kosovo.

Ik ben van mening dat de Europese Unie en haar lidstaten in de toekomst consequent het beginsel van territoriale integriteit voor alle staten moeten steunen en separatistische neigingen actief moeten ontmoedigen. De Europese Unie moet in het bijzonder streven naar het handhaven van de stabiliteit in het hele gebied van de Westelijke Balkan en inhoud geven aan hun Europese perspectieven.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Kosovo bestaat hier als een feit dat door sommigen wel en door anderen niet aanvaard wordt. Weliswaar is een meerderheid van de lidstaten voorstander van de onafhankelijkheid van Kosovo of heeft zij deze erkend, maar er zijn nog altijd vijf lidstaten voor wie dat niet geldt – om nog maar te zwijgen van de VN-Veiligheidsraad.

Als we willen dat de ontwerpresolutie van invloed is op het buitenlands beleid van de Europese Unie, dan moet ze de verschillende standpunten in zich verenigen. Als we laten zien dat ons gemeenschappelijk buitenlands beleid tot stand is gekomen onder dwang van de meerderheid, hetzij in de Raad, hetzij in het Parlement, dan zal dat een averechtse uitwerking hebben op de eenheid van de Unie. Laten we een eenheidsoplossing zoeken en geen besluiten doordrukken die op hun best meerduldig of zelfs verwarrend en slordig geformuleerd zijn.

Charles Tannock (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik kon de haast waarmee de internationale gemeenschap Kosovo erkende moeilijk begrijpen. Er waren genoeg oudere geschillen op te lossen die de inspanningen van de EU meer waard waren: Kasjmir, bijvoorbeeld, of Taiwan of zelfs Somaliland in de Hoorn van Afrika.

De onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo heeft ook aan het licht gebracht dat er verdeeldheid heerst onder de lidstaten. Kosovo kan geen deel uitmaken van de Europese Unie of de Verenigde Naties als bepaalde lidstaten zijn soevereiniteit niet erkennen. Het precedent van Kosovo leidde er ook toe dat Rusland afgelopen zomer verontwaardigd de Georgische regio's Abchazië and Zuid-Ossetië als staten erkende.

De inwoners van de verschillende delen van het voormalige Joegoslavië hebben zonder meer het recht om in vrede en voorspoed te leven. Wij in de Europese Unie hebben de morele plicht om te helpen, maar deze hulp hoort nooit voor onbepaalde tijd te zijn. Het moet zichtbaar zijn dat er daadwerkelijke hervormingen in Kosovo plaatsvinden, dat er serieus aan wordt gewerkt om de georganiseerde misdaad en de mensenhandel te bestrijden en dat minderheden, zoals de Serviërs, adequaat worden beschermd en als gelijken worden behandeld.

De Commissie en de Raad moeten waakzaam blijven en blijven aandringen op tastbare vooruitgang.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Commissie begrotingscontrole wil graag iets zeggen over het buitenlandse beleid op hoog niveau. We hebben vastgesteld dat er in Kosovo – het derde land dat de meeste hulp krijgt van de Europese Unie – zeer zorgwekkende corruptiegevallen zijn met ernstige gevolgen voor de zekerheid van onze begroting en de financiële belangen van de Gemeenschap.

Er is een eindrapport van een taskforce van de Verenigde Naties, de antifraudedienst van de Commissie en de *Guarda di Finanza*. Dit eindrapport is tot op heden niet geïmplementeerd. Het dateert van eind juni 2008 en constateert ernstige corruptiegevallen met Europese middelen. Wij wachten op een verklaring.

Dit eindrapport is ook echt een eindrapport. Er volgt geen follow-up. Er is momenteel niemand die onze belangen in deze zaak vertegenwoordigt. Ook in dit geval verzoek ik de Commissie om eindelijk iemand te benoemen. EULEX zelf kan deze taak niet waarnemen. Ik ben er ook op tegen dat wij ons blijven verontschuldigen voor de onzekere status van dit land.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u graag in de eerste plaats bedanken omdat u het initiatief tot dit debat hebt genomen. Ik denk dat het de juiste stap was om in te haken op de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo een jaar geleden. Ik denk dat het op het juiste moment komt, vooral met het oog op de huidige economische crisis, aangezien er een potentieel gevaar is dat het op een of andere manier van onze radar verdwijnt terwijl er nog steeds een grote verantwoordelijkheid op ons rust om het werk te voltooien: niet alleen in Kosovo, maar ook in het bredere gebied van de Westelijke Balkan. Volgens mij verdient datgene wat hier door velen van u is gezegd – zoals door Hannes Swoboda en anderen – veel aandacht. Ik denk dat de Raad zich op hetzelfde standpunt stelt.

We staan voor een groot aantal uitdagingen. Ik wil graag de drie belangrijkste pijlers van ons beleid ten aanzien van Kosovo benadrukken. De eerste is de ondeelbaarheid en stabiliteit van Kosovo. De tweede is decentralisatie en gelijke kansen voor alle minderheden daar. De derde – en vermoedelijk de belangrijkste en meeste uitdagende – is de opname van Kosovo in de regionale en Europese mainstreaming: regionale samenwerking op de Westelijke Balkan. We moeten Kosovo zeker ooit dichterbij het stabilisatie- en associatieproces brengen, maar er moet nog veel werk worden verzet en het is geen geheim dat het moeilijk zal zijn om ten aanzien van bepaalde kwesties eenheid binnen de Raad te bereiken.

Ik denk dat ons doel moet zijn om ons te concentreren op de toekomst in plaats van op het verleden, en ik ben blij met de verklaringen van de sprekers die dat deden. Natuurlijk moet er een transparante en krachtige dialoog met Servië worden gevoerd over de nog onopgeloste praktische zaken, maar ik denk dat realisme onze leidraad moet zijn.

Voor het bereiken van stabiliteit zijn de economische situatie en de verbetering daarvan van zeer groot belang, dus een effectief beheer en een effectieve inzet van de eigen middelen van Kosovo is een onontbeerlijke voorwaarde daar, evenals een verantwoord beheer en een verantwoorde inzet van internationale middelen. Belangrijk zijn ook de bestrijding van corruptie en een transparante privatisering.

Ik denk dat de steun van het Parlement voor EULEX hier zeer belangrijk is. Ik feliciteer Joost Lagendijk met het werk dat hij heeft verricht. Het was uitstekend. Toen ik de tekst las, had ik er persoonlijk geen aanmerkingen op, hoewel ik waarschijnlijk wel een beetje voorzichtig zou zijn: we zijn allemaal op de hoogte van de economische situatie in Kosovo en de energietekorten in Kosovo en de Balkan in het algemeen. De opwekking van energie uit bruinkool is een van de weinige mogelijkheden voor hen om op een of andere manier een duurzame economie op te bouwen en om deze economie in de regio te integreren. Ja, milieuoverwegingen zijn belangrijk, maar toekomstige economische stabiliteit is dat niet minder.

Sommigen van u noemden de situatie van de Roma-gezinnen in de mijnen van Trebca. We weten allemaal dat dit een rampzalige situatie is en u bent ongetwijfeld op de hoogte van de inspanningen van de Commissie ten aanzien hiervan. In december heeft een delegatie onder leiding van Pierre Morel het gebied bezocht en zij bood aan om de Roma-kampeiders in Trebca te ontmoeten. Er is geen gemakkelijke oplossing. We weten dat hun is aangeboden om hun kamp elders op te slaan, maar voorlopig zijn ze daartoe niet bereid. Ze wijzen dit aanbod in feite van de hand, dus ook op dat gebied valt er nog veel te doen. Ik denk dat de ontmoeting van volgende week met Pieter Feith, die ook hierbij betrokken is, een gelegenheid is om het nader over deze kwestie te hebben.

Nogmaals zeer bedankt. Ik geloof dat we een vruchtbaar debat hebben gehad en ik hoop dat het Parlement al onze activiteiten in Kosovo en de regio zal blijven steunen.

Meglana Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie feliciteert de heer Lagendijk en verwelkomt zijn ontwerp-resolutie: deze voorziet in de verdere betrokkenheid van Kosovo in het voortdurende proces om de regio dichterbij Europa te brengen.

De Commissie heeft een effectieve samenwerkingswijze tot stand gebracht met alle lokale actoren die in Kosovo werken, met inbegrip van EULEX en de speciale vertegenwoordiger van de EU. We zullen deze samenwerking voortzetten. Het is de enige manier waarop ons werk in Kosovo succesvol kan zijn. De goede samenwerking tot dusverre is essentieel gebleken om de vrede in dit gebied te handhaven.

De Commissie heeft een project van 7 miljoen euro gefinancierd ten behoeve van de rechtsorde, met inbegrip van een component van 1 miljoen euro ter bestrijding van corruptie. Meer precies, in december 2008 hebben we de heer Bösch, voorzitter van de Commissie begrotingscontrole gedetailleerde en uitgebreide antwoorden gegeven op alle gestelde vragen, zowel mondeling als schriftelijk. Deze antwoorden hebben de kwesties betreffende de EU-financiering en de manier waarop deze in Kosovo is beheerd, verduidelijkt. Ze hebben de

leden ook geïnformeerd over het financieel beheer en de controlesystemen die de Commissie op dit moment heeft ingesteld.

Sindsdien hebben we geen verdere informatieverzoeken ontvangen. We kunnen de leden voorzien van kopieën van het materiaal dat naar de Commissie begrotingscontrole is verzonden, mochten ze hierin geïnteresseerd zijn.

Ik zou willen verwijzen naar de opmerking van mevrouw Kallenbach over de Midden-Europese Vrijhandelsovereenkomst (CEFTA). We hopen dat een verbetering in de betrekkingen tussen Servië en Kosovo kan leiden tot de integratie van Kosovo in de CEFTA. De Commissie zal haar best doen om dit mogelijk te maken.

In de ontwerpresolutie worden vele belangrijke kwesties onderstreept, zoals het behoud van Kosovo's culturele erfgoed, het verbeteren van de capaciteit van het openbaar bestuur, de betere integratie van alle gemeenschappen in Kosovo, de noodzaak van multi-etnisch onderwijs en de benarde toestand van de Roma-gezinnen in door lood verontreinigde vluchtelingenkampen in het noorden. De Commissie is voornemens om deze kwesties te volgen door middel van bestaande instrumenten en in samenwerking met andere donoren.

We zullen onze studie van Kosovo in de herfst als onderdeel van ons uitbreidingspakket publiceren. Ik heb er alle vertrouwen in dat het voldoende ideeën zal bevatten om te waarborgen dat Kosovo stevig verankerd blijft in het Europees toekomstperspectief dat het deelt met de hele Westelijke Balkan.

De Voorzitter. – Er is een ontwerpresolutie ingediend⁽¹⁾ overeenkomstig artikel 103, lid 2, van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt op donderdag 5 februari 2009 plaats.

12. Invloed van de financiële crisis op de auto-industrie (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de gevolgen van de financiële crisis voor de auto-industrie.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat we nu bij een echt belangrijk onderwerp aankomen. Onder de huidige omstandigheden is dit iets dat moet worden besproken. Nogmaals, we zijn dankbaar voor deze tijdige mogelijkheid om de gevolgen van de huidige economische en financiële crisis voor de auto-industrie te bespreken.

Zoals velen van u van zeer dichtbij kunnen volgen in uw kiesdistrict, is de auto-industrie een belangrijke factor voor de hele Europese industrie. In de loop der jaren hebben we het concurrentievermogen van de sector gestimuleerd door een interne Europese automarkt op te zetten en door te vragen om eerlijkere concurrentie in de handel met derde landen. Meer recentelijk hebben we ons gericht op het verminderen van auto-emissies teneinde de luchtvervuiling te bestrijden en de klimaatverandering tegen te gaan. Op al deze gebieden heeft het Parlement ons voortdurend gesteund.

Dankzij deze inspanningen, en met name dankzij de veerkracht en het aanpassingsvermogen van de Europese auto-industrie, behoren Europese auto's tegenwoordig tot de beste, de meest innovatieve, de meest concurrerende maar ook tot de meest veilige, meest zuinige en in milieuopect de meest duurzame auto's ter wereld. We zouden trots moeten zijn op Europa's staat van dienst.

Niettemin, ondanks zijn veerkracht en als gevolg van factoren die grotendeels buiten zijn macht liggen, is de Europese autosector bijzonder zwaar getroffen door de wereldwijde economische crisis. Deze problemen waren al duidelijk in november van het afgelopen jaar, toen de Raad instemde met een aanpak op basis van het stimuleren van nog duurzamere en zuinigere auto's, realistische doelen voor fabrikanten, en effectieve prikkels voor de stimulering van de vraag.

In de korte tijd sindsdien is de situatie ernstiger geworden. De industrie heeft gemeld dat er in de Europese Unie 8 procent minder auto's zijn verkocht dan in het voorgaande jaar, om 2008 te vergelijken met 2007.

(1) Zie notulen.

De situatie blijft naar alle waarschijnlijkheid zo slecht en wordt wellicht nog slechter in 2009, waardoor niet alleen de autofabrikanten worden geraakt, maar ook de hele aanvoerketen in de auto-industrie.

Op 16 januari hebben ministers een ontmoeting gehad met mijn vriend, Günter Verheugen, de commissaris en vicevoorzitter van de Commissie om de specifieke problemen te bespreken die de auto-industrie ondervindt. Ze hebben met name hun zorgen geuit over het feit dat door de huidige problemen een behoorlijk aantal banen op de tocht zal komen te staan en hebben benadrukt dat zij belang hechten aan de toekomst van de industrie.

Natuurlijk blijft de industrie zelf de eerste verantwoordelijke voor het antwoord op deze problemen. De industrie moet worden gestimuleerd om alle benodigde stappen te nemen teneinde structurele problemen aan te pakken, zoals overcapaciteit en het gebrek aan investeringen in nieuwe technologieën.

Echter, het belang van deze industrie voor de Europese economie en het feit dat de sector bijzonder zwaar getroffen is door de huidige crisis, betekent dat er enige vorm van overheidssteun nodig is. Dit wordt weerspiegeld in het Europees economisch herstelplan dat door de Europese Raad afgelopen december is overeengekomen en in de nationale programma's van de lidstaten. Natuurlijk moeten we ervoor zorgen dat de kortetermijnsteun voor de industrie het concurrentievermogen op de lange termijn niet ondermijnt. Dit betekent dat we ons duidelijk op innovatie moeten richten.

De lidstaten zijn het erover eens dat overheidssteun voor de auto-industrie zowel gericht als gecoördineerd moet zijn. Daarnaast moeten enkele belangrijke beginselen worden gerespecteerd, zoals eerlijke concurrentie en open markten. Het moet geen race om subsidies worden en het mag niet leiden tot marktverstoringen. Teneinde dit te bereiken hebben de lidstaten opnieuw de bereidheid getoond om nauw samen te werken met de Commissie aan nationaal genomen maatregelen, zowel aan de aanbod- als aan de vraagkant. De Commissie heeft op haar beurt toegezegd om een snelle respons te bieden in gevallen waar een reactie nodig is.

Meer in het algemeen ondersteunt het voorzitterschap van de Raad de Commissie volledig met betrekking tot de noodzaak om snel voort te gaan met de uitvoering van het Europees economisch herstelplan. De Commissie is ook uitgenodigd om samen met de Europese investeringbank te onderzoeken hoe het gebruik van leningen die voor deze sector worden beoogd, verder kan worden verbeterd, met betrekking tot snelle beschikbaarheid, projectfinanciering en het vervroegd toekennen van leningen, zonder te discrimineren tussen fabrikanten en lidstaten.

Met betrekking tot het wereldwijde milieu, moeten we duidelijk een vroege dialoog aangaan met de nieuwe regering in de VS en met onze andere wereldwijde partners.

Het Tsjechische voorzitterschap is vastberaden om dit totale steunbeleid voor de industrie voort te zetten, terwijl tegelijkertijd de beginselen en parameters worden gerespecteerd waarover ik zojuist sprak. Er is al een grote reeks communautaire instrumenten die een rol kunnen spelen bij het verlenen van steun, niet in de laatste plaats op het gebied van nieuwe technologie, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van schone auto's. Het volledige potentieel aan innovatieve en in milieupzicht duurzame aandrijvingstechnologieën - brandstofcellen, hybride, elektrisch, zonne-energie - moet volledig worden onderzocht en in werking worden gezet.

Aan de andere kant zijn er ook meer kant-en-klare en snel beschikbare instrumenten zoals bijvoorbeeld de sloopregeling voor oudere auto's. Deze instrumenten zouden de vraagimpuls naar nieuwe auto's kunnen combineren met positieve kenmerken op het gebied van vervoersveiligheid, emissieverlaging en andere kenmerken. Er zijn nu meerdere lidstaten die dit instrument al gebruiken. Daarom zou het voorzitterschap de Commissie willen vragen om onmiddellijk een voorstel te doen voor een manier om de vernieuwing van het Europese wagenpark op het gebied van voertuigherstel en recycling gecoördineerd te stimuleren, op basis van de analyse van de gevolgen van deze regelingen in verschillende lidstaten. Ons doel is om ruim vóór de Voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad een voorstel van de Commissie te hebben, tegen de achtergrond van de evaluatie van het herstel en om de kwestie te kunnen bespreken tijdens de Raad Concurrentievermogen in maart. Deze wordt voorgezeten door mijn collega Martin Říman en vicevoorzitter van de Commissie, Günter Verheugen. Dergelijke regelingen kunnen een belangrijke vraagstimulus vormen voor de auto-industrie op communautair niveau en zouden ook een gelijk speelveld waarborgen binnen de interne markt. Ik zou de tweede helft van de zin willen benadrukken, mede in de huidige context.

Samenvattend: het gaat niet alleen om het ondersteunen van een belangrijke sector van onze economie, maar dit is een aanpak waar we op de lange termijn allemaal van zullen profiteren.

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dames en heren, de heer Vondra heeft u zojuist geïnformeerd over de uitkomst van de bespreking die ik op 16 januari heb gehouden met de ministers die verantwoordelijk zijn voor de auto-industrie. Ik kan dat allemaal slechts beamen, maar ik wil ook tot voorzichtigheid manen. We moeten er nu op letten dat we geen hoop of verwachtingen wekken die we helemaal niet kunnen vervullen. Ik wil daarom graag iets dieper ingaan op de situatie van de Europese auto-industrie.

Uit ervaring weten we dat auto's een vroege indicator zijn voor conjuncturele ontwikkelingen. Het kwam dan ook niet als een verrassing dat de sterke vermindering van de vraag naar auto's die we sinds de zomer van vorig jaar hebben meegemaakt, gevolgd werd door een conjuncturele achteruitgang in alle andere sectoren van de economie. Hoe komt dat?

De afgenomen vraag is een symptoom van een gebrek aan vertrouwen in de economische ontwikkeling. Consumenten gedragen zich daarin niet anders dan ondernemingen. In onzekere economische tijden, als mensen niet weten wat hen te wachten staat, potten ze hun geld op. Voor privéhuishoudens is de aanschaf van een nieuwe auto de grootste uitgave over een aantal jaren. Het is echter iets dat kan worden verschoven, want een Europese auto kan natuurlijk altijd nog een jaar langer mee.

Iedereen weet dat de situatie pas weer fundamenteel zal verbeteren wanneer het algemene vertrouwen en geloof in de hele economische ontwikkeling is teruggekeerd. Dat betekent dat de maatregelen die wij gezamenlijk in Europa treffen om deze crisis in zijn geheel aan te pakken, absoluut het allerbelangrijkst zijn.

Ik wil graag nog een paar cijfers noemen om te onderstrepen hoe belangrijk dit is: in de Europese auto-industrie werken direct en indirect 12 miljoen mensen. Dat is 6 procent van alle arbeidsplaatsen in de Europese Unie. Ze is de belangrijkste economische sector voor onze export. Ons grootste exportoverschot halen we in motorvoertuigen.

In 2007 hebben we in Europa 19,6 miljoen auto's gebouwd. Vorig jaar lag dit cijfer bijna een miljoen lager en in 2009 zal het nog verder dalen. Er is momenteel een voorraad van ongeveer twee miljoen onverkochte auto's. De auto-industrie is in Europa de industrie die het hoogste percentage van haar omzet stopt in onderzoek en ontwikkeling. Gemiddeld investeren autofabrikanten 4 procent in onderzoek en ontwikkeling. Het gemiddelde van Europese ondernemingen is slechts 2 procent. Ze is dus kort gezegd een sleutelindustrie voor Europa.

De economische crisis heeft deze industrie meteen vol getroffen in alle sectoren. Dat is nooit eerder gebeurd – het is de eerste keer – en ik moet u zeggen dat de burgers denken dat deze situatie alleen betrekking heeft op personenauto's. De toestand bij de bedrijfsauto's is nog veel dramatischer. Hier staat de teller voor nieuwe orders in de hele Europese Unie vrijwel helemaal op nul, en dat terwijl er een productiecapaciteit is van bijna 40 000 bedrijfsauto's per maand.

De negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid zullen niet uitblijven, en wel om twee belangrijke redenen. Wij hebben een aanzienlijke overcapaciteit aan motorvoertuigen in de Europese Unie. De industrie zelf geeft toe dat de overcapaciteit 20 procent is. Er zijn mensen die zeggen dat het nog veel meer is. Twintig procent is echter al een heel hoog percentage, en als we dat afzetten tegen het aantal werknemers in deze industrie, hebben we het over 400 000 arbeidsplaatsen. Het staat buiten kijf dat de Europese autofabrikanten in dit crisisjaar versneld zullen overgaan tot het implementeren van de herstructureringsmaatregelen die al enige tijd op de agenda staan. Ik wil er geen misverstand over laten bestaan: er is geen garantie dat we aan het einde van dit jaar nog alle productieplaatsen in Europa zullen hebben die we nu hebben. Het is zeer waarschijnlijk dat aan het einde van dit jaar een groot aantal van deze productieplaatsen niet meer in bedrijf zal zijn. Er is niet eens een garantie dat aan het einde van dit jaar nog alle Europese fabrikanten op de markt zullen zijn.

De druk van de internationale concurrentie is heel groot in de auto-industrie. Als Europese wetgever hebben we deze concurrentie nog vergroot door van de Europese auto-industrie de komende jaren veel inspanningen te eisen. De industrie moet veel innoveren. Opdat mevrouw Harms me niet meteen weer bekritiseert, wil ik haar duidelijk maken dat ik dit feit niet bekritiseer – ik denk dat het juist is en goed. Verwijt mij niet dat ik de feiten beschrijf zoals ze zijn. Ik bekritiseer dit niet, ik constateer alleen. Met onze wetgeving hebben we de Europese auto aanzienlijk duurder gemaakt, en hij zal de komende jaren alleen nog maar duurder worden. Dat heeft vooral tot gevolg dat de concurrentiedruk toeneemt, dat de kostendruk toeneemt en dat ondernemingen zich in meerdere mate gedwongen zien om de productiviteit te vergroten. Dat is de enige mogelijkheid om zich in deze concurrerende situatie staande te houden.

We weten allemaal wat meer productiviteit betekent in de auto-industrie. Het heeft in elk geval geen positief effect op de werkgelegenheid. Dat is de situatie waarin wij ons nu bevinden.

Ons beleid is nu gericht op twee doelstellingen tegelijkertijd. Ten eerste willen we de Europese industrie door deze crisis loodsen – en ik benadruk nu ieder woord – met het doel zo mogelijk geen enkele Europese fabrikant kwijt te raken. Geen enkele. Ten tweede willen we het concurrentievermogen van de Europese auto-industrie op lange termijn versterken en van Europa een wereldleider maken op het gebied van de autoproductie.

Wat betreft de maatregelen voor de eerste doelstelling hebben we gedaan wat we konden. We hebben de Europese auto-industrie, die erg lijdt onder de crisis, toegang gegeven tot financiële middelen. De Europese Investeringsbank (EIB) stelt alleen al dit jaar voor deze industrie 9 miljard euro ter beschikking, en ik moet u zeggen dat het geen zin heeft om hier vandaag meer te eisen. Gelet op het eigen vermogen van de EIB is meer geld niet mogelijk. Er ligt al 9 miljard euro op tafel.

Dankzij het harde werk van mijn collega-commissaris, mevrouw Kroes, is de controle op overheidssteun nu zo flexibel ingericht en hebben we de regels zodanig veranderd dat de lidstaten veel meer mogelijkheden tot hun beschikking hebben om snel en doelgericht te reageren als er in individuele gevallen geholpen moet worden. De Commissie neemt daarbij de rol aan die haar wettelijk is toebedeeld, namelijk ervoor te zorgen dat bij deze maatregelen geen scheve verhoudingen ontstaan en dat onze beleidsdoelstellingen geen gevaar lopen. Ik wil hiervan slechts een voorbeeld noemen. Het staat buiten kijf dat steun aan de Europese dochters van Amerikaanse ondernemingen alleen kan worden goedgekeurd als duidelijk is dat deze steun uitsluitend dient voor het behoud van arbeidsplaatsen in Europa.

We hebben een reeks maatregelen getroffen voor modernisering van het wagenpark op de Europese wegen en daarbij hebben we voor ogen gehouden dat we een positief effect voor het milieu willen bereiken. Niet alle lidstaten zullen het systeem gaan hanteren om slooppremies te betalen, maar degene die het wel doen, zullen zich houden aan de overeengekomen principes, namelijk dat deze maatregelen niet discriminerend mogen zijn voor andere fabrikanten. Om nog een voorbeeld te noemen: een lidstaat kan niet zeggen: "Ik geef je een premie, als je je oude auto laat slopen, maar alleen als je nieuwe auto een Duitse is", als je in Duitsland woont, of een Franse of een Tsjechische. Het is niet mogelijk om dat te doen.

Een ding dat wel mogelijk is – en ik zou dat bijzonder toejuichen – is dat dit soort slooppremies wordt gecombineerd met ecologische doelstellingen. Met andere woorden, ze worden bijvoorbeeld alleen uitgedeeld als de nieuw aangeschafte auto aan bepaalde emissienormen voldoet. Voor zover we kunnen beoordelen, werkt deze premie goed en ze heeft dus het gewenste positieve effect.

Er is maar een manier om de markt voor bedrijfswagens weer op gang te helpen. Slooppremies, zoals u zich kunt voorstellen, zijn in deze sector niet mogelijk. Wat hier vooral nodig is, is kleine en middelgrote bedrijven in deze sector toegang te verschaffen tot financiële middelen. Dat doen we. Het is ook nodig dat we bij het investeren van overheidsgeld de voorkeur geven aan de aanschaf van milieuvriendelijke bedrijfsauto's, bijvoorbeeld bij het openbaar vervoer of andere publieke diensten waarvoor voertuigen nodig zijn. Dat hebben we allemaal al gedaan.

Op lange termijn – daarover hebben we in dit Parlement al vaak gesproken – gaat het erom dat de aanbevelingen van de *Cars 21*-groep worden geïmplementeerd, namelijk het verzekeren van de toekomst van de Europese auto-industrie door meer inspanningen op het gebied van innovatie, onderzoek en ontwikkeling, zodat de Europese auto van de toekomst niet alleen de toonaangevende auto van de wereld is als het gaat om zijn technologie, zijn afwerking en zijn veiligheid, maar ook op het gebied van brandstofefficiëntie – oftewel laag verbruik – en milieuvriendelijkheid – oftewel lage emissies. De Europese industrie zit hierover met ons op één lijn, en wij steunen de bijbehorende projecten als deel van het Europese stimuleringspakket voor de economie, zoals u allen weet.

Tot slot wil ik zeggen dat de belangrijkste uitkomst van de discussies met de lidstaten was dat we elkaar hebben toegezegd geen protectionistische wedloop in Europa te laten ontstaan. Bij een dergelijke protectionistische wedloop zouden de financieel zwakkere lidstaten de kop van Jut zijn en zouden we het gebod van sociale solidariteit in Europa ernstig schade toebrengen.

Iets anders dat we kunnen doen om de vraag te stimuleren en de auto-industrie door deze crisis te helpen en te leiden, is ervoor te zorgen dat ook de internationale concurrentievoorwaarden niet worden geschonden. Dat is een vraag die we met name aan de Verenigde Staten moeten stellen. We zullen zien welke maatregelen president Obama neemt om de crisis in de Amerikaanse auto-industrie aan te pakken. Daar wil ik graag over zeggen dat het niet in Europa's belang is dat de Amerikaanse autofabrikanten failliet gaan. De gevolgen voor

Europa zouden catastrofaal zijn, als dat zou gebeuren. Wij hebben echter ook geen belang bij een beleid waarbij Amerika zijn eigen auto-industrie zou stimuleren ten koste van de concurrentie uit andere delen van de wereld. Ik hoop dat we de gelegenheid krijgen om dit in alle rust te bespreken met onze Amerikaanse vrienden.

De Europese auto-industrie staat niet aan de rand van de afgrond. Ze bevindt zich in een moeilijke situatie, maar wij zijn er vast van overtuigd dat de industrie in staat en sterk genoeg is om het hoofd te bieden aan deze moeilijke situatie en om in de toekomst een belangrijke bijdrage te blijven leveren aan het creëren en behouden van arbeidsplaatsen en welvaart in Europa.

Jean-Paul Gauzès, *namens de PPE-DE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik ben bang dat de zojuist geformuleerde boodschap het beoogde doel – het herstel van het vertrouwen – niet zal bewerkstelligen. Mijnheer de commissaris, ik kan mij vinden in de voorlaatste alinea van hetgeen u te zeggen heeft over wat de automobiellindustrie zou moeten zijn, maar ik geloof niet dat de voorstellen die voor dat doel zijn gedaan, volstaan. Erger nog: ze zullen bepaalde lidstaten ertoe aanzetten zelf een oplossing te vinden, als Europa er niet in slaagt het beleid te coördineren.

Wat verwachten onze medeburgers nu van ons? Ze verwachten nogal wat van Europa – in ieder geval te veel. En ze verwachten iets anders. Zoals u aangeeft, vinden in de Europese Unie 12 miljoen mensen emplooi in de auto-industrie, en ze zijn samen verantwoordelijk voor 10 procent van het bbp. In Frankrijk komt dat neer op 2,5 miljoen banen – 10 procent van alle loon- en salarisgerechtigden. 15 procent van al het geld dat aan onderzoek en ontwikkeling wordt besteed komt uit deze hoek.

De auto-industrie maakt op dit moment een crisis van ongekeerde omvang door. De vraag is sterk gedaald, en producenten, onderaannemers en zelfs consumenten hebben financiële ondersteuning nodig. En dat terwijl ondernemingen tegelijkertijd met een structurele uitdaging – sterkere concurrentie van alle kanten – geconfronteerd worden. Als het niet politiek incorrect zou zijn, zou ik daar graag aan toevoegen dat de zware eisen die aan de auto-industrie worden gesteld en de druk om de auto te laten staan, ook hebben bijgedragen tot de huidige situatie.

Het is dus zaak dat Europa spoedig een gecoördineerd antwoord formuleert om de acties die de verschillende regeringen hebben ondernomen, kracht bij te zetten. Het is om te beginnen heel belangrijk dat de banken de auto-industrie op een normale wijze kredieten gaat verlenen, tegen de geldende rente en de op dit moment gebruikelijke voorwaarden, en in hoeveelheden die aansluiten bij de behoeften van de industrie. We weten echter dat de kredietverlening nog steeds niet soepel verloopt, niettegenstaande de inspanningen van de Europese Investeringsbank. Europa moet daarom een passend antwoord formuleren.

Verder is het zo dat het er niet alleen om gaat de gevolgen van de crisis te verzachten. We moeten de auto-industrie ook een nieuwe toekomst bieden. Daarom is een goed doordacht industriebeleid van fundamenteel belang. We moeten de wereld van morgen binnenstappen en ervoor zorgen dat aan de eisen van duurzame ontwikkeling en milieubescherming kan worden voldaan. We moeten dus leren vooruit te denken. Het streven naar innovatie mag er evenwel niet toe leiden dat we vergeten dat er een crisis gaande is en dat we openbare middelen mogen gebruiken om de toestand het hoofd te bieden.

Guido Sacconi, *namens de PSE-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik bedank minister Vondra en commissaris Verheugen voor hun prompte mededeling. Ik moet zeggen dat ik het grotendeels eens ben met de bezorgdheid en de realistische aanpak die wordt voorgesteld.

Om kort te gaan, we weten waar we het over hebben. Volgens een schatting kunnen in de loop van dit jaar in de hele auto-industrie 2 miljoen banen verloren gaan, waarvan de meeste in de onderdelensector. En we hebben te maken met een buitengewoon contrast. Aan de ene kant hebben we een particulier en openbaar wagenpark dat – zoals u terecht opmerkte – zeer verouderd is met hoge emissies en aan de andere kant is de vraag teruggelopen, sterk teruggelopen, je kunt zelfs zeggen ingestort.

Ik voel dus veel voor het herstelplan dat is opgesteld door de Commissie, die heeft geprobeerd om alle instrumenten te benutten die zij tot haar beschikking heeft, hoewel we weten dat die beperkt zijn, en we ook weten waarom. We moeten anticyclisch handelen om de vraag sterk te stimuleren, ook ten behoeve van de milieudoelstellingen waarvoor we ons de afgelopen maanden zo hebben ingezet.

En wat gebeurt er? Elk land handelt op eigen houtje. Het ene land treedt op en het andere doet niets. Mijn land bijvoorbeeld heeft tot nu toe nog niets gedaan. Het ene land doet zus en het andere land doet zo. Ik ben het echter met u eens: laten we ons tot aan de Raad Concurrentievermogen van dit voorjaar inspannen om

onze coördinatie te versterken, tenminste wat de beginselen betreft, zoals bijvoorbeeld het koppelen van de sloopplannen aan duidelijke emissiedoelstellingen. Volgens mij is Frankrijk met een verstandige oplossing gekomen: het laat namelijk de bonus voor de koper afhangen van het niveau van emissie van het voertuig dat hij aanschafte. Dat lijkt mij een win-winsituatie, waarbij alles baat heeft: de werkgelegenheid, innovatie, mededinging en ook het milieu.

Patrizia Toia, *namens de ALDE-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de crisis in de auto-industrie is een crisis van een hele sector geworden, van de aanverwante sectoren, van andere betrokken sectoren, van handelsnetwerken en zo van de dienstensector en de vooruitzichten voor de werkgelegenheid zijn dramatisch.

Volgens mij toont ook de buitengewone daling van de registraties aan – deze maand zouden deze in sommige lidstaten zijn gedaald met 33 procent, 20 procent, enzovoort – dat het geen crisis van een technologisch verouderde sector is, ze ontstaat niet in de sector zelf, niet intern in een of ander bedrijf door bestuursfouten. Het is een systeemcrisis en als zodanig moet ze door de Europese instellingen dringend en vastberaden worden aangepakt.

Er zijn al een aantal maatregelen aangedragen, maar het gaat erom hoe deze worden uitgevoerd, met welke middelen en met welke vooruitzichten op innovatie. Natuurlijk moet de vraag worden gestimuleerd, alleen de consumptie kan voor herstel zorgen. Terwijl echter de consumptie wordt gestimuleerd, wat een oplossing is voor de middellange termijn, denk ik dat we moeten inzien dat er directe kredietondersteuning nodig is om de productie te hervatten, de materialen te betalen en de werkgelegenheid te steunen, ook al dalen de orders en de vraag.

Het gaat dus om kredieten. Maar ik zei al dat het belangrijk is hoe dit wordt gedaan. Ook ik vraag dus om een sterkere rol van Europa. Het is belangrijk dat de Europese instellingen een signaal afgeven. Amerika treedt op, sommige landen in Europa doen dat, ik hoop ook dat mijn land van algemene voorstellen overgaat tot concrete initiatieven. Ik hoop echter ook dat Europa sterker optreedt met het herstelplan en ook daarnaast, want ik denk, en ook onze commissaris heeft daar in zekere zin op gewezen, dat het lot van de grote Europese bedrijven een gemeenschappelijk lot is. De grote Europese producenten mogen geen concurrentie ondervinden op de interne markt door diverse vormen van overheidssteun of soepele voorwaarden, maar ze moeten een sterke, vastberaden en gecoördineerde reactie van Europa krijgen, want het lot van de Europese automarkt ligt in het vermogen van Europa om samen de wereldwijde concurrentie aan te gaan.

Collega Sacconi haalde nog een ander aspect aan dat ik wil benadrukken: deze steun mag geen hulp zijn, of nog erger, een reddingsmiddel dat alles bij het oude laat, maar moet een stimulans zijn om in de toekomst beter te kunnen concurreren, met innovaties, producties en technologieën die oog hebben voor het milieu en voor de veiligheid van de reizigers en het vervoer.

Guntars Krasts, *namens de UEN-Fractie.* – (LV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Net als in de bouwsector zijn in de auto-industrie de middelen vooral gericht geweest op het bewerkstelligen van snelle groei in de toekomst, maar de ontwikkeling op dit gebied hing in het verleden en hangt ook nu nog altijd nauw samen met de beschikbaarheid van krediet. De financiële crisis heeft de auto-industrie dan ook bijzonder zwaar getroffen. De sector zal zich uitsluitend kunnen stabiliseren als de bankkredietverlening weer genormaliseerd is en dat hangt weer samen met het te boven komen van de financiële crisis. Ik twijfel er niet aan dat de financiële crisis de aanleiding zal vormen voor aanmerkelijke verbeteringen in de toekomstige organisatie van de automarkt. Onze taak op dit moment is niet ervoor te zorgen dat bestaande banen behouden blijven, maar dat de toekomstige concurrentiekracht van de Europese automobielsector behouden blijft. Overheidssteun voor de automobielsector moet daarom gekoppeld worden aan twee hoofddoelstellingen: het verminderen van de afhankelijkheid van olie en de daaraan verbonden prijsfluctuaties, en het aanzienlijk verbeteren van de milieu-indicatoren en emissieverlagingen. Deze maatregelen overlappen elkaar. Ze zijn in principe ook voor de Europese economie in haar geheel belangrijk om het risico te beperken dat een gezamenlijk economisch herstel wordt belemmerd door een stijging van de olieprijs als de crisis eenmaal is overwonnen, onder andere doordat de autoverkoop weer aantrekt. Dank u.

Rebecca Harms, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, volgens mij is het in eerste instantie van belang om het crisismanagement van de economische crisis te combineren met de mondiale uitdaging van de klimaatcrisis. We zouden een grote fout maken, als we met onze economische maatregelen weer net zo weinig ambitieus zijn met doelstellingen op het gebied van klimaatbescherming en energiezekerheid als bij de CO₂-regulering voor auto's.

We moeten niet opnieuw de fout maken om aandacht te besteden aan de verkeerde dingen die de auto-industrie ons influistert. De vergissing die we in dat opzicht afgelopen winter hebben gemaakt, zien we nu immers overal om ons heen. Dezelfde concerns die er een stokje voor hebben gestoken dat wij de ambitieuze CO₂-regulering voor auto's zouden implementeren, zitten nu opgescheept met hun voorraad van enorme brandstofverslinders die ze niet meer aan de man kunnen brengen. Volgens mij moeten we er echt naar streven om de autofabrikanten aan hun verstand te brengen dat de toekomst van de auto's ligt in kleine, efficiënte en milieuvriendelijke modellen en dat alle inspanningen op het stuk van stimuleringsmaatregelen gericht moeten zijn op het bevorderen van deze modellen. Er moet ook opheldering over komen in hoeverre daadwerkelijk rekening wordt gehouden met innovaties als elektrische aandrijvingen. Dat lukt echter alleen in combinatie met een gecoördineerd plan dat ook het energiebeleid erbij betreft.

Wat ik absoluut wil benadrukken in iets dat een vorige spreker van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten heeft gezegd - en het is iets waar ik het helemaal mee eens ben -, is dat ik er volledig van overtuigd ben dat we heel erg tekort zullen schieten als we ons alleen op de auto's concentreren, zonder dat we een totaalplaatje voor ogen hebben op welke manier we de vervoerssector moeten reorganiseren en op welke manier de publieke transportsector er over tien jaar uit moet zien. Ook daar kunnen we een groot aantal arbeidsplaatsen behouden en creëren. Door te zeggen dat er niet alleen personenauto's, maar ook bussen en treinen worden gebouwd, heeft commissaris Verheugen een belangrijke opmerking gemaakt.

We moeten dus verder kijken dan onze neus lang is en nu duurzame vervoerssystemen ontwerpen en stimuleren.

Roberto Musacchio, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het is onderhand duidelijk dat de financiële crisis nu een dramatische economische en sociale crisis is geworden.

Dit blijkt uit de situatie in de autosector, waar we volgens mij kunnen aannemen, ik ben het eens met de heer Sacconi, dat er meer dan 2 miljoen arbeidsplaatsen op de tocht staan. De kans bestaat dat door de crisis vooral de zwaksten hun baan kwijtraken: de oudere en tijdelijke werknemers. We moeten snel en krachtig optreden. Er zijn steunmaatregelen beschikbaar, maar we moeten beslissen – dat zeg ik duidelijk tegen de commissaris – of deze op Europees niveau moeten worden gecoördineerd of niet, zoals enkele grotere landen lijken voor te stellen.

Ik denk dat Europese coördinatie nodig is op twee gebieden: enerzijds op het gebied van innovatie in verband met het klimaatpakket en, als ik er nogmaals naar mag verwijzen, de verordening-Sacconi inzake emissies en anderzijds op sociaal gebied. Ik ben van mening dat geen enkele werknemer, van oudere tot tijdelijke werknemers, hoeft af te vloeien. Innovatie is onmogelijk als werknemers worden weggejaagd.

We moeten in dit verband ook het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering veranderen en, waarom niet, het Europees Sociaal Fonds, dat nu is gericht op het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen, maar zodanig dat het tegemoetkomt aan de vereiste om geen werknemers te laten afvloeien. Dan moet in Europa werk echter weer het middelpunt vormen en de rol krijgen die het toekomt als stichter van democratie.

Patrick Louis, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we weten wat de structurele oorzaken zijn van de crisis in de automobielenindustrie en de bedrijven die van deze industrie afhankelijk zijn. Net als de landbouw en de textielsector is ook de auto-industrie het slachtoffer van bedrijfsverplaatsingen en sociale, fiscale en milieudumping.

Wat gaan we doen nu de Amerikanen hun gesubsidieerde en benzineverslindende, door de dalende dollar aantrekkelijk geworden 4x4's op onze markt verkopen, terwijl diezelfde markt ook aan de andere kant van het spectrum al onder druk staat van goedkope producten uit Turkije, India en China?

Er is echter een oplossing. We moeten het gemeenschappelijke tarief aan de buitengrenzen, dat met de overeenkomsten van Maastricht is afgeschaft, opnieuw invoeren. Alleen compensatoire heffingen aan de grenzen van de Europese Unie kunnen ervoor zorgen dat de internationale handel op een eerlijke basis plaatsvindt. Laat ons dus de moed opbrengen om datgene te doen wat het gezond verstand voorschrijft – vóór het te laat is. Het zal u echter bekend zijn dat Protocol 27 en artikel 67 van het Verdrag van Lissabon elke vorm van douanebescherming van de Europese markt uitdrukkelijk verbieden.

Dames en heren, we moeten consistent zijn en niet langer vasthouden aan ideeën die ons uiteindelijk schade toebrengen. Laten we dit nefaste Verdrag voorgoed begraven en laten we nu eens ophouden met brandstichtende brandweerman te spelen.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik het voorzitterschap van de Raad, maar ook de Commissie, bedanken voor hun zeer duidelijke uitlatingen over de situatie. Ik heb net als commissaris Verheugen goede hoop dat de auto-industrie de tekenen des tijds heeft herkend en toekomstgerichte oplossingen zal vinden op veel gebieden.

Feit is echter wel dat we natuurlijk in de reële wereld leven, en na een vermindering van de autoproductie met 5 procent vorig jaar, gaat de industrie voor 2009 uit van een daling van nog eens 15 procent. Dat is de grootste achteruitgang die we sinds 1993 in de Europese Unie hebben meegemaakt en ze staat gelijk aan 3,8 miljoen minder voertuigen dan in 2007. U moet zich realiseren dat van elke arbeidsplaats in de auto-industrie er vijf afhangen in verwante sectoren en branches. Dat betekent dat de financiële crisis natuurlijk ook een zeer groot effect heeft op de autobranche, omdat ze zowel de fabrikanten zelf treft als hun klanten. Beide groepen hebben een veel betere toegang tot kredieten nodig. Het is al gezegd dat de auto-industrie toegang heeft tot 9 miljard euro van de Europese Investeringsbank. Fabrikanten en leveranciers hebben echter nog meer kredieten nodig om hun ondernemingen te financieren en dat geldt ook voor consumenten als ze de aanschaf van een auto willen financieren. We moeten het gaspedaal dus intrappen om de vraag te stimuleren, want het aantal toelatingen voor personenauto's in Europa is in het vierde kwartaal van 2008 met 19 procent gedaald en voor bedrijfsauto's met 24 procent.

Tot dusverre hebben de banken in deze crisis miljarden euro's gekregen om het hele systeem te redden. Daarbij zijn echter over het algemeen uitgerekend de banken van de auto-industrie vergeten. Zij hebben tot dusverre geen toegang tot de overheidssteun. In heel Europa moest de auto-industrie, net als eerder in de VS, miljarden euro's opzij zetten voor ongedekte restwaarden van leaseovereenkomsten. Deze verliezen zijn – zeker in het licht van de voorraad van 2 miljoen onverkochte auto's – gebaseerd op het feit dat de boekwaarde van de leaseauto's flink daalt waardoor ook hier problemen ontstaan. Er moet met andere woorden snel actie worden ondernomen om ook deze banken een reddingsboei toe te werpen, net als al is gedaan voor de andere banken in het systeem.

Stephen Hughes (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Nissan heeft het verlies van 1 200 banen aangekondigd bij de fabriek in Sunderland in mijn kiesdistrict Noordoost-Engeland. Dat is ongeveer een kwart van het totaal aantal personeelsleden, en daar komt nog een tot nu toe onbekend aantal banen in de aanvoerketen bij.

De fabriek van Nissan in Sunderland wordt overal erkend als de meest productieve in Europa. Als de fabriek met de hoogste productie in Europa een kwart van haar personeel moet ontslaan, dan moge de hemel ons bijstaan wanneer deze crisis de minder productieve fabrieken in haar volle omvang treft.

In mijn gebied is een taskforce voor herstel opgericht, waarin alle belangrijke actoren zijn opgenomen. De maatregelen die zij plannen - helpen bij het vinden van werk, trainingen en omscholing, het starten van kleine bedrijven, hulp bij zelfstandigheid - zijn uiterst geschikt om in aanmerking te komen voor steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering. Ik verwelkom de voorstellen van de Commissie om dat fonds te vereenvoudigen. Het moet dringend worden vereenvoudigd en op grote schaal worden ingezet als onderdeel van een gecoördineerd Europees antwoord op de crisis in de auto-industrie.

Het afgelopen jaar is slechts een fractie van dat fonds gebruikt. Laten we het niet oppotten. We moeten het laten werken, zodat onze mensen kunnen werken.

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in tegenstelling tot tal van andere sectoren, functioneert de auto-industrie niet op basis van speculaties, maar van beperkte marges die slechts winstgevend zijn als er veel producteenheden worden verkocht.

Het is waar dat auto's een belangrijke bron van broeikasgasemissies zijn, maar tegelijkertijd vertegenwoordigt deze industrie, samen met de ondersteunende sectoren, 10 procent van het bbp van de Europese economie en is zij goed voor twaalf miljoen banen, die 6 procent van de totale werkgelegenheid van de Unie uitmaken.

Daarom is deze sector uitermate belangrijk voor het welzijn van onze burgers. Wij mogen hem dan ook niet aan zijn lot overlaten. Hij mag geen speelbal worden van de harde regels van vraag en aanbod die tot de financiële crisis hebben geleid en daarna ook alle andere sectoren in moeilijkheden hebben gebracht, met inbegrip van de auto-industrie.

Wij moeten steunmaatregelen opzetten die het beginsel van vrije mededinging in de Europese Unie eerbiedigen en in de nodige middelen voorzien om deze productiesector te redden. Er moet een Europees kader worden gecreëerd om een geharmoniseerde aanpak te waarborgen, onafhankelijk van de lidstaat. In de Verenigde Staten en andere landen is aan de auto-industrie voor miljoenen steun verleend. Bovendien hebben sommige landen hun wisselkoers aangepast en andere mechanismen ingevoerd om op onze markten te kunnen concurreren.

Laten we ons dus maar geen zorgen maken over wat in de rest van de wereld wordt gezegd. Belangrijker is dat wij onverwijd de nodige maatregelen nemen.

Michael Cramer (Verts/ALE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we zullen alleen slagen in de bestrijding van de klimaatverandering en de herstructurering van de wereldeconomie als we ze gezamenlijk aanpakken. Wat we nodig hebben is een groene *New Deal*.

De crisis in de auto-industrie is niet alleen een economische crisis. Het instorten van de autofabrikanten is ook de rekening die ze betalen voor hun filosofie van groter, sneller en zwaarder van de afgelopen jaren. General Motors, Daimler en consorten hebben nog maar een paar maanden geleden al hun kaarten gezet op brandstofverslinders, terwijl hun marketingafdeling de SUV's uitriepen tot de nieuwe stadauto's. Ze hebben de klimaatverandering eenvoudigweg genegeerd. Daarvoor betalen ze nu de prijs.

Als we nu miljarden aan belastinggeld beschikbaar stellen, moeten de voorwaarden duidelijk zijn. De autofabrikanten moeten het geld gebruiken om over te schakelen op een kleiner en zuiniger productenpallet, op alternatieve aandrijvingen – niet alleen voor het milieu, niet alleen voor het klimaat, maar ook voor een langdurig behoud van honderdduizenden arbeidsplaatsen.

Ik zal u een voorbeeld geven uit Duitsland, mijn vaderland, van hoe het niet moet. Als in Duitsland de directeur van de Deutsche Bank, Josef Ackermann, besluit om zijn negen jaar oude derde, vierde of vijfde auto te laten slopen en een nieuwe Porsche Cayenne te kopen, krijgt hij 4 000 euro. Dat is niet sociaal of milieuvriendelijk. Dat is gewoonweg belachelijk. We moeten hier niet aan meedoen.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Zweden, het land waar ik vandaan kom, is net als verscheidene andere landen sterk afhankelijk van de automobielenindustrie. Volvo en Saab zijn bekende merken. De Zweedse automobielenindustrie is net als de rest van de automobielenindustrie hard getroffen door de crisis. Verschillende factoren hebben tot de crisis bijgedragen, maar een speciale factor is dat men de noodzakelijke hervorming van de automobielenproductie niet op tijd heeft doorgevoerd. Een omschakeling naar kleinere, energie- en milieuvriendelijkere voertuigen is noodzakelijk.

De EU eist al heel lang eenzijdige flexibiliteit van de kant van de werknemers. Ik en de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links eisen dat wij ook flexibiliteitseisen stellen aan het management van de grote ondernemingen. Gebrek aan flexibiliteit en aan innovatief denken heeft immers bijgedragen tot de huidige crisis in de automobielenindustrie en in andere industrieën.

Tot slot: de automobielenindustrie is een belangrijke werkplek, waar vaak overwegend mannen werken, en die werkplek heeft al onze steun. Ik ga er daarom van uit dat de EU dezelfde betrokkenheid betoont als er sprake is van een crisis en een dalende conjunctuur op wat kan worden beschouwd als vrouwelijke werkplekken.

John Whittaker (IND/DEM). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we hadden kunnen raden wat er in deze verslagen zou staan. Er is een probleem in Europa en de Europese Unie moet een standpunt innemen. Zij moet de indruk wekken dat ze de touwtjes in handen heeft bij het oplossen van het probleem. Dus hebben we een economisch herstelplan waarvan de auto-industrie deel uitmaakt. Maar in werkelijkheid zal elke fabrikant zijn eigen belangen zo goed mogelijk behartigen, en zal elk land zo goed mogelijk zijn eigen fabrikanten beschermen.

Er is natuurlijk wel iets te zeggen voor steun, enige financiële steun voor de auto-industrie en andere sectoren om hun kapitaal intact te houden en om de vaardigheden in huis te houden. Maar dit kan alleen op nationaal niveau worden besloten omdat de steun – los van de Europese investeringsbank die door de heer Verheugen is genoemd, alleen kan worden betaald door nationale belastingplichtigen.

Maar er is één ding dat de Europese Unie hier in opbouwende zin kan doen, tenminste, totdat de recessie voorbij is, en dat is het tijdelijk opheffen van milieubeperkingen voor autofabrikanten. De industrie bevindt zich al in ernstige problemen. Deze milieubeperkingen maken auto's duurder. U helpt een industrie te vernietigen die zich al in zwaar weer bevindt.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - (EN) Minheer de Voorzitter, gisteren hebben we in mijn eigen stad Birmingham een top over de autocrisis gehouden. Ik vond het jammer dat ik er niet bij kon zijn, omdat ik veertig jaar geleden in de auto-industrie begon te werken. Ik heb vele crises meegemaakt, maar nog geen een zoals deze.

Er is nog nooit een situatie geweest waarin de verkoop zo snel inzakte. Ik wil tegen mijn collega's van De Groenen zeggen dat als ze naar de onverkochte auto's kijken, ze zullen zien dat de kleinere, lichtere, groenere modellen daar vaker bij staan. Dit is geen mislukking van bedrijfsmodellen, het is het mislukken van het volledige economische systeem.

In een van de statistieken tijdens de Top, van professor David Bailey van de Birmingham Business School, wordt geraamd dat in de afgelopen zes maanden de aanvraag voor een autolening werd afgewezen voor 300 000 consumenten in het Verenigd Koninkrijk. Nu zouden sommige aanvragen toch wel zijn afgewezen maar dit geeft aan waar we mee te maken hebben.

Met betrekking tot sommige zaken waarover we hebben gesproken - en ik ben het volledig eens met hetgeen Stephen Hughes zei over Nissan, en hij kent het bedrijf zeer goed -, kunnen we op nationaal en Europees niveau dingen doen om de industrie door deze sanering te helpen. Het is veel beter om de industrie te helpen belangrijke mensen op de loonlijst te laten houden en hen om te scholen, dan dat deze mensen worden ontslagen en later weer moeten worden aangenomen.

We hebben de stimulansen om te investeren in die nieuwe auto's die mevrouw Harms en anderen willen. Het feit dat De Groenen over elektrische auto's praten als een oplossing, laat eenvoudigweg zien hoezeer zij buiten de echte wereld staan, het duurt nog minstens tien jaar voordat die auto's er zijn, en dat weten we allemaal.

Het probleem is om kopers en de vraag daadwerkelijk terug te krijgen in de economie. We moeten het krediet aanpakken, we moeten onze overheidskopers weer in de markt krijgen om groene bussen te kopen, groene vrachtwagens, groene auto's, tenslotte heeft dit verderstreckende voordelen. We willen geen concurrentiestrijd tussen bedrijven. De heer Vondra was volstrekt duidelijk dat dit een interne markt is, en daar willen we geen concurrerende activiteiten.

Maar bovenal moeten we het feit onder ogen zien dat de autodealers auto's moeten verkopen en verzorgen.

Mijn laatste punt is tot u gericht, commissaris en u hebt het eerder gehad over mevrouw Kroes die hier aan werkte: vertel mevrouw Kroes alstublieft dat ze dit volstrekt ongewenste en destabiliserende voorstel om de hele structuur van dealercontracten te wijzigen, van tafel moet halen. Niemand heeft hier om gevraagd en niemand wil het.

Monica Giuntini (PSE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we hebben gehoord hoe de Raad en Commissie zich inzetten maar ik wil eraan herinneren dat in 2008 de totale daling van de verkoop in deze sector 8 procent bedroeg. Duizenden werknemers zijn nu al hun baan kwijt of technisch werkloos. Collega Sacconi heeft eerder al de cijfers genoemd.

Dit alles betreft niet alleen de grote autobedrijven, maar alle ondernemingen uit de aanverwante sectoren. Ik denk aan Toscane waar ik vandaan kom. Zoals ik onlangs overigens heb kunnen vermelden, bevindt volgens de Europese vereniging van toeleveranciers van de auto-industrie de komende maanden één bedrijf op acht zich op de rand van het faillissement. Ik ben dus van mening dat er snelle, duidelijke en realistische actie nodig is en ik weet dat commissaris Verheugen daar oor voor heeft.

Er is geen tijd te verliezen mijnheer de commissaris. De maatregelen van de Europese landen moeten worden gecoördineerd, anders dreigen ze her en der verspreid te raken en geen effectieve resultaten op te leveren voor de economie van de Europese Unie en voor de steun aan de werknemers. Er zijn stimuli nodig op Europees niveau, zoals die welke collega Sacconi noemde, waarmee investeringen in schone auto's, steun voor onderzoek en nieuwe technologieën mogelijk zijn. De criteria van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering moeten onmiddellijk worden herzien om de Europese werknemers te kunnen bijstaan en ik denk dat er nog verdere financieringen nodig zijn van...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Ivo Belet (PPE-DE). - Mijnheer de commissaris, de redding van de Europese auto-industrie dreigt te ontaarden in een anti-Europees verhaal. Elke lidstaat gaat zijn eigen weg en lanceert nationale steunmaatregelen. Er zijn lidstaten - u weet het beter dan wij - die goedkope leningen voor autoconstructeurs in het vooruitzicht stellen op voorwaarde dat die autoconstructeurs onderdelen aankopen bij hun eigen nationale lokale leveranciers.

Dat is natuurlijk totaal *crazy* en het is goed dat u hier een paar minuten geleden heel duidelijk gezegd heeft dat u dat niet tolereert en dat u daaraan paal en perk stelt.

Wat de constructeurs vandaag nodig hebben - zoals Malcolm Harbour al zei - zijn maatregelen vandaag en investeringssteun voor de toekomst voor nieuwe milieuvriendelijke en hybride auto's. Dat is heel goed, maar dat lost de problemen van vandaag niet op. Daarom is het zeer positief en een lichtpunt dat de Tsjechische voorzitter hier vandaag een nieuw initiatief aankondigt voor de komende Lentetop, een voorstel om in heel Europa een maatregel te nemen om de aankoop van milieuvriendelijke auto's drastisch te stimuleren.

Daarnaast - daarmee trap ik een open deur in - is er nood aan verse kredieten en kredietgaranties voor de autoconstructeurs. De Europese Investeringsbank heeft al heel wat geld vrijgemaakt, maar er is veel meer geld nodig om door dit diepe dal te gaan. Het gaat in veel gevallen om kmo's in de toeleveringsbranche, die vandaag ook kredieten nodig hebben om te overleven.

Dan nog dit, mijnheer de commissaris, collega's, wij moeten deze crisis ook aangrijpen. Dit is een *window of opportunity* om eindelijk een doorbraak te forceren op het vlak van de autobelasting. Wij bakkeleien nu al jarenlang over het voorstel van de Europese Commissie om de autobelasting bij te sturen. Het moment is rijp om in de hele Europese Unie eindelijk de bocht te maken en de autobelasting definitief om te vormen tot een stelsel waarbij die consumenten die kiezen voor milieuvriendelijke auto's, daarvoor ook worden beloond.

Mia De Vits (PSE). - De autosector is een zeer belangrijke sector voor de tewerkstelling in België. In en om Opel Antwerpen België staan vandaag 2 700 directe jobs op de helling. De beslissingen worden genomen in Detroit en alle Opel-vestigingen kampen met overproductie. Natuurlijk staan de betrokken overheden klaar met een hulppakket aan staatssteun en met bankgaranties. Opdat die steun ook effectief is, roep ik de Europese Commissie vandaag op om via u, commissaris Verheugen, en via uw collega Kroes vóór 17 februari, de dag dat de beslissing in Detroit valt, met de betrokken overheden en de betrokken vestigingen rond de tafel te gaan zitten om erover te waken dat er een maximaal behoud aan tewerkstelling op Europees niveau is en dat er een gecoördineerde aanpak op Europees niveau is. Dit om te voorkomen dat er, zoals u zelf zei, een protectionistische wedloop tussen de lidstaten ontstaat.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, beste collega's, we moeten het vooruitziende industriebeleid van de oprichters van de Europese Unie nieuw leven inblazen. Toen ging het om kolen en staal.

Deze maatregelen waren vooral daarom zo succesvol, omdat ze innovatief waren – net als het decarboniseren van de automobielsector zou moeten zijn. Diezelfde maatregelen onderbouwden op hetzelfde moment een sociaal beleid voor de steun, bescherming en training van werknemers. Daarom wil ik hier graag vier voorstellen doen.

Om te beginnen moet er een Europees ondersteuningsfonds voor werknemers in de automobielsector worden opgezet dat verder gaat dan het Moderniseringsfonds. Het is tijdens deze cruciale periode namelijk heel belangrijk werknemers bij ondernemingen in dienst te houden en hun salarisniveau te garanderen op een moment dat er werktijdverkorting moet worden doorgevoerd. Training binnen de onderneming moet worden aangemoedigd. We kunnen geen genoegen nemen met een hypothetische omscholing van ontslagen werknemers.

Ten tweede zal er een agentschap voor innovatie moeten worden opgericht. We moeten sneller middelen beschikbaar stellen voor onderzoek en ontwikkeling, om vlugger vooruit te komen en zo de technologische kloof tussen schone en veilige voertuigen te overbruggen.

Ten derde zullen we de vernieuwing van het wagenpark moeten aanmoedigen. Premies voor het uit de roulatie nemen van voertuigen zouden in dat verband doeltreffend kunnen werken. Die moeten dan wel op het niveau van de Europese Unie worden geharmoniseerd, om te verhinderen dat er oneerlijke concurrentie ontstaat.

Ik zal met dit punt afsluiten. Ik begrijp heel goed hoe mededinging werkt, maar we moeten ook ...

(*Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken.*)

De Voorzitter. – Dames en heren, de Voorzitter ontvangt nu extra verzoeken om spreektijd, maar we hebben een probleem omdat veel Parlementsleden het woord wensen te voeren. Ik houd mij daarom strikt

aan het besluit van het Bureau om het woord te geven aan vijf leden. Zodra hun spreektijd van één minuut voorbij is, zullen zij automatisch worden onderbroken.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Te midden van alle discussies over de crisis in de auto-industrie en de besluiten die hierop volgen, is het zaak dat we de problemen voor producenten van auto-onderdelen niet vergeten. Zij worden op hun beurt door de crisis getroffen als gevolg van een domino-effect, omdat ze slachtoffer worden van de stopzetting van de productie door hun klanten.

In Roemenië zijn er bijvoorbeeld meer dan vierhonderd bedrijven die auto-onderdelen produceren en die in 2008 een totale omzet van 8 miljard euro hadden. Driekwart van deze bedrijven is klein en werkt meestal maar voor één klant. Daarom worden de gevolgen van de crisis zo goed gevoeld. In deze omstandigheden moeten bedrijven hun toevlucht nemen tot gedwongen ontslagen of oplossingen verzinnen als het verkorten van de werktijd of het geven van onbetaald verlof. Bandenfabrikanten worden even hard getroffen.

Gelet op het grote aantal werknemers binnen deze bedrijven, ben ik van mening dat de belangen van auto-onderdelen- en bandenfabrikanten meegenomen moeten worden in een mogelijke toekomstige oplossing voor economische steun tijdens deze crisis.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris Verheugen heeft ons hier zojuist geschetst hoe dramatisch de cijfers zijn en wat de huidige situatie op de automarkt is. Dramatische gebeurtenissen vereisen dan ook een uniforme aanpak. In 2006 hebben wij, in het Europees Parlement, de aanzet gegeven tot een initiatiefverslag over harmonisering van de motorrijtuigenbelasting, waarvan we hoopten dat het gebaseerd zou zijn op CO₂ en verbruik. Ik geloof dat dit een economisch programma zou vertegenwoordigen waardoor de Raad zou kunnen laten zien, in een gezamenlijk optreden – want dit zou unaniem moeten worden besloten – op welke manier motorrijtuigenbelasting op basis van verbruik online zou kunnen worden gebracht.

Met betrekking tot de uitlatingen van mijn collega, mevrouw De Vits, namelijk over General Motors, zou ik graag van de Commissie willen weten of zij maatregelen achter de hand heeft voor het geval het moederbedrijf in elkaar stort. Zal de Commissie in dat geval gezamenlijk optreden om een Europese oplossing te vinden voor de dochterondernemingen van General Motors?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil in dit debat de aandacht op drie kwesties vestigen.

De regeringen van de Europese lidstaten verlenen aan ondernemingen uit de auto-industrie aanzienlijke financiële steun die in de tientallen miljarden euro loopt. Naast steun aan de Duitse producenten heeft de Duitse regering ook beslist om steun aan autogebruikers te verlenen. Elke persoon die besluit om zijn oude wagen tot schroot te laten verwerken, krijgt 2 500 euro.

De Europese Commissie, die tot op heden nauwlettend toezicht hield op de naleving van de regels voor overheidssteun aan ondernemingen, gaf in al deze gevallen heel snel haar toestemming voor de ingreep. Daarbij paste ze meestal haar beslissingen aan aan de besluiten die de regeringen van de lidstaten al in deze kwesties genomen hadden.

Ik betwijfel de geldigheid van dit soort maatregelen voor de auto-industrie in Europa niet, maar ik wil nogmaals wijzen op het feit hoe uiterst onrechtvaardig de beslissing van de Europese Commissie was inzake de verplichte teruggave van de steun die door de Poolse regering aan de scheepsindustrie verleend werd. Als gevolg van deze beslissing werden in de Poolse scheepsindustrie ongeveer 50 000 arbeidsplaatsen geschrapt en in de toekomst zullen er nog enkele tienduizenden arbeidsplaatsen verdwijnen bij aanverwante bedrijven.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Commissaris Verheugen, de Europese Commissie moet concrete stappen ondernemen om de auto-industrie weer overeind te krijgen. Eerst en vooral moeten we voorkomen dat de interne markt verstoord raakt. De beschermingsmaatregelen die sommige landen hebben voorgesteld, zijn beslist niet de manier waarop de huidige crisis moet worden aangepakt. Ik roep de Commissie op zo spoedig mogelijk maatregelen ten behoeve van een Europese sloopregeling voor te stellen.

Mijnheer Vondra, van de Europese Raad verwacht ik dat de lidstaten tijdens de bijeenkomst in maart hun goedkeuring zullen hechten aan een sloopregeling die een rechtstreekse impuls zal geven aan de koopkracht van consumenten die van plan zijn een nieuwe auto aan te schaffen.

Ik ben er stellig van overtuigd dat als de EU de grootste exporteur van auto's wil zijn en tegelijkertijd wereldleider wil zijn in de strijd tegen de klimaatverandering, zij haar auto-industrie moet helpen. Die is

immers de grootste particuliere investeerder in onderzoek en ontwikkeling. Door onderzoek en ontwikkeling te subsidiëren, door investering te steunen ...

Ivo Strejček (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb vrij aandachtig naar het debat geluisterd, en ik zal niets nieuws naar voren brengen. Ik wil alleen enkele gemaakte opmerkingen benadrukken, die naar mijn mening het hele debat zouden moeten overkoepelen.

Ik verwijs naar de woorden van de heer Vondra, dat we erop moeten letten dat we rekening houden met eerlijke concurrentie en dat we marktverstoringen moeten voorkomen, en naar de opmerkingen van de commissaris dat we eerlijk moeten zijn en geen valse verwachtingen moeten wekken. Maar commissaris, ik wil u vooral bedanken omdat u hebt gezegd dat we onze fabrikanten flexibeler moeten laten zijn door minder regelgeving, minder wetgeving en minder exorbitante bureaucratie.

De Voorzitter. – Ik zal u in dertig seconden uitleggen hoe de door het Bureau vastgestelde regel werkt, want ik begrijp dat het frustrerend is voor de leden als ze niet de spreektijd krijgen waarom ze hebben verzocht.

Het Bureau heeft besloten dat de basissprektijd de tijd is die leden krijgen toegewezen binnen de tijd die de verschillende fracties ter beschikking is gesteld. Vervolgens wordt volgens de *catch-the-eye*-procedure het woord gegeven aan vijf leden gedurende telkens één minuut, in volgorde van de grootste naar de kleinste fractie. Als er zes verzoeken binnenkomen, en we hebben zes minuten tot onze beschikking, komt iedereen aan het woord. Er is dan nog rek mogelijk naar zes of mogelijk zeven minuten. In het onderhavige geval hebben echter twaalf leden gevraagd het woord te mogen voeren. Slechts vijf verzoeken konden worden gehonoreerd, conform het besluit van het Bureau met betrekking tot dit punt in het debat. Ik wil dit graag duidelijk maken zodat er de volgende keren rekening mee kan worden gehouden.

De heer Vondra heeft nu het woord om te reageren op verschillende betogen namens de Raad. Minister, het woord is aan u.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de leden bedanken voor een zeer nuttig debat. De Raad waardeert al uw bijdragen aan het debat en doet zijn best om zijn rol te spelen, samen met de Commissie, door zoveel mogelijk problemen in de auto-industrie op te lossen.

Ongetwijfeld moeten er op korte termijn maatregelen komen en dit gebeurt al op het niveau van de lidstaten. Ik denk dus dat we het er over eens zijn dat deze maatregelen realistisch gezien houdbaar moeten zijn in financieel opzicht, en in andere opzichten. Ze moeten gericht zijn, effectief, en bovenal zodanig worden uitgevoerd dat ze overeenstemmen met de strenge staatssteunregelingen in de communautaire wetgeving. Ik heb u bijvoorbeeld verteld over onze initiatieven met betrekking tot de sloopregeling. Het is dus echt belangrijk dat de stappen die worden genomen, conform de regels betreffende concurrentie en staatssteun zijn en dat verstoring van de interne markt wordt voorkomen.

Mijn tweede punt is dat we nog steeds in gedachten moeten houden dat de Europese auto-industrie toonaangevend in de wereld is. Wij zijn exporteurs, degenen die de auto's maken, en in dat opzicht zouden we moeten blijven denken aan de noodzaak om de effectiviteit op de lange termijn en het concurrentievermogen van de industrie te behouden. De te nemen maatregelen moeten dus voldoen aan bepaalde criteria betreffende de levensvatbaarheid en het concurrentievermogen van de Europese industrie op de lange termijn, inclusief investering in innovatie en schone auto's, enzovoort.

De Raad doet dus alle noodzakelijke inspanningen om ervoor te zorgen dat al die inspanningen voor OTO en innovaties in de auto-industrie, maar ook de maatregelen voor de korte termijn in dit verband, volledig coherent zijn met de overkoepelende doelen van de Lissabonstrategie.

Mijn derde punt is dat we de ontwikkelingen buiten Europa moeten volgen. We zijn ons er zeker van bewust dat de crisis in de Amerikaanse autosector structureel en diep is, en de producenten in de VS bevinden zich in een veel slechtere positie dan Europese autofabrikanten. Het is dus duidelijk, en Günter Verheugen zei dit al, dat de VS niet kunnen toestaan dat hun auto-industrie eenvoudigweg in elkaar stort, want dat zou voor ons niet gunstig zijn.

Maar we moeten politiek gezien nog aan het werk met onze internationale partners, in het bijzonder via de WTO, om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk aan een gelijk speelveld wordt vastgehouden. Hetzelfde geldt voor de andere autofabrikanten en –industrieën in Azië. We houden ook de ontwikkelingen in Korea, Japan, enzovoort, in de gaten.

We bevinden ons nu in de aanloop naar de Raad Concurrentievermogen, die begin maart zal plaatsvinden, en we hopen daar tot een kwalitatief hoogstaand en uiteraard een consensueel besluit te komen voor de Voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad, waar voornamelijk economische zaken besproken worden.

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het eens met veel van de sprekers, met name met mevrouw Harms. De maatregelen die we nu voor de korte termijn nemen, mogen niet ingaan tegen onze doelstellingen op de lange termijn. Dat is absoluut essentieel.

Omdat u zo aardig was zal ik ook eens aardig zijn. Ik ga iets zeggen wat u zeker zal bevallen, en wat ik hier al in 2006 heb gezegd: de toekomst van de Europese auto-industrie zal groen zijn, anders heeft deze bedrijfstak in Europa geen toekomst, dat is wel duidelijk. Er valt over te twisten of de Europese, en met name de Duitse producenten door de keuze van de modellen die ze bouwen, verantwoordelijk zijn voor de huidige crisis. Ik weet niet of dat zo is. Er bestonden vroeger al milieuvriendelijke en zuinige auto's, denkt u maar aan de Smart van Mercedes, waarmee dit bedrijf miljarden heeft verloren. Zo eenvoudig is het beeld nu ook weer niet. Met het oog op de ecologie was het modellenbeleid ongetwijfeld verkeerd, en dat de overschakeling nu in crisistijden plaatsvindt maakt het niet makkelijker, maar dat doet niets af aan het feit dat de overschakeling nodig is, en wel snel. Dat zijn we volledig met elkaar eens.

Een tarifaire belemmering voor Amerikaanse auto's zullen we zeker niet invoeren, mijnheer Louis. Als er iets is wat we niet moeten doen is het dat wel. Amerikaanse auto's spelen echt geen rol op de Europese markt, terwijl Europese auto's op de Amerikaanse markt wel een grote rol spelen. Wanneer iemand in het Europees Parlement eist dat we onze markt beschermen tegen Amerikaanse auto's ben ik bang dat er in het Congres in Washington iemand zou kunnen opstaan die zegt dat ze hun markt tegen Europese auto's moeten beschermen. Dan zouden we pas echt problemen krijgen. Ik zou u werkelijk willen verzoeken om dit idee te laten vallen.

Ik ben het volledig eens met wat de heer Groote heeft gezegd over de motorvoertuigenbelasting en ik heb ook met plezier geluisterd naar de snedige opmerkingen die hier over dit onderwerp zijn gemaakt. De Commissie eist allang dat we de overstap maken van een motorvoertuigenbelasting naar een stelsel dat gebaseerd is op CO₂, en ik betreur dat er op dit vlak slechts moeizaam vooruitgang wordt geboekt.

Mijnheer Groote, u begrijpt wel dat ik niet in het openbaar kan ingaan op de vraag die u heeft gesteld over General Motors en Opel. Ik kan alleen maar zeggen dat we deze ontwikkeling bijzonder zorgvuldig volgen en dat we met alle potentiële belanghebbenden in contact zijn.

Sommigen van u zijn terecht ingegaan op de kwestie van de werkgelegenheid. Ik zou hen er nog op willen wijzen dat de Commissie al een voorstel heeft gedaan om het Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering flexibeler en efficiënter te maken. Wanneer wat de Commissie heeft voorgesteld snel zou worden geïmplementeerd en gerealiseerd, - en ik doe een dringend beroep op u om daarvoor te zorgen - zouden we met name de uitzendkrachten en de ongeschoolde krachten in de auto-industrie kunnen helpen, die nu als eerste gevaar lopen.

De regels voor de slooppremie zijn duidelijk, dat is al meerdere malen gezegd, maar ik zeg het graag nog een keer. Er kan geen Europese regeling komen die alle lidstaten verplicht hieraan deel te nemen. Dat is absoluut onmogelijk. Er kan evenmin een Europese regeling komen die bepaalt dat die premie overal even hoog moet zijn. De referentiewaarden moeten op Europees niveau worden vastgelegd, en dat is ook gebeurd. Dat hebben we tijdens onze ontmoeting in Brussel op 16 januari afgesproken.

Tot slot wil ik nogmaals met nadruk steunen wat meerdere sprekers hebben gezegd: wanneer we het over deze crisis hebben, moeten we verder kijken dan de autobranche. Het is inderdaad absoluut juist dat we intelligente verkeersgeleidingssystemen moeten ontwikkelen, dat we moderne en innovatieve oplossingen moeten bedenken voor het particulier vervoer en voor het collectief vervoer van de toekomst. Misschien verhoogt deze crisis de kans dat we daarin slagen. Ik hoop dat in ieder geval van harte.

Christoph Konrad (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, u heeft net een verklaring afgelegd over een besluit van het Bureau, en uitgelegd waarom het systeem bij het *catch-the-eye*-debat veranderd is. Ik wil officieel protest aantekenen tegen deze wijziging. Deze procedure was ingevoerd om de debatten levendiger te maken, om een dialoog met de Commissie tot stand te brengen, om een debatteercultuur te bevorderen. Dit besluit is absoluut contraproductief, en ik zou u van harte willen verzoeken om nota te nemen van dit protest en dit punt in de Conferentie van voorzitters aan de orde te stellen.

De Voorzitter. – Uiteraard staat het u vrij een protest in te dienen, mijnheer Konrad, en wij nemen kennis van uw bezwaren. U behoort echter tot een zeer verantwoordelijke fractie in dit Parlement, en u zult begrijpen dat we individuele leden niet meer spreektijd kunnen geven dan de fracties. Conform het Reglement ligt de verantwoordelijkheid om aan de debatten deel te nemen bij de fracties.

Het Bureau heeft dit besluit unaniem genomen. Dit lijkt me een heel verstandig besluit, juist om te voorkomen dat leden die niet door hun fractie naar voren zijn geschoven – omdat de fractie niet wil dat ze op dat moment het woord voeren – toch aan het woord komen. Daarom is de spreektijd beperkt: vijf minuten voor vijf opmerkingen, in volgorde van de grootste naar de kleinste fractie, waarbij ervoor wordt gezorgd dat niet alle sprekers dezelfde nationaliteit hebben.

Dit is destijds besloten. Uiteraard kan dit artikel worden gewijzigd. Als de Conferentie van voorzitters een procedurewijziging voorstelt aan het Bureau, zal het Bureau hier zorgvuldig naar kijken.

Dank u voor uw bijdrage, mijnheer Konrad; wij hebben hier kennis van genomen.

Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

John Attard-Montalto (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik zou de aandacht willen vestigen op het feit dat de economische crisis in de auto-industrie op de Maltese eilanden wordt versterkt door een ernstige administratieve blunder. Voor auto's in Malta moet een zeer hoge registratiebelasting worden betaald, waarover de regering ook nog btw berekende. Er is nu vastgesteld dat de regering geld van duizenden auto-eigenaren heeft geïnd terwijl dit geld niet verschuldigd was. De regering weigert om duizenden voertuigeigenaren de aanzienlijke onverschuldigde bedragen terug te betalen.

De regering van Malta beweert dat met de terugbetaling miljoenen euro's zijn gemoeid. Juist daarom heeft de regering de plicht om ten onrechte opgelegde belastingen terug te betalen. Dit is zo'n ernstige blunder dat wanneer dit in een andere EU-lidstaat zou zijn gebeurd, de regering tot aftreden zou zijn gedwongen. In Malta heeft de regering niet eens het fatsoen gehad om de verantwoordelijkheid te nemen en haar verontschuldigingen aan te bieden aan de duizenden getroffen burgers van Malta en Gozo. De oplossingen kunnen liggen in het aanbieden van kortingen aan eigenaren van deze voertuigen op bijvoorbeeld jaarlijkse vergunningen. Het lijkt erop dat de regering volkomen doof is voor dergelijke suggesties.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Als de Europese Unie een levend organisme zou zijn, zou de auto-industrie haar ruggengraat zijn. Zij vertegenwoordigt 3 procent van het EU-bbp en genereert een handelsoverschot van 35 miljard euro. 2008 was echter een slecht jaar voor deze industrie; waar tijdens het eerste halfjaar de verkoop van auto's terugliep door een stijging van de brandstofprijzen, liepen tijdens het tweede halfjaar de verkoopcijfers met 19,3 procent terug als gevolg van de financiële crisis.

Dit zijn niet de enige problemen die deze sector ondervindt. Tussen 2009 en 2015 moet de auto-industrie nieuwe normen implementeren voor vervuilende emissies, brandstofverbruik, enzovoorts, terwijl dit alles miljarden euro's toevoegt aan de kosten voor de industrie.

De bovengenoemde cijfers zijn verder ook van belang omdat de auto-industrie voorziet in de inkomens van meer dan twaalf miljoen gezinnen. Één baan in een autofabriek is gekoppeld aan vier banen bij leveranciers en nog eens vijf banen in aanverwante sectoren en in de verkoop. Het is daarom duidelijk dat de gezondheid van deze sector van de Europese economie van levensbelang is voor de gehele economie van de EU. Onder deze omstandigheden is een snelle en gecoördineerde tussenkomst door de Europese regeringen en instellingen een absolute must, zoals het introduceren van programma's die het mogelijk maken om oude auto's in te ruilen met een evenredige korting op de aankoopprijs van een nieuwe, financiële steun, et cetera.

Elisa Ferreira (PSE), schriftelijk. – (PT) De financiële crisis heeft de kredietverlening verlamd; zij heeft bedrijven en gezinnen in moeilijkheden gebracht; en als gevolg van het sneeuwbaaleffect is de vraag ingestort, met alle gevolgen van dien voor de economische groei en de werkgelegenheid.

In deze omstandigheden is het volkomen gerechtvaardigd dat er uitzonderingsmaatregelen ten uitvoer worden gelegd, met name in strategische sectoren zoals de auto-industrie, die 6 procent van de werkgelegenheid vertegenwoordigt.

Desalniettemin is het Europees economisch herstelplan – waarvan ik de eer heb namens het Europees Parlement rapporteur te zijn – vrijwel volledig gebaseerd op nationale initiatieven.

Hoe kan de Commissie er in de praktijk op toezien dat de coördinatie gewaarborgd is en dat de landen geen steunmaatregelenoorlog ontketenen?

Welke mechanismen zijn er voorhanden om de werkgelegenheid te beschermen in landen die niet over de nodige financiële structuur beschikken om banen die voor hen van vitaal belang zijn in stand te houden?

Voor sommige landen is textiel of elektronica even belangrijk als de auto-industrie. Welke maatregelen mogen in dit verband worden verwacht?

Zal de Commissie meer aandacht besteden aan de rol die het bedrijfsleven voor Europa kan spelen bij het te boven komen van de crisis?

De Europese Investeringsbank is geen bodemloze put. Is onze begroting opgewassen tegen de uitdagingen die Europa te wachten staan?

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) De economie van de Europese Unie wordt beschouwd als een van de sterkste ter wereld. Aan de ene kant rust daardoor een bijzondere verantwoordelijkheid op onze schouders voor de maatregelen die we op onze interne markt nemen. Aan de andere kant heeft een wereldeconomie waarin de Unie een leidende positie inneemt specifieke consequenties. Een van die consequenties is dat het moeilijk is om te definiëren welke autofabrikanten nu echt Europees zijn. De talrijke fusies, de oprichting van internationale producentengroepen en de jarenlange aanwezigheid van Amerikaanse en Aziatische concerns op de interne markt van de EU hebben de basis gelegd voor de diversiteit en concurrentiekracht van de Europese autosector.

Het lijkt de aangewezen weg dat we ons bij het opstellen van een herstelplan voor de Europese economie in de eerste plaats laten leiden door de beginselen van de vrije markt en zijn concurrentiekracht. We mogen ook niet vergeten dat de auto-industrie, die in belangrijke mate onder de financiële crisis te lijden heeft, een van de vele schakels is in de lange keten van de Europese economie. Dit brengt ons ertoe het door het voorzitterschap voorgestelde actieplan aan te nemen, dat erin bestaat een algemene aanpak uit te werken waarbij alle spelers van de interne markt betrokken worden.

Deze aanpak moet leiden tot een stimulering van de markt via vraag, want het niveau van de vraag is beslissend voor de toestand van de economie. Het steunmechanisme moet ook gebruik maken van financiële middelen die gereserveerd zijn voor gerichte investeringen in technologische innovaties, in overeenstemming met richtsnoeren voor het verbeteren van de verkeersveiligheid en milieubescherming.

Alexandru Nazare (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) De economische crisis heeft een grote impact gehad op de auto-industrie, een sector die een aanmerkelijke bijdrage levert aan het bbp van veel Europese landen. Ook al heeft de EU zelf geen rechtstreekse interventiemechanismen, de lidstaten zouden de nodige maatregelen moeten kunnen nemen om te voorkomen dat een industrie waarvan de banen van duizenden Europese burgers afhangen, ineens stort. De Roemeense auto-industrie is ook zwaar getroffen door de crisis. Neem alleen al de gevallen van Dacia Renault, dat zijn activiteiten beperkt, en Ford, dat om steun heeft verzocht bij de Roemeense staat.

Deze ernstige situatie op Europees niveau vereist de onmiddellijke invoering van geschikte maatregelen. Ik heb het in dit geval niet over protectionistische maatregelen die de markt verstoren, maar over maatregelen die gelijke kansen creëren voor de Europese industrie en ervoor zorgen dat de werknemers in deze industrie hun banen kunnen behouden.

Het is voor ons niet genoeg om maatregelen op nationaal niveau te nemen, want het is ook nodig om op Europees niveau te handelen. Het economisch herstelplan voorziet hierin, doordat het nieuwe kredietvoorwaarden voor het Europese banksysteem voorstelt die de toegang tot krediet vergemakkelijken. Het is ook belangrijk dat de staatssteun die lidstaten aanvragen snel en makkelijk kan worden verkregen. Dit is een kernpunt voor strategische investeerders, zoals die in de automarkt.

13. Consulaire bescherming van EU-burgers in derde landen (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over consulaire bescherming van EU-burgers in derde landen.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit debat over consulaire bescherming komt weer precies op tijd. Een reeks gebeurtenissen in de afgelopen paar jaar heeft nog eens

duidelijk gemaakt hoe belangrijk consulaire samenwerking tussen de EU-lidstaten is. Van Libanon in 2006 via Tsjaad tot aan de recente tragische gebeurtenissen in Mumbai – al deze gebeurtenissen hebben de toenemende risico's voor EU-burgers aangetoond wanneer zij in het buitenland op reis zijn. De omvang van deze risico's wordt zelfs nog groter met het toenemend aantal mensen dat van goedkoop reizen profiteert om de meer afgelegen gebieden van de wereld te bezoeken.

Samenwerking tussen de lidstaten op dit terrein is daarom van belang. Dit leidt tot een betere dienstverlening en betere consulaire bijstand. Dit is in het directe voordeel van de EU-burgers.

De Verdragen vormen de basis voor deze samenwerking. In artikel 20 staat duidelijk, en ik citeer: "Iedere burger van de Unie geniet op het grondgebied van derde landen waar de lidstaat waarvan hij onderdaan is, niet vertegenwoordigd is, de bescherming van de diplomatieke en consulaire instanties van iedere andere lidstaat, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die lidstaat. De lidstaten stellen onderling de nodige regels vast en beginnen de internationale onderhandelingen die met het oog op deze bescherming vereist zijn".

De regels die in dit artikel worden genoemd, staan vermeld in een besluit dat in 1995 werd aangenomen. In dit besluit is bepaald dat in een derde land een andere dan de eigen lidstaat om bijstand mag worden verzocht, op voorwaarde dat er in het betreffende land daartoe geen toegankelijke permanente vertegenwoordiging en geen toegankelijke en bevoegde honorair consul zijn.

In de praktijk betekent dit dat een consul die door een burger van een andere lidstaat om bijstand wordt verzocht, deze bijstand dient te weigeren als de autoriteiten van deze burger (consulaat of ambassade) eveneens vertegenwoordigd zijn.

Het besluit van 1995 is een besluit van de lidstaten onderling, waarin tot uitdrukking komt dat consulaire bijstand en bescherming een uitsluitend nationale verantwoordelijkheid is en dat consulaire betrekkingen voornamelijk op grond van het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen worden geregeld.

De regels met betrekking tot samenwerking op dit terrein geven ook weer dat er in de verschillende lidstaten verschillend tegen consulaire bijstand en bescherming wordt aangekeken. In sommige lidstaten wordt het bijvoorbeeld als een grondrecht van alle burgers beschouwd. Andere lidstaten zien het als een dienstverlening van de staat. Daarom wordt in het Verdrag gesproken over consulaire bescherming als "iets waarop men aanspraak kan maken" en niet als een "recht".

Sinds de crisis in Jolo in 2000 is de consulaire samenwerking verder ontwikkeld en omvat nu ook aspecten van crisismanagement. De terroristische aanslagen in de Verenigde Staten hebben laten zien dat zelfs derde landen met een geavanceerde infrastructuur er moeite mee kunnen hebben om onder extreme omstandigheden te blijven functioneren.

Vervolgens hebben de lidstaten richtlijnen opgesteld om dergelijke crisissituaties aan te pakken. Hoewel ze niet bindend zijn, zijn ze bij een aantal gelegenheden al op doeltreffende wijze toegepast en zijn ze op basis van de ervaring verfijnd.

Onlangs heeft de Raad het concept "leidende staat" ontwikkeld. Dit betekent dat in het geval van een belangrijk incident, met name in een land waar weinig lidstaten vertegenwoordigd zijn, een of twee lidstaten het voortouw kunnen nemen bij het coördineren van activiteiten met betrekking tot bescherming en evacuatie.

Er is ook meer samenwerking gekomen met enkele landen buiten de Unie, bijvoorbeeld de VS, waarmee we jaarlijks overleg plegen over consulaire kwesties. Noorwegen, Zwitserland en Canada hebben ook met de EU samengewerkt bij specifieke gebeurtenissen, bijvoorbeeld tijdens de crises in Libanon, Tsjaad en Mumbai.

De Commissie en het secretariaat van de Raad maken ook deel uit van de Europese consulaire samenwerking. Enkele jaren geleden heeft het secretariaat van de Raad een veilig internetforum opgezet waar consulaire autoriteiten informatie uitwisselen over kwesties als het up-to-date houden van het reisadvies. De Raad heeft de lidstaten ook de beschikking gegeven over een geavanceerd televergadersysteem waar tijdens consulaire crisissituaties in ruime mate van gebruik is gemaakt.

Ongeveer drie jaar geleden werd er een platform gecreëerd voor het uitwisselen van informatie en voor politieke coördinatie van actie op EU-niveau, de zogeheten "crisiscoördinatie-regeling" (CCA – *Crisis Coordination Arrangements*). De twee belangrijkste actoren van deze regeling zijn de volgende: in de eerste plaats het voorzitterschap dat, bijgestaan door het secretariaat van de Raad en de Commissie, beslist of de crisiscoördinatie-regeling in werking gesteld moet worden; ten tweede het Coreper II, het "actieplatform" dat

verantwoordelijk is voor het coördineren van de activiteiten van de lidstaten en voor de voorbereiding van eventuele beslissingen die op EU-niveau moeten worden genomen.

Het belangrijkste operationele instrument is het Gemeenschappelijk Situatiecentrum van de EU (SITCEN) van het secretariaat van de Raad. SITCEN verleent logistieke steun en ondersteuning op het gebied van informatie.

Daarnaast hebben de opeenvolgende voorzitterschappen periodieke consulaire crisisbeheersingsoefeningen georganiseerd die bijzonder waardevol bleken te zijn. Eind 2008 werd er een Europees consulaire opleidingsprogramma gelanceerd dat tot doel had de samenwerking tussen consulaire ambtenaren, zowel in de hoofdsteden als in het veld, te verbeteren. Ook wordt het gedeeld gebruik van consulaire faciliteiten overwogen.

Er valt natuurlijk meer te doen. Vele andere kwesties, bijvoorbeeld de omstandigheden in gevangenissen, ontvoering van kinderen door de ouders en het consulaire informatiebeleid, worden regelmatig besproken. Maar we moeten ook onder ogen zien dat, terwijl de verwachtingen en eisen van burgers almaar hoger zullen worden, de middelen voor de consulaire autoriteiten altijd beperkt zijn. Op nationaal niveau gaat steun voor een betere samenwerking op consulaire gebied niet altijd vergezeld van voldoende middelen. De uitdaging zal blijven om op dit gebied het onmogelijke mogelijk te maken.

Uit ervaring blijkt dat samenwerking op consulaire gebied op prijs wordt gesteld, en we kunnen verheugd zijn over de resultaten die al in een aantal gevallen zijn bereikt. De geslaagde evacuatie van meer dan 20 000 EU-burgers uit Libanon in 2006 is slechts één voorbeeld. Het voorzitterschap zet zich ervoor in hieraan verder te werken en ik wil het Parlement bedanken voor zijn steun.

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik vertegenwoordig vandaag mijn collega Jacques Barrot, die graag zelf had willen komen, maar een andere officiële verplichting heeft.

Artikel 20 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bepaalt dat iedere burger van de Unie op het grondgebied van derde landen waar de lidstaat waarvan hij onderdaan is niet vertegenwoordigd is, de bescherming geniet van de diplomatieke en consulaire instanties van iedere andere lidstaat, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die lidstaat. Artikel 20 bepaalt ook dat de lidstaten onderling de nodige regels vaststellen die met het oog op deze bescherming vereist zijn. Daar heeft de heer Vondra net over gesproken. Daarom hebben de lidstaten met name door de in 2006 en in 2008 vastgelegde richtsnoeren voor de consulaire bescherming coördinatiemechanismen ingevoerd, die niet wettelijk bindend zijn, maar er wel toe bijdragen dat de vertegenwoordigingen ter plaatse hun samenwerking kunnen uitbreiden.

Bovendien zijn de diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaten van de lidstaten en ook de delegaties van de Commissie volgens artikel 20 van het EU-Verdrag verplicht om hun samenwerking te versterken.

De Raad is het in december 2008 eens geworden over richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van het concept van de zogenaamde leidende staat voor de consulaire bescherming. Daarin wordt bepaald dat tijdens een ernstige crisis met gevolgen voor consulaire bescherming in het betrokken derde land een lidstaat wordt aangeduid als "leidende staat", die namens de andere lidstaten zorgt voor de bescherming van de burgers van de Unie. De leidende staat coördineert de maatregelen van de lidstaten ter plaatse en zorgt ervoor dat alle burgers van de Unie ondersteuning krijgen. Iedere persoon die recht heeft op de consulaire bescherming door de eigen lidstaat kan de leidende staat om hulp vragen.

Op die manier willen we de samenwerking van de lidstaten ter plaatse vereenvoudigen. Het is de bedoeling om meer middelen ter beschikking te stellen, meer personeel, meer geld, meer apparatuur en meer medische teams. De leidende staat is bovendien verantwoordelijk voor de coördinatie, de leiding en de ondersteuning bij de uitvoering van de maatregelen om de burgers samen te brengen en zo nodig te evacueren, samen met de andere betrokken lidstaten. De lidstaten moeten het echter nog eens worden over de precieze betekenis van de woorden "lidstaat die niet vertegenwoordigd is" in artikel 20 van het EG-Verdrag. Op die manier willen ze ook die situaties regelen waarin een burger van de Unie om welke reden dan ook geen vertegenwoordiging van zijn eigen land kan bereiken. Op dit moment werken de lidstaten aan gezamenlijke criteria voor zulke gevallen.

Dat is wat er op papier staat. Dat de praktijk er enigszins anders uit kan zien kunnen een aantal leden van het Europees Parlement bevestigen. Ik heb op de sprekerslijst gezien dat de heren Guardans Cambó en Karim en mevrouw Mann het woord willen voeren. Zij zullen ons zeker iets vertellen over wat ze afgelopen december in Mumbai hebben meegemaakt. Er zijn maar drie lidstaten die geen ambassade in New Delhi hebben, en

zeven die geen consulaat in Mumbai hebben, maar ik heb de indruk gekregen dat het voor de betrokken Europese burgers toch heel moeilijk was om een adequate bescherming te krijgen, en ik druk het heel voorzichtig uit.

Ik zeg dit nu omdat we uit dergelijke ervaringen ook iets moeten leren. Na deze ervaring is de Europese Commissie van mening dat er nog heel veel moet gebeuren om ervoor te zorgen dat burgers van de Europese Unie ook daadwerkelijk volledig aanspraak kunnen maken op dit in artikel 20 van het EG-Verdrag gegarandeerde recht. De burgers verwachten voor hun bescherming in een derde land dat de Unie een toegevoegde waarde oplevert. De bescherming door diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen is tenslotte niet beperkt tot crisissituaties, maar bestaat ook uit hulp in alledaagse situaties.

De Commissie stelt onder andere voor om de burgers van de EU beter te informeren. We hebben al aanbevolen om de tekst van artikel 20 in alle paspoorten op te nemen, op luchthavens en in reisbureaus zijn posters opgehangen, en de Commissie werkt samen met het Secretariaat-generaal van de Raad aan een website over de consulaire bescherming, waar een actuele lijst van ambassades en consulaten van de lidstaten in derde landen te vinden zal zijn.

Het is de taak van de Commissie om de burgers van de EU beter uit te leggen wat het burgerschap van de Unie voor hen betekent. Wanneer burgers een probleem voorleggen dat hiermee verband houdt is de Commissie daarom altijd bereid om zich erover te buigen. We zullen alles doen wat we kunnen om invulling te geven aan het recht op bescherming, waarop de burgers van de Unie krachtens artikel 20 aanspraak kunnen maken.

Wanneer het Verdrag van Lissabon in werking zou treden zou er een duidelijke rechtsgrondslag ontstaan voor de wettelijke bepalingen van de EU in dit verband. De nieuwe tekst van artikel 20 van het EG-Verdrag (artikel 23 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) maakt het mogelijk om richtlijnen aan te nemen "tot vaststelling van coördinatie- en samenwerkingsmaatregelen die nodig zijn om die bescherming te vergemakkelijken". Daarom zou de Commissie hierover binnenkort wetsteksten kunnen voorleggen.

Ioannis Varvitsiotis, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik juich dit debat toe en ik dank zowel de Raad als de Commissie voor hun inleiding en voor de informatie die zij ons hebben verschaft. Ik was rapporteur van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken voor het Groenboek over diplomatieke en consulaire bescherming van EU-burgers in derde landen en daarom koester ik bijzondere belangstelling voor de ontwikkelingen op dit gebied.

Ik heb indertijd naar voren gebracht dat artikel 20 op bredere schaal moest worden toegepast en meer rechten van de Europese burger moest gaan bevatten. Op die manier kan immers het concept van het Europees burgerschap worden versterkt. Ook kan op praktische wijze worden aangetoond welke voordelen de Europese Unie heeft voor het dagelijks leven en kan tot slot de Europese solidariteit worden versterkt.

De recente gebeurtenissen rondom de terroristische aanval in Mumbai hebben aangetoond hoe nuttig maar ook hoe noodzakelijk een versterkte coördinatie van de bescherming van onderdanen van EU-lidstaten in dergelijke omstandigheden is. De richtsnoeren die de Raad in december jongstleden heeft uitgevaardigd betreffende de toepassing van het beginsel van de leidende staat voor consulaire zaken in geval van crisis vormen een eerste positieve stap en bevatten belangrijke ideeën. Wij kijken echter met grote belangstelling uit naar de juridisch bindende voorstellen.

Ik begrijp dat er enorme praktische moeilijkheden zijn. Mijns inziens is het echter bijzonder belangrijk dat duidelijk wordt gemaakt op welke manier de zich in het crisisgebied bevindende Europese burger geïnformeerd zal worden over welke staat de leidende staat is. Ik geloof niet dat hetgeen tot nu toe daarover is gezegd tevredenstellend is. Ik ben echter blij dat het Frans voorzitterschap zoveel belang heeft gehecht aan dit vraagstuk en ik wacht op het vervolg van de initiatieven onder Tsjechisch voorzitterschap.

Martine Roure, *namens de PSE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het recht op consulaire en diplomatieke bescherming is een van de hoekstenen van het Europees burgerschap. Mijnheer de minister, u heeft hier artikel 20 van het Verdrag aangehaald. En dat artikel is heel duidelijk: elke burger heeft recht op consulaire bescherming. Dat is geen optie – het is een recht.

De dramatische gebeurtenissen in Mumbai hebben echter aangetoond dat dit recht lang niet altijd gegarandeerd is. Het beschermingsniveau verschilt sterk per lidstaat, wat neerkomt op discriminatie bij de behandeling van burgers die nooit informatie ontvangen over welk consulaat ze in geval van nood moeten contacteren.

Er is nauwelijks enige financiële solidariteit tussen de lidstaten. Europese burgers die alles verloren hebben, krijgen vaak te maken met consulaten die ternauwernood bereid zijn wat voor financiële kosten dan ook te dragen.

Op de lidstaten rust de plicht om aan die toestand een einde te maken. Er moeten bindende richtsnoeren worden opgesteld en de burgers moeten naar behoren worden geïnformeerd. En de Unie dient onderhandelingen met derde landen in gang te zetten om diplomatieke bescherming te verzekeren.

Zoals u echter zelf al heeft aangegeven, mijnheer de commissaris, hebben de gebeurtenissen in Mumbai aangetoond dat de diplomatieke bescherming van afgevaardigden van het Europees Parlement niet is gegarandeerd, en dat is onaanvaardbaar. De Europese Unie en – in de eerste plaats – de Commissie moeten zonder verwijl onderhandelingen beginnen. We hebben gehoord wat u gezegd heeft, mijnheer de commissaris. Dan is het aan de Raad om ad-hocovereenkomsten te sluiten met derde landen teneinde specifieke diplomatieke bescherming van leden van het Europees Parlement te garanderen. Dat is wel het minste wat we kunnen doen.

Ignasi Guardans Cambó, *namens de ALDE-Fractie.* – (ES) Mijnheer de Voorzitter, tegenwoordig kunnen burgers in Europa rondreizen zonder grenzen te passeren, zij kunnen stemmen in een lidstaat die niet de hunne is, en zij kunnen hun pensioen ontvangen en aanspraak maken op sociale zekerheid in de lidstaat waar zij zich vestigen. Sterker nog, de politie van de verschillende landen werkt onderling samen en dankzij het Europese aanhoudingsbevel kan een openbare aanklager in Stockholm rechtstreeks iemand in Sevilla arresteren, zonder eerst allerlei lokale procedures hoeven af te handelen.

De lidstaten hebben er niets op tegen hun soevereiniteit aan banden te leggen om het gedrag van hun burgers te beteugelen, maar de bescherming van diezelfde Europese burgers buiten de Europese Unie is een andere zaak. Het is alsof deze mensen met een tijdmachine reizen; ze hebben de indruk dat de tijd blijft stilstaan zodra zij de Unie verlaten.

Buiten de Unie zijn we 27 afzonderlijke staten, met 27 regeringen, 27 vlaggen en 27 consulaire vertegenwoordigingen, als die er al zijn. In crisissituaties verliest de Europese burger zijn Europees burgerschap. Het Europese burgerschap is een hersenschim.

De 180 miljoen Europeanen die over de gehele wereld reizen, stellen vast dat zij slechts bescherming genieten als zij weer Duitser, Spanjaard, Pool of Italiaan worden. Als Europeanen bestaan zij niet buiten de grenzen van de Europese Unie. Deze situatie vormt een ernstige schending van het Verdrag en degradeert de verklaring die de Raad hier zojuist heeft afgelegd – ik zeg dit met alle respect – tot je reinste sciencefiction.

Alles wat de Raad ons heeft verteld over de vermeende tenuitvoerlegging van artikel 20 van het Verdrag, de “leidende staat”, videoconferenties en gemeenschappelijke centra is pure sciencefiction wanneer een Europees burger zich in een noodsituatie bevindt. Zoals de commissaris ook al zei, hebben sommigen onder ons dat aan den lijve mogen ondervinden.

Artikel 20 van het Verdrag bestaat uit holle woorden, zonder uitvoeringsprotocollen, zonder rechtsregels. Van informatie voor de burger is geen sprake en wie het artikel met voeten treedt, wordt niet ter verantwoording geroepen.

In het beste geval helpen consuls elkaar. Aan goede wil is er geen gebrek, net zomin als in de 19e eeuw, of in Peking in achttienhonderd en nog wat. De stand van zaken is als volgt: complicitéit tussen consuls die samen uit eten gaan, veeleer dan een verplichting om samen de burgers ten dienste te staan krachtens een bepaling van het Europees recht.

Daarom moet de Europese Commissie, nog voordat het Verdrag van Lissabon in werking treedt en uiteraard ook daarna, artikel 20 ten uitvoer leggen om ervoor te zorgen dat de Europese burgers trots kunnen zijn op hun paspoort en om bepaalde ambtenaren te doen inzien dat de 19^e eeuw allang voorbij is en dat Europa wel degelijk bestaat wanneer een Europese burger in moeilijkheden verkeert in New Delhi, in Beirut of waar dan ook.

Ryszard Czarnecki, *namens de UEN-Fractie.* – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil verklaren dat ik niet akkoord ga met zo'n kritische toon tegenover het voorstel dat de vicevoorzitter vandaag in naam van de Raad deed. Ik denk dat het hier niet gaat om het feit of er nu wel of niet een verdrag is, maar om de vraag of Europese solidariteit enkel een begrip uit politieke verklaringen blijft of een echte politieke aanpak inhoudt: een aanpak

die tot bij de burgers van de verschillende lidstaten reikt. Als deze solidariteit inderdaad in de praktijk gebracht wordt, dan is een verdrag geen absolute voorwaarde.

Tijdens het voorzitterschap van Slovenië vertegenwoordigde Frankrijk de belangen van de Unie in vele landen in Azië, Afrika en Latijns-Amerika omdat Slovenië daar geen ambassades had. Ik vraag me af of Sloveense burgers of burgers van andere kleine lidstaten nu adequate hulp krijgen als ze zich in deze landen tot het Franse consulaat wenden. Dat is een goede vraag.

Het begrip Europese solidariteit moet gepromoot worden en ik heb de indruk dat het Verdrag van Lissabon hier geen *sine qua non* is.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Volgens artikel 20 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap geniet iedere burger van de Unie op het grondgebied van derde landen de bescherming van de diplomatieke en consulaire instanties onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die lidstaat. Het is van belang te onderstrepen dat de Unie met het oog daarop de samenwerking tussen consulaire diensten verder moeten ontwikkelen.

Europeanen behoren tot de meest mobiele burgers ter wereld, en bijna 9 procent van hen reist naar landen waar hun eigen land niet op dit niveau vertegenwoordigd is. Slowakije, bijvoorbeeld, het land dat ik in het Europees Parlement vertegenwoordig, is op consulaire niveau nauwelijks vertegenwoordigd in Centraal- en Midden-Amerika, regio's waar veel van onze burgers naartoe reizen. Ik moet erbij zeggen dat de meeste Europeanen, ondanks de verplichtingen van consulaire diensten, niet weten wat hun rechten zijn en het is een treurig feit dat zelfs degenen die bij deze organisaties werken daar niet van op de hoogte zijn.

We zouden ernaar moeten streven dat in Europese paspoorten standaard een samenvatting van artikel 20 wordt opgenomen, zodat mensen beter geïnformeerd zijn over consulaire bescherming. Het belang van consulaire bescherming in derde landen werd duidelijk in crisissituaties zoals de toeanami van 2004 of het Libanon-conflict in 2006. Als gevolg van verschillen in consulaire voorschriften hebben EU-burgers te maken met evenveel stelsels als er lidstaten zijn, en deze stelsels kunnen qua rechtskracht en reikwijdte variëren.

De recente gebeurtenissen in Mumbai laten zien dat we op het gebied van consulaire diensten nog een lange weg te gaan hebben. De instelling van gemeenschappelijke Europese vestigingen zou de functionele onderlinge samenhang waarborgen en tegelijkertijd de vaste lasten van diplomatieke en consulaire netwerken van de lidstaten omlaag brengen.

VOORZITTER: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Ondervoorzitter

Sajjad Karim (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, er is al gezegd dat burgers van de Unie overal naar toe reizen. Welnu, er worden elk jaar 180 miljoen reizen naar landen buiten de Europese Unie gemaakt, en – in theorie – zijn zij beschermd op grond van artikel 20, waar de commissaris en ook het voorzitterschap van de Raad tijdens dit debat al naar hebben verwezen.

In artikel 20 is vastgelegd dat de lidstaten alleen consulaire bijstand verlenen aan onderdanen van EU-lidstaten die niet vertegenwoordigd zijn, onder dezelfde voorwaarden als aan hun eigen onderdanen. Dit verschil in benadering tussen de lidstaten wordt binnen het actieplan van 2007 en van 2009 onderkend.

Natuurlijk moet er een criterium zijn voor wanneer en hoe andere consulaire diensten in actie dienen te komen, en in principe kunnen we er drie onderscheiden. Ik ga ze niet allemaal doorlopen, maar de eerste twee zijn zonder meer zinvol. Het derde criterium houdt de verplichting in voor de burger om bewijs over te leggen van zijn of haar nationaliteit door middel van een paspoort, identiteitskaart of ander document, voordat er diplomatieke of consulaire bijstand wordt verleend.

Dit vormt een reëel probleem omdat het voor alle Europese burgers die een situatie ontvluchten heel aannemelijk is dat ze dergelijke documenten mogelijk niet in hun bezit hebben.

Er wordt bijstand verleend bij sterfgevallen, ernstige ongevallen, ernstige verwondingen, arrestatie en detentie en aan slachtoffers van ernstige geweldsmisdrijven. Tot de bijstand behoort ook de hulp aan en repatriëring van in moeilijkheden verkerende burgers van de Unie. Er gebeurt al dus al heel veel, maar niet genoeg. Er is hier nog heel wat werk aan de winkel.

Om dit allemaal mogelijk te maken wordt nu het concept van de leidende staat geïntroduceerd, die ervoor zal trachten te zorgen dat alle EU-burgers bijstand krijgen en zal instaan voor de coördinatie tussen de lidstaten.

In theorie is dat allemaal heel mooi, maar in de praktijk heb ik dit in Mumbai beslist niet zo zien gebeuren. Er was niet echt sprake van het uitwisselen van informatie en inlichtingen, niet van het soort samenwerking waar ik op gerekend had. In plaats daarvan zag ik alleen maar hoe de lidstaten elkaar beconcurrerden; daarnaast kan verdere centralisering of consolidering van de consulaire diensten ertoe leiden dat de missies in snel veranderende omstandigheden de ter plekke vereiste flexibiliteit verliezen.

Erika Mann (PSE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijn collega Karim heeft volkomen gelijk. Het probleem is de formulering, de tekst van artikel 20 zelf. We moeten ook kijken naar de realiteit ter plekke. Niet alle lidstaten bieden consulaire bescherming, die consulaire bescherming is vaak nu eenmaal zeer beperkt, en bovendien zijn de veiligheidsmaatregelen niet eens afdoende voor de consuls zelf.

Ik ken het geval van de Duitse consul uit eigen ervaring, hij is 's nachts rondgereden om onze collega's op te pikken, zonder bescherming, met zijn chauffeur, onderweg op straten die absoluut onveilig waren. Dat zijn gewoon onaanvaardbare omstandigheden. Het is onmogelijk om naar een land als India te gaan, of naar landen in Latijns-Amerika – er zijn namelijk heel veel andere landen waar de omgeving kritiek is, zoals in Mumbai, en waar we present moeten zijn – met maar weinig medewerkers en zonder ter plaatse te kunnen beschikken over een adequate veiligheidsstructuur. De informatie van geheime diensten wordt helemaal niet doorgegeven, de lidstaten hebben geen toegang tot de informatie, enzovoort. Dat betekent dat er talloze beperkingen bestaan, en dan hoeft het ons toch niet te verbazen dat de lidstaten onvoldoende in staat zijn om hun burgers of hun afgevaardigden te beschermen, terwijl ze dat misschien graag zouden willen doen.

Daarom is het belangrijk dat ook u in de Raad en in de Commissie een zorgvuldige analyse maakt. We kunnen niet preken dat we altijd en overal ter wereld present zijn, en dat Europa een mondiale partner is, en dan vervolgens zelfs geen structuren voor de veiligheid hebben, en geen intelligente informatiesystemen. We moeten onze eigen structuren grondig analyseren, en vervolgens de bescherming garanderen die we op basis daarvan nodig hebben, anders maken we ons gewoon belachelijk.

Ik zou u dus met nadruk aanraden om de structuren nog eens degelijk te analyseren, om een simulatie te verrichten, zoals andere landen dat ook doen. U mag zich niet beperken tot de hoofdsteden, tot de wereldsteden, u moet er ook eens aan denken dat we ook in andere megasteden in de megalanden overal ter wereld vertegenwoordigingen nodig hebben.

Mumbai is niet voor de laatste keer gebeurd. Er komt weer een Mumbai, net zoals andere rampen zich hebben herhaald. Ik doe een beroep op u om zich dat voor te stellen, en zich er op voor te bereiden!

Sarah Ludford (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de heer Guardans Cambó en anderen, zoals de heer Karim en mevrouw Mann hebben de kloof laten zien die er gaapt tussen retoriek en de realiteit. We kunnen het er zelfs niet over eens worden wat artikel 20 betekent. De minister, die hier in het Engels spreekt, zegt dat het slechts gaat om een "aanspraak" en niet om een recht, terwijl mevrouw Roure het Frans citeerde, waarin het *un droit* is. Maar het staat absoluut in het Handvest van de grondrechten, waarin het is vastgelegd als een recht.

We komen in ieder geval geen stap verder, tenzij juridisch wordt bevestigd dat het een recht is met bindende communautaire besluiten en met gemeenschappelijke normen en het recht om tegen een weigering van bescherming in beroep te gaan.

De minister had het er ook over dat colocatie wordt overwogen door consulaire ambtenaren. Sprekend vanuit mijn ervaring op het gebied van visumbeleid is het een schier onmogelijke taak om te proberen lidstaten faciliteiten te laten delen.

Commissaris Verheugen verwees naar praktische maatregelen die nu in ontwikkeling zijn. Maar deze waren in het actieplan van 2007 al toegezegd: een verwijzing in het paspoort, posters, een website waaraan gewerkt werd. Hoe zit het daarmee? Ik heb gezocht naar consulaire bescherming op de website van Europa en heb niets kunnen vinden.

Op de website van de Raad over reizen staat "in ontwikkeling", hetgeen ik zie als een metafoor voor het feit dat we tekortschieten tegenover onze burgers doordat we er niet in slagen om inhoud te geven aan de belofte van het Europees burgerschap.

Eoin Ryan (UEN). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het heel belangrijk – en daarin ben ik het eens met vele sprekers voor mij – dat de burgers van de EU zich veilig moeten voelen, en ik vind het van het allergeenste belang dat we zorgdragen voor de veiligheid van onze burgers wanneer deze zich buiten de Europese Unie bevinden, vooral tijdens crisissituaties zoals we die in Mumbai hebben meegemaakt.

Ik vind het absoluut noodzakelijk dat Europese burgers in iedere crisissituatie informatie kunnen krijgen, of dit nu een crisis is in algemene zin of een crisis voor henzelf, en er moet wat dit betreft heel wat meer duidelijkheid komen.

Mumbai is een goed voorbeeld van hoe het niet werkt. Ik verwelkom het idee van een leidende staat dat onlangs is gelanceerd. Ik denk dat dit heel belangrijk is, maar het is op dit moment heel duidelijk dat het systeem niet werkt. Ik ben van mening dat het door alle lidstaten als een prioriteit moet worden beschouwd om het systeem op gang te krijgen, omdat, zoals iemand anders heeft gezegd, je je veel meer een Europeaan zou voelen als een ambassade van een lidstaat je zou helpen wanneer je in moeilijkheden zou verkeren in het Verre Oosten of in Zuid-Amerika of ergens anders buiten de Europese Unie, en ik denk dat juist dat gevoel een Europeaan te zijn heel belangrijk is.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken.)

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de steeds toenemende mobiliteit van Europese burgers vereist onmiskenbaar de samenwerking van consulaten.

Ik ben het in het voorstel van de Commissie vooral eens met het feit dat de procedures moeten worden vereenvoudigd om burgers in moeilijkheden een financieel voorschot te geven. Tegenwoordig is het recht op consulaire bescherming zonder meer onvolledig en ongelijk verdeeld. In het buitenland bestaat het Europees burgerschap vaak niet en men zou misschien zelfs burger willen zijn van een ander land, al is het van de Unie. Er moet niet alleen een beroep worden gedaan op de trots om Europeaan te zijn als het de instellingen uitkomt, maar ook als het de burger uitkomt die, misschien in moeilijkheden, hoopt dat het eindelijk eens nuttig is om Europeaan te zijn.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, consulaire bescherming vormt een belangrijk onderdeel van het Europese burgerschap. De burgers willen zich graag Europeaan voelen binnen de Unie, maar ook erbuiten. Zij verwachten dat de Unie in hun behoeften voorziet, met name wanneer zij zich in een noodsituatie bevinden.

In Mumbai liet het optreden van de Unie te wensen over, zoals ook al in andere crisissituaties het geval was. Laat ik mijn spreektijd daarom gebruiken om hier een gedachte uiteen te zetten die weliswaar geen wonderen verricht, maar ons in de gelegenheid zal stellen echte hulp te bieden aan Europese burgers in derde landen.

Ik wil hier vandaag andermaal uw aandacht vragen voor het voorstel om een gratis Europees alarmnummer in te voeren. In combinatie met artikel 20 moet dit nummer, dat in het paspoort vermeld dient te worden, Europese burgers in hun eigen taal toegang verlenen tot belangrijke informatie betreffende de consulaten van de lidstaten van de Unie, die hen – ik herhaal – moeten helpen.

De burgers verwachten niet alleen woorden maar ook daden van de Unie.

Gay Mitchell (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, wanneer we lid worden van het Parlement, ontvangen we een laissez-passer – net als zo vele andere mensen die voor de instellingen van de Unie werken. Ik vraag me af of het voorzitterschap en de Raad wel begrijpen dat dit document in de lidstaten van generlei waarde is.

Toen ik op terugreis was uit Afrika na werkzaamheden in verband met dit Parlement, kwam ik in Nederland in een uiterst lastige situatie terecht. Ik weet van een ander lid – een Brits lid – die problemen heeft gehad in Dublin. We moeten onze eigen lidstaten echt aan het verstand brengen dat dit een reisdocument is van het Parlement, de Commissie en van de Unie en volledig dient te worden gerespecteerd. Degenen die zich op luchthavens en in havens bezighouden met reisregelingen moeten volledig worden geïnstrueerd over de geldigheid van dit document.

Ik zou u willen vragen dit met elk van de lidstaten te bespreken en ervoor te zorgen dat dit wordt uitgevoerd, omdat dit soort bescherming ook moet gelden voor ambtenaren en voor leden van het Parlement die op reis zijn voor werkzaamheden in verband met het Parlement.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb als lid van het Parlement al bij verschillende gelegenheden contact moeten op nemen met ambassades en consuls omdat er iemand gewond, verdwenen, beroofd of ontvoerd was, of omdat er helaas iemand was overleden. Ik ben ervan overtuigd dat vele andere leden hier ook wel mee te maken hebben gehad. Het verheugt me dat ik kan zeggen dat wanneer ik met een Ierse ambassade te maken had, het werk en de samenwerking uitstekend verliepen. Maar mijn eigen land was niet in ieder land vertegenwoordigd, en in dat geval moesten we ons verlaten op de ambassades van andere Europese landen.

Vanuit mijn ervaring wil ik wil alleen zeggen, zonder verder in detail te treden, dat ik graag meer coördinatie wil zien, en meer onderlinge ondersteuning tussen de ambassades in de grotere landen, in bijna elk land waar ambassades en consuls zijn, om de ambassades van andere lidstaten te helpen hun ingezetenen bij te staan.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vond het weer een bijzonder nuttig debat. Ik ben ervan doordrongen hoe belangrijk dit is voor u als leden van het Europees Parlement omdat dit een uiterst gevoelige kwestie is, waarbij u te maken heeft met de verwachtingen van uw burgers, door wie u de komende maanden zult worden gekozen. Dus ik begrijp volkomen dat u deze kwestie zorgvuldig overweegt en zo kritisch benadert.

De tweede reden waarom ik er begrip voor heb, is dat ik uit een middelgroot land kom, de Tsjechische Republiek, die nooit een imperiale mogendheid is geweest en dus niet in iedere uithoek van de aarde een ambassade of een consulaat heeft. Dus wat de Ieren en anderen hier van de Europese Unie verwachten, lijkt mij heel logisch.

Maar nu moet ik hier namens de Raad spreken, dus dan moeten bepaalde juridische grondslagen waarover we kunnen beschikken worden gerespecteerd, en de begroting en al die zaken zijn hierbij ook van belang. Ook moeten we in staat zijn om enerzijds de echte problemen te herkennen en anderzijds om vast te stellen welke daarvan meer duidelijkheid behoeven.

Ik ben niet in Mumbai geweest, en ik heb aandachtig zitten luisteren naar de kritische opmerkingen van de heer Guardans Cambó en enkele anderen die hebben deelgenomen aan het werkbezoek van het Europees Parlement aan India ten tijde van de tragische aanslag. Toen ik mij gisteren voorbereide op de speciale hoorzitting was mijn eerste vraag: is er een Spaans consulaat in Mumbai? Ik ben daar nog nooit geweest, dus dit was mij niet bekend. Ik heb herhaalde malen de verzekering gekregen dat Spanje inderdaad een consulaat in Mumbai heeft en degenen die daar geweest zijn, kunnen dit weten. Verwijzend naar artikel 20 en het besluit in zijn geheel, denk ik dat het hier gewoon gaat om een formele verplichting voor de Duitsers om de heer Guardans Cambó en zijn delegatie bij te staan.

Spanje heeft een vliegtuig gestuurd, zo heb ik vernomen, om zijn burgers te helpen evacueren, wat de Fransen en de Duitsers eveneens hebben gedaan. Om de een af andere reden, die mij niet duidelijk is, heeft de heer Guardans Cambó het aanbod afgeslagen om met het Spaanse vliegtuig terug te vliegen, en in plaats daarvan keerde hij terug met het Franse vliegtuig.

Dus ik weet het niet. Ik heb niets anders dan de informatie die voor mij beschikbaar is. In het algemeen denk ik dat we het er allemaal over eens zijn dat iedere verbetering binnen het wettelijk kader zeker wenselijk is, dus wil ik u graag op de hoogte brengen van ten minste enkele deelactiviteiten van het Tsjechische voorzitterschap om de consulaire bescherming binnen het huidige wettelijke kader te versterken.

Zo is er een project over het opnemen van een mededeling in het nationale paspoort waarin zou staan dat de houder in een derde land bij de ambassade of het consulaat van elke andere lidstaat om consulaire bescherming mag vragen, op voorwaarde dat zijn eigen land daar niet vertegenwoordigd is. Dus dat is in ieder geval een poging om de situatie ter plekke te verduidelijken.

In de tweede plaats zal het voorzitterschap het gebruik van noodreisdocumenten (NRD's) intensiveren en harmoniseren; deze documenten kunnen door elke vertegenwoordiging van een lidstaat worden afgegeven aan elke burger van een lidstaat die zijn paspoort heeft verloren, of wiens paspoort is gestolen.

In de derde en laatste plaats zal het voorzitterschap ook de twee consulaire seminars of trainingsbijeenkomsten organiseren om op een heel praktische en effectieve wijze een bijdrage te leveren aan dit team voor consulaire bescherming.

Tijdens deze evenementen zal het CCA-systeem worden behandeld en een echte consulaire crisis worden gesimuleerd. Tijdens deze training zullen alle relevante mechanismen binnen het kader van de CCA, met inbegrip van de samenwerking tussen alle betrokken autoriteiten en instellingen, worden vastgesteld en in

de praktijk uitgetest. Deze ervaring zal de deelnemers, door middel van veldwerk, zelfs leren hoe ze zich moeten gedragen en snel moeten reageren in een situatie van extreme druk, zowel psychologisch als qua tijd. Ik weet niet of we ons hiermee voor de verkiezingen voldoende kunnen vermaken, maar het is ten minste een bijdrage die we aan dit belangrijke vraagstuk leveren.

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Verdragen verlenen de Commissie geen enkel recht van initiatief op het gebied van consulaire bescherming. Binnen haar beperkte bevoegdheden probeert de Commissie zoveel mogelijk de effectiviteit van de burgerschapsrechten waar Europese burgers recht op hebben, te vergroten – zie bijvoorbeeld het Actieplan 2007-2009 van de Commissie.

Ik herhaal nogmaals dat door de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon deze situatie aanzienlijk zou kunnen verbeteren. Ik hoop dat mevrouw Sinnott, die ons over haar ervaringen heeft verteld, het feit dat het Verdrag van Lissabon verandering zal kunnen brengen in deze situatie en haar ervaringen zal benutten om te helpen steun te organiseren voor het Verdrag van Lissabon in Ierland.

De betreuenswaardige gebeurtenissen in Mumbai laten zien dat, als we tegemoet willen komen aan de legitieme verwachtingen van EU-burgers, er duidelijk op dit moment al enorm veel ruimte is voor verbetering.

Erika Mann (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb slechts een korte aanbeveling aan de Raad. Ik heb veel waardering voor wat u hebt gezegd, maar kunt u, zodra u vandaag weet wanneer deze simulatie-oefening gaat plaatsvinden, ervoor zorgen dat u een aantal van de mensen uitnodigt die daadwerkelijk in Mumbai zijn geweest? Dit zou heel verhelderend kunnen zijn.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), *schriftelijk*. – (PL) Met het oog op de groeiende mobiliteit van de Europese burgers moeten de huidige principes voor consulaire bescherming aan de nieuwe situatie aangepast worden. Via de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen moet het land van herkomst voor de burgers van de EU bescherming en hulp waarborgen (artikel 3 van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer en artikel 1 van het Verdrag van Wenen inzake consulaire verkeer). Ook moeten volgens het Verdrag van Maastricht de Europese burgers buiten de Gemeenschap bijkomende diplomatieke en consulaire bescherming genieten op grond van hun Europees staatsburgerschap. Als een lidstaat geen vertegenwoordiging heeft in een derde land, moet een burger van deze lidstaat echt gebruik kunnen maken van de diplomatieke en consulaire hulp van de overige lidstaten volgens dezelfde voorwaarden als de burgers van die landen.

De crisissituatie vorig jaar in Bombay als gevolg van de bomaanslagen toonde echter de incompetentie van vele diplomatieke vertegenwoordigingen aan bij de praktische toepassing van de gemeenschappelijke afspraken inzake de veiligheid van de burgers van de Unie. Tientallen Europeanen, onder wie ook de delegatie van het Europees Parlement die toen ter plaatse was, hadden te kampen met procedurele problemen en onevenredig lange wachttijden bij de uitgifte van duplicaten van verloren documenten. Dit toont aan dat de uitvoering van het idee van Europese solidariteit niet gemakkelijk te bereiken is!

Het recht op consulaire bescherming in derde landen is een van de hoofdkenmerken van het Europese staatsburgerschap. De lidstaten moeten hun uiterste best doen om dit beginsel uit te voeren en voor alle burgers van de Gemeenschap gelijke behandeling en hulp te waarborgen.

Toomas Savi (ALDE), *schriftelijk*. – (EN) Volgens artikel 20 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap “[geniet] iedere burger [...] van de Unie op het grondgebied van derde landen waar de lidstaat waarvan hij onderdaan is, niet vertegenwoordigd is, de bescherming van de diplomatieke en consulaire instanties van iedere andere lidstaat, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die lidstaat”.

Eind november vorig jaar was onze collega Ignasi Guardans Cambó in Mumbai tijdens de terroristische aanslagen en hij was getuige van verschillende schendingen van het Verdrag door diplomaten van enkele lidstaten, toen burgers van de Europese Unie ongelijk werden behandeld en gediscrimineerd op grond van hun nationaliteit.

Het gedrag van de diplomaten van sommige lidstaten in Mumbai vormde niet alleen een schending van de rechten van EU-burgers, maar bracht ook de tekortkomingen aan het licht in het communautaire integratieproces. Daarom is het voor de EU van wezenlijk belang om dit specifieke geval te bestuderen en actie te ondernemen om ervoor te zorgen dat een dergelijke situatie zich niet meer voordoet.

Ik zou het op prijs stellen als de Raad en de Commissie ons zouden kunnen garanderen dat er nauw op de tenuitvoerlegging van artikel 20 van het Verdrag wordt toegezien en dat iedere afwijking daarvan grondig wordt onderzocht.

14. Vragenuur (vragen aan de Raad)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B6-0006/2009).

Wij behandelen een reeks vragen aan de Raad.

Vraag nr. 1 van **Marian Harkin** (H-1034/08):

Betreft: mkb

De economie is een van de drie prioriteiten van het Tsjechische voorzitterschap. Welke specifieke maatregelen zal de Raad gezien de huidige economische situatie nemen om het vertrouwen van het midden- en kleinbedrijf in de markteconomie op te krikken?

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) Om te beginnen wil ik zeggen dat ik blij ben met de vraag over het mkb, omdat tijdens de huidige economische crisis de grote ondernemingen en bedrijven altijd sterk genoeg zijn om te lobbyen om wat ondersteuning te krijgen terwijl dit voor het mkb dit veel moeilijker ligt. Daar is een systematische benadering vereist.

Zoals u weet is de Raad op 1 december 2008 akkoord gegaan met het Europees economisch herstelplan, dat op 26 november 2008 door de Commissie werd gepresenteerd. In antwoord op de financiële crisis heeft de Raad zijn steun gegeven aan een stimulans die overeenkomt met 1,5 procent van het bruto binnenlandsproduct van de EU om het vertrouwen van bedrijven en consumenten te herstellen. Voorts bevat het plan specifieke maatregelen om het mkb te ondersteunen, waarvan de meeste gericht zijn op het verbeteren van de toegang voor het mkb tot financiering en het terugdringen van de administratieve lasten.

De Raad was het er tevens over eens dat het essentieel was om de kadervoorwaarden voor Europese ondernemingen, met name voor het midden- en kleinbedrijf, te verbeteren om het hoofd te kunnen bieden aan het effect van de crisis op het concurrentievermogen en om het creëren van banen te ondersteunen en te bevorderen.

Ook heeft de Raad, in het kader van het algehele concurrentievermogen, twee reeksen conclusies aangenomen betreffende het verlenen van steun aan het mkb. In de eerste plaats, conclusies die de voorstellen met betrekking tot de ondersteuning van het mkb bekrachtigen. Deze werden gepresenteerd in de mededeling van de Commissie getiteld, zoals u waarschijnlijk wel weet “Denk eerst klein – een ‘Small Business Act’ voor Europa”. Deze zogeheten SBA bevat een actieplan waarin de prioritaire maatregelen zijn aangegeven die speciale aandacht vereisen.

In de tweede plaats, conclusies uit de mededeling van de Commissie getiteld “Naar clusters van wereldklasse in de Europese Unie: Uitvoeren van de brede innovatiestrategie”. Hoewel de clusters niet uitsluitend bedoeld zijn voor het mkb, speelt het mkb wel een belangrijke rol in de vele clusters die overal in de EU zijn opgericht.

Tijdens zijn bijeenkomst van half december 2008 heeft de Europese Raad dit Europees economisch herstelplan goedgekeurd en zijn steun gegeven aan de onverkorte uitvoering van het actieplan voor de Small Business Act. De Raad steunde met name een verhoging van de interventie van de Europese Investeringsbank ten belope van 30 miljard euro voor de jaren 2009-2010, met name voor leningen aan het mkb, wat neerkomt op 10 miljoen euro meer dan het bedrag dat de EIB gewoonlijk aan deze sector leent.

Ook gaf de Raad zijn steun aan een tijdelijke vrijstelling van twee jaar boven de “de minimisdrempel” inzake staatssteun van maximaal 50 000 euro en de aanpassing van het kader voor staatssteun, welke nodig zijn om meer ondersteuning te bieden aan ondernemingen, met name aan kleine en middelgrote ondernemingen.

De Raad riep ook op tot het gebruik van versnelde procedures voor het toekennen van overheidsopdrachten mits voldaan wordt aan de communautaire wetgeving, alsook voor het terugdringen van de administratieve lasten voor ondernemingen.

Het Tsjechische voorzitterschap zal op deze weg doorgaan, omdat onze eigen economie grotendeels op het mkb is gebaseerd, dus wij hebben onze eigen ervaring daarmee. Om die reden zal tijdens de beide bijeenkomsten van de Raad Concurrentievermogen die tijdens het Tsjechische voorzitterschap zijn gepland

– een daarvan zal al heel snel, in begin maart, plaatsvinden, en daarnaast is er nog een informele die in Praag zal plaatsvinden – de kwestie inzake het terugdringen van de administratieve lasten worden behandeld, daar wij van mening zijn dat een betere regelgeving een belangrijke factor vormt voor het verbeteren van het concurrentievermogen, met name voor het mkb, en het speelt zelfs een nog grotere rol in tijden van economische crisis.

Voorts zal het voorzitterschap trachten voortgang te boeken in de uitvoering van het actieplan en dit mkb-beleid bovenaan de maatschappelijke agenda zetten en de uitvoering van het actieplan koppelen aan de nationale hervormingsprogramma's van alle lidstaten.

Het voorzitterschap zal ook de grotere inspanning voortzetten om wetgevingsvoorstellen met betrekking tot het mkb te behandelen, zoals de verordening betreffende het statuut van de Europese besloten vennootschap, welke het mkb een ondernemingsvorm zou bieden die de mkb-bedrijven in staat stelt van hun mogelijkheden gebruik te maken en grensoverschrijdende activiteiten te ontwikkelen.

Een ander wetgevingsvoorstel dat ik hier moet noemen, is de voorgestelde richtlijn voor lagere btw-tarieven voor arbeidsintensieve diensten, welke tijdens de komende bijeenkomsten van de Raad Ecofin zal worden besproken.

Daarnaast zal de Raad zich bezighouden met de herziening van de richtlijn betalingsachterstand, die nu in voorbereiding is en die ervoor moet zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen op tijd worden betaald voor alle zakelijke transacties. Nogmaals, dit is enorm belangrijk in de huidige situatie.

De Voorzitter. – Omdat het al laat is, stel ik voor dat de Raad op alle aanvullende vragen gezamenlijk antwoordt. Het is u bekend dat ik slechts twee aanvullende vragen boven op de vraag van de oorspronkelijke vraagsteller kan accepteren. Daarom heb ik twee van de vijf ingediende vragen geselecteerd op basis van het criterium van het kiezen van verschillende fracties en nationaliteiten. Ik heb twee leden geselecteerd: Philip Bushill-Matthews en Silvia-Adriana Țicău.

Olle Schmidt, auteur. – (EN) Normaal spreek ik in mijn moedertaal, maar omdat ik Marian Harkin vervang, zal ik zo goed mogelijk proberen in het Engels te spreken. Dit is een gemeenschappelijke taal in dit Parlement.

Minister, u hebt de administratieve last genoemd en de doelstelling om deze last uiterlijk in 2012 met 25 procent te verlagen. Denkt u echt dat dit een ambitieuze doelstelling is? Kunnen we niet meer doen, en zou u misschien preciezer kunnen aangeven wat er tot nu toe is gedaan? Wat zijn uw doelen? Zou u bijvoorbeeld niet kunnen kiezen voor 25 procent in 2010? Dat zou nog eens ambitieus zijn.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – (EN) U noemde de herziening van de richtlijn betreffende betalingsachterstanden, die naar mijn mening uiterst belangrijk is. Ik maak me echter zorgen dat de raadplegingsperiode daarover eind augustus is geëindigd, vlak voordat de echte financiële crisis toesloeg. Ik denk dat we veel robuustere antwoorden zouden hebben gekregen als basis voor een betere herziening van de richtlijn, als de raadplegingsperiode was verlengd. Heeft het zin te overwegen om nog eens een korte raadpleging te houden, zodat we zo actueel mogelijk informatie krijgen, waarop vervolgens een herziening kan worden gebaseerd?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (EN) Ik zou de Raad graag een vraag willen stellen over het Europees economisch herstelplan. Dit plan voorziet in een bedrag van 30 miljard euro voor het midden- en kleinbedrijf. De Commissie heeft ons medegedeeld dat de subsidies zullen worden toegekend volgens het "wie het eerst komt, wie het eerst maalt"-principe.

Ik zou de Raad willen vragen wat voor soort maatregelen hij gaat nemen, zodat alle lidstaten nationale programma's ontwikkelen om hun midden- en kleinbedrijf te ondersteunen zodat dat toegang krijgt tot deze geldmiddelen.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Ik zal het proberen. Wat betreft de eerste vraag over de doelstellingen voor de terugdringing van de administratieve lasten, is mijn land samen met enkele andere, gelijkgestemde landen al iets eerder met het proces begonnen. Samen met Nederland en enkele andere landen hebben we een vermindering van 20 procent in 2010 als nationale doelstelling gesteld. We moeten bekijken of we voor 2012 nog meer kunnen doen.

De Commissie heeft aangekondigd voor eind januari 2009 met een routekaart te komen die laat zien hoe zij ervoor gaat zorgen dat alle voorstellen die nodig zijn om de vermindering van de administratieve last met 25 procent op communautair niveau te verwezenlijken, voor eind 2009 worden ingediend. De Raad zal nog

onder het huidige voorzitterschap reageren op de voorstellen op dit gebied die in de eerste helft van dit jaar worden ingediend. Die voorstellen zullen we dus zeker behandelen. We zullen het proces tijdens de Europese Raad van dit voorjaar evalueren. Ik hoop dat we zo gedegen mogelijk te werk kunnen gaan. Dit is in elk geval wel wat het voorzitterschap wil.

Wat betreft de richtlijn betreffende betalingsachterstanden is de Commissie van plan het voorstel eind februari 2009 te publiceren. Het voorzitterschap zal de kwestie in de voorbereidende organen van de Raad beginnen te bespreken.

De laatste vraag, die ik heb gesteld, had betrekking op het Europees herstelplan. De vraag ging specifiek over de hoogte van de mogelijke EIB-lening. Ik hoop dat het midden- en kleinbedrijf zal kunnen concurreren met de andere grote industrieën. We hebben net een uur geleden een groot debat gehad over de auto-industrie, dus ik denk zeker dat de algemene wens is dat het midden- en kleinbedrijf daarvan kan profiteren.

De Voorzitter. – Vraag nr. 2 van **Manuel Medina Ortega** (H-1035/08):

Betreft: Grondslagen voor een nieuwe wereldhandelsvereenkomst

Acht de Raad het, na het vastlopen van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Doha-ronde vorige zomer en na de overeenkomsten die tijdens de G20-Top in Washington van november jongstleden zijn gesloten, mogelijk dat de Europese Unie met nieuwe handelsvoorstellen komt die bevredigend zijn voor de ontwikkelingslanden?

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) In antwoord op de vraag van de heer Medina Ortega over de WTO kan ik zeggen dat ik denk dat dit een belangrijke kwestie is. We hebben allemaal de verslagen gelezen van het Economisch Wereldforum in Davos – sommige van ons hebben daar zelfs actief aan deelgenomen – en we hebben geluisterd naar de recente opmerkingen van Pascal Lamy en anderen. Er bestaat geen twijfel over dat er wordt gevreesd voor toenemend protectionisme. We zijn ons dus allemaal terdege bewust van de uitdagingen waarvoor we gesteld staan.

Ik wil er graag op wijzen dat de leden van de G20 op 15 november van het vorig jaar hebben benadrukt dat het belangrijk was dat de modaliteiten voor een overeenkomst voor eind 2008 werden vastgesteld. Die datum ligt inmiddels achter ons. In dit verband hebben de delegaties van de leden van de WTO, met inbegrip van de Europese Commissie namens de EU, hun werk in Genève geïntensifieerd, teneinde een politieke impuls te geven.

Er is veel werk verzet en de inspanning heeft geleid tot een nieuwe herziening van de teksten op het gebied van de markttoegang voor landbouw- en niet-landbouwproducten. Gezien de huidige politieke en economische ontwikkeling heeft de Europese Raad medio december vorig jaar in zijn conclusies bovendien verklaard dat hij de doelstelling goedkeurde om dit jaar binnen de WTO tot een akkoord over de modaliteiten te komen, dat ertoe moet leiden dat de Doha-ronde wordt afgerond met een ambitieus, algemeen en evenwichtig verslag en resultaat.

De Raad en de Commissie stonden klaar voor constructieve participatie van de EU in de ministersvergaderingen, als en wanneer die werden bijeengeroepen. Op 12 december 2008 heeft de directeur-generaal van de WTO, Pascal Lamy, tijdens een informele vergadering van de delegatieleiders echter aangegeven dat hij de ministers niet meer voor het einde van het jaar bijeen zou roepen om de laatste hand te leggen aan de modaliteiten, omdat de omstandigheden, ondanks intensief overleg, nog niet juist waren voor een geslaagde ministersvergadering.

Het doel van de ontwikkelingsagenda van Doha (DDA) is te komen tot een transparante liberalisering van de handel op multilateraal niveau. Deze levert op lange termijn voordelen en een forse stimulans voor de wereldeconomie op, en dat geldt dankzij het ontwikkelingsgeoriënteerde karakter van deze ronde in het bijzonder voor de ontwikkelingslanden.

Eind 2008 was weliswaar nog geen afronding mogelijk, maar de Raad blijft zich dus toch volledig inzetten voor het multilaterale handelssysteem, alsook voor de totstandkoming van een ambitieus, evenwichtig en veelomvattend resultaat van de Doha-ronde van de WTO. Dit is nog belangrijker in het licht van de huidige economische en financiële situatie.

Alhoewel het voorzitterschap zich terdege bewust is van de obstakels die er zijn op de weg naar een geslaagde afronding van het hele proces, zal het zonder twijfel proberen uitvoering te geven aan deze verbintenissen door te werken aan hervatting van de besprekingen over de DDA zodra de omstandigheden dit toestaan.

Het voorzitterschap zal ook intensiever werk steunen in het kader van andere WTO-agenda's, in het bijzonder op het gebied van de diensten en TRIPS.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Hartelijk dank voor uw uitvoerige antwoord, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad. Toch wens ik u eraan te herinneren dat de Doha-ronde in de zomer van 2008 op het punt stond te worden afgerond, maar dat uiteindelijk geen overeenkomst kon worden bereikt omdat sommige BRIC-landen niet bereid waren om ook maar enige toegeving te doen.

Tijdens de bijeenkomst in Washington was voor de BRIC-landen een vooraanstaande rol weggelegd. Het is dus best mogelijk dat hun eerdere weigering om toegevingen te doen moet worden toegeschreven aan het feit dat zij de indruk hadden in een tweederangspositie te zijn geduwd, terwijl hun in Washington een prioritaire rol is toebedeeld. Weet het voorzitterschap van de Raad of de BRIC-landen ten gevolge van de in Washington aangegane verplichtingen bereid zijn een actievere rol te spelen en bij te dragen aan het welslagen van de Doha-ronde?

Syed Kamall (PPE-DE). – (EN) Ik heb nog een aanvullende vraag. Vindt hij ook niet dat, als we kijken naar de nieuwe voorstellen van de Europese Unie of als de Europese Unie met nieuwe voorstellen zou komen, deze voorstellen stappen zouden moeten bevatten om de onrechtvaardigheden van het gemeenschappelijk landbouwbeleid weg te nemen, zodat we de onderhandelingen over de markttoegang voor niet-landbouwproducten vlot kunnen trekken en vervolgens de onderhandelingen kunnen vlottrekken over diensten, die circa 70 procent van het bbp van de EU vormen? Is hij het er ook mee eens dat het tijd is dat de EU laat zien dat zij werkelijk gehecht is aan vrije handel?

Gay Mitchell (PPE-DE). – (EN) Ik wil de minister vragen of de protectionistische elementen in het plan voor het herstel in de Verenigde Staten hem zijn opgevallen, in het bijzonder de elementen die naar voren zijn gebracht door leden van het Huis van Afgevaardigden en de Senaat, en of hij namens de Raad de bezorgdheid van de Europese Unie hierover heeft overgebracht aan de Amerikaanse regering.

Dit voorspelt niet veel goeds voor een nieuwe Doha-ronde. Kan hij waarborgen dat onze zorgen worden overgebracht voordat de noodzakelijke wetgeving door het Congres van de VS wordt aangenomen?

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Ik denk dat we allemaal weten waar het probleem ligt. Het ligt niet bij de Europese Unie. Ik denk dat de Europese Unie heel erg voor voltooiing van de Doha-ronde is. We hebben vorig jaar alles gedaan dat daarvoor nodig was, en het was ons bijna, bijna gelukt.

Waar ligt het probleem dan? We moeten op de eerste plaats wachten op de regering van de VS. Er hebben al enkele benoemingen plaatsgevonden, maar andere moeten nog komen en het blijft afwachten of de nieuwe Amerikaanse regering zich zal blijven inzetten voor liberalisering van de handel. Er lijkt onder de huidige omstandigheden enige aanleiding om te twijfelen aan een snelle aanpak. Een ander land waarmee we dit moeten bespreken, is India, waar, zoals we weten, in het voorjaar verkiezingen zullen worden gehouden.

Als afgevaardigde van de Raad die afkomstig is uit een klein tot middelgroot land dat van oudsher een open economie heeft, wil ik dit graag bevorderen. Ik kan u vertellen dat ons hoofddoel is de gesprekken zo snel mogelijk succesvol af te ronden. Ik vrees echter dat we ook realistisch moeten zijn. Ik kan u geen luchtkastelen beloven.

Het optimistische scenario is als volgt: een duidelijke, gunstige boodschap van de G20-top die begin april in Londen plaatsvindt, en daarna de nakoming en tenuitvoerlegging van de toezeggingen, hetgeen in juni of juli zou kunnen worden gevolgd door een ministersvergadering in Genève. Daar kunnen de modaliteiten voor de markttoegang voor landbouw- en niet-landbouwproducten worden afgesloten. We hopen daar dus allemaal op. We zullen hard werken om dat ook te bereiken, maar het is afwachten of we daarin zullen zijn geslaagd wanneer we hier aan het einde van ons voorzitterschap bijeenkomen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 3 van **Silvia-Adriana Țicău** (H-1038/08):

Betreft: Maatregelen ter bevordering van de energie-efficiëntie van gebouwen

De Raad heeft zich ten doel gesteld dat in 2020 de uitstoot van broeikasgassen met 20 procent moet zijn verminderd, de energie-efficiëntie 20 procent groter moet zijn en 20 procent van de energie uit duurzame bronnen afkomstig moet zijn. De uitstoot van broeikasgassen komt voor 40 procent voor rekening van de verwarming van gebouwen. Een verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen kan tot een aanzienlijke vermindering van de broeikasgasemissies leiden. De Commissie heeft in november een herziening van de richtlijn inzake de energie-efficiëntie van gebouwen voorgesteld.

De energie-efficiëntie van gebouwen is van groot belang voor de burgers wegens de potentiële besparingen op de kosten van elektriciteit en verwarming. Kan de Raad in verband daarmee mededelen welke prioriteit in de periode januari-april 2009 aan dit onderwerp zal worden toegekend?

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ik bedank mevrouw Țicău voor haar vraag, die actueel is. Het vraagstuk van de gebouwen, of de kwestie van de verbetering van de energie-efficiëntie en het streven de energie-efficiëntie voor 2020 met 20 procent te vergroten, moet serieus worden genomen.

De Raad deelt de mening dat het ontwerp van de herziene richtlijn inzake de energie-efficiëntie van gebouwen van groot belang is voor het bereiken van de doelstellingen van de Gemeenschap op het gebied van grotere energie-efficiëntie, energie uit duurzame bronnen en verlaging van de uitstoot van broeikasgassen. De recente gascrisis heeft opnieuw duidelijk gemaakt dat de EU kwetsbaar is waar het gaat om haar energieafhankelijkheid. Als we erin willen slagen een ambitieuze verlaging te realiseren zonder de zekerheid van de energielevering in gevaar te brengen, moeten we een reeks maatregelen voor de korte, middellange en lange termijn nemen die onze energieafhankelijkheid verkleinen.

Vergroting van de energie-efficiëntie van gebouwen is zeker een van de belangrijkste daarvan. Het voorzitterschap gaat deze ontwerprichtlijn daarom op werkgroepniveau onderzoeken. Het doel van het onderzoek is de problemen in het voorstel te verkennen. We verwachten dat de kwestie van de werkingssfeer van de richtlijn als eerste zal worden behandeld. De kwestie van de werkingssfeer is de belangrijkste, niet alleen in verband met de mogelijke energiebesparingen, maar ook met het oog op de administratieve last voor huishoudens. Het Tsjechische voorzitterschap zal er daarom voor zorgen dat het werk de komende maanden voortvarend wordt voortgezet. Ik heb regelmatig besprekingen met Martin Bursík, mijn collega in de regering en de minister van Milieu, die voorzitter is van de betreffende Raad.

De Raad zal ook nauwlettend het werk op dit gebied in de Commissie industrie, onderzoek en energie volgen. Ter informatie: na dit vragenuur heb ik een afspraak met de voorzitter van deze commissie. Het voorzitterschap streeft ernaar zoveel mogelijk vooruitgang te boeken, zodat de richtlijn snel kan worden goedgekeurd. Het is daartoe van plan de Raad Vervoer, Telecommunicatiemiddelen en Energie medio juni een voortgangsverslag aan te bieden. De aanname van de conclusies van de Raad over de tweede strategische energiebeleidsevaluatie wordt voorzien voor de eerste Raad Vervoer, Telecommunicatiemiddelen en Energie, die op 19 februari zal worden gehouden en de input zal leveren voor de bijeenkomst van de Europese Raad van maart.

Ook zal er gepaste aandacht worden geschonken aan het recente gasconflict tussen Oekraïne en Rusland en aan de gevolgen daarvan. Er zal een beleidsdebat plaatsvinden over het voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake olievoorraden. In het algemeen vindt de Raad het dus belangrijk dat de afronding van de onderhandelingen met het Europees Parlement over het derde wetgevingspakket inzake de interne energiemarkt in de komende maanden de hoogste prioriteit krijgt. De Raad herinnert er ook aan dat de energie-efficiëntie zal worden behandeld in samenhang met de bredere kwestie van de energiezekerheid, de bescherming van het milieu en zelfs de context van het onderzoek van de tweede strategische energiebeleidsevaluatie.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (EN) Ik wil u laten weten dat ik in mijn verslag ga voorstellen om een Europees fonds op te richten voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, om de publieke en particuliere middelen voor de implementatie van specifieke energie-efficiëntieprojecten in de hele Europese Unie, te vergroten. Ik zou voor dit belangrijke initiatief graag de steun krijgen van de Raad.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) De energie-efficiëntie van gebouwen kan rechtstreeks leiden tot besparingen voor de Europese consument. Volgens mij is het op grote schaal invoeren van automatische "slimme energiemeters" een oplossing, evenals de invoering van systemen die tot op de minuut nauwkeurig een beeld van het energieverbruik geven, met inbegrip van systemen voor particuliere huishoudens.

Wat kan de Raad doen om deze oplossing in praktijk te brengen? Wat is volgens u een realistisch tijdpad? Kan de Raad het Europees Technologie-instituut in Boedapest de suggestie aan de hand doen zich te wijden aan het probleem van de energie-efficiëntie van gebouwen?

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Heeft er in de Raad een discussie plaatsgevonden over pogingen om de lidstaten zover te krijgen dat ze financiële prikkels geven om de energie-efficiëntie te vergroten, in het bijzonder voor ouderen? Enerzijds zou het de energie-efficiëntie verhogen, en anderzijds zou het werkgelegenheid scheppen.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ik ben het helemaal met u eens dat energie-efficiëntie een belangrijk instrument is om zowel iets te doen aan de zorgen om het milieu als aan de behoefte aan energiezekerheid.

Ik stap nu even uit mijn rol van fungerend voorzitter. We hebben dit in mijn land eigenlijk net besproken en in Praag vinden we twee maatregelen echt belangrijk. De andere maatregelen zijn ook belangrijk, maar slechts op lange termijn of zonder dat ze grote gevolgen hebben. De ene maatregel betreft gebouwen en energie-efficiëntie. De tweede is kernenergie, maar ik weet dat dit voor sommige lidstaten een gevoelig onderwerp is. Dit zijn de belangrijkste maatregelen voor de bestrijding van de klimaatverandering en voor de aanpak van de energiezekerheid. De uitdaging van onze tijd is dus de juiste instrumenten te vinden om de energie-efficiëntie van gebouwen te bevorderen.

Ik zal nu ingaan op de vragen over de financiering. Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling zou, zoals de Commissie heeft voorgesteld, kunnen worden gebruikt om middelen te vinden om te investeren in gebouwen en energie-efficiëntie. Dit is dus een van de instrumenten die nu beschikbaar zijn, ook in het kader van het herstelplan.

Een andere mogelijkheid voor landen zoals Roemenië is de regeling voor de emissiehandel te gebruiken; ik weet dit uit mijn eigen land. Die regeling valt binnen het huidige Protocol van Kyoto en de inkomsten daaruit mogen dus worden gebruikt.

Ik denk dat we de instrumenten hebben. Wat betreft deze nieuwe richtlijn, vinden we het debat over de werkingssfeer het belangrijkste. Het Tsjechische voorzitterschap zal in samenwerking met het komende Zweedse voorzitterschap, waarvoor het een prioriteit is, zeker proberen zijn best te doen en niet te veel tijd te verliezen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 4 van **Colm Burke** (H-1040/08):

Betreft: Energie, externe betrekkingen en de economie onder het Tsjechische voorzitterschap

Het Tsjechische voorzitterschap heeft de prioriteiten voor zijn mandaatsperiode bekendgemaakt. Kan het nu aangeven welke concrete initiatieven het van plan is te nemen op de desbetreffende terreinen? Ik verwijs in het bijzonder naar gesprekken met partners in het Oosten over strategische energiec corridors ter waarborging van de energiezekerheid en het economisch concurrentievermogen van de EU in de toekomst.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ik bedank de heer Burke voor zijn vraag over de plannen voor een zuidelijke corridor en de bijeenkomsten tijdens het komende Tsjechische voorzitterschap. We zullen ervoor zorgen dat energie, externe betrekkingen en de economie de drie prioriteiten zijn, die volledig zijn geïntegreerd en onderling samenhangen, en ons richten op het concrete initiatief; dit is er een van. Het voorzitterschap zal zich met name concentreren op de doelstelling betrouwbare energieleveringen te waarborgen door meerdere energierelaties met derde landen en regio's te ontwikkelen en door te werken aan grotere diversificatie van de energiebronnen, alsook van de doorvoerlanden.

Het voorzitterschap is van plan dit werk voort te zetten op basis van de elementen in de mededeling van de Commissie over de tweede strategische energiebeleidsevaluatie. De Raad zal naar verwachting in februari een conclusie over deze mededeling aannemen en de energiezekerheid zal tijdens de Europese Raad in het voorjaar van 2009 een bijzonder aandachtspunt zijn.

In het kader van deze werkzaamheden wordt een groot aantal bijeenkomsten met derde landen of organisaties van derde landen gepland. Deze bijeenkomsten zullen hetzij exclusief over energiegerelateerde thema's gaan of gaan over diverse thema's, waaronder energie. Wat betreft de specifieke gesprekken over strategische energiec corridors waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, organiseert het voorzitterschap momenteel diverse bijeenkomsten. De belangrijkste daarvan is de internationale investeringsconferentie over het Oekraïense gasdoorvoernetwerk, die op 23 maart 2009 zal plaatsvinden in Brussel. Op de tweede plaats is er de zogenoemde "zuidelijke corridor"-Top, die we van plan zijn te organiseren samen met de Top van het Oostelijk Partnerschap; deze zal begin mei in Praag plaatsvinden. Het doel van die bijeenkomst is een voor alle partijen gunstige dialoog op te starten tussen enerzijds de EU en anderzijds de doorvoerlanden en de producerende landen in de Kaspische regio. Deze dialoog zou moeten leiden tot grotere diversificatie van de toevoer routes, de leveranciers en de bronnen van de energie en zal zo de energiezekerheid van de EU vergroten. Een van de specifieke doelen is het Nabucco-project te bevorderen.

De kwestie van de strategische energiec corridor zal waarschijnlijk ook worden besproken tijdens de bijeenkomst van de Permanente Partnerschapsraad voor energie EU-Rusland. Deze zal ook onder het Tsjechische

voorzitterschap worden georganiseerd, waarschijnlijk in mei, gewoon om een aanloop te hebben naar de Top tussen de EU en Rusland, die staat gepland voor 22 mei 2009. Het gasconflict tussen Oekraïne en Rusland van begin januari heeft het belang van de strategische energiecorridors waarnaar de geachte afgevaardigden hebben verwezen, dus duidelijk onderstreept.

De Raad heeft op zijn buitengewone zitting van 12 januari 2009, die aan dit onderwerp was gewijd, conclusies aangenomen waarin een aantal maatregelen worden beschreven die op de korte, middellange en lange termijn worden genomen. Het voorzitterschap zal er dus aan werken dat aan deze maatregelen een passende en concrete follow-up wordt gegeven, in verband met de hoge prioriteit die het geeft aan de kwestie van de energiezekerheid.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Ik bedank de fungerend voorzitter voor zijn zeer uitgebreide antwoord. Deze vraag was eigenlijk ingediend voordat het conflict tussen Rusland en Oekraïne ontstond. Ik had al een voorgevoel dat het conflict zich op dat moment zou kunnen voordoen. Ik wil de fungerend voorzitter het volgende vragen. We hadden het uit hoofde van Lissabon over een gemeenschappelijk energiebeleid. Kan hij in zijn functie van fungerend voorzitter zijn standpunten schetsen over de verbeterde *toolkit* die Lissabon ons geeft om deze uitdagingen in de toekomst het hoofd te bieden, en over de voordelen van het aannemen van de hele Lissabon-strategie en het Verdrag van Lissabon?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Dank u voor uw toelichting op dit uiterst belangrijke onderwerp. Ik zou willen vragen hoe Tsjechië, dat het voorzitterschap bekleedt, denkt over het Nordstream-project, dat zowel positieve als negatieve kanten heeft. We weten ook dat er twijfels bestaan over het milieueffect van het project. Vandaar mijn vraag: wat is uw oordeel over dit project, nu u het voorzitterschap op u neemt? Dank u.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Het zou mij interesseren of Ecofin en commissaris Kovács van plan zijn om initiatieven te nemen om bij energieprojecten die nu direct aan de orde zijn, zoals Nabucco of de bouw van nieuwe elektriciteitscentrales, de belastingstelsels in heel Europa dusdanig aan te passen dat de investeringen progressief kunnen worden afgeschreven, om aldus een impuls te geven om deze strategische initiatieven te bevorderen.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Al deze vragen gaan over zaken die we nu bijna dagelijks bespreken. Wat betreft het Verdrag van Lissabon, weten we allemaal dat het formules voor de solidariteit bevat die ons zouden moeten helpen om het rechtskader voor betere samenwerking op het gebied van energie binnen de EU te versterken. Dat is een kant van het verhaal.

Tegelijkertijd hebben we, denk ik, enkele lessen geleerd tijdens de huidige crisis. Een daarvan is de solidariteit als politieke leus. Een ander is de noodzaak snel te reageren in tijden van crisis en een antwoord te geven op bijvoorbeeld een moeilijke situatie zoals we die tijdens de crisis hadden in Bulgarije en Slowakije. We hebben op het gebied van de gasleveringen dus verbetering van de interconnecties nodig, vooral in Midden- en Oost-Europa. We hebben een compressor op de pijplijn nodig om de stroom te kunnen omkeren. Mijn land heeft die bijvoorbeeld, doordat het heeft gemoderniseerd en geïnvesteerd, maar dat hebben de Slowaken niet gedaan.

Dit brengt mij dus bij uw vraag of er een investeringsprogramma is om te voorzien in de korte- en middellangetermijnbehoeften. Dat is er. Ik heb vandaag zelfs enkele vergaderingen gehad met de respectieve voorzitters van de Begrotingscommissie, de Commissie industrie, onderzoek en energie en de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling, omdat er 5 miljard euro overblijft, die vorig jaar niet is uitgegeven, en er in het Europees economisch herstelplan is afgesproken dit geld te reserveren voor enkele infrastructurele projecten. Volgens het voorstel van de Commissie van eind vorige maand zou 3,5 miljard euro van die 5 miljard euro moeten worden toegewezen aan projecten voor interconnecties die in de komende twee jaar, 2009 en 2010, kunnen worden gerealiseerd op het gebied van de gasleidingen, interconnecties van het elektriciteitsnet en het verbinden van gasleidingen met de offshore windturbines in het noorden van Europa.

Dus, ja, er is een plan, en mijn mening over Nord Stream is dat er een debat is; dat weten we allemaal. Ik denk dat een van de lessen van de huidige crisis tussen Moskou en Kiev is dat we de middelen moeten hebben om zulke problemen te kunnen oplossen als ze zich nog eens mochten voordoen, zowel met betrekking tot Rusland als met betrekking tot Oekraïne.

En dan is er het Nabucco-project, dat gas naar Europa moet kunnen brengen vanuit andere landen dan Rusland, met andere woorden, vanuit de Kaspische regio. We moeten echter ook de doorvoerroute voor gas

naar Europa zo kunnen diversifiëren, dat deze niet slechts via één land loopt. Ik geloof dat Oekraïne in dit opzicht de enige leverancier is die ons bedient met doorvoer over land.

Er zijn dus enkele punten van zorg over de mogelijke milieugevolgen. Enkele lidstaten werpen de vraag op, dus er is niets geheimzinnigs aan, maar ik denk dat we uiteindelijk zowel de routen als de leveranciers moeten diversifiëren.

De Voorzitter. – Vraag nr. 5 van **Avril Doyle** (H-1044/08):

Betreft: Bestrijding van tabaksgebruik en stoppen met roken

De kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van tabaksgebruik (FCTC) is de eerste internationale overeenkomst inzake gezondheid die werd ondertekend en geratificeerd door de Europese Unie en alle lidstaten, met uitzondering van Tsjechië. Welke plannen heeft het Tsjechische voorzitterschap om de overeenkomst goed te keuren, gelet op het feit dat het de onderhandelingen erover zelf zal leiden?

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) Ik zie Avril Doyle en ik vraag mezelf af of deze vraag wellicht aan mij persoonlijk is gericht. De vorige keer dat we dit hebben besproken, was namelijk op de enige plaats in dit gebouw waar ik als zware roker mag roken! Ik vermoed dat u dat hebt opgemerkt, en dat dit een van de redenen is waarom ik nu de plicht heb uw vraag te beantwoorden. Mijn moeder gaf me altijd het advies altijd de waarheid te spreken, dus nu sta ik voor een dilemma: dit te lezen of mijn mening te geven.

Ik zal deze gelegenheid gebruiken om op het persoonlijke vlak te beginnen. Ik maak deel uit van een minderheid van 30 procent in Europa. Ik ben namelijk een zware roker, en ik voel me ernstig gediscrimineerd in dit gebouw. Ik doe daarom als mens, en niet namens de Raad, een beroep op u om betere voorwaarden te creëren om onze verslaving te bevredigen. Maar nu moet ik deze vraag beantwoorden.

De vraag gaat over de stand van zaken met betrekking tot het ratificatieproces in de Tsjechische Republiek. Ik kan u geruststellen dat het ratificatieproces van de kaderovereenkomst in de Tsjechische Republiek loopt. Dat doet het al sinds 2003. Er wordt momenteel een nieuwe poging gedaan om goedkeuring te krijgen in het Tsjechische parlement. De nieuwe Tsjechische minister van Volksgezondheid, die net als haar voorganger rookt, richt het nieuwe voorstel op vernieuwing van de ratificatie en zal het voorstel naar het overkoepelend proces zenden. Het zal dus heel binnenkort bij het parlement binnenkomen.

Het ratificatieproces zal worden afgesloten als we in het parlement voldoende stemmen mee krijgen. Ik kan u verzekeren dat dit niet gemakkelijk is in de senaat, want onze senatoren reizen door Europa en worden met hetzelfde probleem geconfronteerd als ik hier in dit gebouw. Ik denk echter dat één ding belangrijk is, en dat is dat de wetgeving volledig ten uitvoer wordt gelegd, zodat alle wetten in overeenstemming zijn met de afspraken die deel uitmaken van de kaderovereenkomst.

Wat betreft onze aanpak als voorzitterschap: de volgende formele vergadering in het kader van de FCTC zal de derde vergadering zijn van het internationale onderhandelingsorgaan over een protocol inzake de illegale handel in tabaksproducten. Mijn land, en ook het voorzitterschap, staat volledig achter de bestrijding van de illegale handel in tabaksproducten. Deze vergadering vindt plaats van 28 juni tot 5 juli in Genève. We zullen dit dus op de een of andere manier delen met de Zweden, want de vergadering vindt precies op het moment plaats dat wij, de Tsjechen, het voorzitterschap aan onze vrienden in Stockholm zullen overdragen. En dat is mijn antwoord.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Ik bedank de fungerend voorzitter. Ik wilde hem niet paranoïde maken met mijn vraag. Die was immers al afgelopen december ingediend.

Ik ben tegen roken, niet tegen rokers. We zijn het er allemaal over eens dat ze alle hulp nodig hebben die ze kunnen krijgen, zoals nicotinevervangende therapieën. We moeten echter ook de schade erkennen die passief roken mensen berokkent die niet van roken houden. Voelt u zich dus alstublieft niet persoonlijk aangevallen.

Kunt u me dus garanderen dat u de kaderovereenkomst voor het einde van het Tsjechische voorzitterschap geratificeerd zult hebben – ja of nee? Het is uiterst belangrijk dat u mij garantie is kunt geven op dit punt. Sigaretten zijn immers het enige wettelijk toegestane product in onze winkelschappen dat, als het door consumenten volgens de aanwijzingen wordt gebruikt, een op de twee consumenten doodt. Ze zijn echt verbluffend.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Dank u voor uw eerlijkheid, fungerend voorzitter. U noemde uw moeder. Mag ik u als moeder dringend aanbevelen te stoppen met roken, en tegelijkertijd sympathiseren met uw moeilijke situatie in dit gebouw? Als u zich in Ierland bevond, zou u buiten in de kou staan.

Mijn vraag is: hebt u ooit overwogen om leiderschap te tonen, de slechte gewoonte op te geven en uw senatoren aan te moedigen uw voorbeeld te volgen?

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Om dit tamelijk ongebruikelijke avonddebat af te sluiten: mijn moeder rookte terwijl ze zwanger was, en hier zit ik dan als vicepremier van de Tsjechische Republiek, en mijn broer en zus verkeren eveneens in uitstekende gezondheid. Mijn vrouw rookte ook en doet dat nog steeds. We hebben drie leuke, zeer intelligente kinderen. Dat is dus mijn persoonlijke kijk op de zaak.

Ik merk dat deze kwestie in Ierland bijzondere aandacht trekt, en ik weet dat u de maatregelen al hebt aangenomen. De datum van onze ratificatie is in de handen van de leden van het Tsjechische parlement en de Tsjechische senaat. Het parlement is onafhankelijk.

Ik vecht in mijn eigen land nu voor een zo spoedig mogelijke ratificatie van het Verdrag van Lissabon. In het debat over Lissabon vragen de leden van de senaat mij vaak of ze op bepaalde openbare plaatsen mogen blijven roken als ze het Verdrag van Lissabon goedkeuren.

Ik sta dus voor een dilemma. Wat is belangrijker: het Verdrag van Lissabon of dit? Ik kan u echter verzekeren dat de regering alles zal doen dat in haar vermogen ligt om beide verdragen geratificeerd te krijgen. We hebben beide verdragen ondertekend, en het is de plicht van de regering om haar best te doen.

De Voorzitter. – Aangezien de voor het vragenuur gereserveerde tijd verstreken is, zullen de overige vragen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

De Voorzitter. – Het vragenuur aan de Raad is gesloten.

(De vergadering wordt om 19.15 uur onderbroken en om 21.00 uur hervat)

VOORZITTER: GÉRARD ONESTA

Ondervoorzitter

15. De dramatische gevolgen van de doortocht van de zware storm "Klaus" in het zuiden van Europa (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de dramatische gevolgen van de zware storm "Klaus" in het zuiden van Europa.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Commissie wil haar droefheid uitdrukken over het aantal levens dat de storm "Klaus" heeft geëist, en zij condoleert de Franse, Italiaanse en Spaanse families die een dierbare hebben verloren. Dit is inderdaad een menselijke tragedie, die verwoestende gevolgen heeft voor mensenlevens, huizen en bedrijven. Het is ook een ecologische ramp.

Deze storm was weliswaar heel zwaar, maar heeft slechts een smalle strook land getroffen. De nationale middelen waren toereikend om een onmiddellijk antwoord te geven op de ramp.

Het communautair mechanisme voor civiele bescherming is daarom niet geactiveerd. Het waarnemings- en informatiecentrum van de Commissie heeft echter vanaf het eerste moment toen de storm werd voorspeld, in nauw contact gestaan met de betrokken lidstaten.

Andere lidstaten waren op de hoogte van de situatie en hebben zich voorbereid om de getroffen regio's steun te verlenen. De Tsjechische Republiek heeft bijvoorbeeld spontaan haar hulp aangeboden.

De Commissie werkt nu samen met de autoriteiten van de getroffen lidstaten om de opties voor EU-steun te identificeren. Tot de mogelijkheden behoort steun via het Solidariteitsfonds van de Europese Unie of een herprogrammering van de structuurfondsen en middelen voor plattelandsontwikkeling.

De storm "Klaus" herinnert ons er op onplezierige wijze aan dat natuurrampen voor alle lidstaten van de EU een toenemende bedreiging vormen. Verwoestende overstromingen troffen Midden-Europa in 2000 en 2002, het Verenigd Koninkrijk in 2007 en Roemenië en buurlanden van de EU vorig jaar. De hittegolf van

2003 heeft tienduizenden levens geëist. In 2003 en 2007 woedden er bosbranden in Portugal en Griekenland. Deze gebeurtenissen geven ons een idee van hoe de klimaatverandering de toekomst van de EU waarschijnlijk zal beïnvloeden, want wanneer het klimaat verandert, kunnen we meer extreme weersgebeurtenissen verwachten.

De lidstaten en de Gemeenschap moeten hun krachten bundelen om rampen te voorkomen, de gevolgen van rampen te beperken en het vermogen van de Unie om te reageren op rampen te verbeteren.

De Commissie zal binnenkort de mededeling "Een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen" aannemen. We kijken uit naar feedback van het Parlement over de daarin geformuleerde ideeën.

De Commissie wil ook beklemtonen dat het belangrijk is dat wordt doorgedaan met de herziening van de verordening betreffende het Solidariteitsfonds. Het voorstel helpt de reactiesnelheid te verhogen door vooruitbetalingen toe te staan en het bevat eenvoudigere criteria voor een snellere activering van het Solidariteitsfonds. Terwijl het Parlement het voorstel van de Commissie grotendeels heeft gesteund, is er in de Raad geen sprake van enige vooruitgang.

Deze initiatieven dragen bij tot de vorming van een jaarlijk Europees beleid voor rampenbeheersing. De Commissie hoopt dat het Europees Parlement haar inspanningen zal blijven steunen tot versterking van de capaciteit van de EU om met natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen om te gaan.

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

Christine De Veyrac, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik spreek namens mijn collega Alain Lamassoure. In november 1999 heb ik in dit Parlement het woord gevoerd nadat er een storm over Zuidwest-Frankrijk had geraasd, om op te roepen tot Europese solidariteit wanneer onze landen door ernstige natuurrampen getroffen worden. Toen, tien jaar geleden, werd mij verteld dat er geen Europees fonds bestond om onze burgers in tijden van nood een helpende hand te bieden.

Helaas zijn er sinds 1999 meer dood en verderf zaaiende natuurrampen in Europa geweest. De mogelijkheden voor EU-actie zijn intussen echter uitgebreid omdat we in 2002 het EU-Solidariteitsfonds hebben opgezet. Het gaat hier om een initiatief van de Commissie en de heer Barnier. Dit Fonds stelt ons in staat snel doeltreffende actie te ondernemen binnen een flexibel kader.

Ik geloof dat we dit Fonds in de gegeven situatie moeten aanspreken om de getroffen gebieden te helpen. Ik steun daarom de oproep van de Franse regering om dat te doen en wel zo snel mogelijk. Ik heb begrepen, mevrouw Vassiliou, dat de Commissie ook wil dat de hulp sneller op gang komt. Daar is inderdaad dringend behoefte aan, zeker met het oog op het herstel van beschadigde infrastructuur.

Ook voor de bossen moet snel iets worden gedaan. Ik wil daar graag met klem op wijzen. De storm heeft namelijk tussen de 60 en 70 procent van de bossen ten zuiden van de Gironde en de Landes-regio verwoest. Dit woud, één van de grootste van Europa, was nog maar nauwelijks aan het herstellen van de schade die in 1996 en 1999 veroorzaakt was. U weet dat er voor dit soort schade geen verzekering bestaat. Bosbouwers zijn geheel berooid en onmachtig iets te ondernemen als antwoord op deze ramp. Wij moeten ons solidair betonen en meewerken aan de wederopbouw van het natuurlijk erfgoed van deze regio's.

Alvorens af te ronden, ben ik de slachtoffers die de storm "Klaus" in Frankrijk, Spanje en Italië heeft gemaakt indachtig. Ik wens hun familieleden alle sterkte.

Kader Arif, *namens de PSE-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Vassiliou, dames en heren, de beelden van de storm van 1999 – waarnaar zojuist verwezen is en die enorme schade heeft aangericht in Zuidwest-Frankrijk – staan in ons collectief geheugen geëst.

Te zeggen dat Europa niet voorbereid was op een zo spoedige herhaling van een dergelijke tragedie is een understatement. Er zijn er die dit zien als het toeslaan van het noodlot, maar ik zelf zie het eerder als een voorbeeld van wat de klimaatverandering die mevrouw Vassiliou zojuist genoemd heeft, vermag. Om die verandering tegen te gaan stellen we wat nauwelijks uitgewerkte oplossingen voor, terwijl de situatie nu juist oproept tot onmiddellijke actie. We moeten met deze situatie dus op een verantwoordelijke wijze omgaan. En dat betekent helaas ook dat we voorbereid moeten zijn op nog meer natuurrampen.

De storm "Klaus", die op 24 en 25 januari over het zuiden van Europa raasde, heeft in Frankrijk elf dodelijke slachtoffers gemaakt, in Spanje veertien en in Italië drie. De storm heeft ook aanzienlijke materiële schade veroorzaakt, en scholen en talloze huizen vernield. Duizenden mensen hebben het een tijd zonder stroom, verwarming, drinkwater en telefoon moeten stellen. Sommige economische sectoren – zoals de houtsector – zijn door de storm in een kritieke toestand beland.

Ik wil hier graag solidariteit betuigen met de families van de slachtoffers en al degenen die door deze ramp zijn getroffen, en verder de lokale bestuurders moed inspreken. Maar ik wil van deze gelegenheid ook gebruik maken om een oproep te richten tot de Europese Gemeenschap. Het is immers zo dat dit soort situaties nopen tot een Europees antwoord, en – eerst en vooral – Europese solidariteit.

Het is waar dat de toestand in Frankrijk de status van natuurramp heeft gekregen, en dat dit de hulp aan de slachtoffers zal vergemakkelijken. Dat betekent evenwel niet dat er geen behoefte is aan gecoördineerde Europese actie, als aanvulling op de door de lidstaten genomen maatregelen ter bescherming van mensen, milieu en eigendommen in de steden en regio's die door de ramp getroffen zijn.

Concreet gezien komt dat neer op het centraliseren van informatie op Europees niveau om aldus een duidelijk idee te krijgen van de aard en omvang van de schade. Daarna moeten we de nodige middelen vrijmaken voor het ondersteunen van de lokale autoriteiten, die nu met enorme uitdagingen worden geconfronteerd. We moeten vooral de openbare diensten een helpende hand bieden – deze hebben uitzonderlijk werk verricht. We hebben die diensten hard nodig om reparaties uit te voeren aan de infrastructuur en de systemen voor de water- en stroomvoorziening, riolering, vervoer en telecommunicatie, en de sectoren gezondheid en onderwijs.

De ervaring heeft geleerd hoe belangrijk actie van Europese zijde is. Ze heeft ons ook in staat gesteld het voorkomen van natuurrampen te bestempelen als één van de doelstellingen van het Europees Regionaal Ontwikkelingsfonds. Europa moet nu en in de toekomst laten zien dat het een reactie kan formuleren en concrete invulling kan geven aan de betuigde solidariteit. Ik hoop dus – en u heeft dat zojuist ook gezegd – dat de Commissie de boodschap heeft begrepen en dat ze alle nodige middelen zal mobiliseren om hulp te bieden in deze ernstige situatie, en dan vooral via het EU-Solidariteitsfonds en het Financieringsinstrument voor civiele bescherming.

Ter afsluiting wil ik u er graag aan herinneren dat deze hevige stormen – net als de branden in Griekenland in 2007 – hebben aangetoond dat we behoefte hebben aan eenheden voor civiele bescherming die in crisisgebieden kunnen worden ingezet. Ik zou graag weten wat u daarvan denkt, mevrouw Vassiliou. Ik zou verder graag uw antwoord vernemen op het verzoek van het Europees Parlement van 27 april 2006 om een Europees waarnemingspunt voor natuurrampen op te zetten en zo te garanderen dat Europa een doeltreffende antwoord kan formuleren als er zich zulke onfortuinlijke rampen voordoen.

Jean Marie Beaupuy, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mevrouw de voorzitter, mevrouw Vassiliou, op 18 november van het afgelopen jaar heb ik hier, op precies dezelfde plek het volgende gezegd: "we weten niet wanneer de volgende ramp zich aandient, en wat de omvang daarvan zal zijn, maar we kunnen van één ding heel zeker zijn, en dat is dat er zich spoedig weer een ramp zal voordoen. En wanneer dat gebeurt, dan zullen onze medeburgers, die nu al vijftig jaar hebben toegekeken bij de constructie van een Europa dat zichzelf solidair noemt, ons vragen: 'Wat hebt u hieraan gedaan'". Ik herhaal: dat is wat ik hier, in dit Parlement, afgelopen november heb gezegd.

In ditzelfde Parlement had ik twee jaar eerder, in november 2006, eigenlijk al min of meer hetzelfde gezegd: "Als de Europeanen op één gebied een doeltreffende reactie van de Gemeenschap verwachten, dan is dat wel als er zich grootschalige natuurrampen voordoen."

Ik zei toen dat iedereen dat kon zien als er zich rampen als die met de tsunami voordoen, en voegde daaraan toe: "Daarom zijn mijn fractie en ik voorstander van het implementeren van preventieve acties en het creëren van de capaciteit om snel te reageren en in te grijpen bij zulke tragedies. Ik wil in dit verband graag de aandacht vestigen op de kwaliteit van het verslag-Barnier, dat dit probleem heel goed analyseert en voorstellen doet die niet alleen constructief zijn als het om doeltreffendheid gaat, maar ook nog eens voldoen aan de subsidiariteitsvereisten". Mevrouw Vassiliou, dit verslag is hier nog steeds populair, omdat het concrete en uiterst praktische voorstellen bevat. Het bevat zelfs verwijzingen naar begrotingsitems en stelt dat de in het verslag opgenomen voorstellen kunnen worden gefinancierd met 10 procent van de middelen van het Solidariteitsfonds. Het legt verder op een heel pragmatische wijze uit hoe we met de betrokken diensten en autoriteiten in de verschillende lidstaten moeten omgaan.

Met de twaalf voorstellen uit het verslag-Barnier hadden we al het nodige om op Europees niveau actie te kunnen ondernemen, en dat zou een aantal weken vóór de komende, in juni te houden verkiezingen een extra bewijs zijn geweest voor het nut en de doeltreffendheid van oprechte Europese operationele solidariteit.

U heeft ons zojuist gezegd, mevrouw Vassiliou, dat u de steun van het Parlement hoopt te verkrijgen. U had die steun reeds, en dat blijft zo. U zegt dat de Raad het probleem is – wat doet die Raad? De Raad is hier vanavond niet. Ik hoop dat de Raad bereid is na dit debat naar onze oproep te luisteren. Het is geen roep om hulp of uitdrukking van verbijstering met betrekking tot de recente tragedie. Waar het om gaat is dat de Raad de vraag die ik pas geleden gesteld heb, hoort – “Wat heeft u gedaan?”

Gérard Onesta, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Vassiliou, dames en heren, ik wil graag even stilstaan bij de aard van het debat van vanavond. Ik geloof dat we dit soort debatten wel erg vaak – te vaak – voeren. Elke keer als er zich een ramp voordoet, komen we hier in dit Parlement bijeen om een klaagzang aan te heffen. We zeggen dan dat er zich een tragedie heeft afgespeeld, waarbij we de slachtoffers eer betuigen.

Ook ik doe hier aan mee, maar ik meen dat onze rol dan niet uitgespeeld is. Zoals mijn collega's zojuist hebben gezegd bestaat onze rol er misschien juist in vooruit te plannen, aangezien er andere natuurrampen zullen volgen. We hebben dat vanochtend met onze stemming over het verslag-Florenz herhaald. We weten dat het klimaat steeds grilliger wordt. Hevige stormen die voorheen maar eens in de eeuw voorkwamen, bezoeken ons nu elk decennium wel eenmaal, en spoedig zal dat elk jaar zijn. En als er geen storm is, is er een overstroming, of anders wel een reeks bosbranden.

Wat doet Europa met dit gegeven? Ik besef heel goed dat de Raad niet verder komt dan nationaal navelstaren. En als je 27 navels over elkaar legt, is een project voor een heel continent niet goed mogelijk. Bij elk drama worden we aan de gevolgen van die omstandigheid herinnerd. Men vertelt ons “op te roepen tot solidariteit”. Met welke middelen? Ik herinner me een discussie in de Begrotingscommissie over middelen voor het klimaat, en toen ging het om niet meer dan enige tientallen miljoenen euro's. Deze storm alleen al heeft voor 1,4 miljard euro schade veroorzaakt. Hoeveel verzekeringsrekeningen moeten we betalen voordat het tot ons doordringt dat de bescherming van het milieu geen last is maar een investering in de toekomst?

Ook vandaag weer zullen we spreken over de noodzaak om Europese actoren te mobiliseren als er zich een tragedie voordoet. Maar dat hebben we al eerder gezegd – ik meen in 2001, toen we in dit Parlement de explosie van de AZF-fabriek in mijn stad bespraken. We zeiden toen dat we moesten overwegen een Europese interventiemacht samen te stellen om te laten zien dat het begrip solidariteit in Europa bij humanitaire rampen geen lege huls is, maar dat we concrete actie ondernemen. We zijn nu al enige jaren verder, en wat is er van die interventiemacht geworden?

Ik zat thuis in Toulouse, dames en heren, toen de storm toeslag. Ik weet nu wat een ernstige natuurramp inhoudt. Voor zover ik dat nog niet wist, heb ik het nu thuis zelf meegemaakt, met door de wind afgerukte dakpannen en omgevallen bomen. Ik weet wat de mensen in het getroffen gebied hebben meegemaakt – deze mensen hebben moeten toezien hoe alles wat ze in een heel leven hebben opgebouwd, in één nacht volledig is weggevaagd.

Zolang wij hier in dit Parlement – en dat geldt ook voor de leden van de Commissie, mevrouw Vassiliou, en al degenen die vanavond verzuimd hebben de wel zeer lege banken voor de Raad te vullen –, niet begrepen hebben dat we behoorlijke middelen opzij moeten zetten om rampen te bestrijden, zolang we genoeg nemen met holle frasen, en zolang we in gebreke blijven Europese solidariteit concrete invulling te geven door het opzetten van een snelle interventiemacht die het hele continent kan bestrijken, zolang zullen we hier na elke tragedie dezelfde klaagzang zingen.

Het ware antwoord op de storm “Klaus” is mogelijk deze morgen gegeven, via onze voorbereidingen op Kopenhagen. Dat moet morgen blijken, mevrouw Vassiliou, als er eindelijk middelen worden vrijgemaakt en de civiele interventiemacht waar we in Europa zo dringend behoefte aan hebben, wordt opgezet.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Vassiliou, de storm die in het Duits “Klaus” en in het Frans “Nicolas” wordt genoemd, heeft in mijn kiesdistrict in Zuidwest-Frankrijk acht departementen geteisterd, waarbij de Landes-regio het ernstigst is getroffen. De bossen hebben het dus het zwaarst te verduren gekregen. De windworp bedraagt 50 miljoen kubieke meter over een gebied van 300 000 hectare – een hoeveelheid hout die overeenkomt met de productie van zes jaar.

Het bos zal nu eerst geruimd moeten worden om te voorkomen dat dit hout gaat rotten. Het verwijderen kost tussen de 5 en 10 euro per kubieke meter – in totaal dus ongeveer 500 miljoen euro, het steunbedrag dat Frankrijk volgens de pers toegezegd heeft. Daarna zal het bos opnieuw moeten worden ingezaaid en beplant, waarna de houtindustrie twintig jaar zal moeten wachten. En als je het over de houtindustrie hebt, heb je het niet alleen over de houtvesters, maar ook over de cafés waar ze een drankje drinken, degenen die het gekapte hout uit het bos slepen, de werknemers op de kwekerijen, de houtverkopers en ga zo maar door.

De pluimveehouderij en de schapen- en rundveefokkerij zijn nummer twee op de lijst met zwaar getroffen sectoren. De storm heeft daken weggerukt en voederopslagplaatsen verwoest; dieren zijn omgekomen. We moeten daarom een Europees verzekeringsfonds voor de landbouw opzetten om dekking te bieden voor gezondheid risico's en met het klimaat verband houdende risico's. Het Franse voorzitterschap heeft hierover reeds gesproken; de Tsjechische voorzitter zou die draad weer moeten oppakken.

Van de derde groep slachtoffers horen we niets; niemand heeft het over hen. Het zijn de bejaarden en al die mensen in Frankrijk die afgelegen wonen en nog steeds geen elektriciteit hebben. We moeten naar het model van de klimaat/energiestrategie een Europese strategie voor de vierde leeftijd formuleren, om al deze miljoenen mensen van 80, 85 en ouder te behoeden voor de gevolgen van klimaatverandering. We moeten een economie voor de vierde leeftijd ontwikkelen om uit deze crisis te geraken en het geriatrische Rwanda waar we nu in Europa op afstevenen, te omzeilen. Dat moet een economie zijn met een moderne bouwsector, behoorlijk farmaceutisch en medisch onderzoek en een nieuw netwerk, om te verhinderen dat onze gezondheidszorg de kant van Gabon opgaat. Het belangrijkste is echter wel dat er van dit soort klimatologische rampen geen gebruik wordt gemaakt om Darwin te spelen en "natuurlijke" selectie uit te voeren, terwijl we nu juist een Europa voor het leven moeten opbouwen.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, in de eerste plaats dank ik de commissaris voor haar woorden van solidariteit.

Zoals hier al is gezegd, zijn verschillende landen in het zuiden van de Unie op 24 en 25 januari geteisterd door een hevige storm, met windvlagen van om en bij de tweehonderd kilometer per uur in een groot deel van het Iberisch Schiereiland en heftige regenbuien, waarbij op enkele uren tijd 30 procent van de totale jaarlijkse regenval is geregistreerd.

De storm heeft aanzienlijke materiële schade toegebracht aan huizen en gebouwen, dienstenfaciliteiten en openbare voorzieningen, zowel op het platteland als in de steden, en heeft ernstige stroomonderbrekingen veroorzaakt. Maar het meest dramatische is wel het onherstelbare verlies van elf mensenlevens in Spanje bij instortingen en ongelukken ten gevolge van de harde windstoten.

Een van de meest tragische voorvallen was de dood van vier kinderen, tussen negen en twaalf jaar oud, in Sant Boi de Llobregat, in Catalonië. De wind heeft er de sporthal verwoest waar ze baseball speelden.

De Europese Unie betreurt het onherstelbare verlies van deze mensenlevens en betuigt haar solidariteit aan de familieleden op deze momenten van intens verdriet, maar zij moet zich ook daadwerkelijk engageren – zoals zij overigens reeds eerder heeft gedaan – door het Solidariteitsfonds of een ander toepasselijk fonds in te zetten voor het herstel van de materiële schade die is veroorzaakt door deze natuurramp.

In Catalonië heeft de storm twintig hectare bos getroffen, waarvan 75 procent ernstige tot zeer ernstige schade heeft opgelopen. In dit gebied moeten maatregelen worden genomen om het toekomstige risico op bosbranden te beperken. Dat dient uiteraard vóór de zomer te gebeuren.

Bovendien heeft zich in vele rivierbeddingen, bergstromen en andere waterlopen plantaardig en ander afval opgestapeld. Daardoor kan het water geblokkeerd raken, wat het risico op lokale overstromingen vergroot.

Gelet op deze en tal van andere gevolgen en op het feit dat er vooralsnog geen definitieve raming van de totale materiële schade voorhanden is – ofschoon mijn land die uiteraard zal bekendmaken in zijn verzoek om steun uit het Fonds –, zijn wij van oordeel dat de Europese Commissie actief moet bijdragen aan het herstel van de getroffen regio's als aanvulling op de enorme inspanningen die de betrokken lidstaten hebben geleverd. Daarbij moet prioriteit worden verleend aan de reparatie van de ernstige schade, zodat de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van deze gebieden zo spoedig mogelijk worden hersteld. Immers, de getroffen regio's worden geconfronteerd met een daling van de economische activiteit, milieubederf, verlies van landbouwproducten, stopzetting van velerlei bedrijfsactiviteiten, een massaal verlies van bomen, enzovoorts.

Gelet op de omvang en de gevolgen van de storm verzoek ik de Commissie de genoemde steun zo spoedig mogelijk beschikbaar te stellen, temeer daar de bedoelde fondsen voornamelijk zijn opgericht om het hoofd te bieden aan natuurrampen die een ernstige impact hebben op het leven, het milieu en de economie in een lidstaat of regio van de Europese Unie. De maatregelen die voor steun in aanmerking zouden komen, hebben onder meer ten doel de correcte werking van de infrastructuren te waarborgen, de energie- en drinkwatervoorziening te herstellen en de getroffen gebieden schoon te maken.

Mevrouw de commissaris, ik verzoek u dan ook de toepasselijke fondsen zo snel mogelijk in te zetten, zodra u alle nodige informatie hebt ontvangen.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, zoals mijn collega's al hebben aangegeven heeft deze storm een zware tol geëist. In Frankrijk en Spanje zijn mensen omgekomen en we zijn deze slachtoffers en hun familie nu indachtig. In Zuidwest-Frankrijk is 200 000 hectare woud teloorgegaan.

Deze storm heeft maar liefst 60 procent van de bossen van de Landes-regio verwoest. Toen de storm op zijn hevigst was, zaten bijna 1,7 miljoen huishoudens zonder stroom. In de Landes-regio moeten 3 200 gezinnen het nog steeds zonder elektriciteit stellen. Van duizenden mensen zijn de telefoonverbinding en de watertoevoer tijdelijk onderbroken. Veel wegen zijn nog steeds niet bruikbaar vanwege landverschuivingen, overstromingen of obstakels op het wegdek, zoals omgewaaide bomen of gevallen stroomkabels. De verantwoordelijke diensten doen al het mogelijke om alles zo snel mogelijk weer in het garede te brengen.

Ik ben blij dat de Franse regering een formele belofte heeft gedaan tot het indienen van een verzoek om steun, zodat de getroffen gebieden middelen uit het Solidariteitsfonds kunnen ontvangen. Ik vind het intussen wel een kwalijke zaak dat het Franse voorzitterschap het niet nodig heeft gevonden een aanpassing van dit Fonds aan de orde te brengen.

Zoals mijn collega's al hebben gezegd – en u heeft dat zelf ook gedaan, mevrouw de commissaris – worden toezeggingen uit het Fonds op dit moment door de Raad geblokkeerd. Het Parlement stelt zich op het standpunt dat dit Fonds dekking moet bieden bij eender welke ernstige natuurramp die grote schade toebrengt aan de bevolking en het milieu, zoals overstromingen, branden en perioden van droogte. We gaan zelfs nog iets verder, door ook door mensen veroorzaakte verschijnselen – bijvoorbeeld catastrofes als gevolg van terroristische acties – te dekken.

Ons Parlement heeft zich uitgesproken voor een verlaging van de drempel voor de hulpverlening. Als we eens gaan kijken of het Solidariteitsfonds iets kan betekenen voor de getroffen regio's, dan zien we dat er een mogelijkheid bestaat dat we onder die drempel blijven. Het gaat hier welbeschouwd om een situatie waardoor drie landen zijn getroffen. Ik geloof daarom dat de drempel moet worden herzien om te laten zien dat Europese solidariteit wel degelijk kan bestaan.

Zoals u heeft gezegd, mevrouw de commissaris – en mijn collega's hebben dat nog eens onderstreept –, zullen dit soort rampen zich als gevolg van klimaatverandering vaker voordoen. De Commissie heeft aangegeven dat ze een mededeling zal uitbrengen over de aanpassing aan klimaatverandering.

Het is van belang dat dit Solidariteitsfonds van nu af werkelijk een Europees instrument voor de bescherming van de burgers wordt. Het is tijd dat Europa laat zien dat het in tragische omstandigheden paraat staat om de burgers te beschermen.

Gilles Savary (PSE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, uiteraard wil ook ik om te beginnen mijn condoleances uitspreken en medeleven betuigen met alle families die een verlies moeten betreuren, en alle anderen die door deze ramp zijn getroffen, waaronder ook al degenen die het nu nog steeds zonder stroom, water of openbare diensten moeten stellen.

Mevrouw de commissaris, u heeft beloofd – en u heeft daarin volgens mij gelijk – dat u de maatregelen voor het voorkomen van crises verder wilt uitwerken. Maar waar we het vanavond eigenlijk over hebben – als ik zo vrij mag zijn –, is de schadeloosstelling voor de laatste ramp.

Dit is de derde catastrofale storm in twintig jaar. Zoals u zich herinnert deed de eerste daarvan zich in Bretagne voor, in 1988. Die storm behoudt nog steeds het record voor windsnelheid: 250 kilometer per uur. De tweede storm, van 27 december 1999, was er een van tot dan toe ongekende omvang: hij heeft een groot deel van onze bossen verwoest. De derde storm is die van 24 januari 2009. Dat ik me dat zo goed herinner, komt omdat ik in de Gironde-streek woon, vlakbij de bossen.

We moeten ons nu om te beginnen afvragen op welke wijze de Europese Unie hier een toegevoegde waarde kan inbrengen. De toestand in de bosbouw is rampzalig en het feit dat sommige bosbouwers met de uitoefening van hun vak gestopt zijn – ze geloven dat hun beroep geen toekomst meer heeft – vormt voor ons allemaal een bedreiging.

We moeten daarom een plan uitwerken. Ik zelf behoor tot degenen die – al meer dan tien jaar geleden – bereid waren een gemeenschappelijk crisisordening te overwegen, met de bedoeling om al het hout dat door een overmachtsituatie beschikbaar komt, te verkopen, maar dan zonder de prijs te schaden. Dat kan door de aanvoer uit andere Europese regio's te blokkeren, het vervoer te subsidiëren en ervoor te zorgen dat de getroffen gebieden snel worden herbeplant. Anders zouden die streken het voorwerp van speculatie kunnen worden – of eenvoudigweg verlaten. We hebben hier te maken met een probleem dat de Europese Unie rechtstreeks aangaat.

Ik denk verder aan de oestertelers. Die activiteit maakt een moeilijke periode door. De problemen begonnen met een niet zo natuurlijke ramp – het zinken van de Prestige in 2002. Maar dit keer beginnen de oestertelers uit het Arcachon-bekken zich werkelijk wanhopig af te vragen of ze er ooit weer bovenop zullen komen.

Tot slot zou ik graag zien dat het Europees Solidariteitsfonds werd gemobiliseerd. Uiteraard ben ik het eens met wat mevrouw Laperrouze heeft gezegd. De Raad is hier niet aanwezig. Ik zal niet zeggen dat de Raad geen oren en geen hart heeft, maar ik vind het wel erg teleurstellend dat hij geweigerd heeft de regels bij te stellen en dat het zo moeilijk is het Solidariteitsfonds in te zetten.

Ik vraag me zelfs af of de Franse regering daar wel op aanstuurt. Ik ben er zelf voorstander van dat ze dat doet. Het is nu, een paar maanden voor de verkiezingen, van groot belang dat de burgers weten dat Europese solidariteit wel degelijk bestaat en dat Europa meer is dan alleen maar een markt.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik was in Galicië toen mijn regio op 23 januari geteisterd werd door winden van bijna tweehonderd kilometer per uur. Daarbij werd meer dan veertigduizend hectare bos verwoest, mevrouw de commissaris.

Galicië is de dichtst beboste regio van de Europese Unie. Tijdens de doortocht van de storm zijn honderdduizenden bomen omgewaaid, waardoor tal van wegen versperd raakten en hoog- en laagspanningskabels tegen de grond gingen over een afstand van meer dan vijfhonderd kilometer. Het elektriciteitsnet is overigens nog steeds niet volledig hersteld.

Meer dan driehonderdduizend gebruikers, onder wie ikzelf, kwamen zonder elektriciteit te zitten, in sommige gevallen gedurende verschillende dagen, en ook de telefoonlijnen lieten het afweten.

Er zijn doden en gewonden gevallen en de storm heeft ernstige schade toegebracht aan woningen, infrastructuur, landbouw- en veeteeltbedrijven, winkels en fabrieken, sportcomplexen, openbare gebouwen en gemeentelijke voorzieningen.

De regering van Galicië heeft snel gereageerd op deze storm, die voor zover bekend de zwaarste uit de geschiedenis is. Zij heeft zonder dralen zeventien miljoen euro beschikbaar gesteld om de slachtoffers van meet af aan te steunen en het herstel van de schade te subsidiëren.

Zoals wij allen weten – het is hier overigens al gezegd – hebben de ergst getroffen lidstaten, Frankrijk en Spanje, op 26 januari Europese steun aangevraagd voor het herstel van de stormschade. Aangezien de geleden schade beantwoordt aan de definitie van buitengewone ramp die is opgenomen in de vigerende verordening over het Solidariteitsfonds hebben de twee lidstaten aangekondigd dat zij begonnen zijn met de voorbereidingen om steun uit het Fonds aan te vragen.

Nu blijkt echter opnieuw, net zoals bij de recente overstromingen in Roemenië, dat de eisen waaraan krachtens de verordening moet worden voldaan zo strikt zijn, dat deze ramp feitelijk niet als ernstig kan worden aangemerkt, mevrouw de commissaris.

Ik wil hier eenvoudigweg even in herinnering brengen, zoals ook u en sommige andere leden van dit Parlement hebben gedaan, dat de Commissie haar voorstel heeft ingediend in 2005, dat het Parlement in 2006 advies heeft uitgebracht over de hervorming van de verordening over het Solidariteitsfonds en dat deze kwestie sindsdien wordt tegengehouden in de Raad, die al meer dan twee jaar op dit hervormingsvoorstel broedt.

Mevrouw de commissaris, daarom verzoek ik u, gelet op de uitzonderlijke situatie en de ernstige gevolgen van de ramp voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van de getroffen regio's, het fonds in te zetten als blijk van solidariteit met de getroffen lidstaten en vooral ook met de getroffen burgers. Ik ben

van oordeel dat zij financiële steun moeten ontvangen, want daarin komt de Europese solidariteit waaraan zij behoefte hebben rechtstreeks tot uiting, hoe klein het bedrag ook is.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Allereerst zou ik graag mijn steun willen betuigen aan de families die door de ramp zijn getroffen. Ik heb, zoals iedereen, de dramatische gevolgen gezien in de nasleep van de storm “Klaus”. Ik zag ook de eerste tussenkomstpogingen op de plaats van de ramp, van zowel landen die waren getroffen als andere Europese landen.

Aangezien we het voor het grootste deel gehad hebben over de gevolgen en de hulpfondsen, zou ik de Commissie willen vragen naar specifieke projecten die werkelijk in staat zijn om preventiemechanismen voor dit soort voorvallen te implementeren zodat we, tenminste in de toekomst, niet meer mensenlevens zullen verliezen.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, net als anderen dat vanavond hebben gedaan, wil ik mijn medeleven betuigen aan de families die zo zwaar en triest getroffen zijn door deze storm, en ik steun oproepen voor grotere flexibiliteit in het Solidariteitsfonds.

Er is echter ook een algemenere kwestie waar ik uw aandacht op wil vestigen. Die is niet zo ernstig als de kwestie waar u hier nu over debatteert, maar in alle lidstaten vinden af en toe natuurrampen plaats. Ik denk daarbij aan de districten die ik vertegenwoordig – Offaly, http://en.wikipedia.org/wiki/County_Laois |o “County Laois” en Louth – waar een zeer onnatuurlijke overstroming heeft plaatsgevonden die abnormaal was voor het seizoen. Een klein aantal gezinnen is er zwaar door getroffen. Het waren er zo weinig, dat niemand er aandacht aan heeft geschonken, maar ze hebben wel te maken met grote gevolgen. Misschien moeten we eens kijken naar financiering uit hoofde van de plattelandsontwikkeling of het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en een ontberingenfonds opzetten om voor gevallen als deze te zorgen, die voorkomen en hulp nodig hebben.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de commissaris heeft in haar openingswoord meerdere rampen genoemd, waaronder de hittegolf enkele jaren geleden in Frankrijk, die twaalf- tot veertienduizend mensen het leven heeft gekost. Het was, voor de duidelijkheid, geen storm of vloedgolf of iets dat vergelijkbaar is met de andere natuurrampen. Deze hittegolf duurde vijf tot zes weken, en de doden zijn gevallen verspreid over een periode van vijf tot zes weken. Bijna alle mensen die zijn gestorven, waren gehandicapt of ouder en woonden in een verpleeg- of verzorgingshuis, of ze verbleven in een opvang terwijl hun familie op vakantie was. De Franse regering heeft op geen enkel moment families of personeelsleden van hun vakantie teruggeroepen. Evenmin heeft zij de hulp van het leger of andere reddingsdiensten ingeroepen. Zij heeft mensen gewoon laten sterven, week na week.

Ik heb veel mensen in Frankrijk gesproken over dit incident, want ik ben betrokken bij het door de Commissie gefinancierde project voor het redden van mensen met een handicap bij rampen. Het was een schandaal, en wel een schandaal waar niemand de vinger op heeft gelegd en dat door niemand is geïdentificeerd. Ik wil de Commissie vragen deze hittegolf te onderzoeken, het aantal doden te onderzoeken en te beseffen dat Frankrijk er niets aan heeft gedaan. In het najaar, toen al die mensen waren begraven, waren wel veertienduizend mensen minder afhankelijk van de sociale voorzieningen.

Androulla Vassiliou, Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we hebben allemaal wel eens een milieuramp, natuurramp of door de mens veroorzaakte ramp meegemaakt in ons eigen land. Dat is dan ook de reden waarom ik uw gevoelens en uw zorgen volkomen deel.

Het Solidariteitsfonds heeft tot nu toe twintig lidstaten hulp verleend, waaronder vier keer aan Frankrijk, aan Duitsland, Griekenland, Cyprus, Portugal en veel andere landen; twintig in totaal. Ik ken en deel echter uw mening dat verbetering nodig is. We moeten het nog praktischer maken en de lidstaten meer bijstand verlenen. We zullen onze inspanningen voortzetten om deze verbeteringen door de Raad goedgekeurd te krijgen. Ik ben blij dat we hiervoor de goedkeuring van het Parlement hebben. Uw steun zal onze inspanningen zeer helpen.

Zoals ik in mijn openingswoord zei, staat de Commissie volledig achter steun aan Frankrijk en Spanje, die door de winterstorm “Klaus” zijn getroffen, en zal zij alle relevante Europese instrumenten mobiliseren om hun snel de Europese solidariteit te tonen. De Commissie is bereid om de mogelijkheid te onderzoeken het Solidariteitsfonds te mobiliseren, maar we hebben daarvoor eerst een aanvraag van Frankrijk en Spanje nodig. Ze hebben tien weken de tijd om die steun aan te vragen.

Er is mij gevraagd of we andere maatregelen op stapel hebben staan om het systeem van solidariteit met lidstaten in geval van natuurrampen te verbeteren. Ik wil daarom ook vermelden dat we, afgezien van de herziening van het Solidariteitsfonds, binnenkort ook met een mededeling komen die tot doel heeft maatregelen te identificeren die zouden kunnen worden opgenomen in een communautaire strategie voor de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen.

Samengevat, is de Commissie van mening dat het Solidariteitsfonds al een zeer nuttig instrument is, maar dat er natuurlijk ruimte is voor verbetering en dat we ons daartoe zullen blijven inspannen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Zita Pleštinová (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) Van 23 tot en met 25 januari raasde de storm “Klaus” over het zuidwesten van Europa en richtte daar aanzienlijke schade aan. Er werden windvlagen tot 194 km/u gemeten. De storm eiste achttien levens in Spanje, Frankrijk en Duitsland en het aantal slachtoffers zou zelfs nog hoger zijn geweest als het systeem voor snelle waarschuwing niet operationeel was geweest.

In Slowakije zagen we met diepgevoelde sympathie op onze tv-schermen hoe zich een vreselijke tragedie ontvouwde in het dorp Sant Boi de Llobregat, waar vier kinderen om het leven kwamen nadat het dak van een sporthal was geblazen. Ik betuig mijn oprechte medeleven met alle gezinnen die een gezinslid hebben verloren.

Het Solidariteitsfonds is een nuttig instrument. Dit fonds werd opgericht in de EU na de overstromingen van augustus 2002. De steun uit het fonds is bedoeld voor lidstaten en kandidaat-lidstaten waar zich een grote natuurramp heeft voltrokken. Dit is van toepassing op rampen waarvan de schade wordt geraamd op meer dan 0,6 procent van het bbp van het getroffen land. Na de novemberstorm in 2004, die 2,5 miljoen kubieke meter bos verwoestte, ontving Slowakije 5 667 578 euro uit het Solidariteitsfonds.

Het aantal rampen neemt als gevolg van de klimaatverandering gestaag toe, waardoor we gedwongen worden maatregelen te nemen om niet alleen te waarborgen dat in de directe nasleep van een ramp snel en flexibel financiële hulp wordt geboden, maar dat ook voorzorgsmaatregelen worden getroffen tegen diverse natuurrampen.

16. Gebruik van PCB-afvalolie in een installatie voor het hergebruik van voedsel in Ierland (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over het gebruik van PCB-afvalolie in een fabriek voor het hergebruik van voedsel in Ierland.

Androulla Vassiliou, Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Commissie is zich terdege bewust van de hoge risico's van polychloorbifenylen (PCB's) voor de menselijke gezondheid en het milieu.

Incidenten zoals die hebben plaatsgevonden in 1999 in België en afgelopen jaar in Ierland, laten opnieuw zien dat zelfs kleine hoeveelheden PCB's kunnen leiden tot ernstige verontreiniging van de diervoeder- en voedselketen.

In de afgelopen drie decennia heeft de EU wetgeving opgesteld om de lozing van PCB's en dioxinen in het milieu te verminderen, met het doel de blootstelling van mensen te verlagen en de volksgezondheid en het milieu te beschermen.

Apparaten die PCB's bevatten, hebben doorgaans echter een lange levensduur. Daardoor zijn er nog aanzienlijke hoeveelheden PCB's in gebruik, ook na het verbod op PCB's in 1985. Deze PCB's zijn voor de mens een bron van mogelijke blootstelling.

Richtlijn 96/59/EG van september 1996 betreffende de verwijdering van PCB's voorziet met name in passende instrumenten om te waarborgen dat apparaten en afvalstoffen die PCB's bevatten, zo snel mogelijk worden verwijderd, en wel voor het einde van 2010 voor grote apparaten.

Er zijn echter nog grote tekortkomingen in de volledige tenuitvoerlegging van deze wetgeving. De Commissie heeft tegen de meeste lidstaten inbreukprocedures moeten starten in verband met de verplichting om inventarissen van grote, PCB's bevattende apparaten en plannen voor de verwijdering van PCB's op te stellen.

Door deze inbreukprocedures is de algemene situatie verbeterd. Momenteel lopen nog twee van zulke zaken, maar deze staan op het punt te worden gesloten.

Alle lidstaten hebben hun plannen bekendgemaakt voor de reiniging en/of verwijdering van geïnventariseerde apparaten en de daarin vervatte PCB's, en voor de inzameling en latere verwijdering van apparaten die minder dan vijf kubieke decimeter PCB's bevatten (zoals vereist door artikel 11 van de richtlijn).

Er zijn desalniettemin extra inspanningen nodig. Om de doelmatigheid van de plannen voor de verwijdering van PCB's te waarborgen moeten de lidstaten de tenuitvoerlegging van de bestaande wetgeving inzake PCB's en de Europese afvalstoffenwetgeving in het algemeen verder verbeteren.

De Commissie hecht steeds meer belang aan de juiste tenuitvoerlegging van de afvalstoffenwetgeving van de EU en zij steunt de lidstaten actief bij de verbetering van de tenuitvoerlegging van hun nationale afvalstoffenwetgeving.

Verordening (EG) nr. 183/2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne legt minimumeisen vast op het gebied van de diervoederhygiëne die van toepassing zijn in de productieketen, van de primaire productie van diervoeders (op boerderijniveau) en de verwerking en distributie tot en met het voederen van de dieren.

Exploitanten van diervoederbedrijven moeten procedures invoeren, uitvoeren en handhaven die gebaseerd zijn op de HACCP-beginselen. Dit betekent dat ze kritieke controlepunten moeten identificeren, alsook, onder andere, mogelijke chemische verontreinigingen wanneer ze de directe verhittingsprocedure toepassen op droge voedermiddelen.

De verantwoordelijkheid voor de naleving van deze voorschriften berust bij de exploitanten van diervoederbedrijven. De afdoendheid van de door de exploitanten van diervoederbedrijven ingevoerde maatregelen moet evenwel worden geverifieerd door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. In de meeste gevallen moet dit gebeuren door een bezoek ter plaatse.

De algemene beginselen voor de organisatie van officiële controles als vastgelegd in de verordening inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen schrijven voorts voor dat de lidstaten waarborgen dat er regelmatig controles worden uitgevoerd, naar gelang van het risico en met een passende frequentie. Deze officiële controles moeten controles van diervoederbedrijven omvatten.

De rol van de Commissie is vastgelegd in artikel 45 van Verordening (EG) nr. 882/2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen. Deskundigen van de Commissie verrichten audits van de bevoegde autoriteiten in de lidstaten om na te gaan of de controles worden uitgevoerd in overeenstemming met de communautaire wetgeving.

In 2008 is uit hoofde van dit artikel in een aantal sectoren een algemene audit van Ierland uitgevoerd. Binnenkort komt het verslag daarvan beschikbaar. De lijst van de te auditeren inrichtingen is gezamenlijk opgesteld door de nationale bevoegde autoriteiten en de auditoren van het Voedsel- en Veterinair Bureau (VVB).

De in de vraag genoemde fabriek behoorde niet tot de inrichtingen die in de algemene audit van 2008 aan een inspectie werden onderworpen.

In het incident van de dioxineverontreiniging in Ierland is vastgesteld dat het gebruik van verontreinigde broodkruimels als diervoeder de oorzaak van de verontreiniging was. De broodkruimels waren gemaakt van afvalstoffen van bakkerijen (oude biscuits waarvan de houdbaarheidsdatum was verstreken), die worden gedroogd door een direct verhittingsproces. In een direct verhittingsproces komen de verbrandingsgassen direct in aanraking met het te drogen voedermiddel. De gebruikte brandstof was kennelijk verontreinigd met PCB-houdende transformatorolie. Een thans lopend juridisch onderzoek zal de relevante verantwoordelijkheden vaststellen van de verschillende actoren, van de producent van de broodkruimels tot de leverancier van de brandstof, enzovoort.

Ik wil het grote belang benadrukken van een brede aanpak van de classificatie van risico's, waaronder mogelijke risico's die niet alleen samenhangen met de aard van de binnenkomende stoffen, in dit geval broodkruimels, maar ook met het proces zelf.

Mairead McGuinness, namens de PPE-DE-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de Commissie bedanken voor deze zeer gedetailleerde verklaring over dit onderwerp.

Ik denk dat de reden waarom we vanavond dit debat voeren, is dat we lessen willen leren en willen waarborgen dat het niet nog eens gebeurt. Het probleem is dat we, toen we in 1999 een probleem ontdekten in België, dachten dat we onze regels voldoende hadden aangescherpt om een volgend incident te voorkomen. We bevinden ons nu echter in de huidige situatie en we kennen de gevolgen van het falen van het systeem, niet alleen de financiële gevolgen – alhoewel die heel belangrijk zijn voor de Europese Unie en voor de Ierse minister van Financiën en de belastingbetalers – maar ook het verlies aan vertrouwen onder consumenten, en de schade die in het algemeen in marktopzicht aan de Ierse voedselproducerende sector wordt berokkend.

Ik ben blij dat we nu vooruitgang hebben geboekt en onze goede naam op de internationale markt herstellen, maar ik ben me er ook terdege van bewust dat boeren in de hele Europese Unie voor problemen worden gesteld door het Ierse probleem. Ik denk daarom dat het debat van vanavond niet alleen over Ierland gaat. Volgens mij is uit uw verklaring duidelijk dat het probleem dat zich in Ierland heeft voorgedaan, zich ook in andere lidstaten zou kunnen voordoen. Ik veronderstel dus dat dit het uitgangspunt van dit debat moet zijn.

We weten dat deze olie niet in de diervoederketen terecht had mogen komen. We proberen uit te zoeken hoe dat toch heeft kunnen gebeuren, en zoals u terecht zei, is dat het onderwerp van een politieonderzoek met een grensoverschrijdend karakter. Ik hoop dat we het exacte spoor van de gebeurtenissen kunnen achterhalen, zodat we dergelijke voorvallen verder kunnen voorkomen.

Het doet echter ook een andere vraag rijzen, waarnaar u hebt verwezen, en dat is de vraag hoe we omgaan met afvalstoffen of voedseloverschotten. Recycling is nu *the thing to do*. Iedereen is ervoor, omdat we allemaal milieuvriendelijk en duurzaam willen zijn. We hebben hier dus twee kwesties. Op de eerste plaats is dat de kwestie van het hergebruik van oliën, waarnaar u hebt verwezen. Ik denk dat deze kwestie nader moet worden bestudeerd in samenhang met zowel PCB's als meer in het algemeen het verzamelen, de distributie, de behandeling, enzovoort, van afvaloliën, al leven er natuurlijk bijzondere zorgen over PCB's.

Wat betreft voedseloverschotten, of voedselafval zoals het soms wordt genoemd, ben ik zelf van mening dat het passend is dat we dit product in de diervoederketen gebruiken. Ik wil echter heel duidelijk zeggen dat ik vrees dat we mogelijk zullen moeten overwegen dit product in de voedsel- en diervoederketen te verbieden als we de veiligheid van het product en de manier waarop het wordt verwerkt en behandeld, niet kunnen waarborgen.

Ik zie dit niet graag gebeuren, maar aan de andere kant wil ik ook geen herhaling van hetgeen in Ierland is gebeurd, en de gevolgen daarvan. Wat we willen is dat voedseloverschotten of voedselafval wordt gebruikt omdat dit van goede kwaliteit is, niet omdat de diervoederketen een dumpmarkt daarvoor is. Ik denk dat dit een belangrijk punt is.

We moeten ook heel open praten over de hele kwestie van het mengen van diervoeders. Boeren kopen graag ingrediënten en mengen graag hun eigen rantsoenen. Over het algemeen doen de grotere boeren dit ook. Dat is prima als we strikte controles daarop hebben. Ik begrijp dat er regelmatig controles worden uitgevoerd, maar in dit geval was er duidelijk sprake van hiaten in de controles op die markt. De boeren die werden betrap en daarvan de gevolgen moesten aanvaarden omdat ze dit product hadden gebruikt, hebben zelfs tegen mij gezegd: "Waarom is er niemand geweest die heeft gecontroleerd wat er ons erf op kwam?"

Wat betreft de kwestie van de regelgeving, meen ik dat er zeer strenge controles zijn van erkende exploitanten van diervoederbedrijven, dat wil zeggen, de mengvoederindustrie van de Europese Unie. Die controles zijn ingesteld vanwege praktijken in het verleden die aan banden moesten worden gelegd.

Ik heb het gevoel dat we in de lidstaten de volgzamen heel strak reguleren, maar niet altijd de ogen open houden voor exploitanten die zich mogelijk niet aan de regelgeving houden. We kijken niet buiten het kader. Mogelijk is er de neiging om dingen te laten rusten en niet verder te kijken wanneer het papierwerk in orde is en de juiste vakjes zijn aangekruist.

Ik vind dat we opnieuw naar de regelgeving moeten kijken. We doen dat nu in de financiële sector en dat moeten we ook doen in de levensmiddelensector. Ik denk ook dat inspecteurs, op boerderijniveau, soms worden gezien als vleesgeworden duivels die boerenbedrijven komen aanpakken. Waarom verwelkomen boeren inspecteurs niet en zien ze hen niet als beschermers van hun bedrijf?

Ik denk dat we nu op basis van deze ervaring de denkwijze in de hele voedselketen moeten veranderen. Ik ben met name blij met de bekendmaking van de Irish Farmers' Association dat zij bezig is een voedseltaakgroep op te zetten. Het is hoog tijd dat boeren een deel van de controle over de voedselketen op zich nemen waarvan zij de eerste trede vormen.

De kwestie van de goedkope ingrediënten is, tot slot, niet iets om nu te bespreken. De druk op de producenten om steeds goedkoper te produceren, maakt echter deel uit van dit probleem en moet aan de orde worden gesteld.

Proinsias De Rossa, namens de PSE-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil een aantal opmerkingen over deze kwestie maken. Ik ben het natuurlijk niet helemaal eens met mevrouw McGuinness wat betreft haar opmerking dat het hier niet om Ierland zou gaan. Natuurlijk gaat het hier om Ierland. Dit is het meest recente schandaal op het gebied van voedselrisico's.

De bescherming van de volksgezondheid moet het belangrijkste punt van zorg zijn in deze zaak. Waar we het hier nu over hebben, is de tenuitvoerlegging van een richtlijn uit 1996. Ierland was helaas een van de lidstaten die vijf jaar later, in 2001, met het dreigement van gerechtelijke acties moest worden gedwongen om deze richtlijn ook echt ten uitvoer te leggen. Het proces van de tenuitvoerlegging van deze richtlijn blijkt natuurlijk nog steeds niet afgerond en de inspectieprocedures om te waarborgen dat de richtlijn wordt nageleefd, blijken erg zwak. Voor zover ik heb begrepen uit hetgeen ik erover heb gelezen, is een van de verrassende dingen het gebrek aan informatie over wat er precies is gebeurd in dit specifieke geval van verontreinigd varkensvlees. Het lijkt erop dat de betrokken fabriek die het voeder heeft geproduceerd, al enige tijd niet was geïnspecteerd.

Ik moet ook zeggen – en weet zeker dat de regering verbaasd zou opkijken als zij mij dit hoorde zeggen – dat ik denk dat de regering de juiste beslissing heeft genomen door onmiddellijk een einde te maken aan de distributie van varkensvlees en varkensvlees zelfs uit de schappen van de winkels te halen. Natuurlijk heeft dit veel onschuldige producenten, slagers, enzovoort, getroffen die zich wel aan de regels houden: 90 procent of meer van de producten was helemaal niet verontreinigd. De betrokken fabriek leverde slechts aan zo'n tien verkooppunten. Het was dus een zware maatregel, maar wel de juiste. Het belangrijkste is dat we proberen ervoor te zorgen dat het publiek en de consument er zeker van kunnen zijn dat het voedsel dat ze in de supermarkt of in hun buurtwinkel kopen, veilig gegeten kan worden. Als we niet onmiddellijk drastische maatregelen nemen om dat te waarborgen, denk ik dat we onze verantwoordelijkheid niet nakomen.

Ik heb twee vragen voor de commissaris. Op de eerste plaats hebben we het hier, zoals ik al zei, over de tenuitvoerlegging van een richtlijn uit 1996. Is er momenteel niet iets voor te zeggen deze richtlijn te herzien? Zijn de normen die in deze richtlijn zijn vastgesteld, wellicht niet meer helemaal afdoend of zelfs ontoereikend? Zouden we niet serieuzer moeten overwegen om deze PCB's veel sneller uit de circulatie te nemen dan werd voorzien, vooral vanwege de late wijze waarop veel lidstaten de richtlijn ook echt ten uitvoer hebben gelegd?

Mijn andere vraag heeft betrekking op het beheerplan dat het Environmental Protection Agency in Ierland in 2008 laattijdig invoert. Daarin wordt gesproken over de praktijkrichtlijn, die het plan ook bevat, voor het beheer van in gebruik zijnde PCB's en PCB's bevattende apparaten. Ik wil graag weten of een praktijkrichtlijn eigenlijk wel in overeenstemming is met de richtlijn. Zouden we niet moeten kijken naar een stringenter toepassing van de regels als het gaat om het beheer van PCB's? Ik ben er niet voor om iedereen die hier of daar een regel overtreedt, te beboeten, maar ik denk wel dat, waar het gaat om de voedselveiligheid, er strafrechtelijke sancties moeten zijn voor degenen die luchthartig misbruik maken van hun positie.

Liam Aylward, namens de UEN-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Ierse varkensvleesindustrie speelt een belangrijke rol in de Ierse agro-alimentaire sector. Die industrie wordt geschat op circa een miljard euro en biedt, direct of indirect, werk aan tienduizend mensen.

Tegen de achtergrond van het huidige economische klimaat en de stijgende voedselprijzen is het van groot belang dat we in Ierland onze uiterste best doen om de Ierse varkensvleessector te beschermen, die werkt volgens de hoogste EU- en internationale normen.

De ontdekking van meer dioxinen dan de maximumdrempel in een monster varkensspek in het nationale programma voor de bewaking van residuen maakte het mogelijk de bron van de verontreiniging snel te herleiden naar een enkele fabriek waar diervoeder wordt geproduceerd. Natuurlijk is elke verontreiniging van ons voedsel altijd te betreuren, maar dit incident laat het zeer hoge niveau van de voedselveiligheidscontroles zien die de Ierse autoriteiten uitvoeren om de integriteit van de voedselketen te waarborgen. Met andere woorden, deze controles hebben gewerkt.

Ik wil daarom, met betrekking tot het besluit om het product volledig terug te roepen, de competentie en snelheid erkennen van de actie die de Ierse regering en het Ierse ministerie van Landbouw hebben ondernomen. Deze actie is door de Europese en internationale markten en ook door de Europese Commissie goed ontvangen. Zij heeft naar voren gehaald hoe serieus we als land aangelegenheden nemen die verband houden met de

voedselveiligheid, en heeft geholpen om in eigen land en in het buitenland onze reputatie hoog te houden als een natie die voedsel van hoge kwaliteit produceert.

De Ierse consumenten zijn varkensvlees blijven kopen toen het weer in de schappen van de supermarkten terugkeerde, en de handel werd op de meeste Europese en internationale markten weer snel hervat. Natuurlijk moet er extra werk worden verricht om tot volledige hervatting van de handel te komen, zoals uitgebreide reclamecampagnes, enzovoort.

Ik wil de landbouwcommissie van het Ierse parlement prijzen voor haar uitgebreide onderzoek van het dioxine-incident. Dit omvatte een reeks hoorzittingen waarbij ministeries, alsook overheidsinstanties en vertegenwoordigers van de varkensindustrie waren betrokken. Ik ben ook blij dat het ministerie van Landbouw een verder onderzoek uitvoert, onder voorzitterschap van een goede bekende in Europese kringen, professor Patrick Wall.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, in Ierland is het door controles tenminste opgevallen. In België zijn de kippen tien jaar geleden gewoon van hun stokje gevallen. In beide gevallen zegt men dat het ongevallen waren, maar dat is nooit bewezen. Na tien jaar is het proces in België nu afgesloten, iemand is veroordeeld tot anderhalf jaar vrijheidsstraf voorwaardelijk, maar hoe het spul in het voer terecht is gekomen weten we niet. Dat betekent dat we ervan uit moeten gaan dat er nog steeds bewust toxische stoffen met voeder worden vermengd, dat voeder wordt gebruikt om de kosten voor de afvalverwijdering te drukken. De olie wordt dan versneden en met het voer vermengd. En het gaat altijd om transformatorolie.

Zolang de ongevallen niet gereconstrueerd zijn en tot is bewezen dat het werkelijk aan de verbranding lag moeten we er ook in Ierland van uit gaan dat er weer een crimineel feit is gepleegd, waarbij deze toxische stoffen, deze PCB's, met het voeder zijn vermengd. Dat betekent dat we vaker moeten controleren, zodat de criminele inspanningen niet worden gericht op dit voeder, zodat niemand op het idee komt om zo de kosten te drukken.

Daarom is de "open declaratie", waarover we morgen stemmen, een verdere mogelijkheid om het aantal controles te verhogen, ook al kunnen we de criminele inspanningen niet stoppen. Bovendien mogen we het meten van de risico's niet alleen maar afhankelijk maken van de betrokken fabrieken, ik mag toch wel zeggen dat we daarbij ook moeten bekijken wie deze fabrieken leidt, en uit welke duistere kanalen die olie komt. We kennen onze pappenheimers, en bij de controles moeten de instellingen dan ook heel goed weten dat in sommige bedrijven de risico's groter zijn, en dat die dus aan scherpere controles moeten worden onderworpen.

Bairbre de Brún, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (GA) Het incident waarbij hoge concentraties dioxinen in Ierse fabrieken werden aangetroffen creëert grote economische problemen voor agrariërs in het noorden en het zuiden. Dit is slecht nieuws in het moeilijke economische klimaat van dit moment. Doordat er zo snel is ingegrepen kan de markt er gerust op zijn dat Iers varkensvlees veilig is. Dat neemt niet weg dat we niet mogen verwachten dat de getroffen bedrijven deze gevolgen in hun eentje dragen. Ik ben me ervan bewust dat een aantal van deze economische vraagstukken onder de bevoegdheid van andere commissarissen vallen, maar het is van belang dat de volgende punten aan de orde worden gesteld.

De terugroepregeling voor varkensvlees die de Ierse regering in december 2008 aankondigde, had als doel besmet Iers vlees uit de markt te halen. Tussen 1 september en 6 december 2008 zijn er echter 4 000 besmette varkens naar de Vion-fabriek gestuurd, een vleesverwerkend bedrijf dat gevestigd is in Cookstown, in het graafschap Tyrone, mijn kiesdistrict. Het lijkt erop dat in de terugroepregeling met die varkens geen rekening is gehouden.

Gelukkig kunnen we zonder voorbehoud zeggen dat Iers varkensvlees volkomen veilig is. Als deze fabriek echter geen recht heeft op schadevergoeding in het kader van de EU-steunregeling, bestaat het reële gevaar dat de fabriek zal moeten sluiten.

De EU moet ervoor zorgen dat deze vleesverwerkende fabriek niet zelf ervoor moet opdraaien dat het 4 000 besmette varkens heeft ontvangen.

Als Vion niet in aanmerking komt voor schadevergoeding volgens de terugroepregeling voor varkensvlees die de Commissie en de Ierse regering zijn overeengekomen, moet er een vergelijkbare regeling worden afgesproken tussen de Commissie en het ministerie van Landbouw en Plattelandsontwikkeling in de Noord-Ierse Assemblee.

De Europese Unie zou in een geest van solidariteit haar goedkeuring moeten geven aan de cofinanciering van de noodzakelijke schadevergoeding voor de getroffen bedrijven. 2009 zal voor iedereen een moeilijk jaar worden – laten we niet vergeten dat veel mensen in de voedingsmiddelenindustrie zich door de zeer uitzonderlijke omstandigheden in een hachelijke situatie bevinden die zij niet zelf hebben gecreëerd.

De ministers in de Assemblee in Belfast en in de Ierse regering zullen binnenkort met een dieiergezondheidsstrategie komen voor het hele eiland.

We hebben een aanpak nodig die voor het hele Ierse eiland geldt, op meer betrekking heeft dan op dieiergezondheid alleen en één enkel regelgevingspakket voor het hele eiland omvat. Met andere woorden, EU-voorschriften moeten worden beheerd en uitgevoerd voor het eiland als geheel. Van een dergelijke situatie zou iedere Ierse agrariër profiteren en doordat overlap op die manier wordt vermeden, zou de tenuitvoerlegging van EU-regelgeving effectiever kunnen worden gecontroleerd.

Kathy Sinnott, namens de IND/DEM-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn collega noemde de duistere kanalen waarlangs PCB's in Ierland in de voedselketen terecht zijn gekomen. Ik denk dat het mogelijk nog erger is, wanneer ik soms terugkijk op de geschiedenis van PCB's. Polychloorbifenylen zijn er al bijna honderd jaar. Ze zijn door de mens gemaakt en het was vanaf het allereerste begin duidelijk dat ze zeer schadelijk waren.

Ze werden jarenlang gebruikt in condensatoren, hydraulische vloeistoffen en afwerkklagen van houten vloeren. Het zijn duidelijk geen stoffen die we in onze voedselketen willen hebben. Vrijwel vanaf het begin van de 20^e eeuw tot 1966, toen een Zweedse wetenschapper feitelijk vaststelde dat PCB's gevaarlijk zijn, hebben mensen echter de andere kant op gekeken en het gebruik van PCB's toegestaan, ook al deden zich steeds weer talloze bedrijfsongelukken voor.

Maar zelfs toen de wetenschap bewijzen had geleverd, duurde het nog tot de jaren zeventig (1972) voordat PCB's op openbare plekken werden verboden. Zelfs toen mochten ze nog worden gebruikt. Hun gebruik werd pas in 2000 volledig verboden. Er zijn dus heel wat PCB's om ons heen en ze mochten daar bijna honderd jaar blijven nadat we hadden gehoord dat ze een probleem vormden.

Ondanks de richtlijn van de Commissie uit 1996, die de verwijdering van PCB's voorschreef, duiken ze dus steeds weer op, recentelijk met name in België en Ierland.

Ik heb echter gemerkt dat er een ding is dat de mensen in Ierland echt niet snappen. Ik herinner me dat ik rond die tijd bij een slager kwam en hij het eenvoudigweg niet begreep. Hij zei dat we zoveel regels hadden ingevoerd om de traceerbaarheid te vergroten. We kunnen precies traceren waar een ei vandaan komt, op welke dag het is gelegd, en als we echt een beetje dieper willen spitten, op welke boerderij het is gelegd, enzovoort. Maar zelfs toen we de bron van de PCB's kenden, werd deze slager gedwongen om varkensvlees weg te gooien en te vernietigen, ook al betreft hij al zijn varkensvlees bij de bron en had hij alle codenummers, enzovoort.

Ik snap niet hoe dat kon gebeuren, want we hebben in de Commissie milieubeheer zo hard gewerkt; u hebt zo hard gewerkt om tot een goede traceerbaarheid te komen, maar toen het erop aankwam, werden die systemen niet gebruikt. Misschien zijn ze wel gebruikt om de boerderijen te vinden, maar ze zijn niet gebruikt om de reputaties van de onschuldigen te zuiveren. Dit heeft mensen heel veel geld gekost. Het heeft ook mijn land heel veel geld gekost, want het was niet alleen deze specifieke toeleveringsketen die zwart is gemaakt, maar het hele land.

Er heerst ook verwarring over andere zaken. We hebben het vandaag over PCB's en dioxinen, en dat is goed, maar gaan we nog eens honderd jaar wachten voordat we beseffen dat er een verband is tussen dioxinen en verbranding? Ook dat probeer ik voortdurend te doen: zorgen dat dioxinen afkomstig van verbrandingsprocessen uit onze voedselketen blijven.

Jim Allister (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, meerdere boeren en een verwerkend bedrijf in mijn kiesdistrict lijden buiten hun schuld een verlies van miljoenen ponden omdat verontreinigd voeder dat ze te goeder trouw hebben gekocht, is geleverd door een diervoederbedrijf dat moedwillig de regels aan zijn laars heeft gelapt. Waarom zou je je immers aan goede praktijken houden? Het is geen verrassing dat onder deze getroffen kiezers aardig wat woede leeft.

Ik heb een reeks vragen voor de commissaris. Als ze vanavond niet worden beantwoord, zou ik graag schriftelijk antwoord ontvangen, als dat mogelijk is.

Op de eerste plaats, wat voor verleden heeft de schuldige, hergebruikende veevoederfabriek op het punt van de naleving van de EU-verordeningen? Volgt het zo zijn eigen wetten, zoals is gesuggereerd?

Op de tweede plaats, had Millstream een vergunning om de olie in kwestie te gebruiken? Als dat niet zo is, was het dan niet de verantwoordelijkheid van de lidstaat om ervoor te zorgen dat een dergelijke schending van de basisvoorschriften werd ontdekt en aangepakt?

Op de derde plaats, voerde Millstream een op de HACCP-beginselen gebaseerde risicoanalyse uit en had het een zelfcontroleplan, zoals voorgeschreven door de verordening betreffende de diervoederhygiëne?

Op de vierde plaats, is de Commissie tevreden over het niveau en de frequentie van de inspecties en het toezicht waaraan de lidstaat deze fabriek en zijn producten heeft onderworpen, gelet op de verplichting van de lidstaat een op risico's gebaseerd officieel controleplan te hebben? Was er aan de kant van de Ierse autoriteiten sprake van nalatigheid in de krachtige handhaving van de diervoederwetgeving en de voorschriften inzake de voedselveiligheid?

Op de vijfde plaats moeten legitieme veevoederfabrieken zich in mijn kiesdistrict onderwerpen aan strenge controles en voldoen aan strenge normen volgens de kwaliteitsborgingssystemen. Waarom was er geen gelijkwaardig nauwlettend toezicht op het hergebruik bij Millstream?

Op de zesde plaats, werd er vertrouwd op zelfcertificering van de veiligheid van veevoederfabrieken, en zo ja, waarom mocht die hier worden toegepast? Dat mag immers alleen worden toegestaan bij kleinschalige exploitanten.

En als ik tot slot nog mag vragen, wat is de precieze rechtsgrondslag op grond waarvan de Commissie heeft ingestemd met een grote uitbetaling aan de Ierse staat? Aanvankelijk zei de woordvoerder van de Commissie immers dat zo'n rechtsgrondslag niet bestond. Komt er een follow-up in de vorm van een inbreukprocedure als mocht blijken dat de lidstaat in kwestie de voorschriften daarvan heeft overtreden?

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Het is goed dat we vanavond een debat kunnen voeren over wat de Commissie en u, de commissaris, al hebben verklaard over het gebruik van afvalolie in de diervoederfabricage in Ierland.

Ik zou dit debat iets willen uitbreiden en u vertellen dat een erg groot aantal lidstaten, waaronder Roemenië waar ik nog op terugkom, door deze gebeurtenis is getroffen, of wel meer in het bijzonder: het incident heeft de vleesindustrie getroffen maar ook en vooral de consument. De industrie is er door getroffen, zij heeft in heel korte tijd enorme verliezen geleden, en ook de consument is getroffen in een tijd dat er, tenminste in Roemenië, gewoonlijk een aanzienlijke hoeveelheid varkensvlees wordt geconsumeerd, wat bij de traditie van de kerstviering hoort.

Het enige wat heel goed heeft gewerkt is het op de hoogte houden van de veterinaire autoriteiten via het Europees systeem voor snelle waarschuwingen. Afgezien hiervan is alle informatie echter verdwenen. Om hoeveel besmet vlees ging het, waar is het vlees naar toe gebracht en waar bevinden deze voedingsproducten zich, dit zijn enkele vragen waar slechts gedeeltelijk op is geantwoord en in sommige gevallen helemaal niet op is geantwoord. Wat is hiervan het gevolg? Een paniecreactie onder consumenten en zware verliezen voor producenten, alsook het onvermogen van de verantwoordelijke autoriteiten om met een dergelijke gebeurtenis doeltreffend om te gaan.

Naar mijn mening hebben we minstens twee problemen. Het eerste is de dioxinebesmetting als gevolg van het gebruik van afvalolie, aangezien dioxine, zoals we allemaal weten, een uiterst gevaarlijke stof is. Deze stof is, zelfs in kleine hoeveelheden, zeer gevaarlijk voor mensen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat een dergelijk incident zich niet weer zal voordoen?

Het tweede probleem is: hoe kunnen we het vermogen van de verantwoordelijke autoriteiten in de lidstaten, om te kunnen reageren en actie te ondernemen in zulke gevaarlijke situaties, vergroten?

Ten slotte, ik hoop dat dit debat enkele antwoorden zal opleveren, tenminste voor deze twee vragen.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, de vaststelling dat PCB-afvalolie werd gebruikt in een fabriek voor de verwerking van voedselresten bewijst eens te meer dat de voedselveiligheid binnen de Europese Unie moet worden gegarandeerd.

Eerst en vooral moeten we opmerken dat het probleem niet het gevolg is van een dierenziekte, maar van een gebrek aan controle op de uitvoering van de geldende maatregelen in verband met hygiëne en veiligheid van diervoeders in de Europese Unie. Ondanks de bestaande controlemaatregelen werd het verhoogde

dioxinegehalte pas ontdekt toen het al in het varkensvlees aanwezig was. De logische vraag is: waarom werd dit niet eerder ontdekt?

Veel Europese burgers vragen zich nu af of de Europese Unie wel beschikt over de nodige wetgeving die lidstaten verplicht de veiligheid van diervoeders te controleren. Het antwoord op deze vraag is bijzonder belangrijk want zelfs als maar een fabriek voor de verwerking van levensmiddelen de wetgeving niet naleeft, kunnen de gevolgen fataal zijn en kan de schade in de honderden miljoenen euro's lopen.

Ik doe dan ook een beroep op de Europese Commissie om de nodige maatregelen te treffen voor de uitbreiding van de controles die met recht en rede deel uitmaken van het beleid van de Europese Unie voor de bescherming van de volksgezondheid. Iers varkensvlees met een verhoogd dioxinegehalte is in Bulgarije en veel andere Europese landen terechtgekomen. Dergelijke incidenten moeten in de toekomst worden vermeden want de financiële en sociale prijs die ervoor moet worden betaald, is enorm hoog.

Ten slotte wil ik mevrouw McGuinness bedanken omdat zij het initiatief heeft genomen om deze kwestie voor te leggen aan de Commissie.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, vanavond hebben we het over het gebruik van afgewerkte olie die PCB's bevat in een installatie in Ierland voor het verwerken van etensresten. Morgen zullen we het op de markt brengen en het gebruik van voeders bespreken. Dan zullen we vaststellen dat we voor deze sector samen al een hele serie belangrijke en zinvolle regels hebben vastgelegd. Desondanks duiken er in deze sector telkens weer problemen op. Daarom moeten we de vijf vragen die mevrouw McGuinness in haar mondelinge vraag aan de orde stelt serieus nemen, en ook serieus beantwoorden.

Mevrouw de commissaris, u heeft zelf de lacunes genoemd die bij de omzetting van onze wetgeving in sommige lidstaten nog niet opgevuld zijn. Het is een feit dat de voederproducerende sector in zijn totaliteit de afgelopen jaren wel degelijk heeft aangetoond dat hij betrouwbaar is, maar sommige bedrijven zijn zich niet bewust van de risico's, of willen die risico's niet zien. En de controle op basis van het risico is in bepaalde lidstaten zeer waarschijnlijk nog wel voor verbetering vatbaar.

De landbouwers, die de afnemers zijn, maar ook de consumenten, wij allemaal verwachten een correcte toepassing van de Europese wetgeving, met de bijbehorende controles. Ik denk dat we nog eens moeten nadenken over het algemene levensmiddelenrecht, de levensmiddelenhygiëne, de voederhygiëne en ook over de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning aan bedrijven die etensresten verwerken.

Ja, we willen overvloedige levensmiddelen gebruiken. Ik wil in ieder geval dat dit is toegestaan, en dat we ze niet hoeven te vernietigen. De traceerbaarheid moet echter gegarandeerd zijn, we moeten door controles kunnen garanderen dat er geen ongewenste stoffen en producten in zitten. Voor we producenten van voeders een vergunning geven moeten we zeker weten dat hun medewerkers over de nodige kwalificaties op het gebied van de veiligheid van levensmiddelen en voeder beschikken.

Voeders zijn de basis van de voedselveiligheid, en de landbouwers moeten daarop kunnen vertrouwen, zodat de consumenten veilige en goede levensmiddelen kunnen kopen.

James Nicholson (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil allereerst zeggen dat ik de gelegenheid tot dit debat verwelkom. Het heeft boeren duidelijk gemaakt hoe kwetsbaar ze zijn voor wat anderen doen.

Dit is nu in de Republiek Ierland gebeurd, maar het ironische is dat de afvalolie die de veronderstelde oorzaak van het probleem was, oorspronkelijk uit Noord-Ierland kwam. Hij is echter aan het licht gekomen in het mengvoer uit de Republiek Ierland.

Het probleem dat zich voordoet, is in mijn ogen dat de boeren in de Republiek Ierland een schadevergoeding, steun en bijstand hebben ontvangen van Europa, of het nu varkens- of rundveeboeren zijn. Boeren in Noord-Ierland staan op dit moment op het droge, zonder hulp en zonder ondersteuning. De boeren in Noord-Ierland zijn kapotgemaakt en vele van hen lopen het gevaar hun boerderij te verliezen en buiten hun schuld failliet te gaan. Ze hebben niets verkeerd gedaan, ze hebben geen overtreding begaan. Ik moet dit Huis en de commissaris vanavond onverbloemd zeggen dat de boeren in Noord-Ierland, wat mij betreft, zwaar in de steek zijn gelaten, niet alleen door hun eigen ministerie van Landbouw, de DARD zoals het in Noord-Ierland heet, maar vooral ook door de minister, die incompetent lijkt, zwak en niet in staat om het probleem op te lossen.

De minister van Landbouw van de Republiek Ierland heeft duidelijk laten zien dat hij eerst voor zijn eigen mensen zorgt. Dat begrijp ik. Mag ik de commissaris vragen of zij informatie ontvangt uit het onderzoek

dat geacht wordt te worden uitgevoerd door de politie aan beide zijden van de grens? Bent u bereid stappen te nemen naar aanleiding van de informatie die u ontvangt, en bent u bereid ervoor te zorgen dat de producenten in Noord-Ierland dezelfde steun ontvangen als boeren in de Republiek Ierland en dat ze op geen enkele manier financieel worden benadeeld? En bovenal, en dit is mijn laatste punt, gaat u ervoor zorgen dat zo'n probleem zich nooit meer kan voordoen? Dit alles leidt slechts tot een verlies van vertrouwen van de consument en, meer dan wat ook, de ondergang van de producent.

Avril Doyle (PPE-DE). (EN) – Mevrouw de Voorzitter, één bron van menselijke blootstelling aan PCB's is via de voedselketen, zoals de commissaris opmerkt. Open vuur en sigarettenrook zijn echter veel grotere bronnen voor veel meer mensen. Laten we proportioneel blijven en de hysterie uit dit debat houden, zodat we er meer licht op kunnen laten schijnen en er minder verhit over hoeven te zijn.

Minimumvereisten voor diervoederhygiëne zijn inderdaad zeer belangrijk en moeten rigoureuus worden gehandhaafd. Dergelijke vereisten moeten echter ook gepaard gaan met volledige identificatie en traceerbaarheid van alle vleesproducten; niet alleen van rundvlees, maar ook van gevogelte, varkensvlees en schapenvlees. Daartoe heb ik amendementen op de huidige wetgeving ingediend, die we binnenkort in dit Parlement zullen bespreken.

Het betreffende varkensvoer was inderdaad besmet door broodkruimels, omdat bij Millstream Recycling voor het drogen van deze broodkruimels onopzettelijk brandstof werd gebruikt die te goeder trouw was gekocht bij een bedrijf waar de onderneming al jaren zaken mee deed en nog nooit eerder problemen mee had gehad. Het politieonderzoek is nog gaande en het betreffende bedrijf verleent hieraan zijn volledige medewerking.

Ik wil graag de bewering van de heer Allister, dat het bedrijf moedwillige onverschilligheid vertoonde, volledig weerleggen. Er zal bewezen worden dat dit niet het geval was, dus laten we voorzichtig zijn met wat we hier zeggen.

Het grootste probleem was dat 100 procent van alle varkensvleesproducten moest worden teruggehaald en vernietigd, zij het alleen op korte termijn. Het levensonderhoud van veel Ierse boeren, en zelfs de reputatie van Ierse levensmiddelen in het buitenland, had te lijden onder deze onevenredige reactie die voor ons noodzakelijk was, terwijl slechts zes of zeven procent van onze varkensbedrijven was besmet. Dit alles omdat het Ierse identificatie- en traceerbaarheidssysteem het liet afweten op het punt van de slachthuizen. In Ierland horen alle varkens te worden voorzien van een oormerk, maar om de een of andere reden konden we op slachthuisniveau de varkens die het besmette diervoeder hadden gegeten niet onderscheiden van de overgrote meerderheid van alle varkens die het diervoeder niet hadden gegeten.

Die kwestie moeten we nader bekijken. De Commissie moet de volledige rol van de identificatie en traceerbaarheid bekijken, en laten we vooral wachten op de resultaten van het politieonderzoek, die volgens mij de mensen zullen verrassen.

De betrokken bedrijven hebben zeer veel spijt van de schade die zij hebben veroorzaakt voor de voedselketen en de reputatie van Ierland en voor de economische schade die zij hebben veroorzaakt voor de vele boeren die hun uitstekende diervoederproducten tot op heden kochten, en zij hebben dit ook publiekelijk verklaard. De productie van deze bedrijven is weer gestart en zij produceren, zo kan ik wel zeggen, een uitstekend rantsoen dat boeren kunnen mengen.

Dit is een rampzalige episode geweest en niemand wilde dat dit zou gebeuren.

Mairead McGuinness (PPE-DE). (EN) – Mevrouw de Voorzitter, ik heb geprobeerd geen al te zwaar oordeel te vellen over deze Ierse kwestie, want dat is niet de reden waarom wij hier vanavond bijeen zijn. Ik wil de commissaris echter drie vragen stellen: welke hoeveelheid PCB's is er nog altijd in omloop; kunt u garanderen dat geen van deze PCB's de komende 23 maanden de voedselketen zullen besmetten, terwijl de vernietiging nog gaande is; en zou de Commissie een verslag willen presenteren over de stand van de implementatie van de verordening voor diervoederhygiëne, waarover dit Parlement graag meer zou willen horen?

Ook wil ik Jim Allister erop wijzen dat dit *wel* een grensoverschrijdende kwestie is. Zoals wij nu begrijpen, was de besmetting afkomstig van over de grens, zoals Jim Nicholson terecht opmerkte. Daarom ben ik het niet eens met Proinsias. Dit is een Europese kwestie omdat er sprake was van een grensoverschrijdende dimensie. Wat in Ierland gebeurde, kan in elke lidstaat gebeuren omdat er, voor zover ik begrepen heb, duizenden tonnen PCB in omloop zijn. Wellicht kan de commissaris dat punt verduidelijken.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, heeft de Commissie het verloop van het ongeval onderzocht of gereconstrueerd? Ik vind het absoluut absurd dat sommigen geloven dat het maximale dioxinegehalte in varkensvlees - niet in het voer, maar in varkensvlees - met een factor tweehonderd wordt overschreden omdat er afgewerkte olie wordt verbrand en die rook dan door een paar broodkruimeltjes trekt. Men denkt dat dit tot een dergelijke dioxinevervuiling kan leiden! Tot het tegendeel bewezen is ga ik ervan uit dat de olie bewust is bijgemengd.

Ieder verkeersongeluk wordt gereconstrueerd om de oorzaak ervan vast te stellen. Dan moeten we dit ongeluk - als het dat was - toch ook reconstrueren, en vaststellen of deze manier van verbranden en de rook die daarbij ontstaat werkelijk tot een zo hoog dioxinegehalte kunnen leiden? Ik kom uit de praktijk, en ik zeg: wat daar verteld wordt is pure onzin! Hier is een product bewust bijgemengd, iemand maakt van ons een definitieve opslagplaats voor dit gif, dat niet wordt afgebroken, en dat de mens van generatie op generatie doorgeeft.

Jan Mulder (ALDE). - Het was een buitengewoon interessant debat. Ik vrees dat zich dit soort gevallen in de toekomst toch zullen voordoen. Wij kunnen nooit uitsluiten dat mensen misdadig zijn en het systeem willen misbruiken.

Een van de punten die vanavond niet aan de orde zijn gekomen, is het systeem van privé-keurmerken. Waarom moedigt de Commissie niet meer aan dat de industrie zichzelf controleert? Dat men zegt: wij moedigen aan dat u zichzelf controleert en dat privé-kwaliteitskeurmerken worden ontwikkeld. Aan het eind zullen wij dan controleren, maar het is in de eerste plaats aan u om ervoor te zorgen dat u uw vakgenoten controleert en dat het niet voorkomt. Als u een redelijk systeem ontwikkelt, zullen wij dat stimuleren en erkennen. Het lijkt mij dat wij aan de basis moeten aanmoedigen dat dit soort praktijken in de toekomst niet meer voorkomen.

Jim Allister (NI). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, er bestaat geen twijfel over het feit dat de olie blijkbaar afkomstig was uit Noord-Ierland. Dat is niet de kwestie waar het hier om gaat.

Het relevante punt is dat Millstream ervoor koos die olie in te kopen, in het volle besef dat het op zoek was naar olie voor gebruik in drogers - voor de verwerking van diervoeder, met name voor het drogen van de broodkruimels -, dus waarom kocht het bedrijf dergelijke olie, ongeacht waar die vandaan kwam?

Waarom is de olie niet gecontroleerd door overheidsinspecteurs en door het bedrijf zelf? Het gebruik van olie in dergelijke omstandigheden is, voor zover ik het begrip, illegaal, een schending van de voedsel- en hygiënevoorschriften. De vraag is dus niet waar de olie vandaan kwam, maar waarom hij kwam en waarom hij voor dit doel werd gebruikt.

Avril Doyle (PPE-DE). (EN) – Mevrouw de Voorzitter, de beschuldiging van de heer Graefe zu Baringdorf dat deze vervuilende stof opzettelijk in diervoeder werd gemengd, is verachtelijk en ongepast voor elke professionele politicus. Laten we afwachten tot het proces van het wettelijke onderzoek zijn verloop heeft genomen.

Het betrokken bedrijf, Millstream Recycling, verleent zijn volledige medewerking. Het bedrijf beschikt over uitgebreid papierwerk om te bewijzen dat het deze olie heeft gekocht van een bevoegd bedrijf in Dublin dat olie levert. Het heeft de olie gekocht als een gerecyclede lichte stookolie, wat de juiste olie zou zijn geweest voor gebruik in dit specifieke droogproces. De olie werd verkocht door een bevoegd bedrijf en, voor zover Millstream Recycling wist, kocht het gerecyclede lichte stookolie; het bedrijf erkent echter dat het transformatorolie heeft gekregen, waardoor de dioxinen werden veroorzaakt.

Er loopt zowel een gerechtelijk als een politieonderzoek. Laten we zorgen dat het proces zijn verloop kan hebben en stoppen met het rondslingeren van beschuldigingen, want dit is een zeer ernstige kwestie die niet wordt geholpen door hysterische en overtrokken reacties.

James Nicholson (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, iedereen is het erover eens, niemand ontkent, dat de olie inderdaad afkomstig was uit Noord-Ierland. Dat kunnen we niet ontkennen. Terwijl wij hier deze discussie voeren, zijn er echter acht boeren in Noord-Ierland die failliet gaan, en in Ierland ook. Zij hebben ook geleden, dat erken ik. Dit is niet politiek. Dit is het lijden van gewone mensen, en het zijn onze boeren die financieel te lijden hebben.

De waarheid is, dat moeten wij onder ogen zien en dat moet ook u, commissaris, onder ogen zien, dat er tonnen varkensvlees waren die niet konden worden getraceerd. Niemand wist wat de oorsprong van dit vlees was, van welke varkens het afkomstig was of waar het vandaan kwam. Commissaris, het is tijd, eigenlijk al

veel te laat, dat u duidelijke, heldere labeling voor de oorsprong van vlees invoert. Als dit al was gebeurd, hadden we tenminste geweten waar we stonden en waar het vlees was gebleven.

Ik wil hier geen politieke kwestie van maken, omdat dit voor mij geen politiek is. Ik spreek mijn boeren elke dag en sommige van deze mensen zullen waarschijnlijk hun boerderijen verliezen. Dit is dus een ernstige situatie. Ik zie in dat we het gerechtelijk onderzoek tot de eindconclusie moeten volgen, maar ik wil wel zien dat mijn boeren worden beschermd en niet dat zij worden bedrogen. Ik wil zien dat zij correct door u worden beschermd, zodat zij dezelfde positie en bescherming krijgen als de boeren in Ierland.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit is een zeer levendige discussie geweest en er zijn veel vragen gesteld. Ook zijn er veel veronderstellingen gedaan, en ik ben het eens met mevrouw Doyle dat we geduld moeten hebben en moeten wachten tot dit onderzoek is afgerond. Daarna kunnen we onze conclusies trekken en beslissingen voor de toekomst nemen. Eén ding dat ik graag kwijt wil, ik was hier destijds niet bij betrokken, maar heb hierover gehoord, is dat er zich in Duitsland en België vergelijkbare incidenten hebben voorgedaan, en dat er veel informatie over die incidenten beschikbaar was in alle lidstaten. Daarom zou ik denken dat een voorzichtige lidstaat strengere controlemaatregelen zou hebben genomen. Zelfs met de strengste controlemaatregelen kunnen dergelijke dingen echter gebeuren, wegens fraude, wegens nalatigheid, of om welke reden dan ook. Het is onze verantwoordelijkheid om erop toe te zien dat we een wetgeving hebben, die in mijn ogen nu toereikend is, en om erop toe te zien dat lidstaten zich houden aan die wetgeving. Het is onze plicht als Commissie om controles uit te voeren en erop toe te zien dat de lidstaten hun plicht doen.

De organen van het Voese- en Veterinair Bureau (VVB) voeren hun inspecties uit en de VVB-verslagen zijn openbaar, dus de mate waarin onze wetgeving wordt nageleefd, kan worden afgeleid uit die verslagen, die zelfs per land worden opgesteld.

Een aantal van u stelde de kwestie van traceerbaarheid aan bod, wat inderdaad een van de belangrijkste pijlers is van de algemene levensmiddelenwetgeving en de verantwoordelijkheid is van de exploitanten van levensmiddelenbedrijven, die moeten kunnen aangeven bij wie ze hebben ingekocht en aan wie ze hebben doorverkocht. Het detailniveau of de specificiteit van de interne traceerbaarheid die door de exploitanten van levensmiddelenbedrijven wordt gekozen, is echter bepalend voor het uiteindelijke economische verlies dat door deze exploitanten wordt geleden indien er vlees moet worden teruggeroepen. In dit specifieke geval was volgens het Ierse traceerbaarheidsvoorschrift alleen maar de productiedatum vereist, en niet de boerderij waarvan het vlees afkomstig was. Daarom was het nodig om al het vlees terug te roepen dat in die twee maanden werd geproduceerd. Als er strengere traceerbaarheidsvoorschriften van kracht waren geweest (die uiteraard meer hadden gekost), zou alleen het vlees dat was geïdentificeerd als zijnde afkomstig van die specifieke boerderij, zijn teruggeroepen. Er moet dus een beslissing worden genomen: meer betalen en betere traceerbaarheidsvoorschriften of minder betalen en per slot van rekening het verlies dragen.

Er is gezegd dat wij als Commissie hulp hebben geboden, hoewel de betaling van een vergoeding niet mijn verantwoordelijkheid is, maar van commissaris Fischer Boel, en ik moet zeggen dat wat er in dit geval betaald is, op dezelfde basis werd betaald in zowel de Republiek Ierland als Noord-Ierland. Ik heb hier enkele cijfers. De Commissie heeft voor Noord-Ierland steun voor de particuliere opslag geïntroduceerd en onder deze steun kan tot 15 000 ton gedurende maximaal zes maanden worden opgeslagen. De begroting voor die maatregel bedraagt 6,9 miljoen euro. In de Republiek Ierland werd een vergelijkbare steun voor de particuliere opslag goedgekeurd. Volgens die regeling kan tot 30 000 ton gedurende maximaal zes maanden worden opgeslagen, met een maximale begroting van 13,9 miljoen euro. In de Republiek Ierland is er ook een verwijderingsprogramma, dat mede wordt gefinancierd door de Gemeenschap en dat 20,6 miljoen euro kost. De Commissie heeft geen rechtstreekse betalingen aan boeren in Ierland of Noord-Ierland gedaan, omdat er geen rechtsgrondslag is voor een dergelijke vergoeding.

Samenvattend durf ik te beweren dat we goede wetgeving hebben, maar dat we in de toekomst altijd waakzaam moeten blijven. We moeten ervoor zorgen dat die wetgeving wordt toegepast door de lidstaten en we hebben de medewerking van de lidstaten nodig. Aan de kant van de Commissie moeten we onze controles blijven uitvoeren en ervoor zorgen dat de lidstaten zich houden aan onze voorschriften.

Zodra we bovendien de resultaten van de onderzoeken hebben ontvangen, kunnen we gaan nadenken over de toekomst. Als we van mening zijn dat er ruimte voor verbetering van onze voorschriften is, zullen we niet aarzelen om deze verbeteringen door te voeren.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

17. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen**18. Sluiting van de vergadering**

(De vergadering wordt om 22.45 uur gesloten)